

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

สภาพและปัญหาในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โดย
นางสาวสงวนพงศ์ ชวนชม

เลขหมู่ _____
เลขทะเบียน 16724
วัน, เดือน, ปี 19 ก.ค. 2534

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารอาชีวศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2534
ลิขสิทธิ์เป็นของบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ISBN 974-8154-71-8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไปว่ากรณีโดยขังสิ่ง สิ่งนี้ช่วยแก้ไขข้อบกพร่องและต้องวางใจถึงเจ้าของเอกสารหรือสิ่งที่มีอยู่จริงไป

**The Situations and the Problems of Academic Administration
in Private Vocational Schools in North-eastern Thailand**

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Degree
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
Department of Industrial Education
Graduate School
King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang**

1991

ISBN 974-8154-71-8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์   สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
เอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ชื่อ   นางสาวสงวนพงศ์ ชวนชม
ภาควิชา   ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
ปีการศึกษา   2533

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ

1. ศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เกี่ยวกับ
  - 1.1 หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร
  - 1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
  - 1.3 วัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด
  - 1.4 การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน
  - 1.5 การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน
2. ศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้บริหารเกี่ยวกับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 5 ด้าน ตามข้อที่ 1
3. ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
4. ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สมมติฐานของการวิจัย

"ความคิดเห็น เกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารกับครูผู้สอนแตกต่างกัน"

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 6 จังหวัด คือ อุบลราชธานี ร้อยเอ็ด อุดรธานี สกลนคร ขอนแก่น และนครราชสีมา ตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหาร 34 คน และครูผู้สอน 278 คน จาก 17 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2532

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ 5 ด้านคือ หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนและการวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบ แบบมาตราส่วนประมาณค่า และแบบปลายเปิด แบบสอบถามได้รับคืนทั้งสิ้น 304 ฉบับ จาก 312 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.44 ของแบบสอบถามทั้งหมด ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการทางสถิติโดยหาค่าร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที่

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นตรงกันว่า โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการปฏิบัติงานวิชาการระดับปานกลางในด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด และด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ส่วนที่เหลืออีก 3 ด้านคือ ด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นแตกต่างกันโดยผู้บริหารเห็นว่าโรงเรียนได้ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ขณะที่ครูผู้สอนเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับปัญหาในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั้น พบว่า ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นตรงกันว่า โรงเรียนมีปัญหาในการบริหารงานวิชาการทุกด้านในระดับปานกลาง

2. ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้ง 5 ด้าน พบว่า ความคิดเห็นด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย ส่วนด้านที่เหลือ คือ ด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด และด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากร ปรากฏว่ามีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมมติฐานของการวิจัย

ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 5 ด้าน พบว่าความคิดเห็นด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนและการวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน ปรากฏว่ามีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย

3. ในการศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานวิชาการนั้น พบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนประสบปัญหาด้านวิชาการ ดังนี้ โรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรบ่อย ขาดอุปกรณ์การเรียนการสอน หนังสืออ่านประกอบและหนังสือค้นคว้ามีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนและครู ครูไม่มีโอกาสเข้ารับการอบรมทางวิชาการ ขาดผู้แนะนำช่วยเหลืองานด้านวิชาการ ขาดการวางแผนงานนิเทศอย่างเป็นระบบ ศึกษานิเทศก์หรือเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเข้ามาช่วยเหลือครูและ โรงเรียนน้อยมาก และไม่มี การวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อนำมาปรับปรุงเป็นคลังข้อสอบ

Thesis Title   The Situations and the Problems of Academic
Administration in Private Vocational Schools in
North-eastern Thailand.
Name   Sanguanpong Chuanchom
Department   Industrial Education
Academic Year   1990

ABSTRACT

The Purposes of the Study

1. To study the opinions of teachers and administrators concerning the situations of the academic administration in private vocational schools in North-eastern Thailand in 5 areas.

- 1.1 Curriculum
- 1.2 Organization of instructional activities
- 1.3 Teaching aids and library
- 1.4 Supervision and staff development
- 1.5 Measurement and evaluation

2. To study the opinions of teachers and administrators concerning the problems of the academic administration in private vocational schools in North-eastern Thailand in 5 areas according to (1)

3. To compare the opinions of teachers and administrators concerning the situations of academic administration in private vocational schools in North-eastern Thailand.

4. To compare the opinions of teachers and administrators concerning the problems of academic administration in private vocational schools in North-eastern Thailand.

Hypothesis

"Opinions on the situations and the problems of the academic administration in private vocational schools of administrators and teachers are different"

Research Procedure

The population for this research consisted of administrators and teachers in private vocational schools in North-eastern Thailand. They were from six provinces : Ubonrattanee, Roi-ed, Udonthanee, Sakolnakhorn, Khonkaen and Nakornratsima. Samples consisted of all 34 administrators and some 278 teachers from 17 selected private vocational schools in 1989.

The instrument used in this research was a questionnaire concerning five areas which effect the academic administration. They were curriculum, organization of instructional activities, teaching aids and library, supervision and staff development, and measurement and evaluation. The questionnaire was comprised of checklist, rating scale and open-ended portions. Three hundred and twelve copies of questionnaire were distributed and three hundred and four completed copies were returned, which was 97.44%. The data were analyzed by using frequencies, percentages, means, ($\bar{X}$) standard deviations (S.D.), and t-test.

Findings

1. The administrators and teachers showed their congruent opinions on the situations in the private vocational schools in North-eastern Thailand carried out academic task with a moderate degree in two areas : teaching aids and library and

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

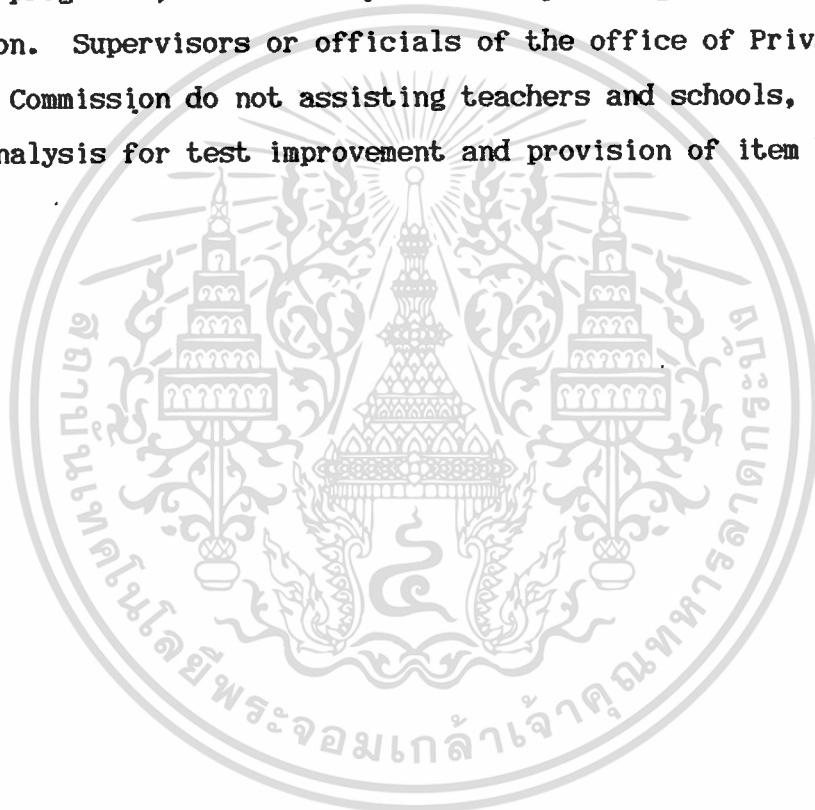
supervision and staff development. Regarding the three remaining areas : curriculum, organization of instructional activities and measurement and evaluation, the administrators and teachers showed their different opinions in which the administrators indicated high degree of practice while the teachers designated moderate degree of practice.

As for the problems of the academic administration in private vocational schools in North-eastern Thailand. it was found that administrators and teachers showed the same opinions a moderate degree in five areas : curriculum, organization of instructional activities, teaching aids and library, supervision and staff development and measurement and evaluation.

2. To compare the opinions of administrators and teachers concerning the situations of the academic administration in private vocational schools in North-eastern Thailand in five areas, it was found that their opinions on : curriculum, organization of instructional activities and measurement and evaluation were statistically significant different at the .01 level. The finding was pertinent to the research hypothesis. For another area : teaching aids and library and supervision and staff development, their opinions were found not statistically significant different. The finding was rejected to the research hypothesis.

To compare the opinions of administrators and teachers concerning the problems of the academic concerning the problems of the academic administration in private vocational schools in North-eastern Thailand in five areas, it was found that their opinions on : curriculum, organization of instructional activities, teaching aids and library, supervision and staff development and measurement and evaluation were found not statistically significant different the finding was rejected to the research hypothesis.

3. Regarding the problems and obstacles encountered the academic administration the additional problems found by some individual administrators and teachers were as follows : The curriculum was changed oftenly, lack of instructional materials, inadequate supplementary books and references, lack of academic supervisors, teachers, lack of opportunity to attend the academic training programme, lack of systematic planning in educational supervision. Supervisors or officials of the office of Private Education Commission do not assisting teachers and schools, and lack of item analysis for test improvement and provision of item banks.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาจากอาจารย์
 อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ทิมทรัพย์ และดร.เข็น แก้วยศ
 ซึ่งได้ให้คำปรึกษาและนำแก่วิจัยตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
 ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์คุณหญิงวนิดา ฐปะเดมิย์ รองศาสตราจารย์
 ดร.เมธี บิลังษานนท์ รองศาสตราจารย์ ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ และอาจารย์
 ไพรัตน์ ฝักน้อย ที่ได้ให้คำแนะนำอย่างดียิ่งจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
 ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาแนะนำในการปรับปรุงแบบสอบถาม ผู้รับ
 ใบอนุญาต ครูใหญ่และครูโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ให้ความ
 ร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามให้เป็นอย่างดี
 ขอขอบพระคุณอาจารย์พิณิจ ประถมกำเนิด ที่ได้ให้คำแนะนำในการทำแบบสอบถาม
 และ เพื่อน ๆ ที่ให้กำลังใจช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ
 สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณท่านอาจารย์มุข และท่านอาจารย์ปราณี วงษ์สวัสดิกุล
 ที่สนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัยทุก ๆ ด้านตลอดมา

สงวนพงศ์ ชวนชม

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ญ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฅ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	8
สมมติฐานการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	9
การจัดลำดับเรียบเรียงวิทยานิพนธ์.....	11
เชิงอรรถ.....	13
2. วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	15
ความหมายและความสำคัญของงานวิชาการ.....	15
ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ.....	17
ความหมายของการอาชีวศึกษา.....	43
หลักพื้นฐานของการอาชีวศึกษา.....	44
การอาชีวศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5.....	46
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
เชิงอรรถ.....	56
3. วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล.....	65
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	65
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	67
การสร้างเครื่องมือ.....	69

บทที่	หน้า
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล.....	70
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
เชิงอรรถ.....	72
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย.....	73
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
เชิงอรรถ.....	153
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	154
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	154
วิธีดำเนินการวิจัย.....	154
สรุปผลการวิจัย.....	156
อภิปรายผลการวิจัย.....	175
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย.....	198
เชิงอรรถ.....	201
บรรณานุกรม.....	205
ภาคผนวก.....	214
ประวัติผู้เขียน.....	234

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจังหวัด โรงเรียน และจำนวนครูกลุ่มตัวอย่าง.....	60
2. ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการและจำนวนข้อคำถาม.....	68
3. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ.....	75
4. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ.....	76
5. จำนวนแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	77
6. จำนวนแบบสอบถามจำแนกตามระยะเวลาปฏิบัติงาน.....	78
7. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่ง.....	79
8. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประเภทวิชาที่สอน.....	80
9. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ในด้านหลักสูตร และองค์ประกอบของหลักสูตร.....	81
10. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	83
11. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ในด้านวัสดุ อุปกรณ์การสอนและห้องสมุด.....	86
12. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ในด้านการนิเทศ และพัฒนาบุคลากรทางการสอน.....	89

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ในด้านการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน.....	91
14. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับ สภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตร และองค์ประกอบของหลักสูตร.....	102
15. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพ การบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	106
16. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพ การบริหารงานวิชาการ ด้านวัสดุ อุปกรณ์การสอนและห้องสมุด.....	110
17. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพ การบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศ และพัฒนาบุคลากรทางการสอน.....	114
18. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน.....	118
19. การทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็น ของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ.....	122
20. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการระหว่างผู้บริหาร และครูผู้สอน ในด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร.....	125

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
21. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการระหว่างผู้บริหาร และครูผู้สอน ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน.....	129
22. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการระหว่างผู้บริหาร และครูผู้สอน ในด้านวัสดุ อุปกรณ์การสอนและห้องสมุด.....	133
23. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการระหว่างผู้บริหาร และครูผู้สอน ในด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน.....	137
24. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการระหว่างผู้บริหาร และครูผู้สอน ในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน.....	141
25. การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของ ผู้บริหารกับครูผู้สอนเกี่ยวกับงานวิชาการทั้ง 5 ด้าน.....	145
26. ค่าความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบริหาร งานวิชาการ ด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร.....	148
27. ค่าความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ในการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน.....	149
28. ค่าความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ในการบริหารงานวิชาการ ด้านวัสดุ อุปกรณ์การสอนและห้องสมุด.....	150
29. ค่าความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ในการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศ และการพัฒนาบุคลากรทางการสอน.....	151
30. ค่าความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ในการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน.....	151

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร.....	105
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	109
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงาน ด้านวัสดุ อุปกรณ์การสอนและห้องสมุด.....	113
4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงาน ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน.....	117
5. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงาน ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน.....	121
6. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการประเภทต่าง ๆ.....	124
7. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร.....	128
8. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	132
9. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาทางงานวิชาการด้านวัสดุ อุปกรณ์การสอนและห้องสมุด.....	136
10. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาทางงานวิชาการด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน.....	140
11. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาทางงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน.....	144
12. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการประเภทต่าง ๆ ระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอน.....	147

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า "การศึกษามีส่วนในการพัฒนาประเทศ ทั้งทางด้าน เศรษฐกิจ ด้านการเมือง ด้านสังคมและวัฒนธรรม เพราะการศึกษาช่วยพัฒนาประชากร ให้มีความรู้ ความสามารถมีประสิทธิภาพในการทำงาน"¹ การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้ มนุษย์มีชีวิตที่ดีได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอาชีวศึกษา เป็นการศึกษาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนา ประเทศ เพราะเป็นการผลิตคนให้พร้อมที่จะประกอบอาชีพ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ ในการจัดการอาชีวศึกษาของประเทศไทยนั้น แม้รัฐจะพยายามจัดให้มากเพียงใดก็ตามรัฐก็ ไม่สามารถจัดได้อย่างเพียงพอกับความต้องการของบุคคล ทั้งนี้เนื่องจากขาดแคลนงบประมาณ และมีผู้ต้องการศึกษาเป็นจำนวนมาก ดังนั้นการจัดอาชีวศึกษาของภาคเอกชนจึงมีบทบาทสำคัญ ยิ่งในการช่วยแบ่งเบาภาระการจัดการศึกษาของชาติ ดังจะเห็นได้จากแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ในหมวดที่ 2 กล่าวไว้ว่า

รัฐพึงเปิดโอกาสให้เอกชนร่วมรับภาระจัดการศึกษาได้ภายในขอบเขตที่รัฐ กำหนดแต่รัฐจะต้องดูแลให้สถานศึกษาของเอกชนทุกระดับ ทุกประเภท ทั้งที่จัดเป็น การศึกษาในระบบ โรงเรียนและนอกโรงเรียนดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบาย แผนงานและโครงการทางการศึกษาของชาติ ทั้งนี้ การศึกษาที่เอกชนจัดนั้นจะต้อง ไม่แสวงหาผลกำไรเกินควร²

และจากวัตถุประสงค์และนโยบายในการจัดอาชีวศึกษาในแผนพัฒนาฉบับปัจจุบันกล่าวว่า

เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับช่างฝีมือ ช่างฝีมือ ช่างเทคนิคและให้ บริการฝึกวิชาชีพระยะสั้นแก่ประชาชนทั่วไปรวม 5 ประเภทวิชา คือ ช่าง-อุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม คหกรรมและศิลปหัตถกรรมในสัดส่วนที่ เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ความก้าวหน้าทาง เทคโนโลยีและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ³

การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาในภาคเอกชนนั้น

ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อปี พ.ศ. 2498 โรงเรียนแห่งแรก คือ โรงเรียนอาชีวศึกษาดอนมอศโกเป็นโรงเรียนของมิชชันนารี รับนักเรียนที่สำเร็จชั้นประถมปีที่ 7 เรียนต่อ ม.ศ. 1 ถึง ชั้นม.ศ. 6 สาขาอาชีพ สำหรับโรงเรียนอาชีวศึกษาที่เปิดรับนักเรียนที่สำเร็จชั้น ม.ศ. 3 เข้าเรียนต่อเป็นแห่งแรก คือ โรงเรียนพาณิชย์การวิทยา เดิมเปิดสอนหลักสูตรประโยคอาชีวชั้นสูง ปัจจุบันเปิดสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเฉพาะรอบปาย⁴

ในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 ได้กล่าวถึงการจัดการอาชีวศึกษาของ เอกชนและกำหนดมาตรการในการพัฒนาการอาชีวศึกษาไว้ดังนี้

- เน้นการยกระดับคุณภาพ ต้องมีการทบทวนรูปแบบการลงทุนทั้ง โรงเรียน และวิทยาลัยทางการเกษตรและอุตสาหกรรม ให้มีการปรับปรุงหลักสูตรที่เน้นหนักทางภาคปฏิบัติในสัดส่วนที่สูงขึ้น
- สนับสนุนและส่งเสริมให้เอกชนจัดการอาชีวศึกษา ในสาขาที่มีการลงทุนในแต่ละสาขา ระหว่างรัฐและเอกชนให้ชัดเจน
- ให้มีการทบทวน การจัดเก็บเงินบำรุงการศึกษาให้อยู่ในอัตราที่เหมาะสม ตามนโยบายราคา
- สนับสนุนการจัด Apprenticeship Program ในสถานศึกษาเพื่อแก้ปัญหาการว่างงาน

การจัดการศึกษาสายอาชีพของเอกชนมี 2 ลักษณะ คือ

1. โรงเรียนประเภทอาชีวศึกษาที่ใช้หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการสอน 5 ประเภทวิชา ดังนี้
  - 1.1 ประเภทวิชาเกษตรกรรม
  - 1.2 ประเภทวิชาคหกรรม
  - 1.3 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม
  - 1.4 ประเภทศิลปทัศนกรรม
  - 1.5 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม
2. โรงเรียนประเภทอาชีวศึกษาที่ใช้หลักสูตรของโรงเรียนเอง โดยขอ อนุมัติหลักสูตรจากกระทรวงศึกษาธิการ สอนวิชาชีพต่าง ๆ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม เช่น

- บัญชี
- เลขานุการ ชั่วเลข
- นิเทศน์ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ
- ธุรกิจธนาคาร โรงแรม ท่องเที่ยว
- คอมพิวเตอร์

2.2 ประเภทวิชาช่างทั่วไป เช่น

- ช่างเสริมสวย
- ช่างเลื้อ
- ช่างประดิษฐ์ วัสดุด้วยมือ
- ช่างเย็บปักถักร้อย

2.3 ประเภทวิชาช่างไฟฟ้า ช่างเครื่องยนต์ เช่น

- ช่างวิทยุ โทรทัศน์
- ช่างเครื่องเย็น ตู้เย็น
- ช่างเครื่องยนต์ ขับรถยนต์

2.4 ประเภทวิชาเกษตร

2.5 ประเภทวิชาอื่น ๆ

- การออกแบบ
- การประกอบแว่น
- โหราศาสตร์
- ผู้ช่วยพยาบาล
- แพทย์แผนโบราณ
- การประกอบอาหาร การผสมเครื่องดื่ม⁵

โรงเรียนประเภทใช้หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ที่เอกชนจัดทำหลักสูตร 3 ปี รับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ ม.3 ส่วนโรงเรียนอาชีวศึกษาที่ใช้หลักสูตรระยะยาว ใช้เวลา 1-3 ปีก็ได้ ทั้งนี้แล้วแต่เนื้อหาวิชาที่สอน แต่ละหลักสูตรจะต้องได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการก่อนจึงจะนำไปสอนในโรงเรียนได้ โรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรระยะยาว ได้แก่ โรงเรียนบริหารธุรกิจต่าง ๆ เช่น วิชาการบัญชี วิชาธุรกิจการธนาคาร ธุรกิจการบิน ฯลฯ โรงเรียนกำหนดวุฒิของนักเรียนที่จะเข้าศึกษา ซึ่งทางโรงเรียนจะกำหนดและวางหลักสูตร

เรื่อง การจัดการศึกษาสายอาชีพของเอกชนอยู่ในความควบคุมของสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาเอกชนกระทรวงศึกษาธิการ^๑

ในช่วงปี พ.ศ. 2500-2510 เป็นระยะที่ประเทศไทยมีอัตราการเพิ่มของประชากรสูงสุด กล่าวคือสูงกว่าร้อยละ 3 ต่อปี เป็นผลให้ประชากรในวัยเรียน ช่วงปี พ.ศ. 2504 - 2524 มีอัตราการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เช่นระดับประถมศึกษาเพิ่มขึ้น 46,000 คน เป็น 51,600 คน หรือร้อยละ 12.8 ต่อปี ประถมศึกษาเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.1 ต่อปี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งสายสามัญและสายอาชีพเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.4 ต่อปี ทำให้การขยายการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับอย่างกว้างขวาง เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพประชากร

จากการขยายตัวทางด้านการศึกษาที่กล่าวมาแล้วข้างต้นก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานของผู้ที่มีการศึกษาในระดับและประเภทต่าง ๆ อย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน "ในช่วง 3-4 ปีที่ผ่านมา รัฐบาลได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับการว่างงานของกลุ่มผู้มีการศึกษาอย่างจริงจัง โดยเฉพาะเรื่องของคุณภาพคนที่ไม่เหมาะกับงานนั้น อาจวิเคราะห์สาเหตุได้หลายประการทั้งในด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของครู"^๗ และจากสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในระยะ 4-5 ปีที่ผ่านมาปรากฏว่า "การขยายตัวของการจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาของภาคเอกชนนั้นมีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ ดังปรากฏในตารางแสดงจำนวนโรงเรียนและตารางแสดงจำนวนนักเรียนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ปี พ.ศ. 2528-2531"^๘

ตารางแสดงจำนวนโรงเรียน ปี พ.ศ. 2528 - 2531

ประเภท	จำนวนโรงเรียน			
	2528	2529	2530	2531
อาชีวศึกษา	394	379	356	341

ตารางแสดงจำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2528 - 2531

ประเภท	จำนวนโรงเรียน			
	2528	2529	2530	2531
อาชีวศึกษา	237,471	207,872	194,744	188,956

จากตารางทั้งสองแสดงให้เห็นว่า จำนวนโรงเรียนและจำนวนนักเรียนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา มีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ จากการทำจำนวนนักเรียนลดลงมีผลกระทบต่อโรงเรียนในภาคเอกชนอย่างยิ่ง เพราะทำให้รายได้ลดลง โรงเรียนไม่สามารถพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนได้อย่างเต็มที่

จากสภาพดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า สาเหตุดังกล่าวส่วนหนึ่งน่าจะมาจากการจัดการเรียนการสอนนั้น คือ การบริหารงานวิชาการนั่นเอง

ในการบริหารโรงเรียนนั้นเป็นที่ยอมรับกันว่า "การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษาหรือโรงเรียน โรงเรียนจะดีหรือเลวขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการทั้งสิ้น ดังนั้น ในการบริหารงานวิชาการผู้บริหารจำเป็นจะต้องมีหลักการในการบริหารด้านนี้อย่างมีประสิทธิภาพ" และผู้บริหารการศึกษาควรจะต้องมองเห็นความสำคัญของงานวิชาการเป็นอันดับแรก

หรือแม้แต่ในต่างประเทศ Smith Krawse and Atkinson เสนอแนะให้ผู้บริหารใช้เวลากับงานวิชาการเป็นอันดับแรก โดยแบ่งงานบริหารโรงเรียนออกเป็น 7 ประเภทดังนี้

1. งานบริหารในหน้าที่ทั่วไป	ร้อยละ 5
2. การบริหารเกี่ยวกับบุคลากร	ร้อยละ 20
3. การบริหารวิชาการ	ร้อยละ 40
4. งานบริหารเกี่ยวกับการเงิน	ร้อยละ 5
5. งานบริหารเกี่ยวกับอาคารสถานที่	ร้อยละ 5
6. งานบริหารเกี่ยวกับชุมชน	ร้อยละ 5
7. งานบริหารเกี่ยวกับกิจกรรมนักเรียน	ร้อยละ 20 ¹⁰

วิทยุ สาร กล่าวไว้ว่า

ผู้บริหารการศึกษาหรือครูใหญ่ทุกคนควรจะรับผิดชอบเป็นผู้นำทางด้านวิชาการ เป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของสถานศึกษาทุกแห่งคือ การให้ความรู้แก่นักเรียน ทางด้านวิชาการ และงานด้านวิชาการนี้ ผู้บริหารต้องถือว่าสำคัญกว่าด้านธุรการ ดังนั้นการแบ่งเวลาวันหนึ่ง ๆ ของผู้บริหารการศึกษาให้แก่งานต่าง ๆ ควรแบ่งให้แก่งานวิชาการมากที่สุด¹¹

และหนังสือ ทันทาคินทร์ ได้กล่าวไว้ว่า "งานหลักในการบริหารโรงเรียนน่าจะเป็นงานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนหรืองานวิชาการนั่นเอง ส่วนงานอื่น ๆ ควรจะเป็นการสนับสนุนให้งานด้านวิชาการดำเนินไปด้วยดีเท่านั้น"¹²

จะเห็นได้ว่างานด้านวิชาการมีบทบาทที่สำคัญในการส่งเสริมให้การศึกษาที่มีคุณภาพ เพราะวิชาการนั้นเป็นผลประโยชน์ที่เด็กจะได้รับ และนำไปใช้ในการดำรงชีวิตได้ แต่จากผลการวิจัยปรากฏว่า ผู้บริหารการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ได้เอาใจใส่ในงานวิชาการเท่าที่ควรดังผลการวิจัยของ จิระ สิริธิ ได้ผลว่า "งานบริหารด้านวิชาการยังมีน้อย โดยกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มนักวิชาการ กลุ่มประชาชน ให้ความสำคัญด้านวิชาการเป็นอันดับที่ 4 จาก 5 ลำดับ คือ งานบริหารธุรการ งานบริหารบุคคล งานบริหารกิจการนักเรียน งานบริหารวิชาการและงานบริหารด้านความสัมพันธ์กับชุมชน"¹³ วุฒิ จุลพรหม ได้วิจัยพบว่า

โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานด้านวิชาการน้อยทุกด้าน งานที่มีการปฏิบัติน้อยกว่าด้านอื่น ๆ เป็นอันดับแรก ได้แก่ การนิเทศการศึกษา รองลงมา ได้แก่ การใช้ทรัพยากรและแหล่งวิชาในท้องถิ่น จนถึงตารางสอนและวิธีสอนเป็นอันดับสุดท้าย ปัญหาสำคัญในการบริหารงานปฏิบัติงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือคือ ผู้บริหารโรงเรียนยังให้ความสำคัญต่องานวิชาการ ไม่มากเท่าที่ควร ผู้บริหารงานวิชาการยังขาดความรู้ความสามารถในการนิเทศและการวางแผน ปัญหาขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ ห้องเรียนและบุคลากร¹⁴

จากรายงานผลการวิจัย ปัญหาการบริหารโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพฯ การติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครของ อมรชัย ดันติเมธ และคนอื่น ๆ แสดงให้เห็นว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ถ้าจัดการศึกษาโดยไม่คำนึงถึงคุณภาพแล้ว อาจทำให้เกิดความเสียหายแก่ส่วนรวมในระยะยาวได้ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาได้ผลิตแรงงานสนองความต้องการของตลาดแรงงานจำนวนมาก ส่วนทางด้านคุณภาพ และมาตรฐานของโรงเรียนจะเป็นอย่างไรนั้นเป็นที่สงสัยอยู่ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ยังจัดการศึกษาโดยคำนึงถึงผลกำไรของโรงเรียนมากกว่าจะเป็นการจัดเพื่อส่งเสริมการศึกษาอย่างจริงจัง¹⁵

จากการวิจัยเรื่องการสร้างเกณฑ์ประเมินผลโรงเรียนอาชีวศึกษา แผนกพิเศษการ โดยทำการวิจัยกับกลุ่มโรงเรียน พิเศษการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา 27 แห่ง ของรัฐ 5 แห่ง พบว่า "โรงเรียนที่มีคุณภาพสูงกว่าปกติ 10 แห่ง เป็นโรงเรียนอาชีวศึกษาของรัฐบาล 5 แห่ง เอกชน 5 แห่ง โรงเรียนที่มีคุณภาพปกติ 12 แห่ง เป็นโรงเรียนเอกชนทั้งหมด และโรงเรียนที่มีคุณภาพต่ำกว่าปกติ 10 แห่ง เป็นโรงเรียนเอกชนทั้งหมด เช่นเดียวกัน"¹⁶

จากรายงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เกี่ยวกับนักเรียนก่อนความไม่สงบในสถานศึกษา ระหว่างเดือนมกราคม - ธันวาคม 2525 พบว่า "ปัจจัยหนึ่งที่เป็นสาเหตุให้นักเรียนก่อนความไม่สงบในสถานศึกษาเกิดจากปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ซึ่งได้แก่ นักเรียนมีเวลาว่างจากการเรียนมากเกินไป เพราะการจัดการเรียนการสอนไม่เต็มหลักสูตร อุปกรณ์การสอนไม่ครบตามจำนวนนักเรียน จำนวนครูไม่เพียงพอตามวิชาที่เปิดสอนตามหลักสูตร"¹⁷

ในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 ได้ระบุถึงปัญหาการจัดการอาชีวศึกษาได้ว่า

มีปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพของครู ซึ่งมีการพัฒนาทางความรู้ และทักษะใหม่ ๆ น้อยมาก การลงทุนสูง ขาดการประเมินผลงานอย่างมีระบบ ปัญหาการว่างงาน ปัญหาด้านคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา และนโยบายในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 มีวัตถุประสงค์เน้นการปรับปรุงคุณภาพอาชีวศึกษา มากกว่ามุ่งขยายการจัดตั้งในด้านช่างอุตสาหกรรม และพาณิชย์ให้มีการเร่งปรับปรุงด้านคุณภาพ¹⁸

ผู้วิจัยเห็นว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักในการบริหารโรงเรียน ทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนยังประสบปัญหาการผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณภาพไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคเอกชนนั้น คนทั่วไปมักจะมีมุมมองว่าเอกชนดำเนินการศึกษาแบบธุรกิจมุ่งหวังกำไรในเชิงการค้า มาตรฐานการศึกษาต่ำ อุปกรณ์การสอนไม่พร้อม ครูคุณวุฒิต่ำ ความมั่นคงไม่มี ขาดความรับผิดชอบในคุณภาพทางการศึกษา ดังนั้น

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการที่จะศึกษาถึงการบริหารงานวิชาการ โดยเลือกศึกษาเฉพาะ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้อง ได้ทราบถึงสภาพที่แท้จริงและปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา และแนวทางที่ควรปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาสูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เกี่ยวกับ
  - 1.1 หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร
  - 1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
  - 1.3 วัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด
  - 1.4 การนิเทศและพัฒนามูลค่าการทางด้านการสอน
  - 1.5 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 5 ด้าน ตามข้อที่ 1
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยทำให้มองเห็นสภาพและปัญหาที่แท้จริงของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในอดีตและปัจจุบัน
2. ผลจากการวิจัยเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และนำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติและหาทางปรับปรุงแก้ไขงานวิชาการของตนเองให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

3. ผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนทำให้ทราบสภาพและปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา เพื่อกำหนดแนวทางปรับปรุงแก้ไขจัดแผนงานและโครงการ เพื่อส่งเสริมคุณภาพ โรงเรียนให้มีมาตรฐานและประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดสมมติฐาน เพื่อเป็นแนวทางในการเก็บและวิเคราะห์ ข้อมูลไว้ดังนี้ คือ

"ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารกับ ครูผู้สอนแตกต่างกัน"

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ศึกษาถึงสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนและครูของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปีการศึกษา 2532 (ที่อยู่ในความควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) กระทรวง ศึกษาธิการ).

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1. สภาพของการบริหารงานวิชาการ หมายถึง สภาพะงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการที่ปฏิบัติจริง
2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ หมายถึง อุปสรรคและข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่เป็นสาเหตุให้การดำเนินการบริหารงานในโรงเรียนไม่บรรลุวัตถุประสงค์ หรือบรรลุวัตถุประสงค์ อย่างขาดประสิทธิภาพ
3. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมทุกชนิดของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาและส่งเสริมการเรียนการสอนให้ได้ผลดี ในเรื่องหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนและห้องสมุด การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน และการวัดผลและการประเมินผลทางการศึกษา

3.1 หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร หมายถึง แนวปฏิบัติให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ได้แก่ การวางแผนเพื่อใช้หลักสูตร การจัดโครงสร้าง การบริหารงานวิชาการ การอบรมครูเพื่อใช้หลักสูตร การจัดครูเข้าสอน การจัดตารางสอน การจัดบริการวัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียน การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร การประเมินผลการใช้หลักสูตร

3.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการซึ่งได้แก่ การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดทำโครงการสอนและบันทึกการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร การสอนซ่อมเสริม การฝึกงานของนักศึกษา การแนะแนว และแหล่งวิทยาการในท้องถิ่น

3.3 วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนและห้องสมุด

วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน หมายถึง วัตถุฝึกงานต่าง ๆ เครื่องมือ เครื่องใช้ สิ่งของ ภาพ ตลอดจนหมายถึงตัวบุคคล วิธีการ สถานที่ต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนและบังเกิดผลดี ได้แก่ การจัดงบประมาณ การผลิตสื่อการสอนและการใช้สื่อ ตลอดจนการจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์การสอนให้อยู่ในสภาพดี

ห้องสมุด หมายถึง แหล่งค้นคว้าเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนของนักเรียนและครูตามหลักสูตรส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กรักการอ่าน รู้จักค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง ห้องสมุดที่ดีจะต้องดำเนินการต่าง ๆ เช่น การจัดเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวก จัดหาหนังสือวัสดุที่จำเป็น งบประมาณ บรรณารักษ์ที่มีความรู้เกี่ยวกับห้องสมุด สถานที่เป็นส่วนเพื่อส่งเสริมการศึกษาด้วยตนเอง

3.4 การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ในการปรับปรุงการเรียนการสอนของครูให้ดีขึ้น ได้แก่ การประชุมนิเทศครูใหม่ การจัดประชุมก่อนเปิดภาคเรียน การสังเกตการสอนในชั้น การเยี่ยมชั้นเรียน การสาธิตการสอน การให้คำปรึกษาเป็นรายคนหรือรายหมู่ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การอบรมครู การสัมมนา การส่งเสริมให้ครูศึกษาต่อ การจัดหนังสือที่มีคุณภาพทางวิชาการและการสนับสนุนให้ครูค้นคว้าสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

3.5 การวัดผลและประเมินผลทางการเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวกับการประเมินค่าความเจริญก้าวหน้าของผู้เรียนต่อจุดประสงค์ของหลักสูตร ได้แก่ การกำหนดนโยบายวางแผนปฏิบัติในการวัดผล การจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ การส่งเสริมครูให้มีความรู้ ความสามารถในการวัดผล การกำหนดเกณฑ์และระยะเวลา การมอบหมายหน้าที่ในการดำเนินการวัดผล การนำผลมาวิเคราะห์ การนำผลที่ได้จากการ

วิเคราะห์มาประเมินผลการเรียนการสอน การติดตามผลนักศึกษาที่จะจบการศึกษาไปแล้ว ตลอดจนการดำเนินงานอื่น ๆ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

4. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพขึ้นไปในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

5. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้ที่รับผิดชอบในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพขึ้นไป ได้แก่ ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานด้านวิชาการ

6. ครู หมายถึง ผู้ที่ได้รับการบรรจุให้เป็นครู และมีหน้าที่สอนประจำในวิชาต่าง ๆ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพขึ้นไปของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การจัดลำดับเรียงเรียงวิทยานิพนธ์

การเขียนรายงานวิจัยและเสนอผลการวิจัยได้จัดลำดับการเสนอผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 5 บท ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ สมมติฐานการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ตัวแปรที่จะศึกษา นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยและการจัดลำดับเรียงเรียงวิทยานิพนธ์

บทที่ 2 วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

1. ความหมายและความสำคัญของงานวิชาการ
2. ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ
3. ความหมายของการอาชีวศึกษา
4. หลักพื้นฐานของการอาชีวศึกษา
5. หลักสูตรอาชีวศึกษา
6. การอาชีวศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 (2525-2529)
7. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- บทที่ 3 ประกอบด้วยวิธีดำเนินการวิจัย กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างแบบสอบถาม การทดลองใช้แบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
- บทที่ 4 ประกอบด้วยการวิเคราะห์และผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- บทที่ 5 ประกอบด้วยสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะส่วนสุดท้ายเป็นบรรณานุกรม และภาคผนวก

เชิงอรรถ

- ¹ วีระยุทธ วิเชียรโชติ, "การปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศ," วารสารการศึกษาแห่งชาติ, ปีที่ 15 ฉบับที่ 11 (มิถุนายน 2515), 34 - 35.
- ² ภิญโญ สาธร, หลักการบริหารการศึกษา (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2526), หน้า 368.
- ³ กระทรวงศึกษาธิการ, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 6 (2530 - 2534), หน้า 25.
- ⁴ กระทรวงศึกษาธิการ, ประวัติกระทรวงศึกษาธิการ 2505 - 2507 (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2507), หน้า 683.
- ⁵ กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน วารสารการศึกษาลับคู่มือปฏิบัติงานโรงเรียนราษฎร์, ปีที่ 13 ฉบับที่ 5 (พฤษภาคม 2517), หน้า 16-17.
- ⁶ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน, การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม รายงานคณะกรรมการการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา (กรุงเทพฯ : 2517), หน้า 16.

⁷ บรรจง ชูสกุลชาติ, "การศึกษากับการมีงานทำ," วารสารมิตรครู, ปีที่ 28 ฉบับที่ 4 (กุมภาพันธ์ 2529), 60 - 61.

⁸ รุ่ง แก้วแดง, "ความก้าวหน้าของการศึกษาเอกชนปีการศึกษา 2531," วารสารกองทุนส่งเสริมการศึกษาศึกษาเอกชน, ปีที่ 2 ฉบับที่ 15 (มิถุนายน 2532), 4 - 5.

⁹ กิติมา ปรืดดีดิลก, การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น เอกสาร คำสอนภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529), หน้า 71.

¹⁰ Edward W. Smith, Stanley W. Krawse, and Mark M. Atkinson, The Educator's Encyclopedia (New Jersey : Prentice - Hall, 1961), p. 87.

¹¹ วิทยุ สาธิต, สิ่งที่ได้อ่านมาแล้ว, หน้า 436.

¹² พันสี ทันทาคินทร์, หลักการบริหารโรงเรียน (พระนคร : โรงพิมพ์ วัฒนาพานิช, 2513), หน้า 225.

¹³ จิระ สิทธิ, "งานบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขต 1, 2," วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520, หน้า จ.

¹⁴ วุฒิ จุลพรหม, "การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ," วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521, หน้า จ.

¹⁵ อมรชัย ตันติเมธ และคนอื่น ๆ, "รายงานผลการวิจัยปัญหาการบริหารของ โรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร การติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา ใน กรุงเทพมหานคร," วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520, หน้า 15.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

¹⁶ สุภาณี เตชะดำรงศ์สิน, "การสร้างเกณฑ์ประเมินโรงเรียนอาชีวศึกษาแผนกพาณิชยกรรม," วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521, หน้า 82.

¹⁷ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, "การจัดการอาชีวศึกษาฝ่ายแผนงาน," 2526, หน้า 93.

¹⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 1.

บทที่ 2

วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษา เรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั้น ผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ความหมายและความสำคัญของงานวิชาการ
2. ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ
3. ความหมายของการอาชีวศึกษา
4. หลักพื้นฐานของการอาชีวศึกษา
5. หลักสูตรอาชีวศึกษา
6. การอาชีวศึกษาในแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2525-2529)
7. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายและความสำคัญของงานด้านวิชาการ

1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึง เรื่อง เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

ทัศนะ ภาสบุตร ได้กล่าวถึงงานวิชาการไว้ว่า "เป็นงานที่จะต้องทำเพื่อดำเนินการสอนในโรงเรียนให้เกิดผลดีแก่นักเรียน ให้นักเรียนได้เรียนรู้และได้ประสบการณ์ต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้ในวัตถุประสงค์ของแต่ละรายวิชาในหลักสูตร"¹

เอกวิทย์ ฌ กลาง กล่าววว่า

การบริหารงานวิชาการนั้น ได้แก่ การควบคุมหลักสูตร การสอน อุปกรณ์ การสอน การจัดแบบเรียน คู่มือครู การจัดชั้นเรียน การจัดครูสอน การปรับปรุง การเรียนการสอน การฝึกอบรมครูประจำการเผยแพร่วิชาการ การวัดผลการศึกษา การวิจัยค้นคว้า การประเมินผลมาตรฐานโรงเรียนเพื่อปรับปรุงโรงเรียน ตลอดจน การตรวจเยี่ยม และการนิเทศการศึกษาแก่โรงเรียน²

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จรินทร์ นาคศรีอาภรณ์ ให้ความเห็นว่า งานวิชาการคือ "ความพยายามทั้งหมดที่ผู้บริหารและคณะครูช่วยกันปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและตรงเป้าหมายที่สุด"³

สุมิตร คุณานุกร กล่าวว่า "งานวิชาการในโรงเรียนควรมีความหมายแคบ ๆ อย่างที่เข้าใจทั่ว ๆ ไปถึงการเรียนการสอนในห้องเท่านั้น ไม่แต่ยังหมายถึงกิจกรรมทุกอย่างทุกอย่างภายในโรงเรียนที่ก่อให้เกิดความรู้และการศึกษาของเด็ก"⁴

ภิญโญ สารธร กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการว่า

เป็นการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับกำกับการปรับปรุงพัฒนาการสอนนักเรียน ให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพที่สุด ซึ่งแท้ที่จริงแล้วผู้บริหารการศึกษาหรือหัวหน้าสถานศึกษาทุกคน ควรจะรับผิดชอบเป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาทุกแห่ง คือ การให้ความรู้แก่เรียนในด้านวิชาการ ผู้บริหารการศึกษาหรือครูใหญ่ เป็นผู้นำด้านวิชาการ โดยการทำงานร่วมกับครู กระตุ้นเตือนครู ให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่ครูและประสานงาน ให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ในด้านการสอน⁵

สำหรับในต่างประเทศนั้น Robert S. Fish ให้ทัศนะว่างานวิชาการ คือ "ความรับผิดชอบของโรงเรียนตั้งแต่การบ่งถึงปรัชญาและจุดหมายทางการศึกษาของโรงเรียน โดยคำนึงถึงบุคคลในอาชีพต่าง ๆ ของชุมชนเป็นพื้นฐาน รวมถึงการประเมินผลโปรแกรมการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ"⁶

จากความหมายของงานวิชาการที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ถ้าจะสรุปความหมายของงานวิชาการให้สั้นที่สุดและคลุมเนื้อหามากที่สุดก็จะได้ว่า "งานวิชาการก็คือกิจกรรมทุกชนิดของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาและส่งเสริมการเรียนการสอนให้ได้ผลดี"

1.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนประเภทใด มาตรฐานหรือคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนั้น จะทราบได้จากการพิจารณาผลงานด้านวิชาการ ดังนั้น งานวิชาการจึงเป็นงานหลักของโรงเรียน

Smith and Others ได้ศึกษางานในด้านความรับผิดชอบของผู้บริหารการศึกษา โดยแยกเป็น 7 ประเภท พบว่า

งานบริหารวิชาการมีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่งคิดเป็นร้อยละ 40 รองลงมา คือ งานบริหารเกี่ยวกับบุคลากร งานบริหารกิจกรรมนักเรียนมีความสำคัญเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 20 งานในหน้าที่ทั่วไปงานบริหารการเงิน งานบริหารเกี่ยวกับ อาคารสถานที่ และงานบริหารด้านความสัมพันธ์กับชุมชนมีความสำคัญเป็นอันดับ สุดท้าย คิดเป็นร้อยละ 5 เท่านั้น⁷

Van Miller ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการว่า "งานวิชาการเป็นหัวใจ สำคัญของโรงเรียนและสำคัญมากที่สุด ได้แก่ การจัดโปรแกรมตลอดจนการวัดผลเพื่อจะ ได้ติดตามการเรียนการสอนทั้งครูและนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการบริหารคำสอน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดีนั้น เป็นหน้าที่จะละเลยเสียมิได้"⁸

อภิรมย์ ณ นคร ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า

การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญมากที่สุด อาจารย์ใหญ่ควรรับผิดชอบงาน วิชาการเป็นอันดับแรกเพราะหน้าที่ของโรงเรียน คือ การให้บริการทางวิชาการ อาจารย์ใหญ่มีหน้าที่เป็นผู้นำทางวิชาการ โดยการทำงานร่วมกับครู ให้คำแนะนำ และประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพในด้านการสอน⁹

กรมสามัญศึกษาให้แนวคิดที่ว่า "งานวิชาการเป็นหลักของโรงเรียน ไม่ว่าจะ เป็นโรงเรียนใด มาตรฐานหรือคุณภาพการศึกษามักจะได้รับการพิจารณาขั้นมูลฐานจากผลงาน ด้านวิชาการเป็นพิเศษ"¹⁰

ในการจัดอาชีพศึกษานั้นวิชาการถือว่าเป็นงานสำคัญยิ่ง เพราะการบริหารวิชาการ เป็นเสมือนหัวใจของการบริหารการศึกษาเป็นงานที่พัฒนาเยาวชนให้มีความรู้ ความสามารถ ที่จะออกไปมีความสำเร็จในการประกอบอาชีพตามสาขาที่เรียนมา

2. ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

สุดใจ เหล่าสุนทร ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาว่า

ผู้บริหารสถานศึกษาที่รับผิดชอบในด้านวิชาการนั้นจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถจัดดำเนินการในเรื่องหลักสูตร ประมวลการสอน การจัดกิจกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์และการประเมินผลการศึกษา นอกจากนี้ยังต้องมีบทบาทในการควบคุม ใ้แก่บุคลากรทางการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นครู นักศึกษา หรือผู้บริหารอื่น ๆ ใ้แก่บุคลากรทางการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นครู นักศึกษา หรือผู้บริหารอื่น ๆ ใ้แก่บุคลากรทางการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นครู นักศึกษา หรือผู้บริหารอื่น ๆ ใ้แก่บุคลากรทางการศึกษา

การเรียนการสอน ให้เป็นไปตามหลักสูตรอย่างครบถ้วนและประเมินการให้หลักสูตร
ด้วย¹¹

สุธีระ ทานตมิช ได้ให้ความคิดเห็นว่า

การบริหารวิชาการนับเป็นงานหลักของโรงเรียน เพราะวัตถุประสงค์ที่ตั้ง
โรงเรียนก็เพื่อเป็นแหล่งที่ให้ความรู้ผู้เรียน จึงได้เสนอแนะขอขยายการบริหาร
งานวิชาการได้ดังนี้ คือ

1. งานเกี่ยวกับหลักสูตร
2. งานเกี่ยวกับประมวลการสอน
3. งานเกี่ยวกับการทำโครงการสอนเฉพาะ โรงเรียน
4. แผนการสอนวิชาต่าง ๆ
5. การจัดทำคู่มือครู
6. การพิจารณาแบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบ
7. การทำตารางสอน
8. การจัดแบ่งกลุ่มนักเรียน
9. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
10. การจัดครูเข้าสอน
11. การพัฒนาการสอน
12. การจัดทำอุปกรณ์การสอน
13. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
14. การนิเทศการสอน¹²

ชาวี มณีศรี ได้เสนอแนะขอขยายการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ นโยบาย และวิชาการบริหาร
2. หลักสูตรและประมวลการสอน
3. ตารางสอน
4. อุปกรณ์การสอน
5. แบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบ
6. การแบ่งหมู่เด็กเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. การนิเทศการสอน
8. การจัดห้องสมุด
9. การวัดผลประเมินผล¹³

เมื่อพิจารณาถึงขอบข่ายของงานวิชาการจากความคิดของนักการศึกษาดังกล่าวข้างต้น จึงพอสรุปงานวิชาการของโรงเรียนอาชีวศึกษา ออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. วัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด
4. การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน
5. การวัดและการประเมินผลทางการศึกษา

2.1 หน้าที่และความรับผิดชอบของครูใหญ่เกี่ยวกับงานวิชาการ

ครูใหญ่หรือผู้บริหารการศึกษา โดยทั่วไปควรกระจายอำนาจ (Share the Authority) และความรับผิดชอบ (Responsibility) ให้กับครูทุกคน ความเป็นผู้นำของผู้บริหารการศึกษาอยู่ที่ความสามารถที่จะใช้คนอื่นให้ทำงาน โดยมิต้องใช้อำนาจบังคับ หรืออยู่เหนือและอยู่ที่เทคนิคในการที่จะกระตุ้นให้ครูและผู้เกี่ยวข้องกับการสอนนักเรียนทุกคน ชยันต์แข็งและทำงานอย่างเต็มใจและอดทน¹⁴

วิจิตร ศรีสอ้าน กล่าวถึงผู้บริหารการศึกษาจะต้องรับผิดชอบงานวิชาการ 8 ประการ คือ

1. การพัฒนาจุดมุ่งหมาย เป้าหมาย และนโยบายของโรงเรียน เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางการสอน
2. การจัดวางตัวบุคคลเพื่อให้สามารถทำหน้าที่ให้บริการจุดมุ่งหมายของการศึกษาของโรงเรียน
3. การจัดสรรเวลาและสถานที่เพื่อประโยชน์ในการสอน
4. การจัดหาและใช้อุปกรณ์และอาคารสถานที่ เพื่อให้ได้ประโยชน์ของการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. การส่งเสริมการเรียนการสอนเพื่อให้การสอนบรรลุเป้าหมาย
6. การจัดโปรแกรมการอบรมเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
7. การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อประโยชน์

ทางการศึกษา

8. การประเมินความต้องการของโรงเรียน¹⁵

ภิญโญ สารธร ได้กล่าวถึง หน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ดังนี้

1. วางโครงการการดำเนินงานของโรงเรียน
2. จัดทำโครงการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตรและปรับปรุงใช้ได้อยู่เสมอ
3. แนะนำควบคุมการสอนของครูให้ดำเนินไปตามโครงการสอน
4. จัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นการส่งเสริมการเรียนการสอน
5. ดำเนินการวัดผลการศึกษาให้ถูกต้องตามระเบียบและหลักการวัดผล
6. สนับสนุนให้มีการค้นคว้า ทดลอง ปรับปรุงวิธีการสอนให้ดีขึ้น
7. จัดให้มีการประชุมครูในโรงเรียน
8. รับผิดชอบควบคุมงานในฝ่ายวิชาการให้เป็นไปตามเป้าหมายแผนงานของโรงเรียน
9. วางแผนด้านวิชาการ ร่วมมือกับหัวหน้าหมวดและฝ่ายต่าง ๆ
10. เป็นที่ปรึกษาของเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ในสายด้านวิชาการ
11. ตรวจสอบและวัดผลงานด้านวิชาการ โดยอาศัยรายงานจากหมวดต่าง ๆ
12. รายงานผลเสนอแนะความคิดเห็นต่อครูใหญ่เกี่ยวกับงานวิชาการ¹⁶

สุจวีต เพียรชอบ ได้กล่าวถึงหน้าที่ของครูใหญ่เกี่ยวกับงานวิชาการ พอสรุปได้ดังนี้

1. การประชุมนิเทศครูใหม่
2. การจัดประชุมครูก่อนเปิดภาคเรียน
3. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน
4. การให้ครูไปเยี่ยมชั้นเรียนอื่น ๆ
5. การจัดให้มีการสาธิตการสอน
6. การให้คำปรึกษา ทารวือ
7. การจัดให้มีการประชุมสัมมนาแบบต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. การจัดหาหนังสือที่มีคุณค่าทางการศึกษาและส่งเสริมให้ครูได้อ่านหนังสือ
นั้น
9. การจัดบริการใส่ทัศนศึกษาให้ครูเป็นอย่างดี
10. การแนะนำและสนับสนุนให้ครูเป็นสมาชิกสมาคมวิชาการต่าง ๆ และให้
ครูได้ศึกษาต่อ¹⁷

จากที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดข้างต้น พอสรุปหน้าที่และความรับผิดชอบของครูใหญ่
เกี่ยวกับงานวิชาการได้ 5 หมวด ดังนี้

1. หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร
2. การจัดการเรียนการสอน
3. วัสดุอุปกรณ์การสอนและะห้องสมุด
4. การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน
5. การวัดและการประเมินผลการศึกษา

2.1.1 หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร ในปัจจุบันโรงเรียนเอกชน
อาชีวศึกษาที่เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ใช้หลักสูตรของกรมอาชีวศึกษา และ
วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา หลักสูตรเป็นส่วนสำคัญของการจัดการศึกษา การจัด
การศึกษาจะดีหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับเรื่องของหลักสูตร เพราะหลักสูตรเปรียบเสมือนเป็นหัวใจใน
การดำเนินงาน การจัดการศึกษาจะเป็นไปในทิศทางใด ขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายของหลักสูตร
เป็นสำคัญเพราะหลักสูตรเป็นที่รวมจุดมุ่งหมาย เนื้อหาและกิจกรรมต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกันหมด
เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น ทั้งผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้องตลอดจน
ผู้ปกครองควรมีความเข้าใจอย่างทอ่งแท้ในเรื่องหลักสูตร โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาหรือ
ผู้บริหารโรงเรียน การเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรอย่างดี ย่อมก่อให้เกิดประสิทธิภาพใน
การเรียนการสอน

หลักสูตรมีความหมายกว้างขวางมาก นักการศึกษาต่างก็ให้ความหมายของหลักสูตร
ไว้ต่างกันดังนี้

Harold G. Shane and E.T. Me Swain กล่าวว่าหลักสูตรเป็นผลรวมของ
ประสบการณ์ อันได้แก่ การเรียนทักษะ นิสัย และเจตคติที่เด็กได้รับเป็นส่วนหนึ่งของตัวเขา
และเด็กจะนำไปใช้ในการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง¹⁸

Taba กล่าวว่าหลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียนและครู
ผู้สอนจัดขึ้นเพื่อให้เด็กเรียนมีการ เปลี่ยนแปลง ไปตามลักษณะที่ตั้งจุดหมายไว้¹⁹

Carter V. Good ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้มีอยู่ 3 ประการด้วยกันคือ

ประการแรก หลักสูตร คือ เนื้อหาวิชาการจัดไว้ในระบบให้ผู้เรียนได้ศึกษา เพื่อให้จบชั้นหรือรับประกาศนียบัตรในหมวดวิชาเป็นสำคัญ เช่น หลักสูตรตั้งคมศึกษา หลักสูตรพลานามัย หลักสูตรศิลปศึกษา เป็นต้น

ประการที่สอง หลักสูตร คือ เคาะโครงทั่วไปของเนื้อหาหรือสิ่งเฉพาะที่ต้องสอนซึ่งโรงเรียนจัดแก่เด็ก เพื่อให้เด็กมีความรู้จนจบชั้นหรือได้รับประกาศนียบัตร เพื่อให้สามารถเข้าเรียนต่อในทางอาชีพต่อไป ความหมายในข้อนี้หมายถึง หลักสูตรทั้งฉบับรวมทุกวิชาเข้าด้วยกัน

ประการสุดท้าย หลักสูตร คือ กลุ่มวิชาและการจัดประสบการณ์ที่กำหนดไว้ซึ่งนักเรียนได้เล่าเรียนภายใต้การแนะนำของโรงเรียนหรือสถานศึกษา ความหมายข้อนี้หมายถึง หลักสูตรทั้งฉบับทั้งประกอบด้วยเนื้อหาวิชาส่วนหนึ่ง และการจัดประสบการณ์ให้อีกส่วนหนึ่ง²⁰

Franklin Bobbit ได้ให้ความหมายไว้ว่า "หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ทั้งหมดที่ครูผู้สอนให้แก่เด็กนักเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการดำรงชีวิตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ในอนาคต"²¹

Glen Hass ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า "หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ทั้งหมดที่บุคคลได้รับจากการจัดแผนการเรียนการสอน อันมีจุดหมายที่สำคัญให้บรรลุตามเป้าหมายประสงค์และจุดประสงค์เฉพาะต่าง ๆ ตามกำหนดไว้ในขอบเขตเนื้อหาด้านทฤษฎีและการวิจัย อันมีฐานมาจากการปฏิบัติทั้งในอดีตและปัจจุบัน"²²

William B. Ragan and Gene D. Shepherd ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า

หลักสูตรประกอบด้วยประสบการณ์ของเด็กทุกคนที่โรงเรียนจะต้องรับผิดชอบ ความหมายนี้ครอบคลุมไปถึงรายวิชาที่เปิดสอน เอกสารทางราชการที่ระบุรายละเอียดของหลักสูตรกระทรวง การเรียนการสอนซึ่งเป็นตัวถ่ายทอดหลักสูตร และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการปะทะสังสรรค์ และประสบการณ์ของผู้เรียนแต่ละคน²³

สำหรับในประเทศไทยกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า "หลักสูตร คือ ข้อกำหนดแผนการเรียนการสอนอันเป็นส่วนรวมของประเทศ เพื่อนำไปส่งความมุ่งหมายตามแผนการศึกษาแห่งชาติ"²⁴

สมิตรี คุณานุการ ให้ความเห็นว่า "หลักสูตรในระดับโรงเรียน หมายถึง โครงการประมวลความรู้และประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้กับนักเรียน ไม่ว่าจะ เป็นภายในหรือภายนอกโรงเรียนก็ตาม เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้"²⁵

ภิญโญ สาธร ให้ความเห็นว่า "หลักสูตร หมายถึง บรรดาประสบการณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้แก่นักเรียนตามระดับชั้น ตามความต้องการ ความสนใจ ตามวัยของนักเรียน และตามความต้องการของสังคม รวมทั้งประสบการณ์ที่จัดขึ้นทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกเวลาเรียนตามปกติในโรงเรียน"²⁶

จากความเห็นของนักการศึกษาเหล่านี้ พอสรุปได้ว่าหลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์และกิจกรรมทั้งหลายที่เด็กจะได้รับจากการศึกษาและทำให้เขาพัฒนาไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร คือ สิ่งที่สำคัญและเป็นสิ่งที่กำหนดแนวทางให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาดังที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ กล่าวไว้

แม้ว่าหลักสูตรจะพัฒนาขึ้นมาอย่างดีเลิศเพียงใด ถ้าขาดการวางแผนการใช้หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร แล้วก็ไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายได้ ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรดังต่อไปนี้

1. การวางแผนงานเพื่อใช้หลักสูตร
2. การเตรียมจัดอบรมครูเพื่อใช้หลักสูตร
3. การจัดครูเข้าสอน
4. การจัดตารางสอน
5. การจัดบริการวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียน
6. การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรกับผู้ปกครอง
7. การจัดสภาพแวดล้อม อาคาร สถานที่
8. การจัดโครงการประเมินผลการใช้หลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตร²⁷

ดังนั้น สรุปได้ว่าหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร หมายถึง แนวทางปฏิบัติให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ได้แก่ การวางแผนเพื่อใช้หลักสูตร การจัดโครงสร้างการบริหารวิชาการ การอบรมครูเพื่อใช้หลักสูตร การจัดครูเข้าสอน การจัดตารางสอน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดบริการวัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียน การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร การจัดสภาพแวดล้อมอาคารและสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน และการประเมินผลการใช้หลักสูตร

2.1.2 การจัดการเรียนการสอน งานหลักของโรงเรียน คือ การถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักเรียน หน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนก็คือ การจัดอำนวยความสะดวกให้การเรียนการสอนในโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ผลตามความมุ่งหมายของการศึกษา การจัดการเรียนการสอนเป็นงานที่มีขอบเขตกว้าง ซึ่งได้แก่ การจัดโรงเรียนและบรรยากาศในโรงเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดนักเรียนหรือการจัดชั้นเรียน การจัดตารางสอน การดำเนินการสอน การควบคุมดูแลการสอน การสอนซ่อมเสริม ตลอดจนการบริหารงานสอน

สมิตร คุณานุกร ได้กล่าวว่า

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการไปตามเป้าหมายที่หลักสูตรต้องการ แนวทางจัดกิจกรรมหรือการสอนนี้ย่อมแตกต่างกันไปตามสภาพและลักษณะธรรมชาติและเนื้อหาวิชา กล่าวคือ ไม่มีวิธีการสอนใดที่ดีที่สุดและเหมาะสมที่สุดสำหรับทุกวิชา การสอนแต่ละวิธีนั้นย่อมมีทั้งลักษณะเด่นและลักษณะจำกัดอยู่ในตัวด้วยกันทั้งสิ้น ฉะนั้นผู้สอนจะต้องรู้จักนำวิธีการสอนและวิธีมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบทเรียน²⁸

วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ ได้กล่าวถึงเป้าหมายในการสอนอาชีวศึกษา เพื่อมุ่งเน้นหนักที่จะให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการไว้ 2 ประการ คือ

1. มุ่งให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงาน ได้อย่างดีและเป็นที่พึงพอใจ
2. มุ่งให้ผู้เรียนสามารถปรับปรุงทักษะการทำงานของตนเองให้ดีขึ้นระหว่างปฏิบัติงาน

ดังนั้น ผู้เรียนควรมีโอกาสฝึกปฏิบัติให้ใกล้เคียงสภาพเป็นจริงในโลกของการทำงาน (World of Work) ให้มากที่สุดและการมุ่งให้ผู้เรียนปรับปรุงทักษะ สิ่งสำคัญคือผู้เรียนจะต้องได้รับการฝึกงานที่เพียงพอและถูกต้อง²⁹

มานิตา อุษชิน ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ของครูวิชาชีพไว้

ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ครูต้องมีแนวทางในการสอนวิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาสมรรถภาพ ที่จะทำให้สามารถปฏิบัติงานของกิจกรรมการสอนได้
2. ครูต้องใช้วิธีการสอนที่สามารถให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หรือเกิดการเรียนรู้หรือเกิดประสบการณ์ตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม หรือจุดประสงค์ของการเรียนรู้ หรือจุดประสงค์ของการทำงานนั้น
3. ครูต้องสอนแต่สิ่งจำเป็นตามลำดับของการจัดสภาพการณ์ในการสอนที่จำเป็นแก่ผู้เรียน โดยมีการวางแผนการสอน หรือโครงการสอนไว้อย่างดี
4. ครูต้องรู้จักใช้กลวิธีที่เร้าให้ผู้เรียนสนใจเรียน โดยสร้างสภาพการสอนที่ใช้วิธีจัดสภาพภายนอก หรือสภาพภายในให้สอดคล้องกัน เพื่อให้เด็กเกิดความรู้ หรือทักษะวิชาที่นั้น^{๑๐}

การดำเนินการสอน หมายถึง การจัดตารางสอน การจัดครูเข้าสอน การจัดชั้นเรียน การกำหนดแบบเรียน ตลอดจนการสอนของครูและการใช้อุปกรณ์การสอน

2.1.2.1 ตารางสอน การจัดตารางสอนต้องอาศัยเทคนิคและความชำนาญเป็นพิเศษ ต้องใช้เวลาและความพยายาม ทั้งต้องระมัดระวังเพราะเมื่อได้ปฏิบัติจริงแล้ว มักจะพบกับอุปสรรคนานัปการ เช่น ห้องเรียนจำกัด ครูมีชั่วโมงสอนมาก การจัดชั่วโมงการเรียนไม่ยุติธรรม ชั่วโมงการสอนของครูติดกันมากเกินไป บางรายวิชาต้องจัดแบบ Double Period ตามลักษณะของเนื้อหาวิชา การจัดตามลักษณะเนื้อหาวิชาในภาคเช้าภาคบ่าย

การจัดตารางสอนที่ดีควรให้หัวหน้าหมวดวิชาเป็นผู้จัดจำนวนชั่วโมง และวิชาที่สอนของครูในหมวดวิชาของตน แล้วมอบให้ฝ่ายวิชาการ เพื่อนำไปจัดตารางสอนรวมทั้งโรงเรียน

หลักการในการจัดตารางสอน

กรมสามัญศึกษา ได้เสนอหลักการในการจัดตารางสอนไว้เป็นแนวทางให้โรงเรียนที่ยังไม่เคยใช้หลักสูตรกว้าง นำไปพิจารณาปรับปรุงตามสภาพของโรงเรียน 4 ประการ คือ

1. ควรสนองความต้องการของนักเรียนมากที่สุด คือ ให้ได้เรียนตามที่ต้องการเลือก
2. ควรเริ่มจัดจากชั้นที่ยากที่สุดก่อนและจัดจากวิชาที่ยากที่สุด วิชาอุตสาหกรรมเพราะยึดหยุ่นได้มากที่สุด

3. จัดวิชาที่มีนักเรียนเลือกน้อยที่สุดก่อน เพราะนักเรียนทุกคนที่เลือกวิชา นั้น จะต้องเรียนในเวลาเดียวกัน วิชาที่จัดเป็นอันดับสุดท้ายคือ วิชาที่มีนักเรียนเลือกกลุ่มมากเพราะสามารถสลับเปลี่ยนให้นักเรียนเข้ากลุ่มใดก็ได้

4. จัดวิชานับคัมเป็นอันดับสุดท้าย โดยใช้ชั่วโมงวิชาเลือกทุกสาขา ตรงกันหมดที่เหลือนอกจากนั้นนักเรียนจะว่างตรงกัน³¹

2.1.2.2 การสอนและวิธีสอน การสอนของครูเป็นสิ่งจำเป็นที่สำคัญในอันที่จะทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ และคุณสมบัติตามที่จุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่วางไว้ หลักสูตรจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับ การนำหลักสูตรไปใช้และผู้ใช้หลักสูตรคือ ผู้สอนนั่นเอง

สุมิตร คุณานุกร ได้กล่าวไว้ว่า

การสอนนั้นถึงแม้จะมีหลายวิธี แต่จะยึดถือเอาว่าวิธีใดวิธีหนึ่งที่ดีที่สุดและเลือกสอนเฉพาะวิธีนั้น ๆ ย่อมจะตัดสินใจไม่ได้ การสอนของครูในแต่ละรายวิชา ต้องตัดสินใจเอาเองว่า เมื่อใดควรจะใช้วิธีสอนใดและเมื่อใดควรจะใช้การสอนอีกวิธีหนึ่ง ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายของการสอนเป็นเกณฑ์ ในการพิจารณาวิธีสอนที่ สามารถจะนำมาประยุกต์ ใช้กับการเรียนการสอนตามปกติ ในชั้นเรียนมี 8 วิธีด้วยกัน คือ

1. การบรรยาย
2. การอภิปรายและซักถาม
3. การฝึกปฏิบัติ
4. การสอน โดยใช้ วัสดุทัศนูปกรณ์
5. การแก้ปัญหาและค้นพบด้วยตนเอง
6. การใช้ห้องทดลองและวิธีสืบสวน
7. การสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์
8. การสอน โดยใช้บทบาทและสถานการณ์จำลอง³²

ผู้บริหารหรือครูใหญ่ เป็นผู้มีหน้าที่โดยตรง ในการจัดการเรียนการสอน ในโรงเรียนจะต้องวางผู้บริหารหรือครูใหญ่เป็นผู้มีหน้าที่โดยตรง ในการจัดการเรียนการสอน ในโรงเรียนจะต้องวางนโยบายร่วมกับครูว่า นโยบายการเรียนการสอนในแต่ละปี และแต่ละวิชาจะเน้นหนักไปในรูปใด เป้าหมายของการปรับปรุง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเรียนการสอนมีอะไรบ้าง แล้วจึงจัดระบบงาน จัดตัวบุคคล แบ่งหน้าที่การทำงาน ใ้ได้สัดส่วนกันและให้เหมาะสมกับความถนัดของครูในระหว่างดำเนินการเรียน การสอน ฝ่ายบริหารจะต้องทำหน้าที่บริการ (Service) แก่ครูในด้านต่าง ๆ ที่ จะช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอน³³

เมธี บิลันธานานนท์ กล่าวว่า

วิธีการสอนที่นับวันจะยิ่งมีความสำคัญและได้รับการส่งเสริมมากขึ้นทุกวันนี้ คือ การสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดหาวิธีการเรียน รู้จักคิดหาวิธีการเรียนรู้หรือหาความรู้ และวิธีการที่ทำให้มีความคิดในการที่จะซักถามและอภิปรายร่วมกัน ด้วยเหตุนี้ครู สมัยใหม่จึงควรมีทักษะเบื้องต้นในการสอน 4 ประการ สรุปได้ดังนี้

1. มีความสามารถที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนในชั้นอภิปรายร่วมกัน
2. มีทักษะในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้อย่างที่ความสนใจ ความ ต้องการและความสามารถเฉพาะตนของนักเรียนเป็นหลัก
3. มีทักษะในการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนและการผลิต หรือจัดทำวัสดุอุปกรณ์ การสอนของตนเองขึ้นใช้
4. มีทักษะในการวิเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้อันต่าง ๆ เป็นรายบุคคลของ นักเรียนและหาแนวทางการปฏิบัติตัวให้แก่ผู้เรียน โดยครูต้องให้เทคนิคจะสร้าง แรงเสริมในแง่บวกให้แก่ผู้เรียนนั้นคือ จะต้องจัดนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ซึ่งในการนี้ จะเป็นแรงเสริม โดยจะมีการแข่งขันกันและพร้อมกันนั้น ก็จะได้รับ的帮助เหลือ ซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม

นอกจากนี้ยังมีสิ่งสำคัญที่ครูควรคำนึงถึงอีกด้วย คือ

1. จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน
(Instructional Objectives)
2. พฤติกรรมพื้นฐานของผู้เรียน
(Entering Behavior)
3. วิธีดำเนินการเพื่อให้มีการเรียนการสอนขึ้น
(Instructional Procedures)
4. การติดตามผล การตรวจประเมินและการประเมินผลจากพฤติกรรมที่ผู้เรียน

แสดงออก³⁴

2.1.2.3 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนตามตารางสอนอย่างเดียว ไม่อาจจะส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนได้ครบทุกด้าน ทั้งเนื่องจากความเจริญของงาน และพัฒนาการบางอย่างของนักเรียนไม่อาจจะสอนได้ด้วยการเรียนในห้องเรียน บุคลิกลักษณะความสนใจและความสามารถพิเศษบางอย่างนั้น นักเรียนไม่มีโอกาสได้แสดงออกในชั้นเรียนตามปกติ โรงเรียนจึงควรจัดกิจกรรมที่นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเพื่อส่งเสริมบุคลิกลักษณะ ความสนใจและความสามารถพิเศษของนักเรียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กิจกรรมนักเรียน หมายถึง บรรดากิจกรรมทั้งหมดที่โรงเรียนได้จัดขึ้น เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมของนักเรียนและเป็นการส่งเสริมหลักสูตรให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เช่น กีฬา ละคร ดนตรี ทัศนศึกษา นิทรรศการ สภานักเรียนตลอดจนชุมนุมต่าง ๆ เป็นต้น

การจัดกิจกรรมนักเรียนขึ้นมาเพื่อมุ่งส่งเสริมความเจริญพัฒนาของนักเรียนในด้านต่าง ๆ นั้นเอง กรมสามัญศึกษา กล่าวว่า "การจัดให้มีกิจกรรมนักเรียนก็เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของบุคคล ความสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมและฝึกวิถีทำงานร่วมกัน"^{๑๕}

กิจกรรมนักเรียนจะสามารถจัดได้มากหรือน้อยย่อมขึ้นอยู่กับความพร้อมของ โรงเรียน เป็นสำคัญ แต่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมองเห็นคุณค่าและประโยชน์ของกิจกรรมนักเรียน โดยต้องเป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในทุกด้าน และพร้อมที่จะเผชิญปัญหาและอุปสรรค อันอาจเกิดขึ้นได้ และแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยวิจรรณญาณ กิจกรรมนักเรียนจะช่วยเสริมสร้างให้คนเป็นคนโดยสมบูรณ์ หมายความว่า เป็นคนที่สังคมยอมรับ สามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างสันติสุขด้วยเหตุนี้กิจกรรมนักเรียนจึง เป็นสิ่งที่ทำลายความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนว่าสามารถทำได้มากน้อยเพียงไร ผู้บริหารที่ไม่คอยเห็นความสำคัญของกิจกรรมนักเรียนก็มักอ้างว่าขาดงบประมาณหรือคิดวางแผนอื่นสำคัญกว่า หากเป็นเช่นนั้นแล้วงานวิชาการก็จะไม่พัฒนาเท่าที่ควรเพราะกิจกรรมนักเรียน เป็นสิ่งที่สนับสนุนงานวิชาการให้เป็นไปอย่างถูกต้องสมบูรณ์

นางนงษ์ บุญจิตราตุลย์ ได้กล่าวถึงความจำเป็นที่จะต้องจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ดังนี้

1. เพื่อสนองความต้องการทางด้านจิตวิทยา
2. เพื่อดึงเอาความสนใจ ความกระตือรือร้นของเด็กให้ปรากฏออกมา
3. เพื่อให้เด็กใช้เวลาว่างให้มีคุณค่าและเกิดประโยชน์

4. เพื่อสร้างมิตรภาพระหว่างเด็กด้วยกัน และระหว่างเด็กกับครูให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น
5. เพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำของเด็ก^{๑๑}

ประโยชน์ของกิจกรรมเสริมหลักสูตร

จากผลการวิจัยของ ประภัสสร มโนรัตน์ สอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ใหญ่ ครูและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาของ โรงเรียนรัฐบาลในภาคเหนือ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมนักเรียน ต่างเห็นว่า

กิจกรรมนักเรียนหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีประโยชน์ ได้แก่

- ก. ส่งเสริมนักเรียนในด้านต่าง ๆ
  1. ทำให้นักเรียนได้กระทำ ในสิ่งที่ตนสนใจ
  2. ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นพลเมืองดี ด้วยการจัดประสบการณ์ทางการเป็นผู้นำ ผู้ตาม ความร่วมมือและการกระทำที่เป็นของตนเอง
  3. เพื่อพัฒนาขวัญและเจตนาธรรมของ โรงเรียน
  4. เปิดโอกาสให้นักเรียน ได้สนองสัญชาตญาณแห่งการรวมกันเป็นหมวดหมู่
  5. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาทางศีลธรรมและจรรยาบรรณ
  6. ทำให้นักเรียนมีสุขภาพจิตและร่างกายแข็งแรง
  7. เปิดโอกาสให้นักเรียน ได้พัฒนาการทางสังคมทุกด้าน
  8. ทำให้นักเรียนรู้จักติดต่อกับบุคคลอื่น
  9. ช่วยให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์
- ข. ช่วยให้หลักสูตรสมบูรณ์ขึ้น
  1. เน้นเติมหรือทำให้ประสบการณ์ในห้องเรียนมีคุณค่ามากขึ้น
  2. เป็นการสำรวจประสบการณ์ในการเรียนใหม่ ซึ่งอาจจะเอาไปรวมเข้าไว้ในหลักสูตรได้
  3. เพื่อหาโอกาสเพิ่มเติมให้แก่คณะแนะแนวหมู่
  4. ช่วยเรื่องการเรียนการสอนในห้องเรียนมากขึ้น
- ค. ช่วยให้การบริหารโรงเรียนสะดวกขึ้น
  1. ก่อให้เกิดความร่วมมืออันดีระหว่างครู นักเรียน และบุคคลอื่นในโรงเรียนเพราะมีโอกาสได้ทำงานร่วมกัน

2. ทำให้ครูรู้จักนักเรียนดีขึ้น
  3. กิจกรรมสภานักเรียน (Students Council) ช่วยในการควบคุมความประพฤติของนักเรียนได้ส่วนหนึ่ง
  4. เปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- ง. ทำประโยชน์แก่ชุมชน
1. ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น
  2. ส่งเสริมให้ประชาชนมีความสนใจต่อโรงเรียนและสนับสนุนโรงเรียนมากยิ่งขึ้น^{๑7}

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมนักเรียนนั้นเป็นความจำเป็นที่ผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียนจะต้องช่วยกันจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมและเป็นความต้องการของเด็กและสังคม เพื่อให้เด็กเลือกเข้าเป็นสมาชิกของกิจกรรมนั้น ๆ อย่างอิสระตามความถนัด ความสามารถ และความสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมระบอบประชาธิปไตยนั้น สังคมต้องการสมาชิกที่สามารถเป็นผู้นำและผู้ตามที่มีคุณภาพ รู้จักตัดสินใจที่เหมาะสม มีความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้ มีความจำเป็นจะต้องสร้างให้เป็นคุณสมบัติประจำตัวเด็กของเรา เพื่อให้ได้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในอนาคตต่อไป

2.1.2.4 การแนะแนว การแนะแนวนับว่ามีความสำคัญและจำเป็นมากในด้านวิชาการ เพราะเป็นการช่วยเหลือนักเรียนได้มองเห็นแนวทางที่จะเลือกวิถีทางในการดำเนินชีวิตของตนให้เหมาะสม โดยเฉพาะปัจจุบันการแนะแนวยังมีความจำเป็นมากขึ้น เช่น ปัญหาการเรียน การศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ การปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน ๆ และสังคม ตลอดจนปัญหาทางด้านครอบครัว หากทางโรงเรียนได้จัดบริการแนะแนวให้แก่เด็กอย่างจริงจังแล้ว ปัญหาต่าง ๆ ก็จะลดลงอันจะยังประโยชน์ให้แก่เด็ก ผู้ปกครองนักเรียน และปัญหาการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารอีกส่วนหนึ่งด้วย

วิทยุ สาส์น กล่าวว่า

การจัดอาชีวศึกษานั้น มิใช่เพียงแต่ให้การเลือกอาชีพที่จะทำเท่านั้น แต่หมายถึง ความเหมาะสมของแต่ละบุคคล ซึ่งมีความสามารถต่างกันที่จะเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับความสามารถ และจะต้องคำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงาน คำนึงถึงสภาพสังคม ว่าเราต้องการให้เน้นอาชีพอย่างไร เพื่อความเจริญทั้งแก่ตนเองและสังคมด้วย จากนี้ไปการแนะแนวการศึกษาและอาชีพจึงยิ่งมีความสำคัญมาก โรงเรียนควรให้ความสนใจกิจการแนะแนวเป็นพิเศษ^{๑๘}

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับการจัดการแนะแนวนั้นขึ้นอยู่กับสภาพของแต่ละโรงเรียนเป็นสำคัญ และหากผู้บริหารโรงเรียนได้ตระหนักถึงคุณค่าของการแนะแนวแล้ว ควรอย่างยิ่งที่จะส่งเสริมให้มีการแนะแนวขึ้นในโรงเรียน และบริการแก่นักเรียนพร้อมกับติดตามผลอย่างใกล้ชิดสม่ำเสมอ

2.1.2.5 การใช้แหล่งความรู้ในท้องถิ่น ผู้บริหารต้องเป็นผู้รู้จักทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ ในชุมชน หรือชุมชนใกล้เคียงมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา เช่น การพานักเรียนไปศึกษาทำความเข้าใจจากแหล่งความรู้การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียน ตามสาขาวิชาที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้ในสาขาวิชานั้น ๆ

อუნดา นพคุณ ได้กล่าวถึงการใช้ทรัพยากรในชุมชน (Community Resources) ว่า

เป็นงานที่ต้องพยายามใช้ทรัพยากรของชาวบ้านหรือทรัพยากรภายในชุมชนนั้น ๆ ให้มากที่สุด โดยพยายามแก้ไข และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในทางที่ประหยัดและมีประสิทธิภาพมากที่สุด ทรัพยากรของชุมชนจำแนกออกได้ดังนี้

1. ทรัพยากรธรรมชาติ (Natural Resources) ได้แก่ น้ำ ดิน แร่ธาตุ ป่าไม้ ฯลฯ
2. ทรัพยากรทางเทคโนโลยี (Technical Resources) ได้แก่ ทรัพยากรที่เกิดขึ้นจากความรู้ ความเจริญด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเป็นต้นว่า รถยนต์ รถแทรกเตอร์ เครื่องไม้เครื่องมือทางเกษตร ฯลฯ
3. ทรัพยากรสถาบัน (Institution Resources) ได้แก่ สถาบันทางสังคมทุกอย่างภายในชุมชน ได้แก่ สถาบันทางการศึกษา คือ โรงเรียน สถาบันทางศาสนา คือ วัด สถาบันการปกครอง เช่น สมาคมตำบล เป็นต้น^{๑๐}

ผู้บริหารโรงเรียนควรกระตุ้นให้ครูได้เห็นถึงประโยชน์ของแหล่งวิชาอื่น ๆ ที่มีในท้องถิ่น เพื่อนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอน ได้แก่ การเชิญวิทยากร หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ในท้องถิ่น เช่น ผู้ปกครองนักเรียน หรือเจ้าหน้าที่ในท้องถิ่น หรือพระสงฆ์มาให้ความรู้แก่นักเรียน การนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ปกครองและประชาชนทั่วไปมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนการหาทางที่จะได้รับความช่วยเหลือจากผู้ปกครองหรือประชาชนในท้องถิ่น เรื่องวัสดุอุปกรณ์ หรือการบริจาคทุนการศึกษา เหล่านี้เป็นต้น เรื่องวัสดุอุปกรณ์การสอนและแหล่งวิชานั้นควรใช้สิ่งที่หาง่ายใกล้ตัว ราคาถูก และมีประสิทธิภาพ ให้เกิดประโยชน์กับนักเรียนเสียก่อน ก่อนที่จะคำนึงถึงสิ่งที่มีราคาแพงและอยู่ไกลตัวออกไป

การอาชีวศึกษา เป็นการศึกษาวิชาที่จะนำไปประกอบอาชีพได้ ฉะนั้นการฝึกหัดหรือการปฏิบัติจริง ในแหล่งประกอบการทางอาชีพในท้องถิ่นจึงมีความจำเป็นและสำคัญยิ่งที่จะทำให้นักเรียนมีโอกาสได้ปฏิบัติจริง การสอนวิชาชีพแต่ละสาขาในโรงเรียนอาชีวศึกษาก็เพื่อที่จะทำให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถและมีทักษะในการอาชีพนั่น ๆ โดยเฉพาะจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่โรงเรียนควรจัดหาแหล่งประกอบการที่อยู่ใกล้โรงเรียนที่สุด ทำให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างจริงจัง ทั้งนี้ต้องให้เกิดประโยชน์ทั้งสองฝ่าย คือ ทั้งตัวนักเรียนเอง และแหล่งประกอบการนั้นก็จะได้ประโยชน์จากงานเป็นการคัดเลือกคนเข้ามาทำงานได้ตามที่ต้องการ

ในปัจจุบันการใช้แหล่งความรู้ในท้องถิ่นกำลังได้รับการสนับสนุนจากนักการศึกษา แต่รัฐยังไม่มีการใด ๆ ที่จะให้แหล่งประกอบการต่าง ๆ สนับสนุนหรือช่วยเหลือการฝึกปฏิบัติของนักเรียน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประกอบด้วยการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการซึ่ง ได้แก่ การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ กิจกรรมเสริมหลักสูตร การสอนซ่อมเสริม การฝึกงานของนักศึกษา การแนะแนวและแหล่งวิทยาการในท้องถิ่น

2.1.3 วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนและห้องสมุด อุปกรณ์การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับครูเพราะทำให้การสอนของครูมีประสิทธิภาพขึ้น การที่ครูรู้จักใช้อุปกรณ์การศึกษาประกอบการสอนจะทำให้เด็กได้เรียนรู้จากของจริง และมองเป็นสิ่งที่เรียนอย่างแท้จริง ทำให้เกิดการเรียนได้ง่ายขึ้น ดังนั้นอุปกรณ์การศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญโรงเรียนจึงควรจะต้องจัดหาและสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนให้มากขึ้น โดยเฉพาะในการสอนวิชาชีพที่มุ่งให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงและเป็นการฝึกฝน วัสดุอุปกรณ์ย่อมมีความสำคัญที่โรงเรียนจะต้องจัดหาให้ครบถ้วน และเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของแต่ละวิชา อย่างไรก็ตาม การเปิดสอนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานั้น กระทรวงศึกษาธิการมีระเบียบและเงื่อนไขในการที่โรงเรียนจำเป็นต้องจัดหาวัสดุอุปกรณ์ตามประเภทที่เปิดสอนให้ครบถ้วนตามระเบียบ

2.1.3.1 วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน อุปกรณ์การสอนเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับครูในเรื่องการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนอาชีวศึกษา อุปกรณ์การสอนเป็นสื่อการสอนที่ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก

Edgar Dale ให้ข้อคิดว่า

การเรียนรู้ของนักเรียน โดยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ อย่างมีความมุ่งหมายโดยเน้นเป็นวิธีการที่ดีที่สุด นักเรียนจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดโดยการได้ลงมือทำจริง ๆ ที่เรียกว่า ประสบการณ์ตรง (Direct and Purposeful Experience) ส่วนการเรียนรู้โดยการฟังบรรยายตัวสวาจาของครูเพียงอย่างเดียวเป็นการเรียนรู้ที่ได้ผลน้อยที่สุด⁴⁰

ส่วน ประดับ เรืองมาลัย เสนอว่า อุปกรณ์การสอนมีประโยชน์ดังนี้

1. ช่วยกระตุ้นและเร้าความสนใจของเด็ก
2. ช่วยให้เด็กเรียนได้มากและจำได้ดี
3. ช่วยประหยัดเวลาในการเรียน
4. ช่วยให้เด็กรับประสบการณ์หลายด้าน
5. ช่วยให้เด็กมีความภาคภูมิใจ
6. ทำให้เรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย⁴¹

จะเห็นได้ว่าอุปกรณ์การสอนมีประโยชน์มาก สามารถทำให้การสอนมีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาวิชาได้ลึกซึ้ง ไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน ฉะนั้นผู้บริหารควรเอาใจใส่สนับสนุนเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์การสอน

2.1.3.2 ห้องสมุด แม็กแมส ชวลิต กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของห้องสมุดโรงเรียน ดังนี้

1. ส่งเสริมการเรียนรู้การสอนของนักเรียนและครูตามหลักสูตร
2. ช่วยเหลือเด็กโดยรู้จักค้นหาหาความรู้ด้วยตนเอง
3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กรักการอ่านหนังสือ
4. ให้เด็กมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ รอบตัวอย่างกว้างขวางขึ้น
5. ทัดให้เด็กรู้จักและระวังรักษาหนังสือในห้องสมุด
6. ช่วยให้เด็กมีความสนใจในเรื่องสำคัญ ๆ ต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง
7. ทัดให้เด็กรู้จักความสวยงามและความเป็นระเบียบ⁴²

ชื่อ สาริมาณ เสนอแนะลักษณะของห้องสมุดที่ดีไว้ดังนี้

1. ห้องสมุดควรมีบรรณารักษ์ที่สำเร็จวิชาบรรณารักษศาสตร์มาแล้วเป็นผู้ดำเนินงาน
2. ห้องสมุดควรมีหนังสืออุเทศเพียงพอและไม่เป็นหนังสือที่เก่าจนเกินไป หนังสือทุกวิชาที่สอนอยู่ในโรงเรียนเพียงพอแก่จำนวนนักเรียน ซึ่งเหมาะที่จะเป็นหนังสืออุเทศ และเป็นหนังสืออ่านประกอบ นอกจากนี้ควรมีวัสดุในการอ่านที่มีประโยชน์ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้เลือกและเหมาะสมสำหรับความสนใจ และความ ต้องการของเด็กวัยหนุ่มสาว
3. มีระเบียบแบบแผนการแยกหนังสือออกเป็นพวก ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามระบบ เมลวิลล์ ดิวอี้ หนังสือทั้งหมดควรมีการแยกออกเป็นประเภท มีฉลากติด และจัดวางไว้ในตู้หรือบนแท่งอย่างเป็นระเบียบ
4. ห้องสมุดมีพื้นที่เพียงพอใช้เป็นที่ขอมหนังสือได้ และมีเนื้อที่เพียงพอที่จะเก็บหนังสือชำรุดไว้ก่อนการซ่อมได้
5. ห้องสมุดมีระเบียบการยืม การรับส่งหนังสืออย่างเรียบร้อย ตลอดจนหนังสือชำรุด หนังสือหาย และหนังสือที่ได้รับการขดใช้แทนแล้ว
6. ห้องสมุดมีระเบียบการง่าย ๆ ที่จะอำนวยความสะดวกให้แก่นักเรียนที่จะใช้ห้องสมุดและควรจัดให้มี
  - ก. เวลาว่างให้นักเรียนได้ใช้ห้องสมุด
  - ข. ความสะดวกในการที่จะนำนักเรียนทั้งชั้นเข้าใช้ห้องสมุด
  - ค. เปิดห้องสมุดก่อนเวลาเรียนและหลังเลิกเรียน แล้วให้นักเรียนเข้าไปใช้ได้ในเวลาพอสมควร⁴⁶

งานห้องสมุดจะลุล่วงไปด้วยดีจะต้องอาศัยความร่วมมือจากครูใหญ่และครูผู้สอน พิเศษ หันนาคินทร์ กล่าวถึงบทบาทของครูใหญ่กับห้องสมุดว่า

ครูใหญ่ควรมพยายามหาบุคคลที่ได้รับการฝึกหัดดีแล้วมาเป็นบรรณารักษ์ พยายามสนับสนุนด้านการเงินและกำลังใจ ตลอดจนเครื่องมือ เครื่องใช้ และผู้ที่ช่วยงานห้องสมุด เช่น เสมียนจัดนักเรียนจะได้มีโอกาสใช้ห้องสมุด ส่งเสริมการศึกษาด้วยตนเอง ให้คณะครูทราบว่าการส่งเสริมให้นักเรียนใช้ห้องสมุดเป็นนโยบายสำคัญอย่างหนึ่งของโรงเรียน พยายามให้ครูได้รับการอบรม ออกความคิดเห็นและมีส่วนร่วม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการดำเนินงานของห้องสมุด เช่น จัดให้คณะกรรมการว่าด้วยห้องสมุด ทั้งนี้ยอม
ทำให้ห้องสมุดสนองความต้องการของโรงเรียนดีขึ้น และคณะกรรมการจะสนใจห้องสมุด
มากขึ้นด้วย หากทางให้ห้องสมุดบริการแก่คณะครูอย่างเต็มที่⁴⁴

ห้องสมุดมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนอย่างมาก เพราะเป็นแหล่งรวมของ
วิชาการที่ผู้เรียนสามารถไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเองได้ เป็นแหล่งช่วยส่งเสริมและ
พัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดกว้างขวาง นอกจากนี้ยังมีประโยชน์ต่อการจัดระบบการเรียน
การสอนด้วย เช่น เมื่อนักเรียนคนใดว่างจากวิชาที่ตนเลือกเรียนก็จะได้ใช้ห้องสมุดให้เกิด
ประโยชน์ จึงอาจกล่าวได้ว่า

ห้องสมุดเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของการเรียนการสอนและการพัฒนา
ดังนั้นผู้บริหารจึงควรส่งเสริมให้มีการจัดห้องสมุดขึ้นให้ดี ถูกต้องและเพียงพอกับ
ความต้องการ ดังนี้

1. ต้องสนับสนุนการจัดดำเนินงานของห้องสมุดทุกด้าน เช่น จัดเจ้าหน้าที่
อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้เพียงพอ จัดหาหนังสือและวัสดุอุปกรณ์ครุภัณฑ์ที่จำเป็น
ต้องใช้ตลอดจนงบประมาณมาสนับสนุน
2. จัดหาครูหรือบรรณารักษ์ที่มีความรู้เกี่ยวกับห้องสมุดและเข้าใจนักเรียน
ช่วยดำเนินการในห้องสมุด
3. สถานที่ควรจัดเป็นสัดส่วน
4. ฝึกฝนนักเรียนให้รู้จักการใช้บริการห้องสมุด
5. สนับสนุนครูให้รู้จักใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ
6. ส่งเสริมให้ครูใช้ห้องสมุดเป็นองค์ประกอบในการเรียนการสอน
7. ส่งเสริมการศึกษาด้วยตนเอง

งานห้องสมุดจะดำเนินไปได้ดีเพียงไรขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญจะต้องเปิด
โอกาสและร่วมมือในการวางแผนปฏิบัติงานห้องสมุด ให้กำลังใจสนับสนุนครูนักเรียน
ทำให้ใช้ห้องสมุดให้เป็นประโยชน์มากที่สุด ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะส่งเสริมวิชาการให้
ก้าวหน้าและมีคุณภาพ⁴⁵

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ห้องสมุด หมายถึง แหล่งค้นคว้าเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน
ของนักเรียนและครูตามหลักสูตร ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กรักการอ่านหนังสือ รู้จักค้นคว้า
ความรู้ด้วยตนเอง ห้องสมุดที่ดีจะต้องดำเนินงานด้านต่าง ๆ เช่น การจัดเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวก

ความสะอาดจัดทาทิ้งสี่วัสดุที่จำเป็น งบประมาณ บรรณาธิการที่มีความรู้เกี่ยวกับห้องสมุด สถานที่จัด เป็นสัดส่วน เพื่อส่งเสริมการศึกษาด้วยตนเอง

2.1.4. การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน

2.1.1.4 การนิเทศการศึกษา การนิเทศการศึกษาเป็นงานที่ต้อง ดำเนินควบคู่ไปกับการบริหารการศึกษาไว้ว่า "คือ แผนงานที่จัดขึ้นเพื่อปรับปรุงคุณภาพของ การเรียน"⁴⁶

สุภากร ราชากรกิจ อธิบายว่า "การนิเทศตามแนวความคิดใหม่ หมายถึง ความพยายามที่จะช่วยส่งเสริมให้การศึกษาที่มีคุณภาพทั้งการเรียนและการสอน"⁴⁷

สาย ภานุรัตน์ มีความเห็นว่า "การนิเทศการศึกษา หมายถึง ความพยายาม อย่างหนึ่งในหลาย ๆ อย่างที่จะช่วยให้การศึกษาวรรลุลูกประสงคที่ตั้งไว้"⁴⁸

พนัส ทันนาคินทร์ ได้ให้ความหมายว่า

"การนิเทศการศึกษามีจุดมุ่งหมายสำคัญอยู่ที่การปรับปรุงส่งเสริมการเรียน การสอน ให้ดีขึ้น การนิเทศมิใช่เป็นการบังคับหรือจับผิด การนิเทศการสอนเป็น การสอนเป็นการช่วยเหลือร่วมมือซึ่งกันและกัน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้ ดีขึ้น ดังนั้นการนิเทศการสอนจึงตั้งอยู่บนรากฐานมนุษยสัมพันธ์อันดี"⁴⁹

สุรจิต เพียรชอบ ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษา คือ "ความพยายาม อย่างหนึ่งในการที่จะปรับปรุงส่งเสริมการศึกษาให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น ในด้านการเรียนการสอน"⁵⁰

ประชุมสุข อาชวอำรุง กล่าวว่า "การนิเทศการศึกษา หมายถึง การรวม คำกริยาเข้าด้วยกันคือ ช่วย + ให้คำปรึกษา + ฝึกฝน + เตรียมงาน + ควบคุม + ให้บริการ + สนับสนุน + ช่วยทางวิชาการ + ร่วมรับผิดชอบ + นำ + ประสานงาน + จัดการ"⁵¹

ส่วนนักการศึกษาต่างประเทศได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้หลาย ลักษณะกล่าวคือ Good ได้ให้ความหมายว่า

การนิเทศการศึกษา (Supervision) หมายถึง ความหมายทุกชนิดของ เจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่นิเทศการศึกษา ในการแนะนำ ครูหรือผู้คนที่ทำงานเกี่ยวกับการศึกษา ให้รู้วิธีปรับปรุงการสอนหรือการให้การศึกษา การนิเทศการศึกษาช่วยให้เกิดความงอกงามในวิชาชีพทางการศึกษา

(Professional Growth) ช่วยพัฒนาครู (Development of Teachers)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช่วยในการเลือกและการปรับปรุงวัตถุประสงค์ของการศึกษา (Selection and Revision of Education Objective) ช่วยปรับปรุงวิธีสอน (Methods of Teaching) ช่วยปรับปรุงการประเมินผลการสอน (Evaluation of Instruction)⁵²

Burton and Bruner กล่าวว่า "การนิเทศการศึกษา คือ เทคนิคของผู้เชี่ยวชาญในอันที่จะทำให้บริการเกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอน โดยอาศัยความร่วมมือกันระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกฝ่าย ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดความเจริญงอกงามและพัฒนาการแก่เด็ก"⁵³ ส่วน Wiles สรุปว่า "การนิเทศการศึกษา คือ การช่วยเหลือให้สภาพการเรียนการสอนพัฒนาไปในแนวทางที่ดี"⁵⁴

จากความคิดของนักการศึกษาที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการให้บริการและช่วยเหลือให้การดำเนินการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สุจิต เพียรชอบ ได้ประมวลงานหลักที่สำคัญของการนิเทศการศึกษาทางด้านวิชาการไว้ มีรายละเอียดดังนี้

1. ประมวลนิเทศครูใหม่
2. จัดการประชุมครูก่อนเปิดภาคเรียน
3. การสังเกตการสอนในชั้น
4. การเยี่ยมชั้นเรียนอื่น ๆ
5. การสาธิตการสอน
6. การให้คำปรึกษาหารือเป็นรายบุคคล
7. การประชุมเชิงปฏิบัติการ
8. การอบรมครู
9. การจัดสัมมนา
10. การจัดหนังสือที่มีคุณค่าทางวิชาการ
11. ปรับปรุงห้องสมุดให้ทันสมัยและแนะนำครูให้ใช้ห้องสมุด
12. แนะนำให้ครูเข้าเป็นสมาชิกของสมาคมทางวิชาการ
13. จัดบริการใส่ตักคนศึกษาให้แก่ครูเป็นอย่างดีและสนับสนุนให้ครูใช้อุปกรณ์

เอกสารนี้เป็น **เทล่านั้น** ที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

14. สนับสนุนให้ครูไปเรียนเพิ่มเติม⁵⁴

ซารี มดีศรี ได้สรุปงานนิเทศการศึกษาไว้อย่างกว้าง ๆ ดังนี้ คือ "งานนิเทศการศึกษาเป็นงานเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น หลักสูตร อุปกรณ์การสอน ความสามารถในการทำงานร่วมกัน การแก้ปัญหาการทำงาน การส่งเสริมให้บุคลากรมีพัฒนาการ และความก้าวหน้าในงานอาชีพ"⁵⁵

หลักการนิเทศการศึกษา

สุภากร ราชากรกิจ ได้อธิบายถึงหลักการนิเทศการศึกษาไว้ ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายให้แน่นอน
2. ยึดหลักประชาธิปไตยในการทำงาน
3. เน้นความร่วมมือและความรับผิดชอบร่วมกันของผู้ร่วมงาน
4. ใช้ความรู้ความสามารถและความถนัดของผู้ร่วมงานแต่ละคนให้เป็นประโยชน์มากที่สุด
5. เน้นการช่วยเหลือและส่งเสริมจรรโลงใจ
6. ใช้วิถีประชาธิปไตยร่วมกันในการแก้ปัญหา
7. มีความจริงใจและเห็นอกเห็นใจกัน
8. เป็นกระบวนการที่ต้องทำติดต่อกันไป ไม่มีหยุดยั้ง รวมทั้งมีการตรวจสอบผลงานและปรับปรุงงานเสมอ
9. สร้างแรงจูงใจในการทำงาน⁵⁶

ความมุ่งหมายในการนิเทศการศึกษา

สุจริต เพียรชอบ ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายในการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งสรุปได้ว่า

1. เพื่อช่วยให้ครูเข้าใจถึงปัญหาต่าง ๆ ของเด็กที่กำลังสอนอยู่และพยายามให้ครูเห็นและเข้าใจอย่างชัดเจนว่าเด็กในวัยนั้น ๆ มีลักษณะ พฤติกรรม และความต้องการอย่างไร
2. เพื่อช่วยให้ครูทราบถึงความแตกต่างของเด็กแต่ละคน ทราบจุดอ่อนในการเรียนรู้ของเด็กแต่ละคนว่าเป็นอย่างไร และช่วยให้ครูวางแผนการสอนให้เหมาะสม เพื่อนักจุดอ่อนเหล่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เพื่อช่วยให้ครูเข้าใจภาระงานแจ่มแจ้งถึงวัตถุประสงค์ในการศึกษาทั่วไป วัตถุประสงค์เฉพาะของโรงเรียนนั้น ๆ ชั้นนั้น ๆ ตลอดจนปัญหาของโรงเรียนนั้น และช่วยให้ครูดำเนินการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น
4. เพื่อช่วยให้ครูมีลักษณะเป็นผู้นำและเป็นนักประชาธิปไตย
5. เพื่อตรวจและค้นหาความสามารถพิเศษของครูแต่ละคน สำหรับการมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความสามารถและความถนัดนั้น ๆ นอกจากนี้ก็ยังจะได้สร้างเสริมให้ความสามารถพิเศษนั้น ๆ ให้พัฒนาขึ้น ๆ ขึ้นไปอีกด้วย
6. เพื่อพัฒนาความสามารถในการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
7. เพื่อสร้างขวัญของครูให้อยู่ในสภาพสูง
8. เพื่อช่วยให้ครูรู้สึกปลอดภัยในการทำงาน
9. เพื่อประเมินผลการเรียนของเด็ก การสอนของครู และหาช่องทางที่จะให้ผลการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพที่สุดเท่าที่จะทำได้⁵⁷

การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งในการส่งเสริมงานด้านวิชาการของโรงเรียนเพราะการนิเทศการศึกษา หมายถึง "การปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ที่มีต่อการเรียนให้ดีขึ้น คำว่า "นิเทศ" แปลว่า ช่วยเหลือ แนะนำ หรือปรับปรุง"⁵⁸

ปัจจุบันนับว่าการนิเทศการศึกษาได้เข้ามามีส่วนสัมพันธ์กับการพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน ผู้ที่มีบทบาทที่จะทำให้การนิเทศการศึกษารับรู้ตามเป้าหมายก็คือศึกษานิเทศก์ ศึกษานิเทศก์จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ รวมทั้งประสบการณ์ในงาน เพื่อที่จะโน้มน้าวจิตใจผู้บริหาร โรงเรียนและครูให้มองเห็นความสำคัญของงานนิเทศการศึกษา และยอมรับนับถือในตัวศึกษานิเทศก์ให้จงได้ ผู้บริหารโรงเรียนเองก็ต้องตระหนักในคุณค่าของการนิเทศการศึกษาว่าเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมงานวิชาการของโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้า จะต้องแสวงหามรรควิธีที่จะทำให้การนิเทศการศึกษาเข้ามามีบทบาทในการเรียนการสอนให้ได้

ในโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษา มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการนิเทศการศึกษา ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ จะต้องพัฒนาไปตามวิวัฒนาการและเทคโนโลยีในปัจจุบัน จึงจำเป็นที่จะต้องให้ผู้มีความรู้ความชำนาญในวิชาชีพเฉพาะอย่างมานิเทศการสอน โดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนซึ่งรับผิดชอบควบคุมดูแลโรงเรียนราษฎร์ มีฝ่ายควบคุมและติดตามการปฏิบัติงาน คอยให้คำแนะนำแก่โรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษาอยู่แล้ว แต่ก็ไม่เพียงพอ ผู้บริหารโรงเรียนควรที่จะได้จัดหาและจัดการนิเทศภายในชั้นด้วย จะเป็นการสนับสนุนงานวิชาการในโรงเรียนให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.4.2 การพัฒนาบุคลากร "การพัฒนาบุคลากรเป็นการ เสริมสร้างความสำเร็จของงานในด้านความคิดเห็นการกระทำความรู้สึก และความสามารถ ของผู้ปฏิบัติงาน ให้กว้างขวางก้าวหน้าออกไป เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด"^{๑๐}

เมธี บิลันธานานนท์ ได้เน้นถึงการพัฒนาบุคลากรว่า "นับ เป็นกิจกรรมที่เด่นที่สุด ในกระบวนการบริหารบุคคล เพราะ เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการผูกพัน การยอมรับไว้ การ ปรับปรุงคุณภาพและปริมาณของสมาชิกในองค์การหรือหน่วยงาน ซึ่งมีความจำเป็น ที่จะต้อง แก้ปัญหาและทำให้ เป้าประสงค์ขององค์การบรรลุผล"^{๑๐}

สมาน ริงลีโยกฤษณ์ ได้แสดงทัศนะ เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรทางการสอนว่า "บุคลากรทางการสอนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้อง ได้รับการพัฒนา เพื่อให้ความรู้ความสามารถ และทักษะในการทำงาน ให้ดีขึ้น"^{๑๑}

วัฒนา อิศรางกูล ณ อยุธยา กล่าวว่า

การลงทุนด้านทรัพยากรมนุษย์ โดยการปรับปรุงคุณภาพของบุคลากรด้วยการ ให้การศึกษาและฝึกอบรม ถือว่า เป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง ในการก่อให้เกิดความ เจริญเติบโตทาง เศรษฐกิจ ประเทศที่ไม่สามารถพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ ความ ชำนาญและมีคุณภาพดี รวมทั้ง ไม่สามารถใช้บุคลากรในทางที่เป็นประโยชน์ได้อย่าง มีประสิทธิภาพ แล้วก็ไม่สามารถพัฒนาประเทศได้เลย^{๑๒}

จากแนวความคิดดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การพัฒนาบุคลากร คือ ขบวนการให้ การศึกษา อบรมบุคลากรให้แนวความคิดใหม่ เพื่อให้บุคลากรดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ และทั้ง เพิ่มพูนสร้าง เสริมและ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคลากรในด้านความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ทัศนคติ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม โดยมุ่งให้บุคลากรมีคุณภาพดีขึ้น ซึ่ง ทั้งหมดนี้จะส่งผลสะท้อนให้หน่วยงานที่ปฏิบัติงานอยู่อย่างมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ในการปรับปรุงการเรียนการสอนของครูให้ดีขึ้น ได้แก่ การปรนนิเทศครู ใหม่ การจัดประชุมก่อนเปิดภาคเรียน การสังเกตการสอนในชั้นเรียน การเยี่ยมชั้นเรียน การสาธิตการสอน การให้คำปรึกษาหารือเป็นรายคนหรือรายหมู่ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การอบรมครู การสัมมนา การจัดหนังสือมีคุณค่าทางวิชาการ การสนับสนุนให้ครูฝึกงาน ตูงาน การให้ศึกษาเพิ่มเติมและการส่งเสริมให้ครูค้นคว้าทดลองสิ่งแปลกใหม่ เพื่อนำมาใช้ ในการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องที่สำคัญ และจำเป็นที่สุด เพื่อดูว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีข้อดีข้อเสียอย่างไร จะสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรที่กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อผู้บริหารจะได้นำผลนั้นมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อดำเนินงานในครั้งต่อไป

กมล สุตประเสริฐ มีความเห็นว่า

การวัดผล หมายถึง การตรวจสอบหรือค้นคว้าว่าสิ่งที่ต้องการตรวจสอบนั้นมีปริมาณและคุณภาพมากน้อยเพียงใด การวัดประมาณนั้น ถ้าใช้เครื่องมือวัดที่เป็นมาตรฐาน ผลของการวัดก็จะออกมาเป็นตัวเลขที่ถูกต้องแน่นอน ส่วนการประเมินผลนั้น หมายถึง การเอาผลของการวัดต่าง ๆ มาประมวลที่ขาดในชั้นสรุป^{๑๐}

ชวาล แพ้วัดกุล ได้ให้ความหมายของการประเมินผลว่า

คือ การนำเอาข้อมูลหรือผลต่าง ๆ ที่ได้จากการวัดผลมาประเมินค่าหรือตีราคาอีกชั้นหนึ่ง ซึ่งจะต้องใช้วิจารณญาณ (Judgement) ของผู้ที่ประเมินค่าด้วย จึงสรุปได้ว่า ดีเลวอย่างไร เช่น เรานำคะแนนที่ได้จากการสอบมาประเมินค่าออกมาว่า ได้เกรด A, B หรือ C หรือสอบได้ สอบตก^{๑๑}

เมื่อมีการจัดการศึกษา มีการดำเนินการสอน การประเมินผลจึงต้องมีอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ครูและนักศึกษาได้รู้ว่าแนวคิดหรือวิธีการของตน ตลอดจนการปฏิบัติการตามแนวคิดนั้น ๆ เป็นอย่างไร ดำเนินไปถึงขั้นไหนแล้วเพียงใด การประเมินผลการเรียนการสอนจึงต้องมีทุกยุคทุกสมัยจะต่างกันตรงวิธีการที่จะประเมินเท่านั้น อย่างไรก็ตามจากการประเมินผลครูสามารถนำผลที่ได้มาปรับปรุงการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การวัดผลการศึกษาของนักเรียนเป็นสิ่งจำเป็นในการที่จะได้ทราบถึงความเจริญก้าวหน้าของนักเรียน ตลอดจนหาข้อบกพร่องเพื่อแก้ไขต่อไป สำหรับครูใหญ่นั้น การวัดผลการศึกษามีความจำเป็นอย่างมาก ดังที่ พันซ์ หันนาคินท์ กล่าวไว้ดังนี้

1. เพื่อทราบผลการเรียนของนักเรียนและผลการสอนของครู
2. เพื่อประโยชน์ในการเลื่อนขั้นและการจัดแบ่งนักเรียนตามความสามารถ

3. เพื่อเป็นหลักฐานในการรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบ
4. เพื่อประโยชน์ในการตีประกาศนียบัตร หรือจบชั้นการศึกษาและแจ้งผลการเรียนให้สถาบันทราบ
5. เพื่อสถิติอื่น ๆ ในการศึกษา^{๑๕}

ครูใหญ่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลการศึกษานักเรียน ดังนี้

1. กำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผล เช่น
  - 1.1 ประเภทของข้อสอบหรือเครื่องมืออื่น ๆ เช่น การสัมภาษณ์ การเขียน การท่อง การทำรายงาน
  - 1.2 ระยะเวลาที่จะใช้ในการสอน ปีหนึ่งจะจัดสอบกี่ครั้ง เก็บคะแนนหรือไม่เก็บเท่าใด
  - 1.3 มาตรฐานอันหนึ่งยึดถือในการสอนหรือการวัดผล
  - 1.4 การเตรียมแบบฟอร์มสำหรับรายงานผลการสอบต่อผู้ปกครอง
2. จัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็นในการสอน เช่น วิทยุ วิทยุกระจายเสียง กระจกเงาจัดเจ้าหน้าที่เพื่อการนั้น ๆ
3. ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างข้อสอบและควรได้โอกาสศึกษา ดิชมข้อสอบที่ครูออก
4. จัดตารางสอบ กำหนดครูผู้คุมสอบและเวลาที่ใช้ในการสอน
5. ครูใหญ่ต้องให้ครูได้ทราบถึงระเบียบของผู้สอบและผู้ควบคุมการสอนเพื่อให้ปฏิบัติในแนวเดียวกัน
6. เมื่อสอบเสร็จ ครูใหญ่ควรจะได้ทำการประเมินผลการสอบที่ผ่านไปแล้ว จัดให้ครูได้ทำการวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อจะได้หาทางแก้ไขในโอกาสต่อไป^{๑๖}

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน หมายถึง การประเมินค่าความเจริญก้าวหน้าของผู้เรียนต่อจุดประสงค์ของหลักสูตร

นอกจากการวัดผลและประเมินผลการศึกษาแล้ว ในการจัดอาชีวศึกษานั้นการติดตามผลนักศึกษาที่จบการศึกษาไปแล้ว เป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการอาชีวศึกษาผลิตคนเพื่อออกไปประกอบอาชีพสนองความต้องการของวงการธุรกิจและอุตสาหกรรม ดังนั้น โรงเรียนจึงควรมีระบบติดตามผลนักศึกษาที่จบการศึกษา เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงมาตรฐานของโรงเรียนเอง ทั้งในด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน และเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการศึกษาด้านกำลังคน และเป็นการรับผิดชอบต่อผลผลิตของตนเองอย่างแท้จริง

ดังนั้น จึงสรุปหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในการวัดผลและประเมินผลไว้ ดังนี้คือ กำหนดนโยบายวางแผนปฏิบัติการในการวัดผล การจัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ การส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการวัดผล การกำหนดเกณฑ์และระยะเวลา การมอบหมายหน้าที่ในการดำเนินการวัดผล การนำผลที่ได้จากการวัดมาวิเคราะห์ มาประเมินผลการเรียนการสอน การติดตามผลนักศึกษาที่จบการศึกษาไปแล้ว ตลอดจนการดำเนินการอื่น ๆ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

3. ความหมายของการอาชีวศึกษา

ได้มีผู้ให้คำนิยามของการอาชีวศึกษาไว้หลายท่าน ดังนี้ คือ Harris กล่าวว่า

การอาชีวศึกษา คือ การศึกษาเพื่อประกอบอาชีพตามความพอใจของแต่ละบุคคลและเพื่อสนองความต้องการของสังคม การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาเฉพาะ ซึ่งแยกจากการศึกษาสามัญ และสมาคมอาชีวศึกษาอเมริกัน ได้ให้ความหมายว่า การอาชีวศึกษา คือ การศึกษาที่มุ่งพัฒนา ทักษะ ความสามารถ ความเข้าใจ ทักษะคติ นิสัยในการทำงานและความรู้ ศึกษาในคุณค่าของงานอาชีพของผู้เรียน และนำเอาสิ่งเหล่านี้ไปใช้เพื่อทำงานก้าวหน้าเป็นพื้นฐานในการทำงาน^{๑7}

Webster ได้ให้ความเห็นว่า

การอาชีวศึกษา คือ การศึกษาสำหรับอาชีพเฉพาะในด้านเกษตรกรรม การค้า หรืออุตสาหกรรม โดยเป็นการเชื่อมโยงกันระหว่างการสอนภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ เป็นการจัดในระดับเตรียมอุดมศึกษา ในแผนกพาณิชย์กรรมและแผนกช่างเทคนิค และโดยสถาบันเฉพาะของวิทยาลัยที่ตั้งขึ้น เช่น วิทยาลัยเกษตรกรรม โรงเรียนช่าง วิศวกรรม หรือ สถาบันเทคนิคต่าง ๆ^{๑๘}

Good ได้กล่าวว่า

การอาชีวศึกษา คือ การศึกษาระดับต่ำกว่าวิทยาลัยโปรแกรมหนึ่งในการที่จะเตรียมผู้เรียนเข้าสู่การเลือกอาชีพในสาขาต่าง ๆ โดยเฉพาะหรือเพื่อยกระดับแรงงานลูกจ้างรวมทั้งการศึกษาด้านการค้า อุตสาหกรรม สุขภาพ เกษตรกรรม ภารกิจและศกกรรม ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐ^{๖๖}

ธนู แสงวงศ์ ได้กล่าวว่า "การอาชีวศึกษาคือการศึกษาระดับวิชาชีพแขนงหนึ่งแขนงใดที่ช่วยให้คนเราออกไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัว การอาชีวศึกษามีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และการฝึกอาชีวะย่อมขึ้นอยู่กับพื้นฐานทางเศรษฐกิจและความเจริญก้าวหน้า"^{๖๗}

สรุป การอาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาเพื่อที่จะนำไปประกอบอาชีพและมุ่งให้ผู้เรียนได้มีทักษะที่ถูกต้องความสามารถที่ดีในการทำงาน ที่คนคิดตลอดจนนิสัยที่ดีในการประกอบอาชีพ โดยมีการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติผสมผสานกันอย่างเหมาะสมและในการจัดอาชีวศึกษานั้น ต้องให้สอดคล้องกับพื้นฐานทางเศรษฐกิจและความต้องการของตลาดแรงงาน

4. หลักพื้นฐานของการอาชีวศึกษา

ไม่ว่าการอาชีวศึกษาจะผลิตกำลังคนระดับใดเพื่อป้อนตลาดแรงงานส่วนไทน การอาชีวศึกษาจะยึดหลักการพื้นฐานที่สำคัญสองประการ คือ

1. ผู้สอนและผู้เรียนทางอาชีวศึกษาจะต้อง เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพและเข้าใจบทบาทสำคัญของการอาชีวศึกษาจึงจะทำให้การอาชีวศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ ฉะนั้นไปนกรรมการอาชีวศึกษาแขนงต่าง ๆ จึงต้องจัดดำเนินการภายใต้หลักการและความมุ่งหมายของการให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้ทำงาน และมีงานทำตามที่ได้ศึกษาอบรมไป จึงจะทำให้การอาชีวศึกษาเป็นไปอย่างมีเป้าหมายและทิศทาง^{๖๘}

การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาวิชาชีพที่มุ่งผลิตกำลังคนในระดับต่าง ๆ กันตามความต้องการของท้องถิ่นและสังคม การอาชีวศึกษาผลิตคนที่มีคุณภาพย่อมเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ชาติ กำลังคนที่เกิดจากการอาชีวศึกษาแบ่งออกได้เป็น 4 ระดับดังนี้ คือ

4.1 ระดับของการอาชีวศึกษา

4.1.1 ช่างกึ่งฝีมือ (Semi - Skilled Worker) จัดเป็นผู้ที่มีความรู้ขั้นพื้นฐานของงานช่าง สามารถปฏิบัติงานช่างได้แต่ไม่จำเป็นต้องมีฝีมือ ได้แก่ พวกฝึกงานระยะสั้น โดยไม่ต้องการความรู้ทางทฤษฎี หรือพวกประเภทแรงงานที่ปฏิบัติงานจนมีประสบการณ์ก็สามารถเป็นช่างกึ่งฝีมือได้ เช่น ช่างพันไดนาโม ช่างเดินสายไฟ

4.1.2 ช่างฝีมือ (Skilled Worker) เป็นผู้มีความรู้ในเรื่องการทำงานเป็นอย่างดี มีความละเอียดรอบคอบ ให้ความภาพในผลงาน มีความรักและอดทนต่องานช่างผ่านการฝึกอบรมมาแล้วเป็นเวลานานจนเกิดความชำนาญ มีความรู้ทางทฤษฎีบ้าง เพียงเพื่อเอาไปเสริมงานปฏิบัติเช่น ในงานช่างไฟฟ้า รู้เรื่องกฎทางไฟฟ้า หรือในงานเครื่องยนต์ รู้เรื่องการวัดกำลังอัด และการใช้เครื่องมือรู้เรื่องแรงสำหรับงานก่อสร้าง เป็นต้น นอกจากนี้ก็รู้เรื่องคณิตศาสตร์เบื้องต้นและวิทยาศาสตร์พื้นฐาน

4.1.3 ช่างเทคนิค (Technician) ระดับอนุปริญญาหรือระดับเทคนิค ทำหน้าที่รองลงมาจากระดับปริญญาตรี หน้าที่ของช่างเทคนิค เป็นผู้คอยดูแลการทำงานของช่างฝีมือ คอยให้คำปรึกษาและแนะนำ มีความรู้เรื่องงานปฏิบัติเป็นอย่างดีโดยต้องมีความรู้ในทฤษฎีช่างมากพอที่จะแก้ปัญหาทางปฏิบัติของช่างฝีมือ แต่อาจไม่จำเป็นต้องมีฝีมือในทางปฏิบัติลักษณะงานของงานช่างเทคนิคที่จะเข้าใจง่าย ๆ เช่น งานทดสอบ งานตรวจเช็ค งานควบคุมเป็นเจ้าหน้าที่ทางเทคนิค เช่น เทคนิคช่างยนต์ เป็นต้น

4.1.4 วิศวกรหรือระดับวิชาชีพขั้นสูง (Professional) เป็นการเรียนในระดับปริญญา เป็นพวกที่ต้องการความรู้ทางด้านทฤษฎี โดยทำงานเกี่ยวกับการคิดคำนวณวิเคราะห์วิจัย เป็นผู้ออกแบบแผนผลิต เช่น เป็นผู้ออกแบบเครื่องรับเครื่องส่งวิทยุ ออกแบบและคำนวณโครงสร้างอาคาร เป็นนักคิดคำนวณและปรับปรุงไม่ต้องการความรู้ทางด้านฝีมือ เช่น วิศวกรเครื่องกล เป็นต้น⁷²

5. ประเภทของหลักสูตรอาชีวศึกษา

หลักสูตรอาชีวศึกษาที่เปิดสอน โดยทั่วไปมีสองประเภท คือ

5.1 หลักสูตรระยะสั้น หรือที่จัดเป็นการศึกษานอกระบบโรงเรียนใช้ระยะเวลาในการเรียนสามเดือน ถึงหนึ่งปี แบ่งเป็นรายวิชา (Course) ประมาณสามหรือห้าเดือน

5.2 หลักสูตรระยะยาว จัดเป็นรูปแบบการศึกษาในระบบ ซึ่งได้แก่ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และหลักสูตรปริญญาตรี

ประเภทวิชาของการอาชีวศึกษา การอาชีวศึกษาแบ่งออกเป็น 6 ประเภทวิชา

1. เกษตรกรรม
2. พาณิชยกรรม
3. คหกรรม
4. ศิลปหัตถกรรม
5. อุตสาหกรรม
6. ดนตรีและนาฏกรรม⁷³

หลักสูตรอาชีวศึกษาปัจจุบัน โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการซึ่งจัดเป็นรูปแบบการศึกษาในระบบโรงเรียน อยู่ในความควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เปิดสอนอาชีวศึกษาได้สามหลักสูตร ดังนี้คือ

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จัดอยู่ในระดับมัธยมศึกษา รับผู้สำเร็จจากมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า เรียนต่ออีกสามปี
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) จัดอยู่ในระดับอุดมศึกษา รับผู้สำเร็จจากชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.ศ.5, ม.6) เข้าเรียนต่ออีกสองปี
3. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จัดอยู่ในระดับอุดมศึกษา รับผู้ที่สำเร็จจากประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เรียนต่ออีกสองปี

6. การอาชีวศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 (พ.ศ.2525 - 2529)

ในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 นั้น ได้กำหนดนโยบายและ วัตถุประสงค์ในการปรับปรุงคุณภาพของการจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาของเอกชน เพื่อให้ได้มาตรฐานดังนี้

ไม่ว่าการณ์ใด่าทั้งลัน อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีดังนี้
  - 1.1 เร่งรัดปรับปรุงคุณภาพการอาชีวศึกษาให้มีมาตรฐานสูงขึ้น และปรับปรุงการประเมินผลการศึกษา
  - 1.2 ปรับปรุงระบบการนิเทศการศึกษาให้มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง และให้การนิเทศเป็นไปอย่างทั่วถึง
  - 1.3 กำหนดสัดส่วนโรงเรียนอาชีวศึกษา (หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ) แต่ละสาขาวิชาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและตลาดแรงงาน

- 1.4 สนับสนุนและส่งเสริมให้สถานศึกษาเอกชนร่วมมือกับวงการธุรกิจและสถานประกอบการเพื่อประโยชน์ในการศึกษาฝึกงาน และสนองความต้องการซึ่งกันและกัน
- 1.5 ให้มีการประสานสัมพันธ์กันระหว่างการอาชีวศึกษากับการศึกษาในระบบโรงเรียน และการศึกษานอกโรงเรียน
- 1.6 ส่งเสริมด้านจริยธรรม ศิลป และพละในโรงเรียน

2. นโยบายหลักและวัตถุประสงค์หลักของการอาชีวศึกษา ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 5 มีดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์

เร่งพัฒนาและปรับปรุงทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของการอาชีวศึกษาให้สามารถฝึกอาชีพที่เหมาะสมได้อย่างกว้างขวาง เพื่อสนองความต้องการทั้งการประกอบอาชีพอิสระและตลาดแรงงาน

นโยบาย

- 2.1 ประสานการกำหนดนโยบาย การวางแผน และการดำเนินการอาชีวศึกษาทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน เพื่อให้เกิดเอกภาพ
- 2.2 ปรับปรุงหลักสูตรและระบบการเรียนการสอนวิชาชีพให้เบ็ดเสร็จในตัวเอง โดยมุ่งให้เป็นการศึกษาที่เหมาะสมกับอาชีพอิสระและสนองความต้องการของตลาดแรงงานได้อย่างแท้จริง
- 2.3 เร่งผลิตและปรับปรุงคุณภาพของครูอาชีวศึกษาให้ประสาธและสอดคล้องกันระหว่างหน่วยผลิตและหน่วยใช้
- 2.4 รัฐจะกำหนดมาตรฐานของผู้ที่จะประกอบอาชีพสาขาต่าง ๆ เท่าที่เห็นว่ามีจำเป็น

2.5 เร่งปรับปรุงมาตรฐานของสถานศึกษาให้มีคุณภาพสูงขึ้นและอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน

2.6 ขยายการศึกษาวิชาชีพให้กว้างขวางขึ้น โดยเฉพาะในชนบทตามรูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นและสังคม ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงความพร้อมของความสามารถในการจัดความต้องการของตลาดแรงงานและกำลังทางเศรษฐกิจของประเทศด้วย

2.7 เร่งส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรระยะสั้นให้สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ในแต่ละท้องถิ่น เพื่อให้สามารถนำไปประกอบอาชีพและดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม

2.8 ให้สถานศึกษามีการร่วมมือกันในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการประหยัดและมีประสิทธิภาพ

2.9 ให้สถานศึกษาทางร่วมมือกับวงการธุรกิจอุตสาหกรรมและสถานประกอบการเอกชน เพื่อใช้ประโยชน์ในการศึกษา ฝึกงาน และสนองความต้องการซึ่งกันและกัน

2.10 รัฐจะกำหนดมาตรการให้รัฐวิสาหกิจและสถานประกอบการเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดการฝึกอาชีพ ทั้งนี้อาจดำเนินการ โดยเอกเทศหรือร่วมกับสถานศึกษาก็ได้

2.11 ให้สถานศึกษาดำเนินการระดมทุนในด้านการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนและสังคมให้กว้างขวาง เพื่อยกระดับมาตรฐานการประกอบอาชีพของประชาชนให้สูงขึ้น ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความพร้อมของสถานศึกษาเป็นสำคัญ

2.12 ส่งเสริมให้เอกชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาให้มากขึ้น

2.13 ให้มีการประสานสัมพันธ์กันระหว่างการอาชีวะกับการอาชีวศึกษา และการศึกษาระดับอื่น

2.14 ให้มีการศึกษาวิจัยและติดตามประเมินผล เพื่อหารูปแบบและลักษณะของการจัดการอาชีวศึกษา และนำมาใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด⁷⁴

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ โดยสรุปผลงานวิจัยต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

วิรัตน์ ศิริบรรณ ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสมรรถภาพการบริหารของครูใหญ่ โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 11 พบว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความบกพร่องในการบริหารงานวิชาการล้วนเป็นเหตุการณ์ที่เป็นหัวใจด้าน วิชาการ เช่น การจัดบริการนิเทศการสอนรายวิชาต่าง ๆ การประชุมปรึกษาใน รายวิชา การส่งเสริมให้ครูนำเอาวิธีการสอนใหม่มาใช้ เป็นต้น แสดงให้เห็นว่า การบริหารงานวิชาการขาดทั้งการวางแผน การดำเนินงานตามแผน และการ ประเมินผลอันเป็นหลักเบื้องต้นในการบริหาร⁷⁵

สมัคร หนูไพบโรจน์ ได้ศึกษาเกี่ยวกับงานบริหารการศึกษาของ โรงเรียนประถม ศึกษาสังกัดองค์การบริหารจังหวัดในภาคใต้ พบว่า

ครูใหญ่มีความสนใจด้านการเรียนการสอนให้ความช่วยเหลือแนะนำครูด้าน วิชาการ และมุ่งจะปรับปรุงสภาพการเรียนการสอนของโรงเรียนให้ดีขึ้น ส่วนใน ด้านการจัดทำโครงการสอน โรงเรียนไม่ค่อยได้จัดทำ แสดงว่าครูใหญ่ไม่ได้คำนึง ถึงความสำคัญของเรื่องนี้ วิธีการสอนของครูยังเหมือนเดิม อุปกรณ์การสอนไม่ เพียงพอ ครูไม่ค่อยได้รับการอบรมทางวิชาการ จะเน้นการปรับปรุงและ เปลี่ยนแปลงแนวการสอนจึงมีน้อยที่สุด⁷⁶

จันทร์ภาณี สงวนนาม ได้ศึกษาเรื่องงานบริหารการศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคกลาง ได้ผลว่า "โรงเรียนประถมศึกษาเกินกว่าครึ่ง ปฏิบัติงานด้านวิชาการ ไม่ได้เต็มที่และที่มีปัญหาสำคัญ คือ ครูมีวุฒิต่ำ ขาดแคลนครู ครูไม่ตั้งใจ ทำงาน และศึกษานิเทศก์ก็ช่วยเหลือทางด้านวิชาการน้อยไป"⁷⁷

สุดใจ ไสสุก ได้วิจัยถึงการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานคร พบว่า

มีการปฏิบัติงานวิชาการในระดับน้อย โดยเรียงระดับการปฏิบัติงานวิชาการ จากมากไปหาน้อยดังนี้ การกำหนดให้ครูอาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการ การแนะแนว กระบวนการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน วิธีสอนและตารางสอน กิจกรรม นักเรียนวัสดุอุปกรณ์ การเรียนการสอนและห้องสมุด ทดักสูตรและเอกสารการใช้ ทดักสูตร การวัดผลและประเมินผลการศึกษา การใช้ทรัพยากรและแหล่งความรู้ ในท้องถิ่น การวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ การนิเทศงานวิชาการ ปัญหาและ อุปสรรคในการปฏิบัติงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร คือ ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสนใจงานด้านธุรการมากกว่างานวิชาการ⁷⁸

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พิธีรัฐ คงเมือง ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในภายใต้ พบว่า

โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้ปฏิบัติงานด้านวิชาการในระดับน้อยงานวิชาการ ที่ปฏิบัติมาก คือ การกำหนดให้ครู-อาจารย์ปฏิบัติงานด้านวิชาการและอันดับสุดท้าย คือ การใช้ทรัพยากรและแหล่งความรู้ในท้องถิ่น ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน วิชาการของโรงเรียนส่วนใหญ่แล้วโรงเรียนมีบุคลากรไม่เพียงพอ โดยเฉพาะ บุคลากรผู้สอนวิชาเลือก และฝ่ายวิชาการ ผู้บริหารงานวิชาการ ยังไม่มีความ เชี่ยวชาญทางวิชาการ⁷⁹

วุฒิ จุลพรหม ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า

โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานวิชาการ น้อยทุกด้าน งานที่มีการปฏิบัติน้อยกว่าด้านอื่น ๆ เป็นอันดับแรก ได้แก่ การนิเทศ การศึกษา รองลงมาได้แก่ การใช้ทรัพยากร และแหล่งวิชาการในท้องถิ่นจนถึง ตารางสอนและวิธีสอนเป็นอันดับสุดท้าย ปัญหาสำคัญในการบริหารงาน และปฏิบัติ งานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ ผู้บริหาร โรงเรียนยังให้ความสำคัญต่องานวิชาการไม่มากเท่าที่ควร ผู้บริหารงานวิชาการ ยังขาดความรู้ความสามารถในการนิเทศและการวางแผน ปัญหาการขาดแคลน วัสดุอุปกรณ์ ห้องเรียนและบุคลากร⁸⁰

สุรัตน์ เจียรตระกูล ได้ศึกษาถึงการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคเหนือ พบว่า "มีการปฏิบัติงานด้านวิชาการน้อย โดยจะปฏิบัติมากที่สุดในด้านการ แนะนำและอันดับสุดท้ายคือการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ปัญหาและอุปสรรคในการ บริหารงานวิชาการ คือ ผู้บริหารสนใจงานด้านอื่นมากกว่างานวิชาการ"⁸¹

อมรชัย ดันติเมธ และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการบริหารงานของ โรงเรียน เอกชนในกรุงเทพมหานครและติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษา พบว่า

คุณวุฒิของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีวุฒิอนุปริญญาหรือเทียบเท่ามากที่สุด ร้อยละ

57.89 และมีวุฒิปริญญา ร้อยละ 31.58 วุฒิสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 10.53

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนครูผู้สอนมีวุฒิปริญญาหรือเทียบเท่ามากที่สุด 36.79 และมีวุฒิที่รองลงไป คือ อนุปริญญาหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 35.73 แต่ยังมีครูที่มีวุฒิต่ำกว่าอนุปริญญา อยู่ถึงร้อยละ 12.48 ซึ่งนับว่าครูดังกล่าวมีวุฒิที่ต่ำ ไม่เหมาะสมกับการสอนในระดับอาชีวศึกษา แต่สรุปว่าวุฒิของครูผู้สอนส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ และ จะเห็นว่าโรงเรียนก็ให้ความสำคัญในเรื่องครูผู้สอนพอสมควร เพราะครูมีวุฒิสองกว่า ปริญญาตรีมีจำนวนร้อยละ 2.97 นับว่ายังไม่แยءแต่ดีกว่าไม่มีเลย เกี่ยวกับแนะแนวนั้น กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ามีค่าสำคัญพอสมควร และได้มีความเห็นเพิ่มเติมว่า การติดตามผลนั้น โรงเรียนอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่ยังไม่เห็นความสำคัญของการ ติดตามผลนักเรียนที่จบการศึกษา จากผลการวิจัยการติดตามผลโรงเรียนเอกชน ระดับอาชีวศึกษา จำนวน 19 แห่งนั้น ปรากฏว่า มีโรงเรียนที่ติดตามผลนักเรียน ที่จบการศึกษาเพียง 2 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 10.52 เท่านั้น⁸²

สุภาณี เตชะดำรงสิน ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างเกณฑ์ประเมินโรงเรียนอาชีวศึกษาแผนกวิชาชีพการ ซึ่งประกอบด้วยคุณภาพที่ดีของโรงเรียน 5 ด้าน คือ ด้านโปรแกรม การศึกษา อาคารสถานที่และอุปกรณ์ โปรแกรมการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านสวัสดิการและ บริการและด้านการบริหาร โดยทำการวิจัยกับกลุ่มโรงเรียนวิชาชีพการของเอกชน 27 แห่ง ของรัฐ 5 แห่ง พบว่า

โรงเรียนมีคุณภาพสูงกว่าปกติ 10 แห่ง เป็นโรงเรียนอาชีวศึกษาของรัฐบาล 5 แห่ง เอกชน 5 แห่ง โรงเรียนที่มีคุณภาพปกติมี 12 แห่ง เป็นโรงเรียนเอกชน ทั้งหมดและโรงเรียนที่มีคุณภาพต่ำกว่าปกติ 10 แห่ง ซึ่งเป็นโรงเรียนเอกชนทั้งหมด เช่นเดียวกัน ดังนั้นจะเห็นว่าเอกชนที่จัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษานั้น ส่วนใหญ่ จะจัดให้มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ปกติและต่ำกว่า⁸³

ศศิธร สิงหะชาติ ได้ทำการวิจัยเรื่องการติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จอาชีวศึกษา (มัธยมศึกษาปีที่ 6) จากสถานศึกษาเอกชน โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สำเร็จการศึกษา 396 คน และผู้บังคับบัญชา หรือนายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษา 165 คน พบว่า

มีผู้สำเร็จการศึกษาทำงานไม่ตรงกับความรู้ความสามารถ ร้อยละ 40.70 นอกจากนี้ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่า การจัดการศึกษาของสถาบันเดิมที่สำเร็จ การศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในระดับพอใช้ และควรปรับปรุงในด้านการฝึกงาน นอกสถานศึกษา บริการห้องสมุดและบริการสุขภาพ⁸⁴

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อเนก ทิรัญ ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาใน ส่วนกลาง พบว่า

โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคกลางยกเว้นกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ปฏิบัติงาน วิชาการน้อยทุกด้านวิชาการที่มีปฏิบัติมีน้อยกว่าด้านอื่น ๆ เป็นอันดับแรก ได้แก่ การวัดผลและประเมินผลการศึกษาจนถึงอันดับสุดท้ายคือ กิจกรรมนักเรียน ปัญหา สำคัญในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาและการนิเทศ^{๑๕}

โศกา โกมุทผล ได้ทำการวิจัยเรื่องทัศนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน ตามที่ปฏิบัติจริงและตามที่อยู่บริหารและครูโรงเรียนเอกชน สายอาชีพต้องการ พบว่า

ผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานของ สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชนต่ำกว่าเกณฑ์ปานกลางใน 5 ด้าน คือ งานวิชาการงานบุคคล งานกิจการนักเรียน งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน งาน ธุรการ การเงินบริการ และความต้องการของผู้บริหาร และครูที่มีต่อการปฏิบัติ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนสูงกว่าเกณฑ์ปานกลางตามระดับ ดังนี้ งานวิชาการ งานบุคคลงานกิจการ นักเรียนงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน และ งานธุรการการเงิน-บริการ^{๑๖}

วิลาวัณย์ ตันวัฒนะพงษ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า

ผู้บริหารกับผู้สอนมีความเห็นตรงกันว่า โรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษาในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ มีการปฏิบัติงานวิชาการระดับมากในด้านกระบวนการบริหาร งานวิชาการหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ และน้อยในด้านการใช้แหล่งความรู้ ในท้องถิ่น ส่วนที่เหลืออีกด้าน คือ การดำเนินการสอน วัสดุอุปกรณ์การสอนและ ห้องสมุด การนิเทศการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร และแนว การวัดและ ประเมินผลนั้น ผู้บริหารมีความเห็นแตกต่างกัน โดยผู้บริหารเห็นว่า โรงเรียนได้ ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ขณะที่ครูผู้สอนเห็นว่ามีการปฏิบัติน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับ

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในด้านงานวิชาการทั้ง 9 ด้าน พบว่าความคิดเห็นด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ในการดำเนินการสอนวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด การนิเทศการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร แนะนำ การวัดและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ส่วนที่เหลือคือการใช้แหล่งความรู้ในท้องถิ่น ปรากฏว่ามีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานวิชาการนั้น พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด นอกจากนั้นในส่วนที่เป็นปัญหาอื่น ๆ ซึ่งได้มาจากความคิดเห็นที่ไม่ซ้ำกันของผู้บริหารและครูผู้สอนบางคนได้ พบว่า เรื่องต่อไปนี้เป็นปัญหาที่ประสบอยู่ในการบริหารงานวิชาการ คือ ครูไม่มีโอกาสรับการอบรมทางวิชาการ ขาดตำราเรียน หนังสือประกอบการค้นคว้า ขาดผู้แนะนำช่วยเหลือด้านวิชาการ โรงเรียน จัดชั่วโมงสอนให้ครูมากเกินไป ผู้ปกครองไม่เอาใจใส่การเรียนของนักเรียน พื้นฐานทางการศึกษาเดิมของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ และปัญหาครูยึดการสอนเป็นงานชั่วคราว⁸⁷

ธิตา ทอวัฒนกุล ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยกำหนดแนวปฏิบัติในการจัดการนิเทศการศึกษาออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านนิเทศการสอน การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาบุคลากร การจัดการบริการและส่งเสริมทางการศึกษา การวางแผน วิจัยและประเมินผล พบว่า

ครูใหญ่ครูวิชาชั้นและครูวิชาสามัญในประเภทเกษตรกรรม พาณิชยกรรม และศิลปหัตถกรรมมีความเห็นว่าต้องการ การนิเทศการศึกษาโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนทั้ง 5 ด้าน ในระดับมาก ส่วนในประเภทวิชาอุตสาหกรรมนั้นมีความต้องการในระดับมากทุกด้าน ยกเว้นการวางแผนวิจัย และประเมินผล และสำหรับการปฏิบัติงานนิเทศศึกษานั้น มีความต้องการให้โรงเรียนร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนปฏิบัติทุกข้อยกเว้นการให้ข่าวสารด้านเอกสารประกอบหลักสูตร การจัดบรรณานิตส์หนังสือ อุปกรณ์การสอน การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาทางวิชาการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเป็นผู้ประสานกับหน่วยงานอื่น และจัดแผนรื่องานวิจัยเกี่ยวกับการอาชีวศึกษาให้ครูและผู้บริหารโรงเรียนทราบ ต้องการให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเป็นผู้ปฏิบัติ⁸⁸

สุวัฒน์ ลิทธิหล่อ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพลศึกษา

พบว่า

กระบวนการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพลศึกษา จะประกอบไปด้วยการบริหารบุคลากรด้านหลักสูตรและเอกสารการใช้หลักสูตร ด้านวิธีสอนและตารางสอน ด้านการนิเทศการสอน ด้านวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนและห้องสมุด ด้านวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ด้านการให้ทรัพยากรและแหล่งวิชาในห้องเรียน และการให้บริการทางด้านวิชาการ และสุดท้ายด้านการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการของวิทยาลัย ทั้งผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาในการบริหารงานและการปฏิบัติงานด้านวิชาการคือ งบประมาณในการบริหารงานวิชาการมีไม่เพียงพอขาดนักวิชาการ และการวางแผนที่ดีในการปรับปรุงงานวิชาการ^{๘๑}

ชวนชม คำหอมกุล ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารวิชาการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า

การบริหารงานด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน โรงเรียนปฏิบัติมากและมีปัญหาน้อย ส่วนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน โรงเรียนปฏิบัติน้อยและมีปัญหาน้อย

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อทั้งสี่ด้านพบว่า สภาพการปฏิบัติด้านวิชาการโรงเรียนได้มีการปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบ ว่าด้วยการวัดผลและประเมินผลหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2522 มากกว่าการปฏิบัติในเรื่องอื่น ๆ และมีศึกษานิเทศก์หรือเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเข้ามาช่วยเหลือครูและโรงเรียนในด้านวิชาการน้อยกว่าปฏิบัติในเรื่องอื่น ๆ

สำหรับปัญหาการบริหารงานวิชาการนั้นเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อทั้ง 4 ด้านพบว่า การจัดทำเอกสารตำราเรียนหรือแหล่งวิชาที่จะให้ครูได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรมีปัญหามากกว่าข้ออื่น ๆ และมีปัญหาเรื่องการจัดประชุมเมื่อกำหนดแนวทางในการวัดผลและประเมินผลน้อยกว่าปัญหาคืออื่น ๆ^{๘๐}

Charles Owen William ได้ศึกษาเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐอินเดียนา ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ครูใหญ่ส่วนมากใช้เวลาในการประเมินผลและปรับปรุงการสอนไว้กับหัวหน้าสาขาวิชาและเชื่อตามรายงานที่หัวหน้าสาขาวิชาเสนอมา การเชื่อมต่อของครูใหญ่มีจำกัดและใช้เวลาไม่น้อยยิ่งโรงเรียนใหญ่เท่าไร เวลาที่ครูใหญ่มีให้แก่โครงการปรับปรุงการสอนของครูยิ่งน้อย ส่วนมากครูใหญ่มักจะให้คำแนะนำมากกว่าจัดให้มีการอบรม ครูใหญ่ทุกคนพยายามพัฒนาสมรรถภาพในการทำงานและทำความเข้าใจในความรู้ทางการศึกษาใหม่ ๆ อยู่เสมอ ครูและนักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการประเมินผลและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ครูมองครูใหญ่ว่าเป็นผู้ที่อาจจะช่วยแก้ปัญหาให้ได้ และยอมรับว่าครูใหญ่มีหน้าที่จะต้องประเมินครูด้วย การสังเกตการสอน การใช้แบบทดสอบ การประชุมปรึกษาหารือ และครูยอมรับว่าครูใหญ่จำเป็นต้องใช้หัวหน้าสาขาวิชาช่วยในกระบวนการประเมินผล⁹¹

สรุป จากที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นว่า งานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญสูงสุดในบรรดางานต่าง ๆ ของโรงเรียน จึงเป็นหน้าที่และภารกิจอันสำคัญของผู้บริหารการศึกษาทุกระดับจะต้องหาทางสนับสนุนส่งเสริมให้งานวิชาการ ที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลนั้น ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจและมีความสามารถเป็นอย่างดีและควรส่งเสริมในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านงบประมาณ วัสดุกำลังใจของบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ การจัดอบรมหรืออื่นใดก็ตาม จากขอบเขตและความหมายของงานวิชาการที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งนักการศึกษาแต่ละท่านได้จำแนกงานวิชาการออกเป็นประเภทต่าง ๆ แตกต่างกันไป ผู้วิจัยได้ศึกษาผลงานวิจัยของ ชวนชม คำหอมกุล ซึ่งศึกษาเรื่อง "การบริหารงานวิชาการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร" ซึ่งได้แบ่งขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ออกเป็น 5 ประเภทคือ

1. หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร
2. การจัดการเรียนการสอน
3. วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนและห้องสมุด
4. การนิเทศและการพัฒนาบุคลากร
5. การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา

ผู้วิจัยเห็นว่า การแบ่งงานวิชาการออกเป็นประเภท 5 ประเภทดังกล่าวนี้ คลุมเนื้อหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จึงได้นำหลักการดังกล่าวมาใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

เชิงอรรถ

- ¹ พัทธนะ ภาสบุตร, การบริหารงานด้านวิชาการ (พระนคร : กรมสามัญศึกษา, 2512), หน้า 191.
- ² เอกวิทย์ ณ ถลาง, การบริหารวิชาการ (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2516), หน้า 113.
- ³ จรินทร์ นาคศรีอารณ์, "การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสาธิต ระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร," วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520, หน้า 36.
- ⁴ สุมิตร คุณานุกร, หลักสูตรและการสอน (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2523), หน้า 157.
- ⁵ ภิญโญ สาร, หลักการบริหารการศึกษา (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2526), หน้า 324.
- ⁶ Robert S. Fisk, Administration Behavior in Education (New York : Harper and Row, 1957), p. 214.
- ⁷ Edward W. Smith, and others, The Educational Encyclopedia (New Jersey : Prentice Hall, 1961), p. 170.
- ⁸ Van Miller, The Public Administration of American School (New York : McMillan Co., 1965), p. 175.
- ⁹ อภิรมย์ ณ นคร, การบริหารงานวิชาการ (พระนคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2517), หน้า 43.

- ¹⁰ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมสามัญศึกษา, คู่มือผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2529), หน้า 208.
- ¹¹ สุตใจ เหล่าสุนทร, หลักการบริหารโรงเรียนด้านวิชาการ (กรุงเทพฯ : บรรพการพิมพ์, 2505), หน้า 7-8.
- ¹² สุธีระ ทานตมิช, การบริหารศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางแสน, 2521, หน้า 153.
- ¹³ ชารี มณีศรี, "การบริหารงานวิชาการโรงเรียน," วารสารวิชาการ คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางแสน, ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (มิถุนายน-ตุลาคม 2525), 65-66.
- ¹⁴ กรมสามัญศึกษา, "บัญชีมาตรฐานกำหนดตำแหน่งข้าราชการครู," บันทึกการนิเทศการศึกษา 2519 (กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา, 2518), หน้า 63.
- ¹⁵ วิจิตร ศรีสอาน, "บทบาทของผู้บริหารการศึกษาในการปรับปรุงส่งเสริมงานวิชาการ." ในสมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย, วิทยุ สาร, บรรณาธิการ (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2518), หน้า 6.
- ¹⁶ วิทยุ สาร, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 346.
- ¹⁷ สุจวิต เพียรชอบ, เอกสารประกอบคำบรรยายวิชาหลักการนิเทศการสอน (กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512), หน้า 2-3. (เอกสารอัดสำเนา)
- ¹⁸ Harold G. Shane and E.T. McSwain, Evaluation and the Elementary Curriculum (New York : Henry Holt and Company, 1951), p. 170.
- ¹⁹ Hilda Taba, Curriculum Development : Theory and practice (New York : Harcourt, Brance and World, 1962), p. 9.

²⁰ Carter V. Good, Dictionary of Education (3 rd ed.; New York : McGraw-Hill, 1973), p. 149.

²¹ Franklin Bobbit, The Curriculum (New York : Holt, Rinehart and Winston, 1974), p. 4.

²² Glen Hass, Curriculum Planning : A New Approach (Boston : Allyn and Bacon, Inc., 1977), p. 5.

²³ William B. Ragan and Gene D. Shepherd, Modern Elementary Curriculum, (5th ed; New York : Holt, Rinehart and Winston, 1977), p.192.

²⁴ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, แนวการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อมรินทร์การพิมพ์, 2522), หน้า 4.

²⁵ สุมิตร คุณานุกร, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 4.

²⁶ ภิญโญ สาธร, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 236.

²⁷ วิชัย วงษ์ใหญ่, พัฒนาหลักสูตรและการสอน พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2523), หน้า 190-191.

²⁸ สุมิตร คุณานุกร, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 137.

²⁹ วิระวัฒน์ อุทัยรัตน์, "ใจความสำคัญหลักการสอนวิชาอาชีวศึกษา," ใน เอกสารประกอบการอบรมโครงการอบรมครูที่สอนวิชาชีพให้มีความรู้ด้านวิชาการศึกษา รุ่นที่ 2 กองควบคุมและติดตามการปฏิบัติงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2526, หน้า 2. (เอกสารอึดสำเนา)

³⁰ มานิดา อุษชิน, "ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีพ," เอกสาร เอกสารประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ กระทรวงศึกษาธิการ, (18 ธันวาคม 2522), หน้า 1. (มีด้านการค้า

- ³¹ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมสามัญศึกษา, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 244.
- ³² สุมิตร คุณานุกร, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 145-146.
- ³³ ชำรง บัวศรี, การปรับปรุงการเรียนการสอนในโรงเรียน ศูนย์ศึกษา 13 3 กรกฎาคม 2509, หน้า 235-236.
- ³⁴ เมธี บิลันธานนท์, "ทักษะเบื้องต้นเพื่อการเป็นครูสมัยใหม่," วารสารมิตรครู, ปีที่ 25 ฉบับที่ 4 (กุมภาพันธ์ 2524), 56-57.
- ³⁵ กรมสามัญศึกษา, เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2519 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2519), หน้า 27.
- ³⁶ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์, "เอกสารประกอบคำบรรยายวิชากิจกรรมนักเรียน," แผนกวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ปีการศึกษา 2517, หน้า 5-8.
- ³⁷ ประภัสสร มโนรัตน์, "เจตคติของอาจารย์ใหญ่ ครูและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลในภาคเหนือที่มีต่อการจัดกิจกรรมนักเรียน," วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519, หน้า 2-4.
- ³⁸ ภัยโย สาร, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 217.
- ³⁹ อุ่นตา นพคุณ, การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนและการศึกษารูปนัย (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ปรีชาการพิมพ์, 2520), หน้า 83.
- ⁴⁰ Edgar Dale, Audio-Visual Methods in Teaching (New York : Holt, Rinehart and Winston, 1965), p. 43.

- 41 ประดับ เรืองมาลัย, คู่มือสอบวิชาชุดครู ป.ม (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช, 2517), หน้า 378.
- 42 แม้มมาส ชวลิต, การดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียน (พระนคร : สมาคม ห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2511), หน้า 8-9.
- 43 เชื้อ สาริมาณ และสุรินทร สรสิริ, วิชาครุตอน 1 : หลักการศึกษา (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2515), หน้า 132.
- 44 พันัส หันนาคินทร์, หลักการบริหารโรงเรียน (พระนคร : โรงพิมพ์ วัฒนาพานิช, 2513), หน้า 142-143.
- 45 กิติมา ปรีดีดีลิก, การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529), หน้า 101.
- 46 กมล ตีจุมล, "การนิเทศการศึกษา," ในคู่มือครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา) หน้า 94.
- 47 สุภากร ราชากรกิจ, "การนิเทศการสอน," ในหลักสูตรและการสอนระดับ ประถมศึกษา (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา) หน้า 75.
- 48 สาย ภาณุรัตน์, คู่มือนิเทศการศึกษา (พระนคร : วิทยาลัยครูสวนสุนันทา, 2511), หน้า 11-13.
- 49 พันัส หันนาคินทร์, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 148.
- 50 สุจิต เพ็ชรชอม, "ครูใหญ่กับการนิเทศการศึกษา," วารสารคุรุศาสตร์, ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 (เมษายน - พฤษภาคม 2514), 25-26.
- 51 ประชุมสุข อาชวอำรุง, ปรัชญาอันเป็นรากฐานของการนิเทศการศึกษา ใน เอกสารประกอบคำบรรยายการปฐมนิเทศศึกษานิเทศก์ใหม่ 2505, กรมสามัญศึกษาผู้รวบรวม เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครูผู้สอนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า (พระนคร : โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2506), หน้า 34.

⁵² Carter V. Good, Dictionary of Education. (New York : McGraw-Hill, 1959), p. 539.

⁵³ William H. Burton and Leo Bruner, Supervision : A Social Process (New York : Appleton Century Croffs, 1955), p. 11..

⁵⁴ สุจิต เพียรชอบ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 29-33.

⁵⁵ ชารี มณีศรี, "การบริหารงานวิชาการโรงเรียน," วารสารวิชาการ คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางแสน, ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (มิถุนายน-ตุลาคม 2525), 175-176.

⁵⁶ สุภากร ราชากรกิจ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 77-78.

⁵⁷ สุจิต เพียรชอบ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 32.

⁵⁸ นางเจสสิยา สุมาวงค์ และคณะ, การนิเทศการศึกษา (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2516), หน้า 1.

⁵⁹ สุमितร์ คุณานุกร, และคนอื่น ๆ, เกณฑ์ประเมินผลโรงเรียนประถมศึกษา (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2519), หน้า 121.

⁶⁰ เมธี บิลันธานนท์, การบริหารงานบุคคลในวงการศึกษ (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2529), หน้า 106.

⁶¹ สมาน รังสิโยกฤษณ์, ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารบุคคล (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สวัสดิการสำนักพิมพ์ ก.พ, 2521), หน้า 73.

⁶² วัฒนา อิศรางกูล ณ อยุธยา, เศรษฐศาสตร์สำหรับประเทศกำลังพัฒนา (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2522), หน้า 167.

⁶³ กมล สุดประเสริฐ, หลักและวิธีการวัดผลทางการศึกษา (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2510) หน้า 6.

- ⁶³ กมล สุกประเสริฐ, หลักและวิธีการวัดผลทางการศึกษา (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2510) หน้า 6.
- ⁶⁴ ชวาล แพ้วตกุล, เทคนิคการวัดผล (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2516), หน้า 108-109.
- ⁶⁵ พัส หันนาคินทร์, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 72.
- ⁶⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 146-147.
- ⁶⁷ Chester W. Harris, Encyclopedia of Education Research (New York : MacMillan, 1960), p. 1555.
- ⁶⁸ Webster's Third New International Dictionary. Springfield, Mass., G & C Merriam, 1965, p. 2561.
- ⁶⁹ Carter Victor. Good, Dictionary of Education (3rd ed., New York : McGraw-Hill, 1973), p. 681.
- ⁷⁰ ธนู แสงศักดิ์, แนวคิดในการจัดการศึกษาระดับปริญญา ในรวมบทความ อาชีวศึกษา, (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วิทยากร, 2517) หน้า 60.
- ⁷¹ วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์, "ใจความสำคัญหลักการสอนวิชาอาชีวศึกษา" ในเอกสารประกอบการอบรมโครงการอบรมครูที่สอนวิชาชีพให้มีความรู้ด้านวิชาการศึกษา รุ่นที่ 2. กองควบคุมและติดตามการปฏิบัติงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2526, หน้า 1-2.
- ⁷² จรุง ชูลาภ, "การวิจัยการศึกษาวิชาชีพ" ในเอกสารประกอบคำบรรยาย ในการอบรมศึกษานิเทศก์ เล่ม 2. โรงเรียนสาธิตข้างพระนคร, 2524, หน้า 329-330.
- ⁷³ ธนู แสงศักดิ์, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 16.
- ⁷⁴ แผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 5. (พ.ศ. 2525-2529) ฝ่ายแผนงาน สำนักคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2526, หน้า 3. ศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

⁷⁵ วิรัตน์ ศิริบูรณ์, "การศึกษาสมรรถภาพการบริหารของครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษา 11," วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2517, หน้า 60.

⁷⁶ สมัคร หนูไพโรจน์, "งานบริหารการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้," วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518, หน้า 199.

⁷⁷ จันทราณี สงวนนาม, "งานบริหารการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคกลาง," วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518, หน้า 117.

⁷⁸ สุคติใจ ไส้สุก, "การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร," วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518, หน้า 117.

⁷⁹ นิลิฐ คงเมือง, "การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมในภาคใต้," วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520, หน้า จ.

⁸⁰ วุฒิ จุลพรหม, "การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ," วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521, หน้า จ.

⁸¹ สุรัตน์ เจียรตระกูล, "การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ," วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521, หน้า จ.- ฉ.

⁸² อมรชัย ดันติเมธ และคณะ, "รายงานผลการวิจัยปัญหาการบริหารของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร," วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520, หน้า 12-14.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁸³ สุภาณี เตชะดำรงศีลน, "การสร้างเกณฑ์ประเมินโรงเรียนอาชีวศึกษาแผนก
ผลิตช่างการ," วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521,
หน้า จ.

⁸⁴ ศศิธร สิงหละชาติ, "การติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จอาชีวศึกษาแผนก
ผลิตช่างการ," วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522,
หน้า ค.

⁸⁵ เอนก หิรัญ, "การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคกลาง,"
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522, หน้า จ.

⁸⁶ โภคา โภทผล, "ทัศนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชนตามที่ปฏิบัติจริง และตามที่คุณบริหารและโรงเรียนราษฎร์สายอาชีพต้องการ,"
ปริญญาโทบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2523,
หน้า 81.

⁸⁷ วิลาวลัย ตันวัฒนพงษ์, "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหาร
งานวิชาการของโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ," วิทยานิพนธ์ปริญญา
โทบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525, หน้า จ.

⁸⁸ ธิดา ทอวัฒนกุล, "การจัดนิเทศการศึกษาในโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษา
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ," วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2525, หน้า ง.

⁸⁹ สุวัฒน์ สิทธิหล่อ, "การบริหารวิชาการของวิทยาลัยพลศึกษา," วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526, หน้า จ.

⁹⁰ ชวนชม คำหอมกุล, "การบริหารงานวิชาการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูงของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร," วิทยานิพนธ์ปริญญา
โทบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2527, หน้า จ.

⁹¹ Charles Owen William. "A In Depth Investigation of
Explicit Tasks Performed by Selected Indiana Junior High School
Principals," Dissertation Abstracts. University Microfilms, Vol. 32
No. 9, March 1972. p. 1332-A.

วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการตลอดจนอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ด้านวิชาการ ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยตั้งสมมติฐานของการวิจัยในครั้งนี้อ่าความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารและครูผู้สอนแตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากกลุ่มประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 6 จังหวัดคือ อุดรธานี ขอนแก่น สกลนคร อุบลราชธานี ร้อยเอ็ด นครราชสีมา

ผู้บริหารโรงเรียนประกอบด้วย ครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้างานวิชาการทุกคน โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง จำนวน 34 คน

ครูผู้สอน ได้แก่ ครูผู้สอนซึ่งปฏิบัติการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษา โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan จำนวนประชากรผู้สอนทั้งหมด 956 คน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 278 คน

รวมประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น จำนวน 312 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างดำเนินการเลือกเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. เลือกโรงเรียนที่เปิดดำเนินการสอนมาแล้วไม่ต่ำกว่า 1 ปีการศึกษา และมีครูผู้สอนตั้งแต่ 20 คนขึ้นไป ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 17 โรงเรียน
2. ฝ่ายบริหารใช้ทั้งหมด โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง จำนวน 34 คน
3. ฝ่ายครูผู้สอนโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan จำนวนตัวอย่าง 278 คน โดยใช้วิธีเทียบบัญญัติโดยรังสรรค์จากจำนวนครูแต่ละโรงเรียน

ตารางที่ 1
จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจังหวัด โรงเรียนและจำนวนครูกลุ่มตัวอย่าง

จังหวัด	จำนวน โรงเรียน	โรงเรียน	จำนวนครู ทั้งหมด	จำนวนครู กลุ่มตัวอย่าง
อุดรธานี	3	- เทคนิคนิเทศการสันติผล	48	16
		- ช่างกลอุดรธานี	44	15
		- อุดรนิเทศการ - ช่างกล	68	22
ขอนแก่น	6	- นิเทศการขอนแก่น	69	23
		- ธุรกิจอาชีวะ	20	7
		- เทคโนโลยีภูมิสถาปัตย์การช่างกล	43	15
		- เทคโนโลยีภาคตะวันออก เจียงเหนือ	194	60
		- ขอนแก่นบริหารธุรกิจ	27	10
		- เทคโนโลยีพลนิเทศการ	30	11
สกลนคร	1	- เทคโนโลยีภาคตะวันออก เจียงเหนือสกลนคร	20	8
อุบลราชธานี	2	- โปล์เทคนิคภาคตะวันออก เจียงเหนือ	50	16
		- เทคโนโลยีอาชีวศึกษา อุบลราชธานี	58	19
ร้อยเอ็ด	2	- นิเทศการวิไลวิทยร้อยเอ็ด	25	9
		- ร้อยเอ็ดนิเทศการเทคโนโลยี	26	10

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวน โรงเรียน	โรงเรียน	จำนวนครู ทั้งหมด	จำนวนครู กลุ่มตัวอย่าง
นครราชสีมา	3	- เทคโนโลยีสระ	24	10
		- เทคโนโลยีช่างกลพิเศษการ นครราชสีมา	180	56
		- ณิชยการปากช่อง	21	8
รวม 6 จังหวัด	17 โรงเรียน		956	278

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาจากผลงานวิจัยของ ชวนชม คำหอมกุล และวิลาวงษ์ ตันวัฒนพงษ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นที่จำเป็นเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ (Check-list) ประกอบด้วยเพศ อายุ ตำแหน่ง เวลาในการปฏิบัติงาน วุฒิศึกษา ประเภทวิชาที่โรงเรียนเปิดสอนและวิชาที่ปฏิบัติการสอน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ และปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และอุปสรรคการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended) จำนวน 5 ข้อ

การบริหารงานวิชาการในตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ประกอบด้วยขอบข่ายของงาน 5 ด้านดังรายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2

ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการและจำนวนข้อคำถาม

ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ	จำนวนข้อ	
	สภาพการบริหารงานวิชาการ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ
1. หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร	9	9
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน	12	12
3. วัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด	11	11
4. การนิเทศและการพัฒนาบุคลากร	11	11
5. การวัดผลและการประเมินผล	10	10
รวม	53	53

แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ให้ผู้ตอบเลือกคำตอบจากคำตอบหลายคำตอบได้เพียงคำตอบเดียว โดยถือเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	มีการปฏิบัติมากที่สุดหรือมีปัญหาน้อยที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	มีการปฏิบัติมากหรือมีปัญหาน้อย
3	คะแนน	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลางหรือมีปัญหามานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อยหรือมีปัญหามาก
1	คะแนน	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อยที่สุดหรือมีปัญหามากที่สุด

แบบสอบถาม ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended) จำนวน 5 ข้อ

เกณฑ์การแปลความหมายของข้อมูล

การแปลความหมายของข้อมูล พิจารณาจากคะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยกำหนดเกณฑ์ในการคำนวณน้ำหนักของ John W. Best ดังนี้

สำหรับคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากคำถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการให้ใช้ช่วงคะแนนดังต่อไปนี้

1.00 - 1.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อยที่สุด
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลาง
3.50 - 4.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
4.50 - 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติมากที่สุด

สำหรับคำถามที่เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการให้ใช้ช่วงคะแนนดังต่อไปนี้

1.00 - 1.49	หมายถึง	มีปัญหามากที่สุด
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีปัญหามาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีปัญหাপานกลาง
3.50 - 4.49	หมายถึง	มีปัญหาน้อย
4.50 - 5.00	หมายถึง	มีปัญหาน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพ

ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษางานเกี่ยวกับการบริหารวิชาการของ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจากเอกสารและผลงานวิจัย เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่ามีห้าระดับ โดยถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนทั้งห้าด้าน
3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว ปรึกษาคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญา นิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการบริหารงานวิชาการจำนวน 5 ท่าน คือ รองศาสตราจารย์ ชารี มณีศรี จักรมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สลโกสมภ์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขต

ประสานมิตร ดร.สวัสดิ์ อุดมโกชน์ จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
 ดร.วิเชียร เกตุสิงห์ จากสภาการศึกษาแห่งชาติ และอาจารย์ธงชัย เจริญทรัพย์มณี
 จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตปทุมวัน

4. เมื่อปรับปรุงแบบสอบถามแล้ว นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามกับผู้บริหาร และครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพฯ จำนวน 5 โรงเรียน คือ โรงเรียนเทคโนโลยี กรุงเทพฯ โรงเรียนครูเพ็ญพานิชย์การ โรงเรียนเทคโนโลยีหมู่บ้านครู โรงเรียนณิชยการสันติราษฎร์ และโรงเรียนตั้งตรงจิตรณนิชยกการ จำนวน 42 ชุด นำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา ($\mathcal{L}$ -Coefficient)

จากสูตร

$$\mathcal{L} = \frac{n}{n-1} \left\{ \frac{1 - S^2_i}{S^2_t} \right\}$$

$\mathcal{L}$ = คือสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 n = คือจำนวนข้อของแบบสอบถาม
 S^2_i = คือความแปรปรวนของคะแนนข้อหนึ่ง ๆ
 S^2_t = คือความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด²
 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไปยังเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้อนุญาตพร้อมทั้งมีหนังสืออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลส่งไปยัง โรงเรียนสังกัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทุกโรงเรียน
2. ผู้วิจัยไปส่งและรับข้อมูลด้วยตนเอง จำนวนแบบสอบถามทั้งหมด 312 ชุด ไม่สมบูรณ์ 8 ชุด คงเหลือ 304 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.44 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด แยกเป็นผู้บริหารจำนวน 34 ชุด ได้รับคืน 34 ชุด คิดเป็น 100 % ครูผู้สอนจำนวน 278 ชุด ได้รับคืน 270 ชุด คิดเป็น 97.12 %

การวิเคราะห์ข้อมูล

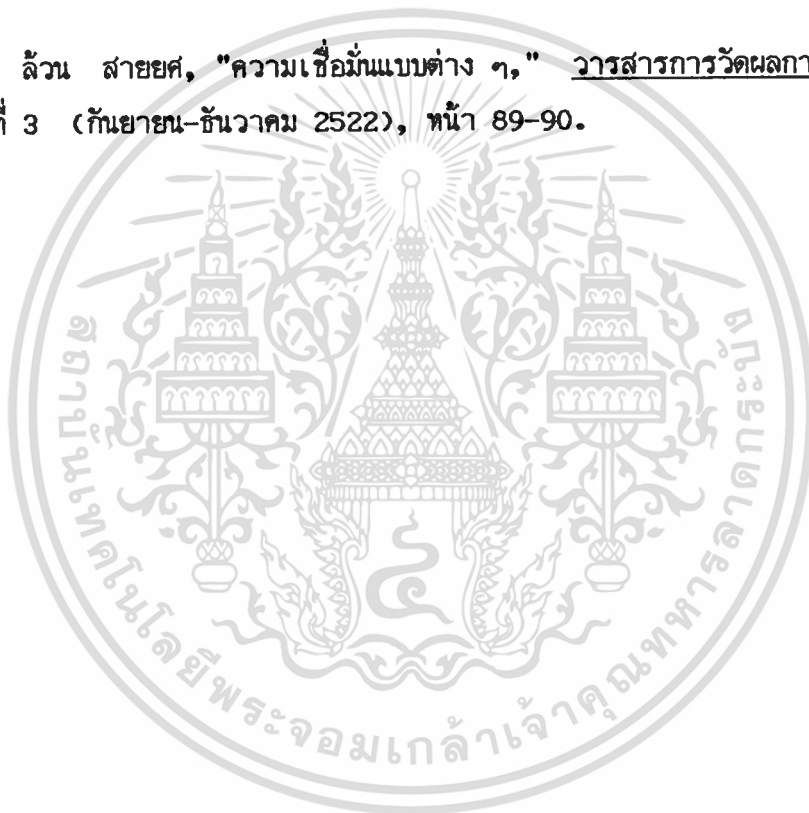
วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติดังนี้

1. ข้อมูลเบื้องต้นที่จำเป็น ใช้การหาค่าความถี่และคำนวณค่าร้อยละ
  2. คำนวณค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงานวิชาการและปัญหาในการบริหารงานวิชาการ
  3. ทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มขององค์ประกอบทั้งหมด โดยการทดสอบค่า t (t -test)
  4. การคำนวณค่าสถิติในข้อ 1 ข้อ 2 และข้อ 3
- ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Science) ณ สภาการศึกษาแห่งชาติ

เชิงอรรถ

¹ John W. Best, Research in Education, (4 th ed.; Englewood Cliff, New Jersey : Prentice-Hall, 1981), p. 204.

² ล้วน สายยศ, "ความเชื่อมั่นแบบต่าง ๆ," วารสารการวัดผลการศึกษา, ปีที่ 12 ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม 2522), หน้า 89-90.

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ตลอดจนอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2532

ในการวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูลการวิจัยนั้น ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตาราง ตารางแผนภูมิ การบรรยายผล พร้อมทั้งการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายได้เสนอ โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ
- ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการ

ในตอนที่ 2 และ 3 แบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. วัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด
4. การนิเทศ และพัฒนาบุคลากรทางการสอน
5. การวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน

เกณฑ์การแปลความหมายของข้อมูล

การแปลความหมายของข้อมูลพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยกำหนดเกณฑ์ในการคำนวณน้ำหนักของ John W. Best ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับอาจารย์ผู้สอนเพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ได้ การค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.00–1.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อยที่สุด
1.50–2.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
2.50–3.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลาง
3.50–4.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
4.50–5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติมากที่สุด

ส่วนปัญหาเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้แปลค่าคะแนนเฉลี่ยดังนี้

1.00–1.49	หมายถึง	มีปัญหามากที่สุด
1.50–2.49	หมายถึง	มีปัญหามาก
2.50–3.49	หมายถึง	มีปัญหাপานกลาง
3.50–4.49	หมายถึง	มีปัญหาน้อย
4.50–5.00	หมายถึง	มีปัญหาน้อยที่สุด ¹

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลความหมายของข้อมูล

$\bar{X}$	แทนค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t-test	เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพ

และปัญหาการบริหารงานวิชาการ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่จำเป็นในการวิจัยครั้งนี้ได้รับแบบสอบถามคืนจากผู้ตอบและนำมาใช้ในการวิเคราะห์จำนวน 304 ฉบับ จากผู้บริหาร 34 ฉบับ และจากครูผู้สอน 270 ฉบับ จำแนกได้ดังแสดงไว้ในตาราง ดังนี้

ตารางที่ 3
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

ตัวแปร	ผู้ตอบแบบสอบถาม	ผู้บริหาร n = 34		ครูผู้สอน n = 270		รวม N = 304	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	25	73.50	118	43.70	143	47.00
	หญิง	9	26.50	152	56.30	161	53.00
	รวม	34	100.00	270	100.00	304	100.00

จากตารางที่ 3 จะเห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถาม 47.00% เป็นเพศชาย และ 53.00% เป็นเพศหญิง เมื่อพิจารณาแยกกลุ่มจะพบว่าผู้บริหารเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือ เพศชาย 73.50% และเพศหญิง 26.50% ส่วนครูผู้สอนนั้นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือ เพศหญิง 56.30% และเพศชาย 43.70%

ตารางที่ 4
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

ตัวแปร	ผู้ตอบแบบสอบถาม	ผู้บริหาร n = 34		ครูผู้สอน n = 270		รวม N = 304	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ	ต่ำกว่า 21 ปี	1	2.90	8	3.00	9	3.00
	21 - 30 ปี	9	26.50	157	58.10	166	54.60
	31 - 40 ปี	17	50.00	87	32.20	104	34.20
	41 - 50 ปี	5	14.70	10	3.70	15	4.90
	50 ปี ขึ้นไป	2	5.90	8	3.00	10	3.30
	รวม	34	100.00	270	100.00	304	100.00

จากตารางที่ 4 อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม 3% มีอายุต่ำกว่า 21 ปี 54.6% อายุ 21-30 ปี 34.2% อายุ 31-40 ปี 4.9% อายุ 41-50 ปี และ 3.3% มีอายุ 50 ปี ขึ้นไป และเมื่อพิจารณาแยกกลุ่ม พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ จะมีอายุ 31-40 ปี จำนวน 50% ส่วนครูผู้สอนมีอายุอยู่ระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 58.1%

ตารางที่ 5
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษา

ตัวแปร	ผู้ตอบแบบสอบถาม	ผู้บริหาร n = 34		ครูผู้สอน n = 270		รวม N = 304	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วุฒิทางการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	2.90	77	28.50	78	25.70
	ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	29	85.30	192	71.10	221	72.70
	ปริญญาโท	4	11.80	1	.40	5	1.60
	สูงกว่าปริญญาโท	-	-	-	-	-	-
	รวม	34	100.00	270	100.00	304	100.00

จากตารางที่ 5 วุฒิทางการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม 25.7% ต่ำกว่าปริญญาตรี 72.7% ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า 1.6% ปริญญาโท เมื่อพิจารณาแยกกลุ่ม พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า 85.3% และปริญญาโท 11.8% ส่วนครูผู้สอนนั้นมีวุฒิ ต่ำกว่าปริญญาตรี 28.5% วุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า 71.1% ส่วนปริญญาโทนั้นเพียง .4%

ตารางที่ 6
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระยะเวลาปฏิบัติงาน

ตัวแปร	ผู้ตอบแบบสอบถาม	ผู้บริหาร n = 34		ครูผู้สอน n = 270		รวม N = 304	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลา ที่ปฏิบัติ งาน	น้อยกว่า 5 ปี	5	14.7	125	46.3	130	42.8
	6 - 10 ปี	17	50.0	111	41.1	128	42.1
	11 - 20 ปี	9	26.5	31	11.5	40	13.2
	มากกว่า 20 ปี	3	8.8	3	1.1	6	2.0
	รวม	34	100.0	270	100.0	304	100.0

จากตารางที่ 6 จะเห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถาม 42.8% มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี 42.1% ระยะเวลาปฏิบัติงาน 6-10 ปี 13.2% ระยะเวลาปฏิบัติงาน 11-20 ปี และ 2% ที่มีระยะเวลาปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี เมื่อพิจารณาแยกกลุ่มจะพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานระหว่าง 6-10 ปี 50% ส่วนครูผู้สอน ส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี 46.3% และระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน 6-10 ปี 41.1%

ตารางที่ 7
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่ง

ตัวแปร	ผู้ตอบแบบสอบถาม	ผู้บริหาร n = 34		ครูผู้สอน n = 270		รวม N = 304	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่ง	ผู้บริหาร (ครูใหญ่)	17	50.0	-	-	17	5.6
	ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	13	38.2	-	-	13	4.3
	หัวหน้างานวิชาการ	4	11.8	-	-	4	1.3
	ครูผู้สอน	-	-	267	98.9	267	87.8
	อื่น ๆ.....	-	-	3	1.1	3	1.0
	รวม	34	100.0	270	100.0	304	100.0

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม 5.6% เป็นผู้บริหาร 4.3% เป็นผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ 1.3% เป็นหัวหน้างานวิชาการ 87.8% เป็นครูผู้สอนและอื่น ๆ อีก 1% หากพิจารณาแยกกลุ่ม พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นครูใหญ่ 50% ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ 38.2% และหัวหน้างานวิชาการ 11.8% ในส่วนของครูผู้สอนนั้น 98.9% เป็นครูผู้สอนและอีก 1% เป็นหัวหน้าฝ่ายปกครองและหัวหน้าธุรการ ซึ่งทำหน้าที่สอนด้วย

ตารางที่ 8
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประเภทวิชาที่สอน

ตัวแปร	ผู้ตอบแบบสอบถาม	ผู้บริหาร n = 34		ครูผู้สอน n = 270		รวม N = 304	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภท วิชา ที่สอน	มนุษยกรรม	23	67.6	165	61.1	188	61.8
	อุตสาหกรรม	11	32.4	105	38.9	116	38.2
	เกษตรกรรม	-	-	-	-	-	-
	คหกรรม	-	-	-	-	-	-
	หัตถกรรม	-	-	-	-	-	-
	ศิลปกรรม	-	-	-	-	-	-
	รวม	34	100.0	270	100.0	304	100.0

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม 61.8% สอนในประเภทวิชามนุษยกรรม และ 38.2% สอนในประเภทวิชาอุตสาหกรรม หากพิจารณาแยกกลุ่ม พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ สอนประเภทวิชามนุษยกรรมมากกว่าประเภทวิชาอุตสาหกรรม ส่วนครูผู้สอนนั้นสอนในประเภทวิชามนุษยกรรมมากกว่าประเภทวิชาอุตสาหกรรม

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 106 ข้อ แยกเป็นสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน จำนวน 53 ข้อ และปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนจำนวน 53 ข้อ

ตารางที่ 9

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ		ปัญหาที่เกิดขึ้น ภายหลังการปฏิบัติ	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	การประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร โรงเรียนและครู เพื่อให้การสอนเป็นไปตามหลักสูตรกำหนด	3.46	.92	3.21	.99
2	มีการประชุมชี้แจงให้ครูเข้าใจจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้างของหลักสูตร และปรัชญาการศึกษา	3.38	.96	3.29	.99
3	การจัดครูในโรงเรียนให้รับผิดชอบงานวิชาการ โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ และความถนัด	3.56	.99	3.27	1.06
4	ครูใช้หลักสูตร และเอกสารการใช้หลักสูตรประกอบในการเตรียมการสอน	3.71	.77	3.41	.95
5	การอบรม หรือแนะนำครูผู้สอน เพื่อให้เข้าใจหลักสูตรและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร	3.21	.93	3.14	.94
6	การจัดวิชาในการเรียนแต่ละวันได้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน	3.48	.85	3.27	.96
7	มีการชี้แจงหลักสูตรให้นักศึกษาเข้าใจ เพื่อเป็นแนวทางในการเรียน และเลือกวิชาเรียนได้อย่างถูกต้อง	3.45	.98	3.29	1.02

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ		ปัญหาที่เกิดขึ้น ภายหลังการปฏิบัติ	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
8	มีการจัดหาหนังสือหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือครู ใบงาน หนังสือเรียน หนังสือประกอบไว้	3.34	1.06	3.23	1.06
9	มีการติดตามดูแลให้ครูดำเนินการสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	3.56	.94	3.26	1.02
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.46	.69	3.26	.77

จากตารางที่ 9 แสดงว่า ระดับการปฏิบัติงานวิชาการด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$) และเมื่อพิจารณาค่าคะแนนเป็นรายข้อปรากฏว่าข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูใช้หลักสูตรและเอกสารการใช้หลักสูตรประกอบในการเตรียมการสอน ($\bar{X} = 3.71$) ถัดมาคือ การจัดการครูในโรงเรียนให้รับผิดชอบงานวิชาการ โดยคำนึงถึงความรู้ความถนัดและมีการติดตามดูแลให้ครูดำเนินการสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.56$) และข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ การอบรมหรือแนะนำครูผู้สอนเพื่อให้เข้าใจหลักสูตรและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 3.21$)

ในส่วนของปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$) และเมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยรายข้อปรากฏว่า ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูใช้หลักสูตรและเอกสารประกอบในการเตรียมการสอน ($\bar{X} = 3.41$) ถัดมา คือ มีการประชุมชี้แจงให้ครูเข้าใจ จุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้างของหลักสูตรและปรัชญาการศึกษา ($\bar{X} = 3.29$) และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ การอบรมหรือแนะนำครูผู้สอน

เพื่อให้เข้าใจหลักสูตรและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 3.14$)

หากเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติและปัญหาที่เกิดขึ้นภายหลังการปฏิบัติ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร ปรากฏว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยในอันดับแรกตรงกัน คือ

(4) ครูใช้หลักสูตรและเอกสารการใช้หลักสูตรประกอบในการเตรียมการสอน
($\bar{X} = 3.71$) ($\bar{X} = 3.41$)

ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดตรงกันคือ

(5) การอบรมหรือแนะนำครูผู้สอนเพื่อให้เข้าใจหลักสูตรและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 3.21$) ($\bar{X} = 3.14$)

ตารางที่ 10

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ในด้านการจัดการเรียนการสอน

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ		ปัญหาที่เกิดขึ้นภายหลังการปฏิบัติ	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	ทางโรงเรียนได้มีการจัดการให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น เทคนิคการสอน, วิธีการสอน, จิตวิทยาในการสอน ฯลฯ ให้แก่ครู	3.50	1.03	3.04	.99
2	มีการให้ครูได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกภาคเรียน	3.19	1.08	3.13	1.03
3	ให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกแบบเรียน แบบฝึกหัด และหนังสือประกอบการเรียน	3.29	1.16	3.29	1.06
4	มีการให้ครูได้จัดทำโครงการสอนและบันทึกการสอนทุกภาคเรียน	4.08	.79	3.66	1.08

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ		ปัญหาที่เกิดขึ้น ภายหลังการปฏิบัติ	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
5	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนครอบคลุมเนื้อหาและถูกต้องตามหลักสูตรกำหนด	3.72	.83	3.53	.93
6	มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการให้แก่นักเรียนเพื่อเพิ่มประสบการณ์ในการเรียนรู้ เช่นนิทรรศการ กิจกรรมชมรม และการศึกษา ตูงานนอกสถานที่	3.35	1.03	3.37	1.00
7	มีการส่งเสริมให้ครูและนักศึกษาใช้ห้องสมุดในการค้นคว้า โดยจัดเตรียมเอกสารและหนังสือต่าง ๆ ไว้ให้	3.25	1.05	3.26	.99
8	มีการจัดให้นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสมและสัมพันธ์กับเนื้อหาทฤษฎีที่ได้เรียนไปแล้ว	3.60	1.00	3.38	.97
9	โรงเรียนได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นหรือผู้ชำนาญงานในวิชาชีพต่าง ๆ มาเป็นวิทยากรเพื่อให้ความรู้และประสบการณ์แก่นักศึกษา	2.95	1.10	3.14	1.03
10	การขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสมและสอดคล้องกับงานอาชีพจริง	3.62	.93	3.39	.99
11	โรงเรียนจัดห้องหรือหน่วยบริการแนะแนวไว้เป็นสัดส่วน	2.83	1.24	2.98	1.15

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ		ปัญหาที่เกิดขึ้น ภายหลังการปฏิบัติ	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
12	ฝ่ายบริหารวิชาการควบคุมและตรวจสอบ แผนการสอนแต่ละรายวิชา ได้ทั่วถึง	3.36	.92	3.21	.95
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.36	.65	3.28	.70

จากตารางที่ 10 แสดงว่าการปฏิบัติงานวิชาการด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) และเมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยรายข้อปรากฏว่าข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการให้ครูได้จัดทำโครงการสอนและบันทึกการสอนทุกภาคเรียน ($\bar{X} = 4.08$) ถัดมา คือ การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนครอบคลุมเนื้อหา และถูกต้องตามหลักสูตรกำหนด ($\bar{X} = 3.72$) การขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้พนักงานได้ฝึกงานที่เหมาะสม และสอดคล้องกับงานอาชีพจริง ($\bar{X} = 3.62$) และมีการจัดให้นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสม และสัมพันธ์กับเนื้อหาทฤษฎีที่ได้เรียนไปแล้ว ($\bar{X} = 3.60$) และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนจัดห้องหรือหน่วยบริการแนะแนวไว้เป็นสัดส่วน ($\bar{X} = 2.83$)

ในส่วนของปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูนั้น มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$) และเมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อปรากฏว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการให้ครูได้จัดทำโครงการสอน และบันทึกการสอนทุกภาคเรียน ($\bar{X} = 3.66$) ถัดมา คือ การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนครอบคลุมเนื้อหาและถูกต้องตามหลักสูตรกำหนด ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนจัดห้องหรือหน่วยบริการแนะแนวไว้เป็นสัดส่วน ($\bar{X} = 2.98$)

หากเปรียบเทียบความคิดเห็น ของผู้บริหารและครูผู้สอน ในด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนแล้ว ค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายชื่อของระดับการปฏิบัติและปัญหาที่เกิดขึ้น ภายหลังการปฏิบัติ ปรากฏว่าชื่อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดใน 3 ระดับแรกตรงกันคือ

(4) มีการให้ครูได้จัดทำโครงการสอนและบันทึกการสอนทุกภาคเรียน
($\bar{X} = 4.08$) ($\bar{X} = 3.66$)

(5) มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครอบคลุมเนื้อหาและถูกต้องตามหลักสูตร กำหนด ($\bar{X} = 3.72$) ($\bar{X} = 3.53$)

(3) การขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสม และสอดคล้องกับงานอาชีพจริง ($\bar{X} = 3.62$) ($\bar{X} = 3.39$)

ชื่อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดตรงกันคือ

(11) โรงเรียนจัดห้องหรือหน่วยบริการแนะแนวไว้เป็นสัดส่วน ($\bar{X} = 2.83$)
($\bar{X} = 2.98$)

ตารางที่ 11

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ในด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ		ปัญหาที่เกิดขึ้น ภายหลังการปฏิบัติ	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	มีการจัดงบประมาณสำหรับการจัดหาหนังสือ เอกสาร วารสาร สำหรับการค้นคว้า ของครูและนักเรียน	3.04	1.03	3.09	1.10
2	มีการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการใช้ อุปกรณ์การสอนเพื่อประกอบการเรียน การสอน	3.01	1.02	3.02	.99
3	โรงเรียนจัดให้มีศูนย์อุปกรณ์การสอนเพื่อ เก็บรักษาอุปกรณ์การสอนที่ครูผลิตขึ้นและ จัดทามา รวมทั้งให้บริการครูในโรงเรียน	2.69	1.05	2.84	1.03

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ		ปัญหาที่เกิดขึ้น ภายหลังการปฏิบัติ	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
4	มีการสำรวจความต้องการและการจัด อุปกรณ์ตามความต้องการของครูและตรง ตามหลักสูตร	3.01	1.02	3.05	.98
5	มีการอบรมเรื่องการผลิตและการใช้สื่อ การเรียนการสอนให้ครู	2.73	1.01	2.98	.99
6	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูผลิตและการใช้สื่อ การสอน	2.99	1.04	3.03	1.02
7	โรงเรียนจัดให้มีอุปกรณ์การสอนที่อยู่ใน สภาพดีและทันสมัย	3.21	1.02	3.14	1.02
8	บรรณารักษ์จัดห้องสมุดให้มีสภาพเหมาะสม ต่อการศึกษาค้นคว้า	3.22	.93	3.14	.97
9	โรงเรียนจัดให้มีหนังสือสำหรับบริการครู และนักเรียนในการศึกษาค้นคว้าจำนวนมาก เพียงพอกับความต้องการและทันสมัย	3.02	1.01	3.00	1.02
10	มีบรรณารักษ์แนะนำในการใช้ห้องสมุด ให้กับนักเรียนก่อนการใช้ห้องสมุด	2.91	1.11	3.05	1.13
11	บรรณารักษ์จัดสถานที่และบริการให้บริการ ความสะดวกแก่ครูและนักเรียนในการใช้ ห้องสมุด	3.25	.99	3.23	1.05
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.01	.78	3.05	.77

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 11 แสดงว่าระดับการปฏิบัติงานด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุดตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ บรรณารักษ์ จัดสถานที่และการให้บริการความสะดวกแก่ครูและนักเรียนในการใช้ห้องสมุด ($\bar{X} = 3.25$) ถัดมา คือ บรรณารักษ์จัดห้องสมุดให้มีสภาพเหมาะสมต่อการศึกษาค้นคว้า ($\bar{X} = 3.22$) และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนจัดให้มีศูนย์อุปกรณ์เพื่อเก็บรักษาอุปกรณ์การสอนที่ครูผลิตขึ้น และจัดทามารวมทั้งให้บริการครู ($\bar{X} = 2.69$)

ในส่วนของปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุดตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนนั้น มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$) เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อปรากฏว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ บรรณารักษ์ จัดสถานที่และการให้บริการความสะดวกแก่ครูและนักเรียนในการใช้ห้องสมุด ($\bar{X} = 3.23$) ถัดมาคือ บรรณารักษ์ จัดห้องสมุดให้มีสภาพเหมาะสมต่อการศึกษาค้นคว้า และโรงเรียนจัดให้มีอุปกรณ์การสอนที่อยู่ในสภาพดีและทันสมัย ($\bar{X} = 3.14$) ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนจัดให้มีศูนย์อุปกรณ์การสอนเพื่อเก็บรักษาอุปกรณ์การสอนที่ครูผลิตเก็บรักษา อุปกรณ์การสอนที่ครูผลิตขึ้นและจัดทามา รวมทั้งให้บริการครูในโรงเรียน ($\bar{X} = 2.84$)

หากเปรียบเทียบระดับปฏิบัติและปัญหาที่เกิดขึ้นภายหลังการปฏิบัติตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุดแล้ว ปรากฏว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยตรงกันใน 3 อันดับแรก คือ

(11) บรรณารักษ์จัดสถานที่และการให้บริการความสะดวกแก่ครูและนักเรียนในการใช้ห้องสมุด ($\bar{X} = 3.25$) ($\bar{X} = 3.23$)

(8) บรรณารักษ์จัดห้องสมุดให้มีสภาพเหมาะสมต่อการศึกษาค้นคว้า ($\bar{X} = 3.22$) ($\bar{X} = 3.14$)

(7) โรงเรียนจัดให้มีอุปกรณ์การสอนที่อยู่ในสภาพดีและทันสมัย ($\bar{X} = 3.21$) ($\bar{X} = 3.14$)

และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ

(3) โรงเรียนจัดให้มีศูนย์อุปกรณ์การสอนเพื่อเก็บรักษาอุปกรณ์การสอนที่ครูผลิตขึ้น และจัดทามารวมทั้งให้บริการในโรงเรียน ($\bar{X} = 2.69$) ($\bar{X} = 2.84$)

ตารางที่ 12

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ		ปัญหาที่เกิดขึ้น ภายหลังการปฏิบัติ	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	มีการประชุมครูเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนก่อนเปิดภาคเรียน	3.75	.86	3.47	.96
2	มีการเยี่ยมชมชั้นเรียนโดยผู้บริหารเป็นครั้งคราวเพื่อสังเกตการสอนของครู	3.38	1.02	3.29	.94
3	ฝ่ายวิชาการได้จัดทำโครงการนิเทศด้านวิชาการเป็นระยะ ๆ	3.01	1.03	3.14	.97
4	มีการส่งเสริมให้ครูได้สังเกตการสอนในโรงเรียนเดียวกัน	2.74	1.12	3.05	1.06
5	มีการส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนหรือวิทยากรภายนอกได้มาสาธิตหรือแนะนำความรู้ใหม่ให้กับครู	2.68	1.13	2.98	1.07
6	มีการส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมฝึกงานหรือจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อนำความรู้มาปรับปรุงการเรียนการสอน	3.07	1.07	3.13	.95
7	มีการส่งเสริม ยกย่อง ชมเชยครูที่มีความสามารถดีเด่น	2.91	1.11	3.11	1.09
8	การจัดการนิเทศการสอนให้กับครูและสามารถจัดได้อย่างสม่ำเสมอ	2.77	1.05	2.98	1.03
9	มีศึกษานิเทศหรือเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเข้ามาช่วยเหลือครูและโรงเรียนในด้านงานวิชาการ	2.50	1.09	2.95	1.02

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ		ปัญหาที่เกิดขึ้น ภายหลังการปฏิบัติ	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
10	ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีโอกาสเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาทางวิชาการ	3.11	1.05	2.90	1.16
11	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูได้ศึกษาต่อตรงตามสาขาที่สอน	2.90	1.16	3.05	1.14
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.97	.77	3.11	.77

จากตารางที่ 12 แสดงว่าการปฏิบัติงานวิชาการด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$) และเมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยรายข้อปรากฏว่าข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการประชุมครูเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนก่อนเปิดภาคเรียน ($\bar{X} = 3.75$) ถัดมาคือมีการเยี่ยมชมชั้นเรียนโดยผู้บริหารเป็นครั้งคราวเพื่อสังเกตการสอนของครู ($\bar{X} = 3.38$) และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีศึกษานิเทศก์หรือเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเข้ามาช่วยเหลือครูและโรงเรียนในด้านงานวิชาการ ($\bar{X} = 2.50$)

ในส่วนของปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนนั้นมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$) และเมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อปรากฏว่าข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการประชุมครูเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนก่อนเปิดภาคเรียน ($\bar{X} = 3.29$) และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีศึกษานิเทศก์หรือเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเข้ามาช่วยเหลือครู และโรงเรียนในด้านงานวิชาการ ($\bar{X} = 2.95$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หากเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติและปัญหาที่เกิดขึ้นภายหลังการปฏิบัติตามความคิดเห็นของครูผู้บริหารและครูผู้สอน ในด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนแล้วพบว่า ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยตรงกันใน 2 อันดับแรกคือ

(1) มีการประชุมครูเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนก่อนเปิดภาคเรียน ($\bar{X} = 3.75$) ($\bar{X} = 3.47$)

(2) มีการเยี่ยมชั้นเรียนโดยผู้บริหารเป็นครั้งคราวเพื่อสังเกตการสอนของครู ($\bar{X} = 3.38$) ($\bar{X} = 3.29$)

และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดตรงกันคือ

(9) มีศึกษานิเทศก์หรือเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เข้ามาช่วยเหลือครูและโรงเรียน ในด้านงานวิชาการ ($\bar{X} = 2.50$) ($\bar{X} = 2.95$)

ตารางที่ 13

ความคิดเห็นของครูผู้บริหารและครูผู้สอน ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ		ปัญหาที่เกิดขึ้นภายหลังการปฏิบัติ	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	การประชุมครูเพื่อกำหนดแนวทางในการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน	3.48	.96	3.36	.98
2	การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน	3.08	1.06	3.17	1.01
3	มีการกำหนดวัน เวลา ในการวัดและประเมินผลการเรียนไว้ล่วงหน้าตลอดปีการศึกษา	3.68	.91	3.47	.98
4	ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูประเมินผลการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอและเป็นไปตามวัตถุประสงค์	3.59	.87	3.42	.94

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ		ปัญหาที่เกิดขึ้น ภายหลังการปฏิบัติ	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
5	การจัดให้มีเอกสารคู่มืออุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ซึ่งอำนวยความสะดวกใน การวัดผลและประเมินผล	3.23	1.07	3.24	1.04
6	มีการจัดตั้งกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับ กิจกรรมการวัดผลการสอนและประเมินผล การเรียนการสอน	3.35	1.07	3.31	1.03
7	มีการวัดผลและประเมินผลการศึกษาของ นักศึกษาทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติและงานที่ มอบหมายให้นักศึกษาทำโดยครอบคลุมเนื้อหา ของรายวิชาตลอดภาคเรียน	3.62	.93	3.44	1.00
8	มีการรายงานผลการศึกษาของนักศึกษาให้ นักศึกษาและผู้ปกครองทราบทุกครั้ง ในเวลาอัน สมควร	3.80	.91	3.54	1.00
9	การติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไป แล้วเพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอน	3.13	1.06	3.20	1.03
10	มีการประชุมครูเพื่อให้ครูนำผลที่ได้รับจาก การประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอนของ โรงเรียน	3.30	1.06	3.21	1.04
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.42	.74	3.34	.78

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 13 แสดงว่าการปฏิบัติงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$) และเมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อปรากฏว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ย สูงสุด คือ มีการรายงานผลการศึกษานักศึกษาให้นักศึกษาและผู้ปกครองทราบทุกครั้ง ภายในเวลาอันสมควร ($\bar{X} = 3.80$) ถัดมาคือ มีการกำหนดวันเวลาในการวัดและ ประเมินผลการเรียนไว้ล่วงหน้าตลอดปีการศึกษา ($\bar{X} = 3.68$) และข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ย ต่ำสุด คือ การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน การสอน ($\bar{X} = 3.08$)

ในส่วนของปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียน การสอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$) เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อปรากฏว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่สูงสุด คือ มีการรายงานผลการศึกษานักศึกษาให้นักศึกษาและผู้ปกครองทราบทุกครั้งภายในเวลา อันสมควร ($\bar{X} = 3.54$) ถัดมาคือ มีการกำหนดวันเวลาในการวัดและประเมินผลการเรียน ไว้ล่วงหน้าตลอดปีการศึกษา ($\bar{X} = 3.47$) ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ การส่งเสริมให้ครู เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.17$)

หากเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติและปัญหาที่เกิดขึ้นภายหลังการปฏิบัติ ตามความ คิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ในด้านการวัดผลและการประเมินการเรียนการสอนแล้ว พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยตรงกันใน 3 อันดับแรก คือ

(8) มีการรายงานผลการศึกษานักศึกษาให้นักศึกษาและผู้ปกครองทราบทุกครั้ง ภายในเวลาอันสมควร ($\bar{X} = 3.80$) ($\bar{X} = 3.54$)

(3) มีการกำหนดวันเวลาในการวัดและประเมินผลการเรียนไว้ล่วงหน้าตลอดปี การศึกษา ($\bar{X} = 3.68$) ($\bar{X} = 3.47$)

(7) มีการวัดผลและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษา ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และงานที่มอบหมายให้นักศึกษาทำ โดยครอบคลุมเนื้อหาของรายวิชาตลอดภาคเรียน ($\bar{X} = 3.62$) ($\bar{X} = 3.44$)

และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดตรงกันคือ

(2) การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการ เรียนการสอน ($\bar{X} = 3.08$) ($\bar{X} = 3.17$)

จากตารางที่ 9 ถึงตารางที่ 13 ปรากฏว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเมื่อพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยของการปฏิบัติ พบว่า มีการปฏิบัติงานวิชาการทั้ง 5 ด้าน เรียงตามลำดับ จากค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าในแต่ละด้านดังนี้

หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.46$)

การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.42$)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.36$)

วัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด ($\bar{X} = 3.01$)

การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน ($\bar{X} = 2.97$)

เมื่อพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยของแต่ละข้อพบว่า

1. ข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาเฉพาะข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ถึง 4.49 มี 12 ข้อดังนี้ เรียงลำดับจากข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า คือ
  - 1.1 มีการให้ครูได้จัดทำโครงการสอนและบันทึกการสอนทุกภาคเรียน ($\bar{X} = 4.08$)
  - 1.2 มีการรายงานผลการศึกษานักศึกษาให้นักศึกษาและผู้ปกครองทราบทุกครั้งภายในเวลาอันสมควร ($\bar{X} = 3.80$)
  - 1.3 มีการประชุมครูเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนก่อนเปิดภาคเรียน ($\bar{X} = 3.75$)
  - 1.4 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครอบคลุมเนื้อหาและถูกต้องตามหลักสูตรกำหนด ($\bar{X} = 3.72$)
  - 1.5 ครูใช้หลักสูตรและเอกสารการใช้หลักสูตรประกอบในการเตรียมการสอน ($\bar{X} = 3.71$)
  - 1.6 มีการกำหนดวัน เวลาในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 3.68$)
  - 1.7 การขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ นักศึกษา ได้ฝึกงานที่เหมาะสมและสอดคล้องกับงานอาชีพจริง ($\bar{X} = 3.62$)
  - 1.8 มีการวัดผลและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และงานที่มอบหมายให้นักศึกษาทำ โดยครอบคลุมเนื้อหาของรายวิชาตลอดภาคเรียน ($\bar{X} = 3.62$)
  - 1.9 มีการจัดให้นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสมและสัมพันธ์กับเนื้อหาทฤษฎีที่ได้เรียนไปแล้ว ($\bar{X} = 3.60$)

1.10 ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูประเมินผลการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 3.59$)

1.11 การจัดการครูในโรงเรียนให้รับผิดชอบงานวิชาการ โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถและความถนัด ($\bar{X} = 3.56$)

1.12 มีการติดตามดูแลให้ครูดำเนินการสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของ หลักสูตร ($\bar{X} = 3.56$)

2. ข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาเฉพาะข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 ถึง 3.49 มี 41 ข้อ ซึ่งเรียงลำดับจากข้อที่มีการปฏิบัติน้อยไปหาข้อที่มีการปฏิบัติมาก ดังนี้

2.1 มีศึกษานิเทศก์หรือเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชนเข้ามาช่วยเหลือครูและโรงเรียนในด้านงานวิชาการ ($\bar{X} = 2.50$)

2.2 มีการส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนหรือวิทยากรภายนอกได้มาสาธิตหรือ แนะนำความรู้ใหม่ให้กับครู ($\bar{X} = 2.68$)

2.3 โรงเรียนจัดให้มีศูนย์อุปกรณ์การสอนเพื่อเก็บรักษาอุปกรณ์การสอนที่ครู ผลิตขึ้นและจัดทามารวมทั้งให้บริการครูในโรงเรียน ($\bar{X} = 2.69$)

2.4 มีการอบรมเรื่องการผลิตและการใช้สื่อการสอนให้ ($\bar{X} = 2.73$)

2.5 มีการส่งเสริมให้ครูได้สังเกตการสอนในโรงเรียนเดียวกัน ($\bar{X} = 2.74$)

2.6 การจัดนิเทศการสอนให้กับครูและสามารถจัดได้อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 2.77$)

2.7 โรงเรียนจัดห้องหรือหน่วยบริการแนะนำไว้เป็นสัดส่วน ($\bar{X} = 2.83$)

2.8 โรงเรียนสนับสนุนให้ครูได้ศึกษาต่อตรงตามสาขาวิชาที่สอน ($\bar{X} = 2.90$)

2.9 มีบรรณารักษ์ แนะนำในการใช้ห้องสมุด ให้กับนักเรียนก่อนการใช้ ห้องสมุด ($\bar{X} = 2.91$)

2.10 มีการส่งเสริมยกย่อง ชมเชยครูที่มีความสามารถดีเด่น ($\bar{X} = 2.91$)

2.11 โรงเรียนได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นหรือผู้ชำนาญงานในวิชาชีพ ต่าง ๆ มาเป็นวิทยากร เพื่อให้ความรู้และประสบการณ์แก่นักศึกษา ($\bar{X} = 2.95$)

2.12 โรงเรียนสนับสนุนให้ครูผลิตและใช้สื่อการสอน ($\bar{X} = 2.99$)

2.13 มีการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอน เพื่อประกอบ การเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.01$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 2.14 มีการสำรวจความต้องการและการจัดอุปกรณ์ตามความต้องการของครู และตรงตามหลักสูตร ($\bar{X} = 3.01$)
- 2.15 ฝ่ายวิชาการได้จัดทำโครงการนิเทศด้านวิชาการเป็นระยะ ๆ ($\bar{X} = 3.01$)
- 2.16 โรงเรียนจัดให้มีหนังสือสำหรับบริการครู และนักเรียนในการศึกษาค้นคว้าจำนวนมากเพียงพอกับความต้องการและทันสมัย ($\bar{X} = 3.02$)
- 2.17 มีการจัดงบประมาณ สำหรับการจัดหาหนังสือ เอกสาร วารสาร สำหรับการค้นคว้าของครูและนักเรียน ($\bar{X} = 3.04$)
- 2.18 ทางโรงเรียนได้มีการจัดการให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น เทคนิคการสอน วิธีการสอนจิตวิทยาในการสอน ฯลฯ ให้แก่ครู ($\bar{X} = 3.05$)
- 2.19 มีการส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมฝึกงานหรือจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อนำความรู้มาปรับปรุงการเรียนการสอน มีการส่งเสริม ยกย่อง ชมเชยครูที่มีความสามารถดีเด่น ($\bar{X} = 3.07$)
- 2.20 มีการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.08$)
- 2.21 ส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูมีโอกาสเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.11$)
- 2.22 การติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว เพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.11$)
- 2.23 มีการให้ครูได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกภาคเรียน ($\bar{X} = 3.19$)
- 2.24 โรงเรียนจัดให้มีอุปกรณ์การสอนที่อยู่ในสภาพดีและทันสมัย ($\bar{X} = 3.21$)
- 2.25 มีการอบรมหรือแนะนำครูผู้สอนเพื่อให้เข้าใจหลักสูตรและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 3.21$)
- 2.26 บรรณารักษ์ จัดห้องสมุดให้มีสภาพเหมาะสมต่อการศึกษาค้นคว้า ($\bar{X} = 3.22$)
- 2.27 การจัดให้มีเอกสารคู่มือ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ซึ่งอำนวยความสะดวกในการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 3.23$)
- 2.28 มีการส่งเสริมให้ครูและนักศึกษาใช้ห้องสมุดในการค้นคว้าโดยจัดเตรียมเอกสารและหนังสือต่าง ๆ ไว้ให้ ($\bar{X} = 3.25$)

- 2.29 บรรณาธิการจัดสถานที่และทำให้บริการความสะดวกแก่ครูและนักเรียนในการใช้ห้องสมุด ($\bar{X} = 3.25$)
- 2.30 ให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกแบบเรียน แบบฝึกหัดและหนังสือประกอบการเรียน ($\bar{X} = 3.29$)
- 2.31 มีการประชุมครูเพื่อให้ครูนำผลที่ได้รับจากการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอนของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.30$)
- 2.32 มีการจัดหาหนังสือหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือครู ใบงาน หนังสือเรียน หนังสือประกอบไว้เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานของครู ($\bar{X} = 3.34$)
- 2.33 มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการ ให้แก่นักเรียนเพื่อเพิ่มประสบการณ์ในการเรียนรู้ เช่น นิทรรศการ กิจกรรมชมรม และการศึกษาดูงานนอกสถานที่ ($\bar{X} = 3.35$)
- 2.34 มีการจัดตั้งกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมการวัดผล การสอนและประเมินผลการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.35$)
- 2.35 ฝ่ายบริหารวิชาการควบคุมและตรวจสอบแผนการสอนแต่ละรายวิชาได้ทั่วถึง ($\bar{X} = 3.36$)
- 2.36 มีการประชุมชี้แจงให้ครูเข้าใจ จุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้างของหลักสูตรและปรัชญาทางอาชีวศึกษา ($\bar{X} = 3.38$)
- 2.37 มีการเยี่ยมชั้นเรียนโดยผู้บริหารเป็นครั้งคราวเพื่อสังเกตการสอนของครู ($\bar{X} = 3.38$)
- 2.38 มีการชี้แจงหลักสูตรให้นักศึกษาเข้าใจเพื่อเป็นแนวทางในการเรียนและเลือกวิชาเรียนได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 3.45$)
- 2.39 การประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร โรงเรียนและครูเพื่อการสอนเป็นไปตามหลักสูตรกำหนด ($\bar{X} = 3.46$)
- 2.40 การจัดวิชาในการเรียนแต่ละวันได้อย่างเหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.48$)
- 2.41 การประชุมครูเพื่อกำหนดแนวทางในการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.48$)

จากตารางที่ 9 ถึงตารางที่ 13 ในส่วนของปัญหาที่เกิดขึ้นหลังการปฏิบัตินั้น พบว่า ปัญหาในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนนั้น เมื่อพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยของปัญหา ปรากฏว่า ปัญหาในการบริหารงานวิชาการทั้ง 5 ด้าน เรียงตามลำดับจากข้อที่มีปัญหามากไปหาข้อที่มีปัญหาน้อยในแต่ละด้านดังนี้

- ปัญหาเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์การสอนและห้องสมุด ($\bar{X} = 3.05$)
- ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ($\bar{X} = 3.11$)
- ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.26$)
- ปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.28$)
- ปัญหาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.34$)

เมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของแต่ละข้อพบว่า

1. ข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยพิจารณาเฉพาะข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ถึง 4.49 มีทั้งสิ้น 3 อันดับ โดยเรียงจากคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคือ
  - 1.1 มีการให้ครูได้จัดทำโครงการสอนและบันทึกการสอนทุกภาคเรียน ($\bar{X} = 3.66$)
  - 1.2 มีการรายงานผลการศึกษานักศึกษาให้นักศึกษาและผู้ปกครองทราบทุกครั้งภายในเวลาอันสมควร ($\bar{X} = 3.54$)
  - 1.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครอบคลุมเนื้อหาและถูกต้องตามหลักสูตร ($\bar{X} = 3.53$)
2. ข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาเฉพาะข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 ถึง 3.49 มี 50 อันดับ ซึ่งเรียงจากข้อที่มีปัญหามากไปหาปัญหาน้อยดังนี้
  - 2.1 โรงเรียนจัดให้มีศูนย์อุปกรณ์การสอนเพื่อเก็บรักษาอุปกรณ์การสอนที่ครูผลิตขึ้น และจัดทำมารวมทั้งให้บริการครูในโรงเรียน ($\bar{X} = 2.84$)
  - 2.2 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีโอกาสเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาทางวิชาการ ($\bar{X} = 2.90$)
  - 2.3 มีศึกษานิเทศก์ หรือเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเข้ามาช่วยเหลือครูและโรงเรียนในด้านวิชาการ ($\bar{X} = 2.95$)
  - 2.4 โรงเรียนจัดห้องหรือหน่วยบริการแนะแนวไว้เป็นสัดส่วน ($\bar{X} = 2.98$)
  - 2.5 มีการอบรมเรื่องการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอนให้ครู ($\bar{X} = 2.98$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 2.6 มีการส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนหรือวิทยากรภายนอกได้มาสาธิตหรือแนะนำความรู้ใหม่ให้กับครู ($\bar{X} = 2.98$)
- 2.7 มีการนิเทศการสอนให้กับครูและสามารถจัดได้อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 2.98$)
- 2.8 โรงเรียนจัดให้มีหนังสือสำหรับบริการครูและนักเรียนในการศึกษาค้นคว้าจำนวนมากเพียงพอกับความต้องการและทันสมัย ($\bar{X} = 3.00$)
- 2.9 มีการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนเพื่อประกอบการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.02$)
- 2.10 โรงเรียนสนับสนุนให้ครูผลิตและใช้สื่อการสอน ($\bar{X} = 3.03$)
- 2.11 ทางโรงเรียนได้มีการจัดให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น เทคนิคการสอน วิธีการสอน จิตวิทยาในการสอนและอื่น ๆ ให้กับครู ($\bar{X} = 3.04$)
- 2.12 มีการสำรวจความต้องการและการจัดอุปกรณ์ตามความต้องการของครูและตรงตามหลักสูตร ($\bar{X} = 3.05$)
- 2.13 มีบรรณารักษ์แนะนำในการใช้ห้องสมุดให้กับนักเรียนก่อนการใช้ห้องสมุด ($\bar{X} = 3.05$)
- 2.14 มีการส่งเสริมให้ครูได้สังเกตการสอนในโรงเรียนเดียวกัน ($\bar{X} = 3.05$)
- 2.15 โรงเรียนสนับสนุนให้ครูได้ศึกษาต่อตรงตามสาขาที่สอน ($\bar{X} = 3.05$)
- 2.16 มีบรรณารักษ์แนะนำในการใช้ห้องสมุดให้กับนักเรียนก่อนการใช้ห้องสมุด ($\bar{X} = 3.09$)
- 2.17 มีการส่งเสริม ยกย่อง ชมเชยครูที่มีความสามารถดีเด่น ($\bar{X} = 3.11$)
- 2.18 มีการให้ครูได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกภาคเรียน ($\bar{X} = 3.13$)
- 2.19 มีการส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมฝึกงานหรือจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อนำความรู้มาปรับปรุงการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.13$)
- 2.20 การอบรมหรือแนะนำครูผู้สอนเพื่อให้เข้าใจหลักสูตรและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 3.14$)
- 2.21 โรงเรียนได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นหรือผู้ชำนาญงานในวิชาชีพต่าง ๆ มาเป็นวิทยากรเพื่อให้ความรู้และประสบการณ์แก่นักศึกษา ($\bar{X} = 3.14$)
- 2.22 โรงเรียนจัดให้มีอุปกรณ์การสอนที่อยู่ในสภาพดีและทันสมัย ($\bar{X} = 3.14$)

- 2.23 บรรณาธิการจัดห้องสมุดให้มีสภาพเหมาะสมต่อการศึกษาค้นคว้า
($\bar{X} = 3.14$)
- 2.24 ฝ่ายวิชาการได้จัดทำโครงการนิเทศด้านวิชาการเป็นระยะ ๆ
($\bar{X} = 3.14$)
- 2.25 มีการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวัดผลและประเมิน
ผลการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.17$)
- 2.26 การติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วเพื่อนำมาปรับปรุง
การเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.20$)
- 2.27 การประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร โรงเรียนและครูเพื่อให้
การสอนเป็นไปตามหลักสูตรกำหนด ($\bar{X} = 3.21$)
- 2.28 ฝ่ายบริหารวิชาการควบคุมและตรวจสอบแผนการสอนแต่ละรายวิชาได้
ทั่วถึง ($\bar{X} = 3.21$)
- 2.29 มีการประชุมครูเพื่อให้ครูนำผลที่ได้รับจากการประเมินมาปรับปรุง
การเรียนการสอนของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.21$)
- 2.30 มีการจัดหนังสือหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือครู
ใบงาน หนังสือเรียน หนังสือประกอบไว้เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานของครู ($\bar{X} = 3.23$)
- 2.31 บรรณาธิการจัดสถานที่และการให้บริการความสะดวกแก่ครูและนักเรียน
ในการใช้ห้องสมุด ($\bar{X} = 3.23$)
- 2.32 การจัดให้มีเอกสารคู่มือ อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ซึ่งอำนวยความสะดวก
ในการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 3.24$)
- 2.33 มีการติดตามดูแลให้ครูดำเนินการสอนเป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตร
($\bar{X} = 3.26$)
- 2.34 มีการส่งเสริมให้ครูและนักศึกษาใช้ห้องสมุดในการค้นคว้า โดยจัดเตรียม
เอกสารและหนังสือต่าง ๆ ไว้ให้ ($\bar{X} = 3.26$)
- 2.35 การจัดครูในโรงเรียนได้รับผิดชอบงานวิชาการ โดยคำนึงถึงความรู้
ความสามารถและความถนัด ($\bar{X} = 3.27$)
- 2.36 การจัดวิชาในการเรียน แต่ละวันได้อย่างเหมาะสมกับสภาพของ
ผู้เรียน ($\bar{X} = 3.27$)
- 2.37 มีการประชุมชี้แจงให้ครูเข้าใจ จุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง
ของหลักสูตรและปรัชญาการศึกษา ($\bar{X} = 3.29$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 2.38 มีการชี้แจงหลักสูตรให้นักศึกษาเข้าใจเพื่อเป็นแนวทางในการเรียน และเลือกวิชาเรียนได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 3.29$)
- 2.39 ให้อาจารย์ผู้สอนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกแบบเรียน แบบฝึกหัดและหนังสือประกอบการเรียน ($\bar{X} = 3.29$)
- 2.40 มีการเยี่ยมชมชั้นเรียนโดยผู้บริหารเป็นครั้งคราวเพื่อสังเกตการสอนของครู ($\bar{X} = 3.29$)
- 2.41 มีการจัดตั้งกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมการวัดผล การสอนและประเมินผลการเรียน ($\bar{X} = 3.31$)
- 2.42 การประชุมครูเพื่อกำหนดแนวทางในการวัดผลและการประเมินผล การเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.36$)
- 2.43 มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการให้แก่นักเรียนเพื่อเพิ่ม ประสบการณ์ในการเรียนรู้ เช่น นิทรรศการ กิจกรรมชมรมและการศึกษาดูงานนอกสถานที่ ($\bar{X} = 3.37$)
- 2.44 มีการวัดผลและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติและงานที่มอบหมายให้นักศึกษาทำ โดยครอบคลุมเนื้อหาของรายวิชาตลอดภาคเรียน ($\bar{X} = 3.38$)
- 2.45 การขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ฝึกงานที่ เหมาะสมและสอดคล้องกับงานอาชีพจริง ($\bar{X} = 3.39$)
- 2.46 ครูใช้หลักสูตรและเอกสารการใช้หลักสูตรประกอบการเรียน การสอน ($\bar{X} = 3.41$)
- 2.47 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูประเมินผลการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 3.42$)
- 2.48 มีการวัดผลและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติและงานที่มอบหมายให้นักศึกษาทำ โดยครอบคลุมเนื้อหาของรายวิชาตลอดภาคเรียน ($\bar{X} = 3.44$)
- 2.49 มีการประชุมครูเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนก่อน เปิดภาคเรียน ($\bar{X} = 3.47$)
- 2.50 มีการกำหนดวันเวลาในการวัดและประเมินผลการเรียนไว้ล่วงหน้า ตลอดปีการศึกษา ($\bar{X} = 3.47$)

ตารางที่ 14

เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ
ด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร

ข้อ	ระดับการปฏิบัติ	ผู้บริหาร n = 34		ครูผู้สอน n = 270	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	การประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร โรงเรียนและครูเพื่อให้การสอนเป็นไปตาม หลักสูตรกำหนด	3.882	.686	3.411	.931
2	มีการประชุมชี้แจงให้ครูเข้าใจ จุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้างของหลักสูตรและปรัชญา การอาชีวศึกษา	3.735	.751	3.337	.970
3	การจัดครูในโรงเรียนให้รับผิดชอบงานวิชา การ โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถและ ความถนัด	3.911	.712	3.518	1.011
4	ครูใช้หลักสูตรและเอกสารการใช้หลักสูตร ประกอบในการเตรียมการสอน	3.823	.716	3.696	.773
5	การอบรมหรือแนะนำครูผู้สอนเพื่อให้เข้าใจ หลักสูตรและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร	3.647	.812	3.155	.931
6	การจัดวิชาในการเรียนแต่ละวันได้อย่าง เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน	3.676	.767	3.455	.855
7	มีการชี้แจงหลักสูตรให้นักศึกษาเข้าใจเพื่อเป็น แนวทางในการเรียนและเลือกวิชาเรียนได้ อย่างถูกต้อง	3.588	.957	3.433	.983

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ข้อ	ระดับการปฏิบัติ	ผู้บริหาร n = 34		ครูผู้สอน n = 270	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
8	มีการจัดหาหนังสือหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือครู ใบบางหนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบไว้เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานของครู	3.941	.814	3.259	1.062
9	มีการติดตามดูแลให้ครูดำเนินการสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	3.882	.844	3.522	.947
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.787	.586	3.421	.694

จากตารางที่ 14 จะเห็นว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรของทั้ง 2 กลุ่มนั้น เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมแล้วแตกต่างกันคือ ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ส่วนครูผู้สอนมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง

ความคิดเห็นทั้ง 2 กลุ่ม เห็นตรงกันในระดับมาก ได้แก่

(3) การจัดครูในโรงเรียนให้รับผิดชอบงานวิชาการ โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถและความถนัด

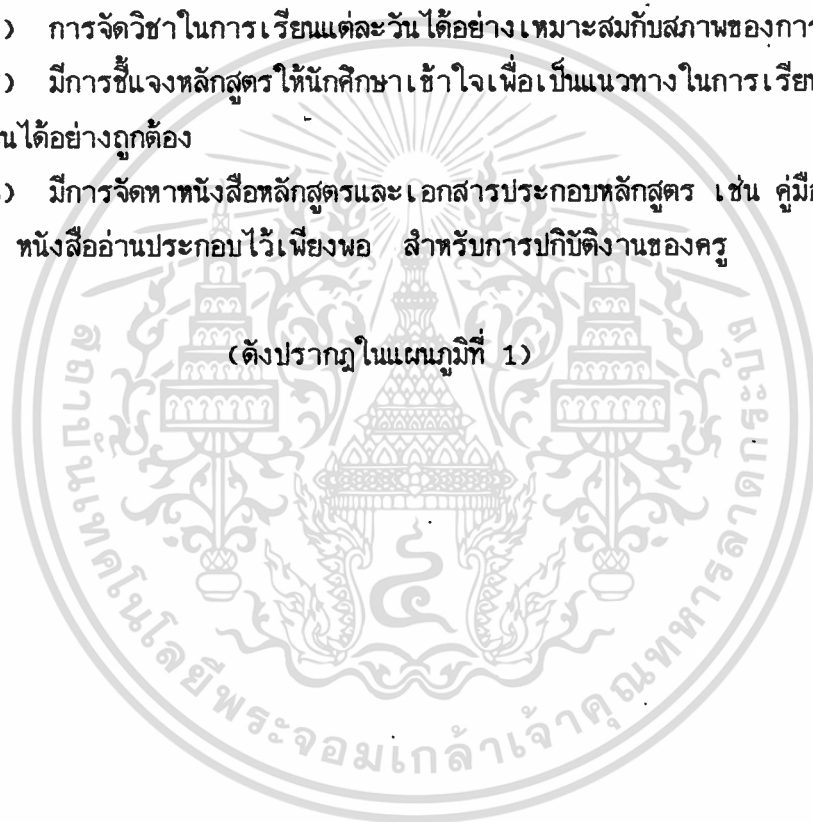
(4) ครูใช้หลักสูตรและเอกสารการใช้หลักสูตรประกอบในการเตรียมการสอน

(9) มีการติดตามดูแลให้ครูดำเนินการสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่มเห็นไม่ตรงกันโดยผู้บริหารเห็นว่าปฏิบัติในระดับมากและครูผู้สอนเห็นว่าปฏิบัติในระดับปานกลาง ได้แก่

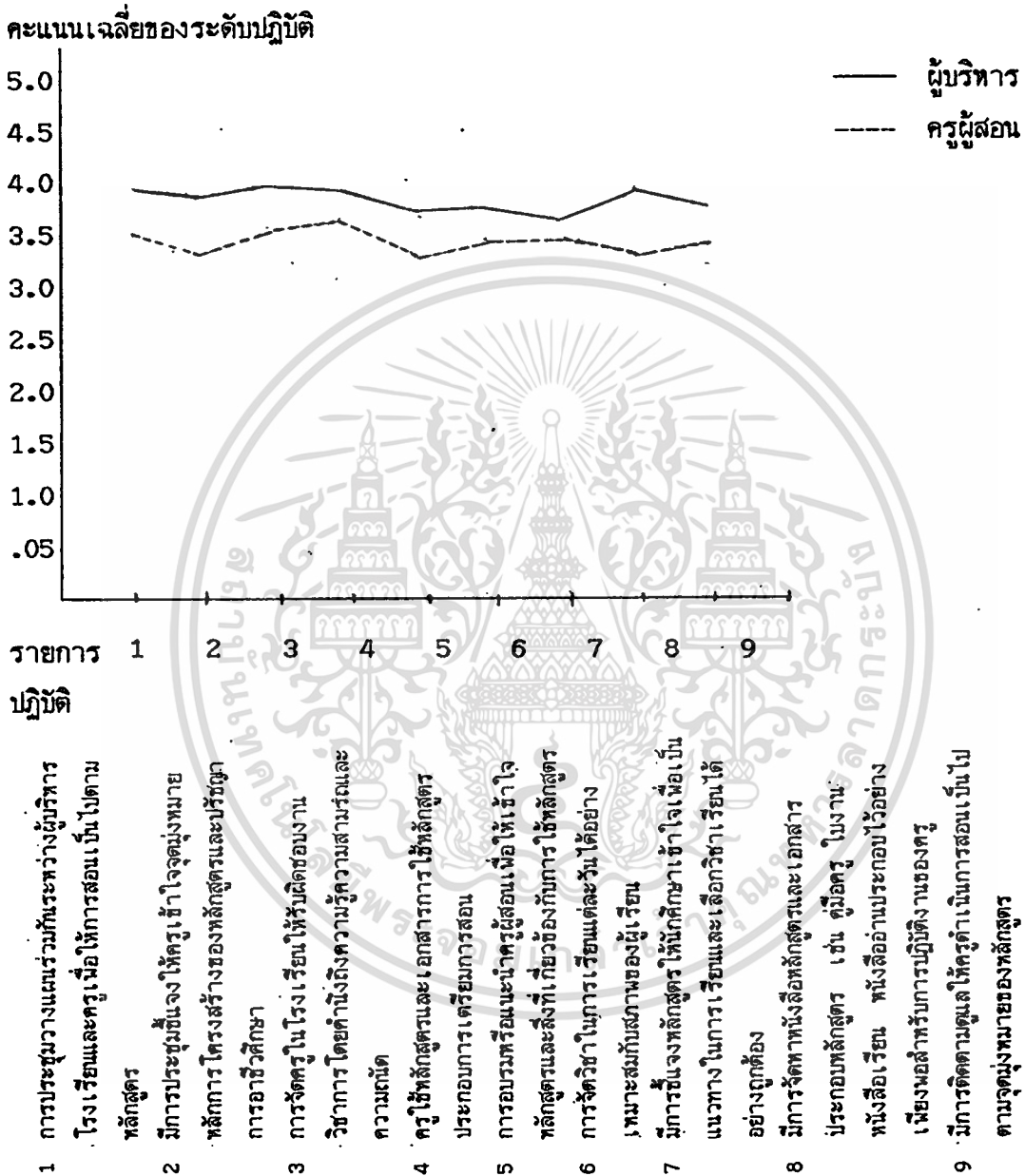
- (1) การประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร โรงเรียนและครู เพื่อให้การสอนเป็นไปตามหลักสูตรกำหนด
- (2) มีการประชุมชี้แจงให้ครูเข้าใจจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้างของหลักสูตรและปรัชญาการศึกษา
- (5) การอบรมหรือแนะนำครูผู้สอนเพื่อให้เข้าใจหลักสูตร และสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร
- (6) การจัดวิชาในการเรียนแต่ละวัน ได้อย่างเหมาะสมกับสภาพของการเรียน
- (7) มีการชี้แจงหลักสูตรให้นักศึกษาเข้าใจเพื่อเป็นแนวทางในการเรียนและเลือกวิชาเรียนได้อย่างถูกต้อง
- (8) มีการจัดหาหนังสือหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือครู ใบบาง หนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบไว้เพียงพอ สำหรับการปฏิบัติงานของครู

(ดังปรากฏในแผนภูมิที่ 1)

แผนภูมิที่ 1

เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ
ด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร

จากแผนภูมิที่ 1 แสดงว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร ในระดับมาก แต่ครูผู้สอนมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ผู้บริหารมีการปฏิบัติมากกว่าครูผู้สอนทุกข้อ

ตารางที่ 15

เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อ	ระดับการปฏิบัติ	ผู้บริหาร n = 34		ครูผู้สอน n = 270	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	ทางโรงเรียนได้มีการจัดการให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น เทคนิคการสอน วิธีการสอน จิตวิทยาในการสอน ฯลฯ ให้แก่ครู	3.500	.896	2.992	1.031
2	มีการให้ครูได้มีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกภาคเรียน	3.558	.894	3.144	1.093
3	ให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกแบบเรียนแบบฝึกหัด และหนังสือประกอบการเรียน	3.823	1.140	3.222	1.414
4	มีการให้ครูได้จัดทำโครงการสอนและบันทึกการสอนทุกภาคเรียน	4.264	.709	4.055	.794
5	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครอบคลุมเนื้อหาถูกต้องตามหลักสูตรกำหนด	3.970	.758	3.688	.840
6	มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการให้แก่ักเรียนเพื่อเพิ่มประสบการณ์ในการเรียนรู้ เช่น นิทรรศการ กิจกรรมชมรม และการศึกษาดูงานนอกสถานที่	3.823	.936	3.288	1.026
7	มีการส่งเสริมให้ครูและนักศึกษาใช้ห้องสมุดในการค้นคว้า โดยจัดเตรียมเอกสารและหนังสือต่าง ๆ ไว้ให้	3.617	.953	3.203	1.048

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ข้อ	ระดับการปฏิบัติ	ผู้บริหาร n = 34		ครูผู้สอน n = 270	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
8	มีการจัดให้นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสมและสัมพันธ์กับเนื้อหาทฤษฎีที่ได้เรียนไปแล้ว	3.941	.951	3.555	.999
9	โรงเรียนได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นหรือผู้ชำนาญงานในวิชาชีพต่าง ๆ มาเป็นวิทยากร เพื่อให้ความรู้และประสบการณ์แก่นักศึกษา	3.147	1.209	2.922	1.082
10	การขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสมและสอดคล้องกับงานอาชีพจริง	3.911	.753	3.581	.944
11	โรงเรียนจัดห้องหรือหน่วยบริการแนะแนวไว้ เป็นสัดส่วน	3.176	1.192	2.788	1.242
12	ฝ่ายบริหารงานวิชาการควบคุมและตรวจสอบแผนการสอนแต่ละรายวิชาได้ทั่วถึง	3.676	.878	3.322	.918
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.701	.676	3.313	.631

จากตารางที่ 15 จะเห็นว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้ง 2 กลุ่ม โดยค่าเฉลี่ยรวมแล้วไม่ตรงกัน โดยผู้บริหารเห็นว่าการปฏิบัติงานด้านวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ขณะที่ครูผู้สอนเห็นว่าอยู่ระดับปานกลาง ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่มเห็นตรงกันในระดับมากได้แก่

- (4) มีการให้ครูได้จัดทำโครงการสอนและบันทึกการสอนทุกภาคเรียน
- (5) มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคลุมเนื้อหาถูกต้องตามหลักสูตรกำหนด

(8) มีการจัดให้นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสมและสัมพันธ์กับเนื้อหาทฤษฎีที่ได้เรียน
ไปแล้ว

(10) การขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกงานที่
เหมาะสมและสอดคล้องกับงานอาชีพจริง

ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่มเห็นตรงกันในระดับปานกลาง ได้แก่

(9) โรงเรียนได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นหรือผู้ชำนาญงานในวิชาชีพต่าง ๆ มา
เป็นวิทยากร เพื่อให้ความรู้และประสบการณ์

(11) โรงเรียนจัดห้องหรือหน่วยบริการแนะแนวไว้เป็นสัดส่วน

ส่วนความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่มเห็นไม่ตรงกันโดยผู้บริหารเห็นว่าปฏิบัติในระดับมาก
แต่ครูผู้สอนเห็นว่าปฏิบัติในระดับปานกลาง ได้แก่

(1) ทางโรงเรียนได้มีการจัดการให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียน
การสอน เช่น เทคนิคการสอน วิธีการสอน จิตวิทยาในการสอน ฯลฯ ให้แก่ครู

(2) มีการให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
ทุกภาค

(3) ให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการคัดเลือก แบบเรียน แบบฝึกหัด และ
หนังสือประกอบการเรียน

(6) มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการให้แก่นักเรียนเพื่อเพิ่ม
ประสบการณ์ในการเรียนรู้ เช่น นิเทศการ กิจกรรมชมรม และการศึกษาดูงานนอกสถานที่

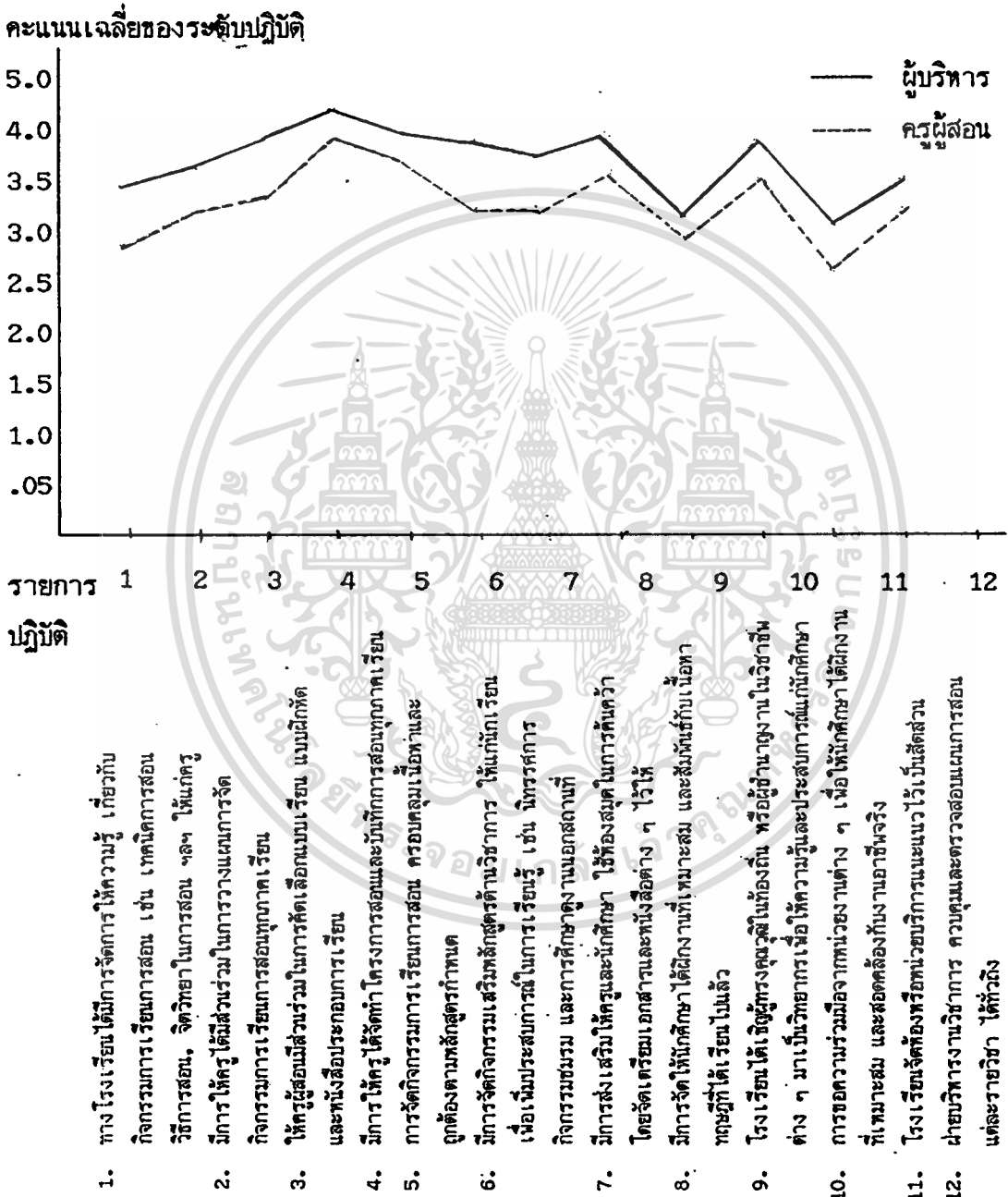
(7) มีการส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้ห้องสมุดในการค้นคว้า

(12) ฝ่ายบริหารงานวิชาการควบคุมและตรวจสอบแผนการสอนแต่ละ
รายวิชาได้ทั่วถึง

(ดังปรากฏในแผนภูมิที่ 2)

แผนภูมิที่ 2

เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

จากแผนภูมิที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ในขณะที่ครูผู้สอนเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 16

เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการบริหารงาน
วิชาการด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด

ข้อ	ระดับการปฏิบัติ	ผู้บริหาร n = 34		ครูผู้สอน n = 270	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	มีการจัดงบประมาณสำหรับการจัดหาหนังสือ เอกสาร วารสาร สำหรับการค้นคว้าของครู และนักเรียน	3.323	1.065	3.000	1.077
2	มีการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนเพื่อประกอบการเรียนการสอน	3.529	.895	2.948	1.022
3	โรงเรียนจัดให้มีศูนย์อุปกรณ์การสอนเพื่อเก็บรักษาอุปกรณ์การสอนที่ครูผลิตขึ้นและจัดทามารวมทั้งให้บริการครูในโรงเรียน	3.117	.977	3.003	.996
4	มีการสำรวจความต้องการและการจัดอุปกรณ์การสอนความต้องการของครูและตรงตามหลักสูตร	3.382	.985	2.966	1.017
5	มีการอบรมเรื่องการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอนให้ครู	3.235	1.102	2.670	.982
6	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูผลิตและใช้สื่อการสอน	3.382	1.015	2.937	1.034
7	โรงเรียนจัดให้มีอุปกรณ์การสอนที่อยู่ในสภาพดี และทันสมัย	3.529	.787	3.174	1.043
8	บรรณารักษ์จัดห้องสมุดให้มีสภาพเหมาะสมต่อการศึกษาค้นคว้า	3.441	.859	3.196	.933

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ชื่อ	ระดับการปฏิบัติ	ผู้บริหาร n = 34		ครูผู้สอน n = 270.	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
9	โรงเรียนจัดให้มีหนังสือสำหรับบริการครูและนักเรียนในการศึกษาค้นคว้า จำนวนมากเพียงพอกับความต้องการและทันสมัย	3.441	.927	2.970	1.012
10	มีบรรณารักษ์แนะนำในการใช้ห้องสมุดให้กับนักเรียนก่อนการใช้ห้องสมุด	3.323	1.036	2.863	1.114
11	บรรณารักษ์จัดสถานที่และบริการให้ความสะดวกแก่ครูและนักเรียนในการใช้ห้องสมุด	3.588	.925	3.203	.994
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.387	.779	2.960	.772

จากตารางที่ 16 จะเห็นได้ว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์การสอน และห้องสมุดของทั้ง 2 กลุ่ม โดยเฉลี่ยแล้วตรงกันคือทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติงานวิชาการด้านวัสดุการสอนและห้องสมุดมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่ม เห็นตรงกันในระดับปานกลางได้แก่

(1) มีการจัดงบประมาณสำหรับการจัดหาหนังสือ เอกสาร วารสาร สำหรับบริการค้นคว้าของครูและนักเรียน

(3) โรงเรียนจัดให้มีศูนย์อุปกรณ์การสอนเพื่อเก็บรักษาอุปกรณ์การสอนที่ครูผลิตขึ้นและจัดหามา รวมทั้งให้บริการครูในโรงเรียน

(4) มีการสำรวจความต้องการและการจัดอุปกรณ์การสอนความต้องการของครูและตรงตามหลักสูตร

(5) มีการอบรมเรื่องการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอนให้ครู

(6) โรงเรียนสนับสนุนให้ครูผลิตและใช้สื่อการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(8) บรรณารักษ์จัดห้องสมุด ให้มีสภาพเหมาะสมต่อการศึกษาค้นคว้า

(9) โรงเรียนจัดให้มีหนังสือ สำหรับบริการครูและนักเรียนในการศึกษาค้นคว้า จำนวนมากเพียงพอกับความต้องการและทันสมัย

(10) มีบรรณารักษ์แนะนำในการใช้ห้องสมุดให้กับนักเรียนก่อนการใช้ห้องสมุด
ความคิดเห็นทั้ง 2 กลุ่มเห็นไม่ตรงกันโดยผู้บริหารเห็นว่ามีกรปฏิบัติในระดับมาก
แต่ผู้สอนเห็นว่าปฏิบัติในระดับปานกลาง ได้แก่

(2) มีการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนเพื่อประกอบการ
เรียนการสอน

(7) โรงเรียนจัดให้มีอุปกรณ์การสอนที่อยู่ในสภาพดีและทันสมัย

(11) บรรณารักษ์จัดสถานที่และการให้บริการความสะดวกแก่ครูและนักเรียนใน
การใช้ห้องสมุด

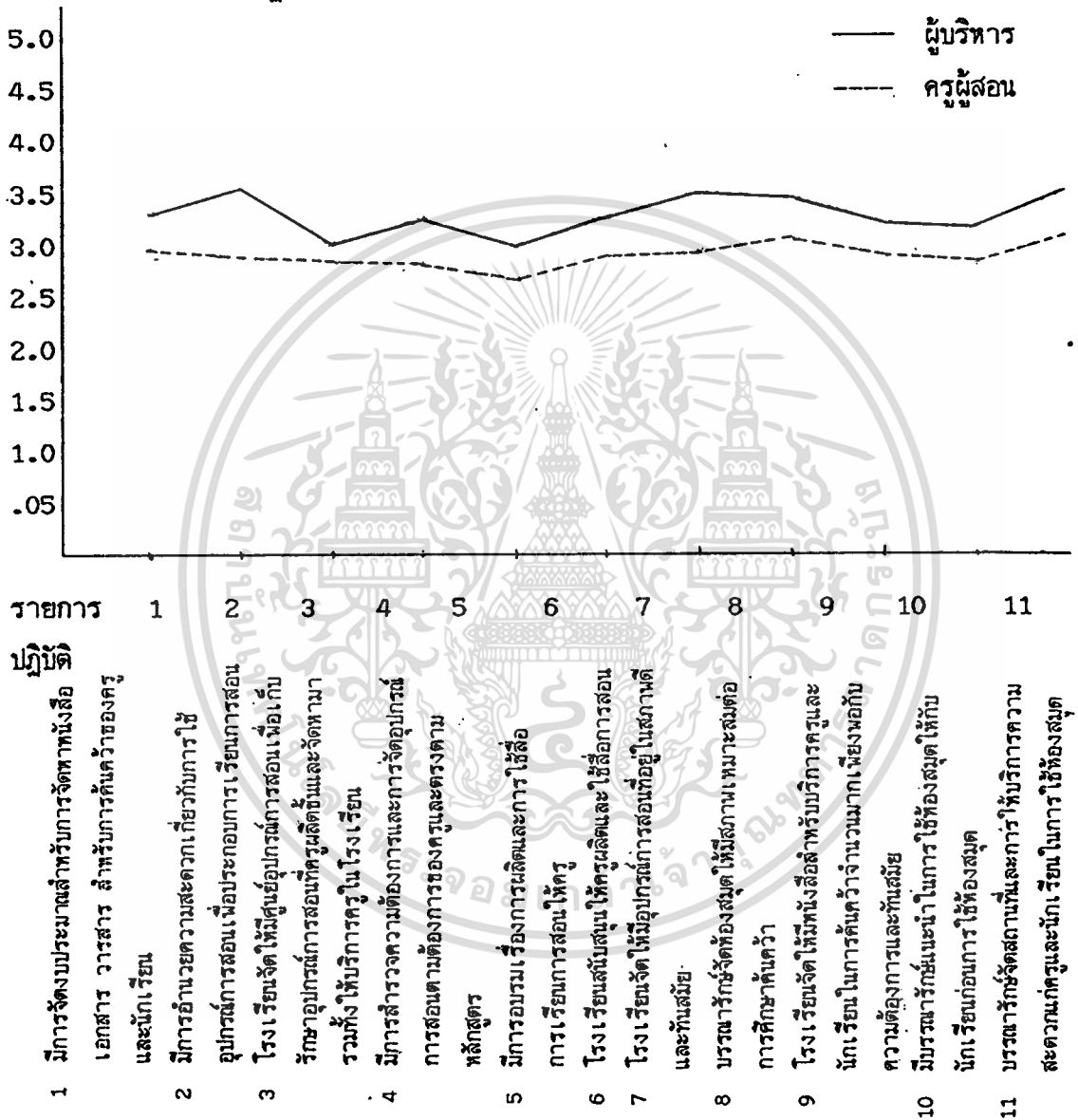
หากพิจารณาเปรียบเทียบแต่ละรายชื่อจะ เห็น ได้ว่าค่าเฉลี่ยในแต่ละชื่อของผู้บริหาร
มีมากกว่าของครูผู้สอนทุกชื่อ

(ดังปรากฏในแผนภูมิที่ 3)

แผนภูมิที่ 3

เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงาน
ด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด

คะแนนเฉลี่ยของระดับปฏิบัติ

จากแผนภูมิที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุดของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยเฉลี่ยแล้วตรงกันคือ ทั้ง 2 กลุ่มเห็นว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาเปรียบเทียบรายข้อแต่ละข้อจะเห็นว่า ค่าเฉลี่ยในแต่ละข้อของผู้บริหารมีมากกว่าของครูทุกข้อ

ตารางที่ 17

เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ
ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน

ข้อ	ระดับการปฏิบัติ	ผู้บริหาร n = 34		ครูผู้สอน n = 270	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	มีการประชุมครูเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนก่อนเปิดภาคเรียน	3.970	.869	3.722	.858
2	มีการเยี่ยมชั้นเรียนโดยผู้บริหารเป็นครั้งคราวเพื่อสังเกตการสอนของครู	3.647	1.011	3.340	1.021
3	ฝ่ายวิชาการได้จัดทำโครงการนิเทศงานด้านวิชาการการเป็นระยะ ๆ	3.235	1.016	2.985	1.034
4	มีการส่งเสริมให้ครูได้สังเกตการสอนในโรงเรียนเดียวกัน	3.029	1.242	2.707	1.097
5	มีการส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนหรือวิทยากรภายนอกได้มาสาธิตหรือแนะนำความรู้ใหม่ให้กับครู	3.470	1.134	2.577	1.087
6	มีการส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมฝึกงานหรือจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อนำความรู้มาปรับปรุงการเรียนการสอน	3.441	1.078	3.018	1.043
7	มีการส่งเสริม ยกย่อง ชมเชยครูที่มีความสามารถดีเด่น	3.382	1.128	2.848	1.098
8	การจัดการนิเทศการสอนให้กับครูและสามารถจัดได้อย่างสม่ำเสมอ	2.970	1.058	2.744	1.044
9	มีศึกษานิเทศก์หรือเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเข้ามาช่วยเหลือครูและโรงเรียนในด้านงานวิชาการ	2.676	1.319	2.477	1.079

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ข้อ	ระดับการปฏิบัติ	ผู้บริหาร n = 34		ครูผู้สอน n = 270	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
10	ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีโอกาสเข้ารับ การอบรม หรือสัมมนาทางวิชาการ	3.264	.963	2.911	1.016
11	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูได้ศึกษาต่อตรงตาม สาขาวิชาที่สอน	3.176	1.167	2.866	1.155
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.296	.871	2.927	.752

จากตารางที่ 17 จะเห็นได้ว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอนของทั้ง 2 กลุ่ม โดยเฉลี่ยแล้วมีความเห็นตรงกัน คือผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นตรงกันว่า การปฏิบัติงานวิชาการด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่มเห็นตรงกันในระดับมาก ได้แก่

(1) มีการประชุมครูเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนก่อนเปิดภาคเรียน

ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่มเห็นตรงกันในระดับปานกลาง ได้แก่

(3) ฝ่ายวิชาการได้จัดทำโครงการนิเทศงานด้านวิชาการเป็นระยะ ๆ

(4) มีการส่งเสริมให้ครูได้สังเกตการสอนในโรงเรียนเดียวกัน

(5) มีการส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนหรือวิทยากรภายนอกได้มาสาธิตหรือแนะนำ

ความรู้ใหม่ให้กับครู

(6) มีการส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมฝึกงานหรือจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ

การเพื่อนำความรู้มาปรับปรุงการเรียนการสอน

(7) มีการส่งเสริม ยกย่อง ชมเชยครูที่มีความดีเด่น

- (8) การจัดการนิเทศให้กับครูและสามารถจัดได้อย่างสม่ำเสมอ
- (10) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีโอกาสรับการอบรมหรือสัมมนาทางวิชาการ
- (11) โรงเรียนสนับสนุนให้ครูศึกษาต่อตรงตามสาขาวิชาที่สอน

ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่มเห็นไม่ตรงกัน โดยผู้บริหารเห็นว่ามี การปฏิบัติในระดับมาก แต่ครูผู้สอนเห็นว่ามี การปฏิบัติในระดับปานกลาง ได้แก่

(2) มีการเยี่ยมชั้นเรียน โดยผู้บริหาร เป็นครั้งคราว เพื่อสังเกตการสอนของครู
 ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่มเห็นไม่ตรงกัน โดยผู้บริหารเห็นว่ามี การปฏิบัติปานกลาง แต่ครูผู้สอนเห็นว่ามี การปฏิบัติ น้อย

(9) มีศึกษานิเทศหรือเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน
 เข้ามาช่วยเหลือครูและ โรงเรียนในด้านงานวิชาการ

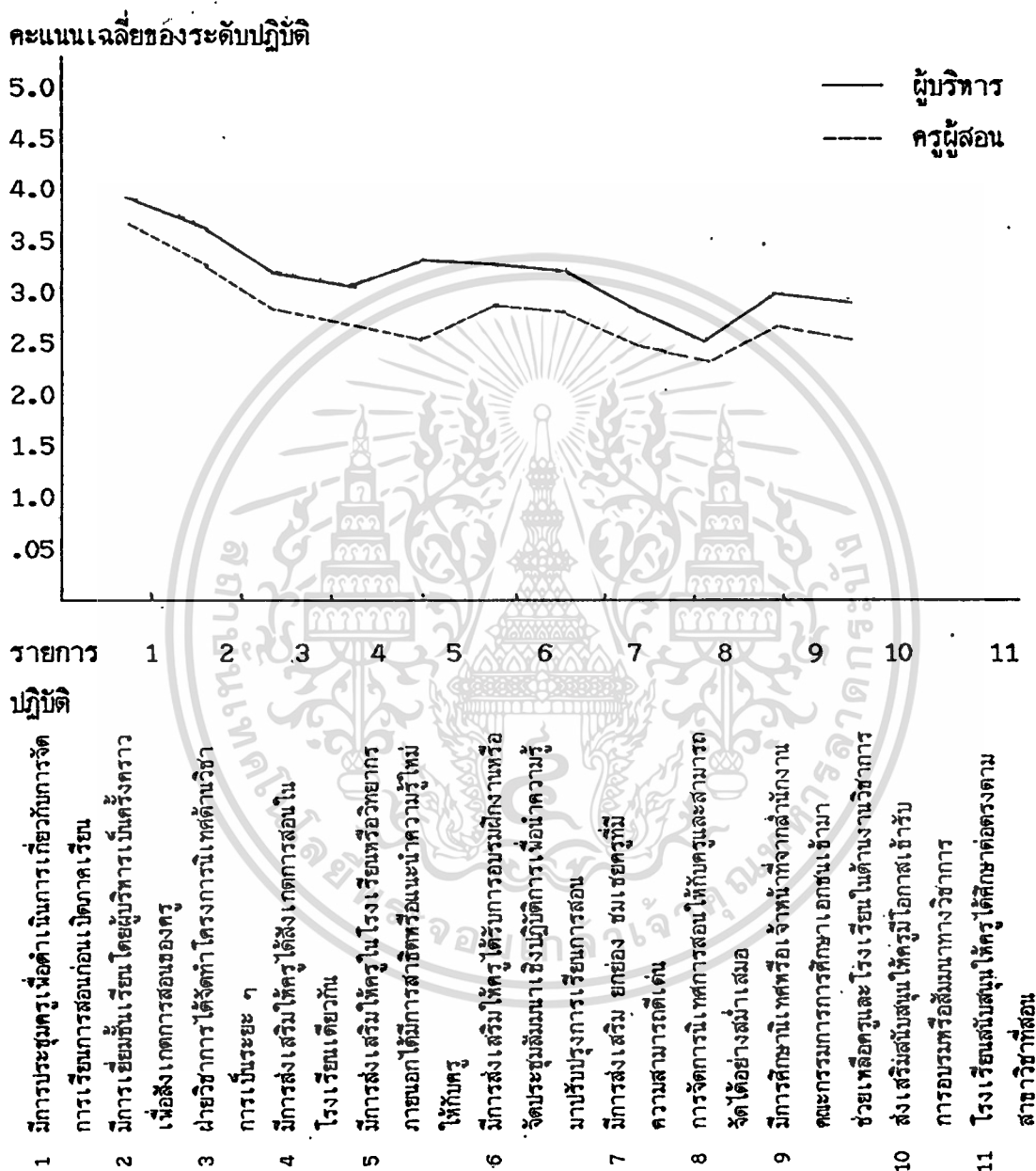
หากพิจารณาเปรียบเทียบแต่ละรายชื่อจะเห็นว่า ค่าเฉลี่ยในแต่ละข้อของผู้บริหาร
 มีมากกว่าครูผู้สอนทุกข้อ

(ดังปรากฏในแผนภูมิที่ 4)

แผนภูมิที่ 4

**เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงาน
ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน**

จากแผนภูมิที่ 4 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนของทั้ง 2 กลุ่ม โดยเฉลี่ยแล้วตรงกัน คือ มีความเห็นว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แต่หากเปรียบเทียบแต่ละรายข้อจะเห็นว่า ค่าเฉลี่ยแต่ละรายข้อของผู้บริหารมีมากกว่าครูผู้สอนทุกข้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 18

เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ
ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

ข้อ	ระดับการปฏิบัติ	ผู้บริหาร n = 34		ครูผู้สอน n = 270	
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
1	การประชุมครูเพื่อกำหนดแนวทางในการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน	3.705	.970	3.451	.954
2	การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน	3.617	.953	3.007	1.049
3	มีการกำหนดวันเวลาในการวัดและประเมินผลการเรียนไว้ล่วงหน้าตลอดปีการศึกษา	3.882	.913	3.651	.911
4	ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูประเมินผลการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอและเป็นไปได้ตามวัตถุประสงค์	3.823	.796	3.563	.880
5	การจัดให้มีเอกสารคู่มืออุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ซึ่งอำนวยความสะดวกในการวัดผลและประเมินผล	3.558	1.050	3.185	1.064
6	มีการจัดตั้งกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมการวัดผลการสอนและประเมินผลการเรียนการสอน	3.441	1.210	3.337	1.056
7	มีการวัดผลและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาทำโดยครอบคลุมเนื้อหาของรายวิชาตลอดภาคเรียน	3.735	.863	3.607	.933
8	มีการรายงานผลการศึกษาของนักศึกษาให้นักศึกษาและผู้ปกครองทราบทุกครั้งภายในเวลาอันสมควร	4.088	.965	3.759	.894

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อ	ระดับการปฏิบัติ	ผู้บริหาร n = 34		ครูผู้สอน n = 270	
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
9	มีการติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วเพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอน	3.441	1.159	3.088	1.041
10	มีการประชุมครูเพื่อให้ครูนำผลที่ได้รับจากการประเมินผลมาปรับปรุงการเรียนการสอนของโรงเรียน	3.500	1.187	3.270	1.044
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.679	.760	3.392	.732

จากตารางที่ 18 จะเห็นว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนของทั้ง 2 กลุ่ม โดยเฉลี่ยแล้วไม่ตรงกัน โดยผู้บริหารเห็นว่า การปฏิบัติงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนนั้นมีการปฏิบัติในระดับมาก แต่ครูผู้สอนเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่มเห็นตรงกันในระดับมาก ได้แก่

(3) มีการกำหนดวันเวลาในการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้าตลอดปีการศึกษา

(4) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูประเมินผลการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอและเป็นไปตามวัตถุประสงค์

(7) มีการวัดผลและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาทำ โดยครอบคลุมเนื้อหา ของรายวิชาตลอดภาคเรียน

(8) มีการรายงานผลการศึกษาของนักศึกษาให้นักศึกษาและผู้ปกครองทราบทุกครั้ง ภายในเวลาอันสมควร

ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่ม เห็นตรงกันในระดับปานกลาง ได้แก่

(6) มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมการวัดผลการสอน และประเมินผลการเรียนการสอน

(9) มีการติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วเพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอน

ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่ม เห็นไม่ตรงกัน โดยผู้บริหารเห็นว่ามีปฏิบัติในระดับมาก แต่ครูผู้สอนเห็นว่าปฏิบัติในระดับปานกลาง ได้แก่

(1) การประชุมครูเพื่อกำหนดแนวทางในการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

(2) การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

(5) การจัดให้มีเอกสารคู่มืออุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ซึ่งอำนวยความสะดวกในการวัดผลและประเมินผล

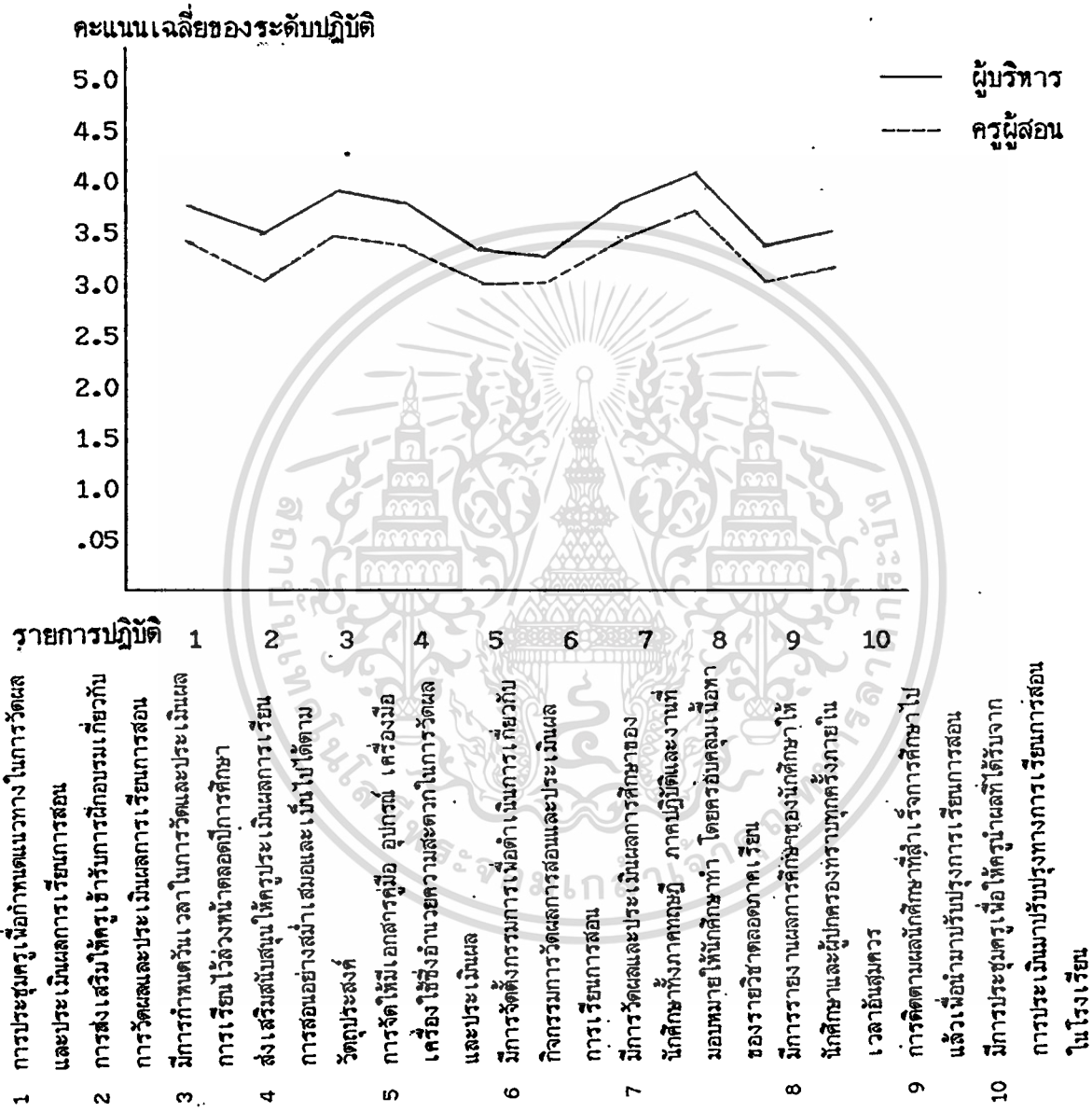
(10) มีการประชุมครูเพื่อให้ครูนำผลที่ได้รับจากการประเมินมาปรับปรุงทางการเรียนการสอนของโรงเรียน

หากพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายข้อระหว่าง ผู้บริหารและครูผู้สอน ค่าเฉลี่ยในแต่ละข้อของผู้บริหารมีมากกว่าครูผู้สอนทุกข้อ

(ดังปรากฏในแผนภูมิที่ 5)

แผนภูมิที่ 5

**เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานด้าน
การวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน**

จากแผนภูมิที่ 5 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมิน ผลการ เรียนการสอนของผู้บริหารและครูแตกต่างกัน โดยที่ผู้บริหารเห็นว่าการปฏิบัติงาน วิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก แต่ครูผู้สอนเห็นว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางและหากพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยใน แต่ละรายข้อของผู้บริหารมีมากกว่าครูผู้สอนทุกข้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 19

การทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหาร
และครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ

สภาพการบริหารงานวิชาการ	หน้าที่	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t	Prob.
หลักสูตรและองค์ประกอบของ หลักสูตร	ผู้บริหาร	34	3.787	.586	-3.36	.002**
	ครูผู้สอน	270	3.421	.586		
การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน	ผู้บริหาร	34	3.701	.676	-3.17	.003**
	ครูผู้สอน	270	3.313	.631		
วัสดุอุปกรณ์การสอนและ ห้องสมุด	ผู้บริหาร	34	3.387	.780	-3.01	.004**
	ครูผู้สอน	270	2.960	.773		
การนิเทศและการพัฒนา บุคลากรทางการสอน	ผู้บริหาร	34	3.296	.872	-2.36	.023
	ครูผู้สอน	270	2.927	.752		
การวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอน	ผู้บริหาร	34	3.679	.761	-2.08	.044
	ครูผู้สอน	270	3.392	.733		
ค่าเฉลี่ยรวม	ผู้บริหาร	34	3.562	.694	-2.95	.005**
	ครูผู้สอน	270	3.193	.633		

** P < .01

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 19 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในองค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน ดังนี้

1. หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร

จะเห็นว่าค่า t ที่คำนวณได้มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($P < .01$) นั่นคือผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

จะเห็นว่าค่า t ที่คำนวณได้มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($P < .01$) นั่นคือผู้บริหารกับครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. วัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด

จะเห็นได้ว่าค่า t ที่คำนวณได้มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($P < .01$) นั่นคือผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. การนิเทศและการพัฒนาบุคลากร

จะเห็นได้ว่าค่า t ที่คำนวณได้มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($P > .01$) นั่นคือผู้บริหารกับครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการสอนไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

5. การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

จะเห็นว่าค่า t ที่คำนวณได้มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($P < .01$) นั่นคือผู้บริหารกับครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

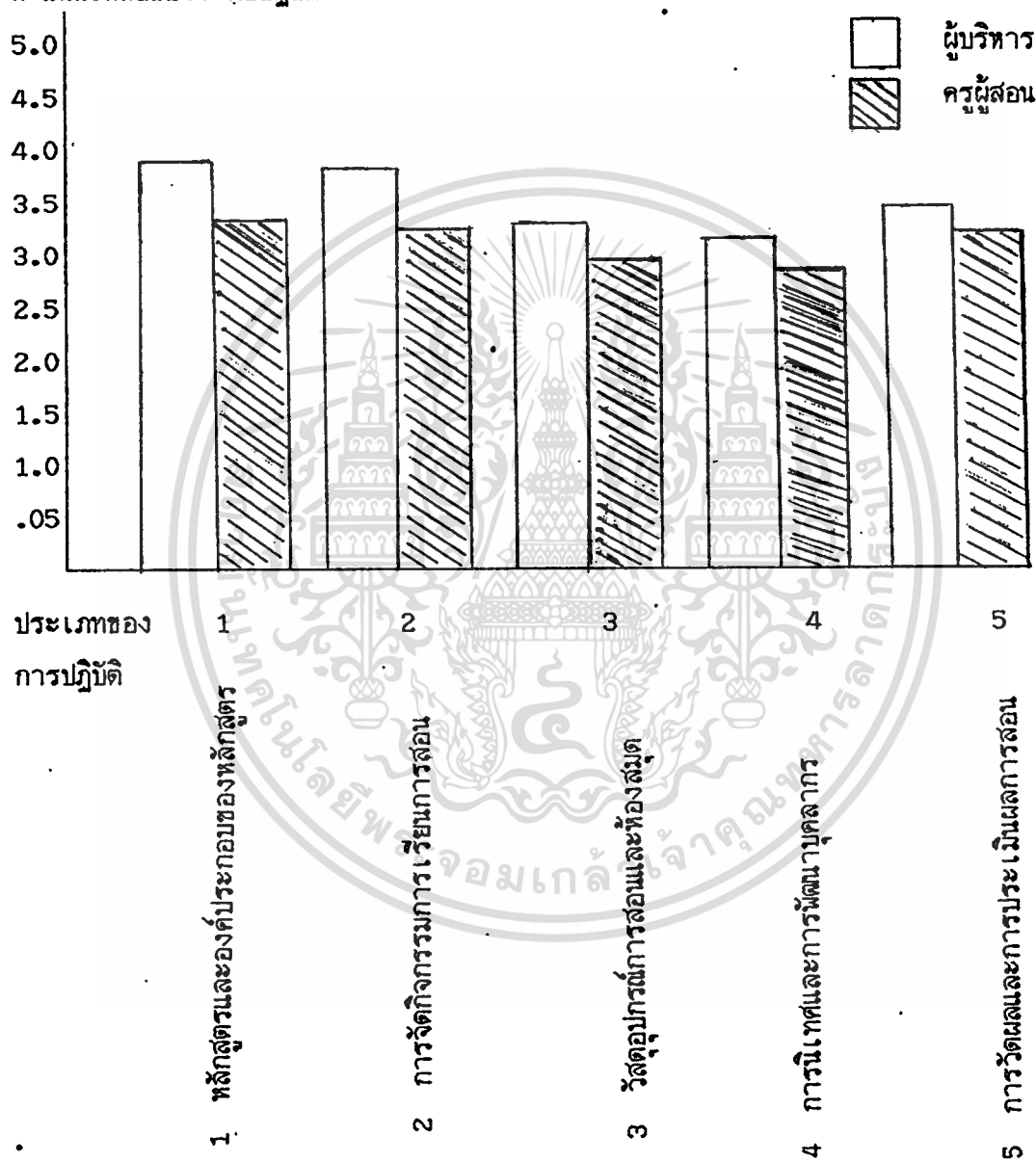
สรุป โดยส่วนรวมแล้วความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน

(ดังปรากฏในแผนภูมิที่ 6)

แผนภูมิที่ 6

เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์บริหารงานวิชาการประเภทต่าง ๆ
ระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอน

คะแนนเฉลี่ยของระดับปฏิบัติ

จากแผนภูมิที่ 6 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์และการบริหารงาน
วิชาการประเภทต่าง ๆ ของผู้บริหาร มีมากกว่าครูผู้สอนทุกด้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 20

เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอน
ในด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร

ข้อ	รายการปัญหา	ผู้บริหาร n = 34		ครูผู้สอน n = 270	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	การประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูเพื่อให้การสอนเป็นไปตามหลักสูตร	3.294	1.00	3.203	.990
2	มีการประชุมชี้แจงให้ครูเข้าใจจุดมุ่งหมายหลักการโครงสร้างของหลักสูตรและปรัชญาการศึกษา	3.382	.888	3.274	1.005
3	การจัดครูในโรงเรียนให้รับผิดชอบงานวิชาการ โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถและความถนัด	3.441	1.078	3.248	1.053
4	ครูใช้หลักสูตรและเอกสารการใช้หลักสูตรประกอบการเตรียมการสอน	3.382	1.044	3.418	.940
5	การอบรมหรือแนะนำครูผู้สอนเพื่อให้เข้าใจหลักสูตรและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร	3.294	1.059	3.122	.926
6	การจัดวิชาในการเรียนแต่ละวันได้อย่างเหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน	3.323	.976	3.263	.964
7	มีการชี้แจงหลักสูตรให้นักศึกษาเข้าใจเพื่อเป็นแนวทางในการเรียนและเลือกวิชาเรียนได้อย่างถูกต้อง	3.294	1.087	3.292	1.009

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ข้อ	รายการปัญหา	ผู้บริหาร n = 34		ครูผู้สอน n = 270	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
8	มีการจัดหาหนังสือหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือครู ใบงาน หนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบไว้อย่างเพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานของครู	3.411	1.104	3.211	1.057
9	มีการติดตามดูแลให้ครูดำเนินการสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	3.352	1.228	3.251	.988
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.352	.897	3.253	.754

จากตารางที่ 20 จะเห็นได้ว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรทั้ง 2 กลุ่ม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเดียวกันโดยเฉลี่ยแล้วตรงกันคือ ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นตรงกันว่าการปฏิบัติงานวิชาการด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรมีอยู่ในระดับปานกลาง

ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่มเห็นตรงกันในระดับปานกลางทั้ง 9 ข้อ คือ

- (1) การประชุมวางแผนรวมกันระหว่างผู้บริหาร โรงเรียนและครูเพื่อให้การสอนเป็นไปตามหลักสูตร
- (2) มีการประชุมชี้แจงให้ครูเข้าใจ จุดมุ่งหมายหลักการโครงสร้างของหลักสูตร และปรัชญาการศึกษา
- (3) การจัดครูในโรงเรียนให้รับผิดชอบงานวิชาการโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถและความถนัด
- (4) ครูใช้หลักสูตรและเอกสารการใช้หลักสูตรประกอบการเตรียมการสอน

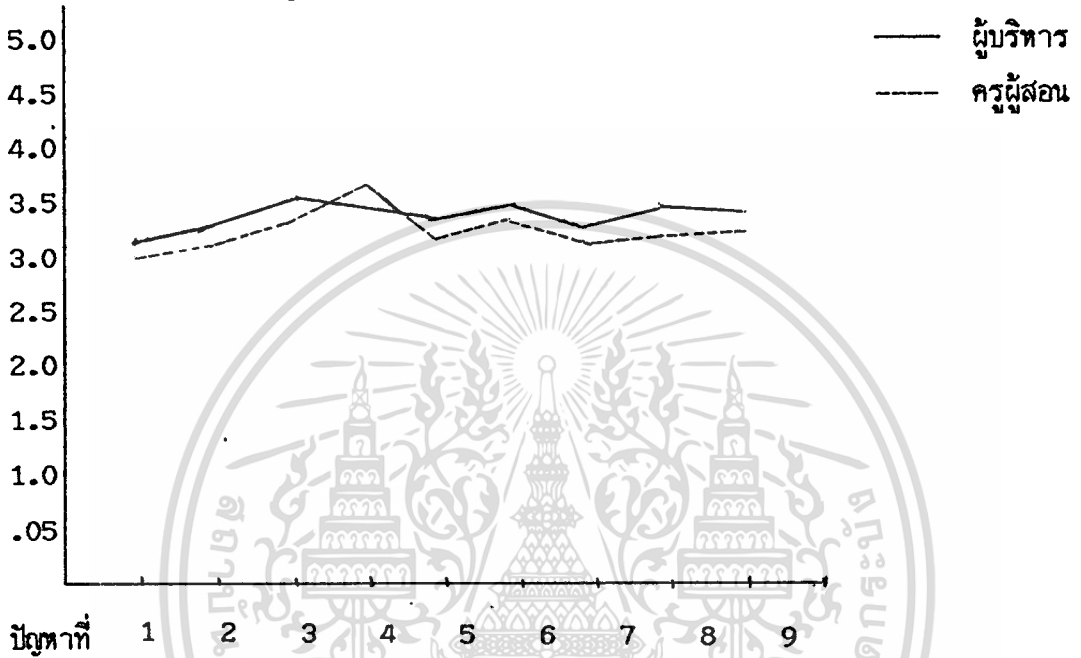
- (5) การอบรมหรือแนะนำครูผู้สอนเพื่อให้เข้าใจหลักสูตรและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร
- (6) การจัดวิชาในการเรียนแต่ละวันได้อย่างเหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน
- (7) มีการชี้แจงหลักสูตรให้นักศึกษาเข้าใจเพื่อเป็นแนวทางในการเรียนและเลือกวิชาเรียนได้อย่างถูกต้อง
- (8) มีการจัดทำหนังสือหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร เช่นคู่มือครู ใบบางหนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบ ไว้อย่างเพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานของครู
- (9) มีการติดตาม ดูแล ให้ครูดำเนินการสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

แผนภูมิที่ 7

**เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร**

คะแนนเฉลี่ยของระดับปัญหา

1. การประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูเพื่อให้การสอนเป็นไปตามหลักสูตร
2. มีการประชุมชี้แจงให้ครูเข้าใจจุดมุ่งหมายหลักการโครงสร้างของหลักสูตรและปรัชญาการอาชีวศึกษา
3. การจัดครูในโรงเรียนให้รับผิดชอบงานวิชาการโดยคำนึงถึงความสามารและความถนัด
4. ครูใช้หลักสูตรและเอกสารการใช้หลักสูตรประกอบการเตรียมการสอน
5. การอบรมหรือแนะนำครูผู้สอนเพื่อให้เข้าใจหลักสูตรและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร
6. การจัดวิชาในการเรียนแต่ละวันได้อย่างเหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน
7. มีการชี้แจงหลักสูตรให้นักศึกษาเข้าใจเพื่อเป็นแนวทางในการเรียนและเลือกวิชาเรียนได้อย่างถูกต้อง
8. มีการจัดทำหนังสือหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือครู ใบงาน หนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบไว้อย่างเพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานของครู
9. มีการติดตามดูแลให้ครูดำเนินการสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

จากแผนภูมิที่ 7 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรของทั้ง 2 กลุ่มโดยเฉลี่ยตรงกันในระดับปานกลาง และหากพิจารณารายข้อของผู้บริหารและครูผู้สอนจะเห็นว่า ค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันทุกข้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 21

เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอน
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ข้อ	รายการปัญหา	ผู้บริหาร n = 34		ครูผู้สอน n = 270	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	ทางโรงเรียนได้มีการจัดการให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้การสอน เช่น เทคนิคการสอน วิธีการสอน, จิตวิทยาในการสอน ฯลฯ ให้แก่ครู	3.088	1.083	3.033	.980
2	มีการให้ครูได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนทุกภาคเรียน	3.382	1.015	3.096	1.033
3	ให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกแบบเรียนแบบฝึกหัด และหนังสือประกอบการเรียน	3.382	1.128	3.277	1.056
4	มีการให้ครูได้จัดทำโครงการสอนและบันทึกการสอนทุกภาคเรียน	3.470	1.160	3.681	1.067
5	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนครอบคลุมเนื้อหาและถูกต้องตามหลักสูตรกำหนด	3.470	1.079	3.537	.910
6	มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการให้แก่นักเรียนเพื่อเพิ่มประสบการณ์ในการเรียนรู้ เช่น นิทรรศการ กิจกรรมชมรมและการศึกษาคูงานนอกสถานที่	3.470	1.107	3.359	.987
7	มีการส่งเสริมให้ครูและนักศึกษาใช้ห้องสมุดในการค้นคว้าโดยจัดเตรียมเอกสารและหนังสือต่าง ๆ ไว้ให้	3.176	1.058	3.274	.986

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ข้อ	รายการปัญหา	ผู้บริหาร n = 34		ครูผู้สอน n = 270	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
8	มีการจัดให้นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสมและสัมพันธ์กับเนื้อหาทฤษฎีที่ได้เรียนไปแล้ว	3.441	1.020	3.377	.966
9	โรงเรียนได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น หรือ ผู้ชำนาญงานในวิชาชีพต่าง ๆ มาเป็นวิทยากร เพื่อให้ความรู้และประสบการณ์แก่นักศึกษา	3.264	1.053	3.122	1.025
10	การขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสมและสอดคล้องกับงานอาชีพจริง	3.470	1.020	3.381	.986
11	โรงเรียนจัดห้องหรือหน่วยบริการแนะแนวไว้ เป็นสัดส่วน	3.352	1.125	2.933	1.51
12	ฝ่ายบริหารงานวิชาการควบคุมและตรวจสอบแผนการสอนแต่ละรายวิชาได้ทั่วถึง	3.235	.955	3.207	.953
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.350	.902	3.273	.675

จากตารางที่ 21 จะเห็นว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนของทั้ง 2 กลุ่ม มีค่าเฉลี่ยในระดับเดียวกันโดยเฉลี่ยแล้วตรงกัน คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นตรงกันเกี่ยวกับปัญหาทางานวิชาการด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีปัญหายอยู่ในระดับปานกลาง

ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่มเห็นตรงกันในระดับปานกลาง ได้แก่

(1) ทางโรงเรียนได้มีการจัดการให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น เทคนิคการสอนวิธีการสอน จิตวิทยาในการสอน ฯลฯ ให้แก่ครู

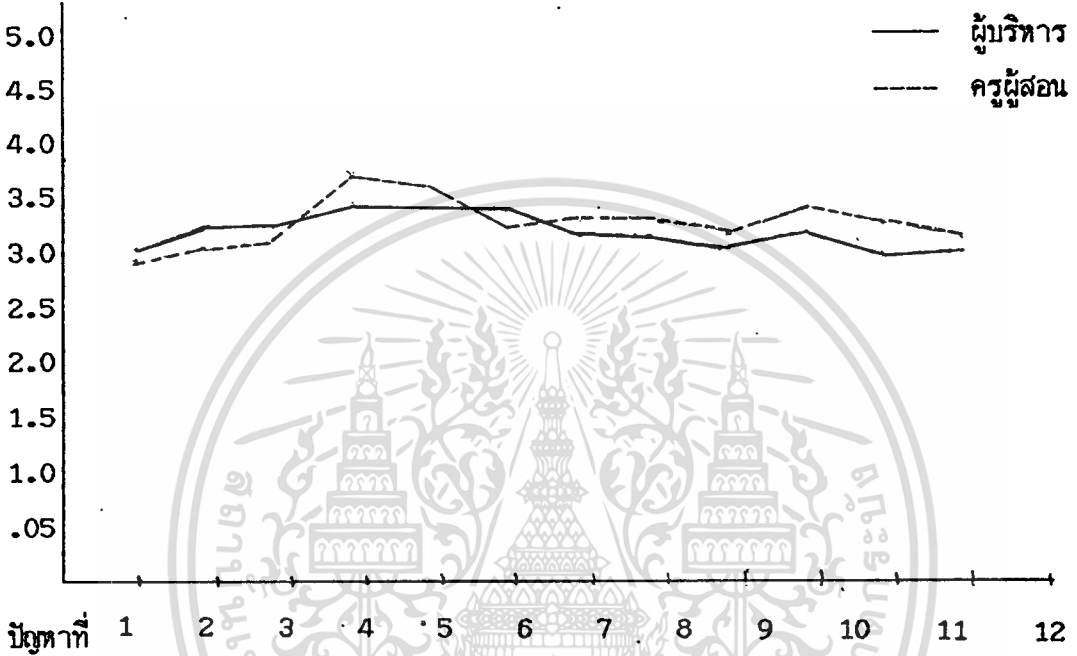
- (2) มีการให้ครูได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกภาคเรียน
- (3) ให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกแบบเรียน แบบฝึกหัดและหนังสือประกอบการเรียน
- (6) มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านวิชาการให้แก่ักเรียนเพื่อเพิ่มประสบการณ์ในการเรียนรู้ เช่นนิทรรศการ กิจกรรมชมรมและการศึกษาดูงานนอกสถานที่
- (7) มีการส่งเสริมให้ครูและนักศึกษาใช้ห้องสมุดในการค้นคว้า โดยเตรียมเอกสารและหนังสือต่าง ๆ ไว้ให้
- (8) มีการจัดให้นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสมและสัมพันธ์กับเนื้อหาทฤษฎีที่ได้เรียนไปแล้ว
- (9) โรงเรียนได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นหรือผู้ชำนาญงานในวิชาชีพต่าง ๆ มาเป็นวิทยากรเพื่อให้ความรู้และประสบการณ์แก่นักศึกษา
- (10) การขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสมและสอดคล้องกับงานอาชีพจริง
- (11) โรงเรียนจัดห้องหรือหน่วยบริการแนะแนวไว้เป็นสัดส่วน
- (12) ฝ่ายบริหารงานวิชาการควบคุมและตรวจสอบแผนการสอนแต่ละรายวิชาได้
- ทั่วถึง
- ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่มเห็นไม่ตรงกัน โดยผู้บริหารเห็นว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง แต่ผู้สอนเห็นว่าปัญหาน้อย ได้แก่
- (4) มีการให้ครูได้จัดทำโครงการสอนและบันทึกการสอนทุกภาคเรียน
- (5) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครอบคลุมเนื้อหาและถูกต้องตามหลักสูตร
- กำหนด

(ดังปรากฏในแผนภูมิที่ 8)

แผนภูมิที่ 8

เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

คะแนนเฉลี่ยของระดับปัญหา

1. ทางโรงเรียนได้มีการจัดการให้ความรู้ เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น เทคนิคการสอน วิธีการสอน, จิตวิทยาในการสอน ฯลฯ ให้แก่ครู มีการให้ครูได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกภาคเรียน
2. ให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกแบบเรียน แบบฝึกหัด และหนังสือประกอบการเรียน
3. มีการให้ครูได้จัดทำโครงการสอนและบันทึกการสอนทุกภาคเรียน
4. การจัดการกรรมการเรียนการสอน ครอบคลุมเนื้อหาและถูกต้องตามหลักสูตรกำหนด
5. มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการ ให้แก่นักเรียน เนื้อหาเหมาะสมกับการเรียนรู้ เช่น มีพรรคการเมืองการชมรม และการศึกษาฐานนอกสถานที่
6. มีการส่งเสริมให้ครูและนักศึกษา ใช้ห้องสมุดในการค้นคว้า โดยจัดเตรียมเอกสารและหนังสือต่าง ๆ ไว้ให้
7. มีการจัดให้มีการศึกษา ได้มีงานที่เหมาะสม และสัมพันธ์กับเนื้อหา ทฤษฎีที่ได้อ่านไป
8. โรงเรียนได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น หรือผู้ชำนาญงานในวิชาอื่นต่าง ๆ มาเป็นวิทยากร เพื่อให้ความรู้และประสบการณ์แก่การศึกษา
9. การขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้การศึกษาได้มีงานที่เหมาะสม และสอดคล้องกับงานอาชีพจริง
10. โรงเรียนจัดห้องหรือหน่วยงานแนะแนวไว้เป็นสัดส่วน
11. ฝ่ายบริหารงานวิชาการ ควบคุมและตรวจสอบแผนการสอนแต่ละรายวิชา ได้ทั่วถึง

จากแผนภูมิที่ 8 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการจัด

การเรียนการสอน 2 กลุ่ม โดยเฉลี่ยตรงกันคือ ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 22

เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอน
ในด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด

ข้อ	รายการปัญหา	ผู้บริหาร n = 34		ครูผู้สอน n = 270	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	มีการจัดงบประมาณสำหรับการจัดหาหนังสือ เอกสาร วารสาร สำหรับการค้นคว้าของครู และนักเรียน	3.176	1.029	3.077	1.011
2	มีการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอน เพื่อประกอบการเรียนการสอน	3.117	.977	3.003	.996
3	โรงเรียนจัดให้มีศูนย์อุปกรณ์การสอนเพื่อเก็บรักษาอุปกรณ์การสอนที่ครูผลิตขึ้นและจัดหามา รวมทั้ง ให้บริการครูในโรงเรียน	2.911	.996	2.825	1.039
4	มีการสำรวจความต้องการและการจัดอุปกรณ์การสอนตามต้องการของครูและตรงตามหลักสูตร	3.088	.900	3.044	.989
5	มีการอบรมเรื่องการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอนให้ครู	3.147	.925	2.955	.993
6	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูผลิตและใช้สื่อการสอน	3.000	.887	3.029	1.034
7	โรงเรียนจัดให้มีอุปกรณ์การสอนที่อยู่ในสภาพดี และทันสมัย	3.088	.865	3.151	1.039
8	บรรณารักษ์จัดห้องสมุดให้มีสภาพเหมาะสมต่อการศึกษาค้นคว้า	3.000	.953	3.163	.969
9	โรงเรียนจัดให้มีหนังสือสำหรับบริการครูและนักเรียน ในการค้นคว้าจำนวนมากเพียงพอกับความต้องการและทันสมัย	3.000	1.073	3.003	1.018

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ข้อ	รายการปัญหา	ผู้บริหาร n = 34		ครูผู้สอน n = 270	
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D.
10	มีบรรณารักษ์แนะนำในการใช้ห้องสมุดให้กับนักเรียนก่อนการใช้ห้องสมุด	3.000	1.180	3.055	1.129
11	บรรณารักษ์จัดสถานที่และการให้บริการความสะดวกแก่ครูและนักเรียนในการใช้ห้องสมุด	3.176	1.167	3.233	1.035
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.064	.794	3.049	.766

จากตารางที่ 22 จะเห็นได้ว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุดของทั้ง 2 กลุ่ม โดยเฉลี่ยแล้วตรงกัน คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นตรงกันว่า ปัญหาในการบริหารงานวิชาการด้านวัสดุและอุปกรณ์การสอนมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

จะเห็นได้ว่า ความคิดเห็นทั้ง 2 กลุ่มตรงกันทุกข้อ คือ มีความเห็นว่า มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ดังนี้ คือ

- (1) มีการจัดงบประมาณสำหรับการจัดหาหนังสือ เอกสาร วารสาร สำหรับการค้นคว้าของครูและนักเรียน
- (2) มีการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนเพื่อประกอบการเรียนการสอน
- (3) โรงเรียนจัดให้มีศูนย์อุปกรณ์การสอนเพื่อเก็บรักษาอุปกรณ์การสอนที่ครูผลิตขึ้นและจัดทำรวมทั้งให้บริการครูในโรงเรียน
- (4) มีการสำรวจความต้องการและการจัดอุปกรณ์การสอนตามต้องการของครูและตรงตามหลักสูตร
- (5) มีการอบรมเรื่องการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอนให้ครู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

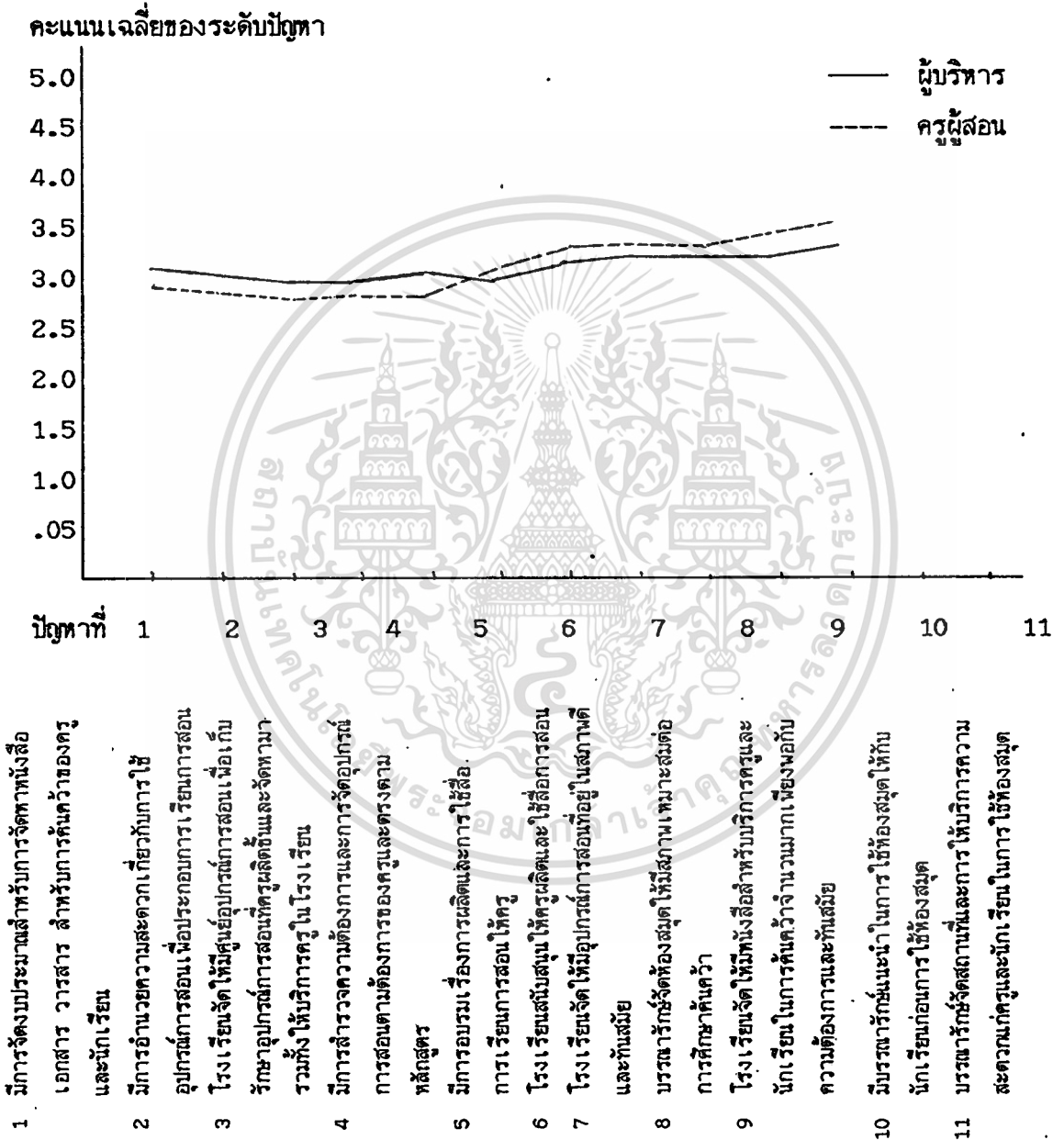
- (6) โรงเรียนสนับสนุนให้ครูผลิตและใช้สื่อการสอน
- (7) โรงเรียนจัดให้มีอุปกรณ์การสอนที่อยู่ในสภาพดีและทันสมัย
- (8) บรรณารักษ์จัดห้องสมุดให้มีสภาพเหมาะสมต่อการศึกษา ค้นคว้า
- (9) โรงเรียนจัดให้มีหนังสือสำหรับบริการครูและนักเรียนในการค้นคว้าจำนวนมากเพียงพอกับความต้องการ และทันสมัย
- (10) มีบรรณารักษ์แนะนำในการใช้ห้องสมุดให้กับนักเรียนก่อนการใช้ห้องสมุด
- (11) บรรณารักษ์จัดสถานที่และการให้บริการความสะดวกแก่ครูและนักเรียนในการใช้ห้องสมุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 9

เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาทางวิชาการ
ด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด

จากแผนภูมิที่ 9 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุดทั้ง 2 กลุ่ม โดยเฉลี่ยแล้วตรงกันคือ ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นตรงกันว่าไม่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไปว่ากรณียิ่งขึ้น อีกหนึ่งหัวข้อที่ขาดไม่ได้คือ บัญชี และต้องอ้างอิงถึงชื่อของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 23

เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนในด้านการนิเทศ
และการพัฒนาบุคลากรทางการสอน

ข้อ	รายการปัญหา	ผู้บริหาร n = 34		ครูผู้สอน n = 270	
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D.
1	มีการประชุมครูเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนก่อนเปิดภาคเรียน	3.558	1.020	3.455	.950
2	มีการเยี่ยมชั้นเรียน โดยผู้บริหารเป็นครั้งคราว เพื่อสังเกตการสอนของครู	3.235	1.074	3.300	.918
3	ฝ่ายวิชาการได้จัดทำโครงการนิเทศด้านวิชาการเป็นระยะ ๆ	3.088	1.190	3.040	1.046
4	มีการส่งเสริมให้ครูได้สังเกตการสอนในโรงเรียนเดียวกัน	2.911	1.138	2.985	1.066
5	มีการส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนหรือวิทยากรภายนอกได้มีการสาธิตหรือแนะนำความรู้ใหม่ให้กับครู	3.058	.951	3.137	.956
6	มีการส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมฝึกงานหรือจัดประชุมสัมมนา ซึ่งปฏิบัติการเพื่อนำความรู้มาปรับปรุงการเรียนการสอน	3.058	.951	3.137	.956
7	มีการส่งเสริม ยกย่อง ชมเชยครูที่มีความสามารถดีเด่น	3.325	.976	3.081	1.104
8	การจัดการนิเทศการสอนให้กับครูและสามารถจัดได้อย่างสม่ำเสมอ	2.911	1.111	2.988	1.018
9	มีการศึกษานิเทศหรือเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเข้ามาช่วยเหลือครูและโรงเรียนในด้านการวิชาการ	2.764	1.074	2.944	1.098

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ข้อ	รายการปัญหา	ผู้บริหาร n = 34		ครูผู้สอน n = 270	
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D.
10	ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีโอกาสเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาทางวิชาการ	3.147	1.131	3.107	1.045
11	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูได้ศึกษาต่อตรงตามสาขาวิชาที่สอน	3.176	1.167	3.029	1.133
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.109	.875	3.111	.758

จากตารางที่ 23 จะเห็นได้ว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนของทั้ง 2 กลุ่ม โดยเฉลี่ยแล้วตรงกัน คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยแต่ละข้อเปรียบเทียบกันแล้วปรากฏว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตรงกัน คือ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ดังนี้ คือ

- (2) มีการเยี่ยมชั้นเรียน โดยผู้บริหารเป็นครั้งคราวเพื่อสังเกตการสอนของครู
- (3) ฝ่ายวิชาการได้จัดทำโครงการนิเทศด้านวิชาการเป็นระยะ ๆ
- (4) มีการส่งเสริมให้ครูได้สังเกตการสอนในโรงเรียนเดียวกัน
- (5) มีการส่งเสริมให้ครู ในโรงเรียนหรือวิทยากรภายนอกได้มาสาธิตหรือแนะนำ

ความรู้ใหม่ให้กับครู

(6) มีการส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมฝึกงานหรือจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อนำความรู้มาปรับปรุงการเรียนการสอน

- (7) มีการส่งเสริม ยกย่อง ชมเชย ครูที่มีความสามารถดีเด่น

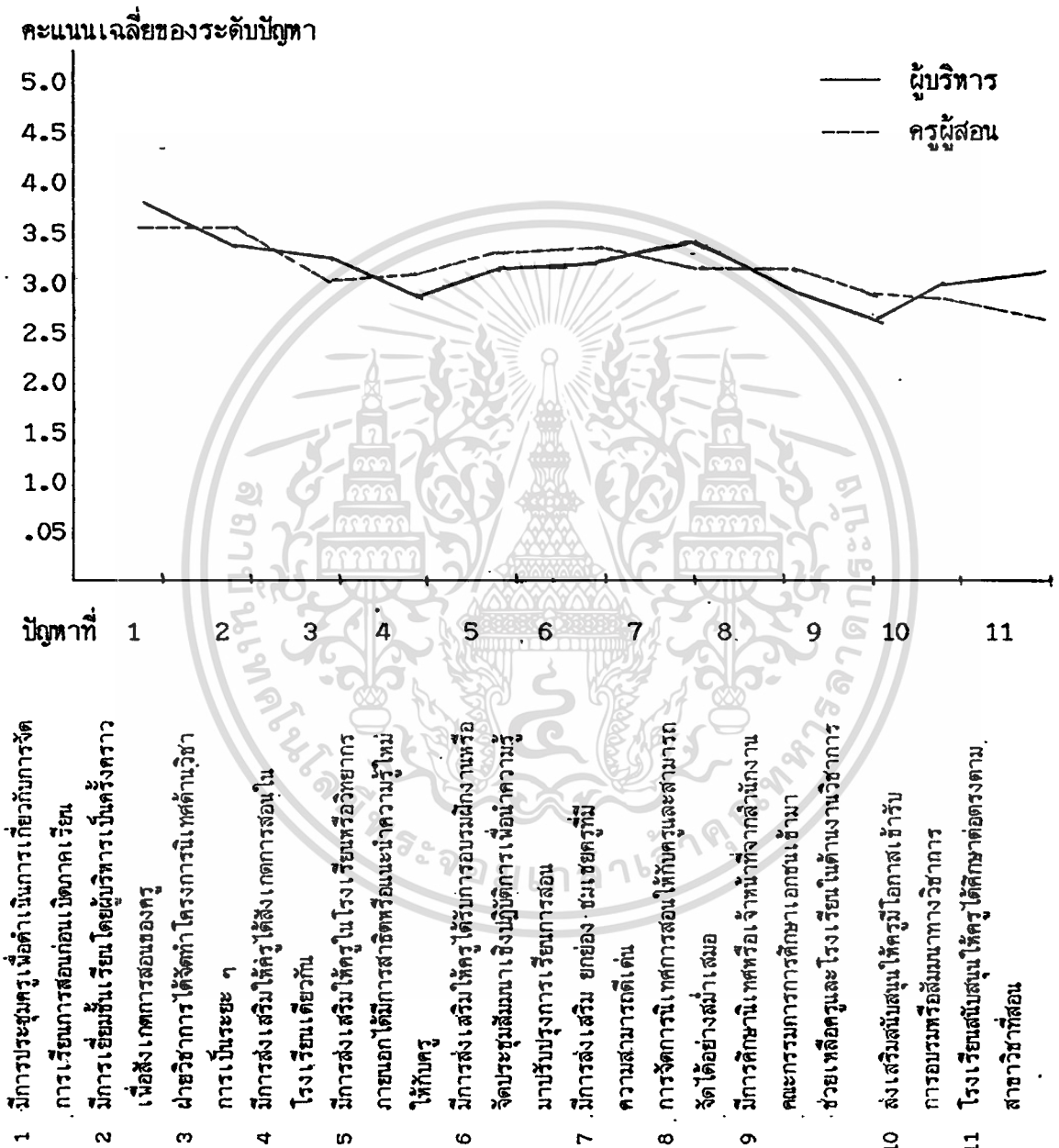
- (8) การจัดการนิเทศการสอนให้กับครูและสามารถจัดได้อย่างสม่ำเสมอ

- (9) มีศึกษานิเทศหรือเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเข้ามาช่วยเหลือครูและโรงเรียนในด้านงานวิชาการ
- (10) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีโอกาสเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาทางวิชาการ
- (11) โรงเรียนสนับสนุนให้ครูได้ศึกษาต่อตรงตามสาขาวิชาที่สอน
- ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่ม เห็นไม่ตรงกันโดยผู้บริหารเห็นว่ามีปัญหาน้อย แต่ครูผู้สอนเห็นว่ามีปัญหาปานกลาง คือ
- (1) มีการประชุมเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนก่อนเปิดภาคเรียน

แผนภูมิที่ 10

**เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับปัญหาทางวิชาการ
ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน**

จากแผนภูมิที่ 10 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรของทั้ง 2 กลุ่ม โดยเฉลี่ยตรงกันคือ ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 24

เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการระหว่างผู้บริหารและครูในด้านการวัดผล
และการประเมินผลทางด้านการเรียนการสอน

ข้อ	รายการปัญหา	ผู้บริหาร n = 34		ครูผู้สอน n = 270	
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D.
1	การประชุมครูเพื่อกำหนดแนวทางในการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน	3.294	1.168	3.366	.961
2	การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับ การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน	3.323	1.006	3.148	1.009
3	มีการกำหนดวันเวลาในการวัดและประเมินผล การเรียนไว้ล่วงหน้าตลอดปีการศึกษา	3.441	1.104	3.474	.970
4	ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูประเมินผลการเรียน การสอนอย่างสม่ำเสมอและเป็นไปได้ตาม วัตถุประสงค์	3.441	.990	3.414	.939
5	การจัดให้มีเอกสารคู่มือ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ซึ่งอำนวยความสะดวกในการวัดผล และประเมินผล	3.235	1.046	3.240	1.044
6	มีการจัดตั้งกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับ กิจกรรมการวัดผลการสอนและประเมินผล การเรียนการสอน	3.352	1.097	3.300	1.017
7	มีการวัดผลและประเมินผลการศึกษาของ นักศึกษาทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติและงานที่ มอบหมายให้นักศึกษาทำ โดยครอบคลุมเนื้อหา ของรายวิชาตลอดภาคเรียน	3.558	1.020	3.429	.998

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ข้อ	รายการปัญหา	ผู้บริหาร n = 34		ครูผู้สอน n = 270	
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D.
8	มีการรายงานผลการศึกษานักศึกษาให้นักศึกษาและผู้ปกครองทราบทุกครั้งภายในเวลาอันสมควร	3.529	1.186	3.540	.981
9	การติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วเพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอน	2.941	1.153	3.233	1.009
10	มีการประชุมครูเพื่อให้ครูนำผลที่ได้รับจากการประเมินมาปรับปรุงทางการเรียนการสอนในโรงเรียน	3.029	1.141	3.237	1.029
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.311	.905	3.338	.767

จากตารางที่ 24 จะเห็นว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผลทางด้านการเรียนการสอนของทั้ง 2 กลุ่ม โดยเฉลี่ยแล้วตรงกัน คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและการประเมินผลทางด้านการเรียนการสอนตรงกัน คือ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่มเห็นตรงกัน คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นว่ามีปัญหาน้อยคือ

(8) มีการรายงานผลการศึกษานักศึกษาให้นักศึกษาและผู้ปกครองทราบทุกครั้งภายในเวลาอันสมควร

ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่มเห็นตรงกันในระดับปานกลาง ได้แก่

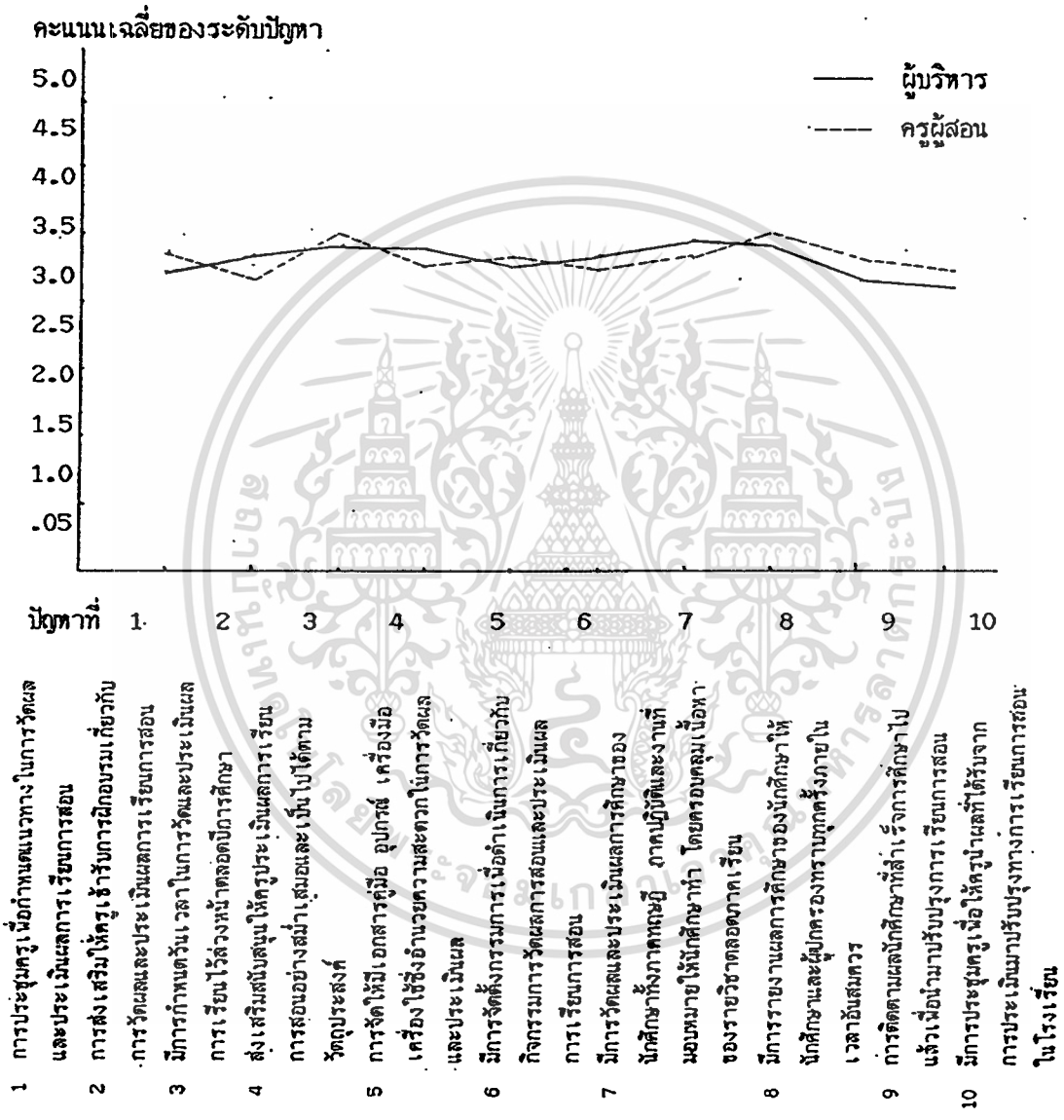
(1) การประชุมครูเพื่อกำหนดแนวทางในการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

- (2) การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอน
- (3) มีการกำหนดเวลาในการวัดผลและประเมินผลการเรียนไว้ล่วงหน้าตลอดปี การศึกษา
- (4) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูประเมินผลการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอและเป็นไปตามวัตถุประสงค์
- (5) การจัดให้มีเอกสารคู่มือ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ซึ่งอำนวยความสะดวก ในการวัดผลและประเมินผล
- (6) มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมการวัดผลการสอน และประเมินผลการเรียนการสอน
- (9) มีการติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วเพื่อนำมาปรับปรุงทางการเรียนการสอนของโรงเรียน
- (10) มีการประชุมครูเพื่อให้ครูนำผลที่ได้รับจากการประเมินมาปรับปรุงทางการเรียนการสอนของโรงเรียน
- ความคิดเห็นทั้ง 2 กลุ่มเห็นไม่ตรงกัน โดยผู้บริหารเห็นว่ามีปัญหาน้อย แต่ผู้สอน เห็นว่าปัญหาในระดับปานกลาง ได้แก่
- (7) มีการวัดผลและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และงานที่มอบหมายให้นักศึกษาทำ โดยครอบคลุมเนื้อหาของรายวิชาตลอดภาคเรียน

(ตั้งปรากฏในแผนภูมิที่ 11)

แผนภูมิที่ 11

**เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับปัญหางานวิชาการ
ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน**

จากแผนภูมิที่ 11 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการวัดผลและประเมินผลทางการเรียนการสอนของทั้ง 2 กลุ่ม โดยเฉลี่ยแล้วตรงกันคือ ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลมีปัญหาลอยอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 25

การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูผู้สอน
เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้ง 5 ด้าน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	หน้าที่	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t	Prob.
หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร	ผู้บริหาร	34	3.352	.897	-.62	.541
	ครูผู้สอน	270	3.253	.754		
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ผู้บริหาร	34	3.350	.902	-.48	.633
	ครูผู้สอน	270	3.273	.675		
วัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด	ผู้บริหาร	34	3.064	.794	-.10	.919
	ครูผู้สอน	270	3.049	.766		
การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน	ผู้บริหาร	34	3.109	.875	.01	.989
	ครูผู้สอน	270	3.111	.758		
การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน	ผู้บริหาร	34	3.311	.905	.16	.870
	ครูผู้สอน	270	3.338	.767		
ค่าเฉลี่ยรวม	ผู้บริหาร	34	3.352	.897	-.21	.832
	ครูผู้สอน	270	3.253	.754		

** p < .01

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 25 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอน
ในปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้ง 5 ด้าน ดังนี้

1. หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร

จะเห็นว่า ค่า t ที่คำนวณได้มีนัยสำคัญที่ระดับ $.01$ ($P > .01$) นั่นคือ
ผู้บริหารกับครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและ
องค์ประกอบของหลักสูตร ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $.01$

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

จะเห็นว่าค่า t ที่คำนวณได้มีนัยสำคัญที่ระดับ $.01$ ($P > .01$) นั่นคือ
ผู้บริหารกับครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ไม่แตกต่างกัน
ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $.01$

3. วัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด

จะเห็นว่าค่า t ที่คำนวณได้มีนัยสำคัญที่ระดับ $.01$ ($P > .01$) นั่นคือ
ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการสอน ไม่แตกต่างกันที่ระดับความ
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $.01$

4. การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน

จะเห็นว่าค่า t ที่คำนวณได้มีนัยสำคัญที่ระดับ $.01$ ($P > .01$) นั่นคือ
ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการสอน ไม่แตกต่างกันที่ระดับความ
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $.01$

5. การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้การสอน

จะเห็นว่าค่า t ที่คำนวณได้มีนัยสำคัญที่ระดับ $.01$ ($P > .01$) นั่นคือ
ผู้บริหารกับครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้การสอน
ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $.01$

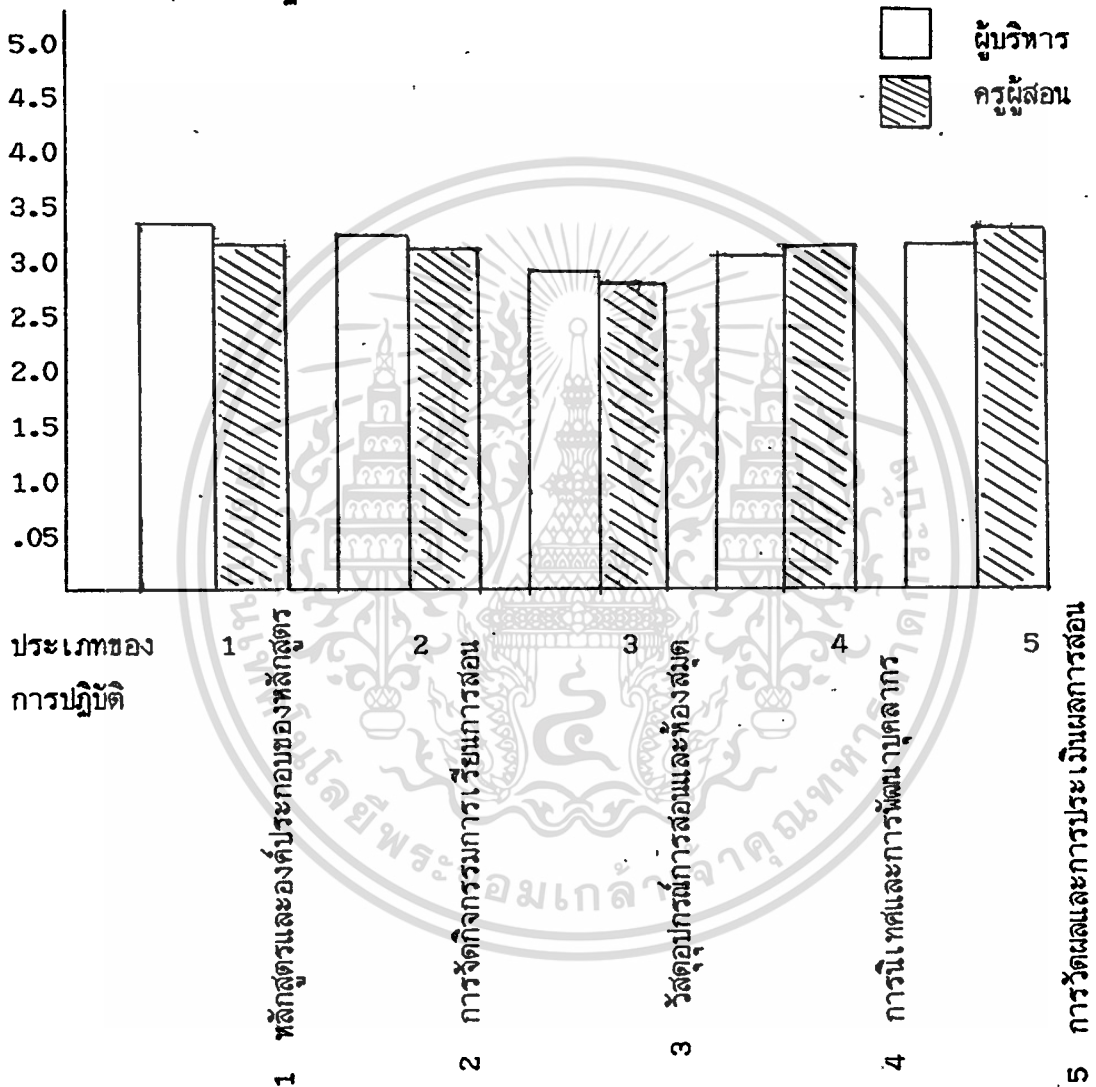
สรุปโดยส่วนรวมแล้วความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูผู้สอนไม่แตกต่างกัน ซึ่ง ไม่
สอดคล้องกับสมมติฐาน

(ดังปรากฏในแผนภูมิที่ 12)

แผนภูมิที่ 12

เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการประเภทต่าง ๆ
ระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอน

คะแนนเฉลี่ยของระดับปฏิบัติ

จากแผนภูมิที่ 12 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการประเภทต่าง ๆ ระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอน พบว่า ค่าเฉลี่ยแต่ละด้านของผู้บริหารสูงกว่าครูผู้สอน 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด ส่วนอีก 2 ด้าน ค่าเฉลี่ยของครูผู้สอนสูงกว่าผู้บริหาร คือ ด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน และการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคอื่น ๆ ที่ท่านพบในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนของท่าน (ความคิดเห็นในตอนนี้ไม่ซ้ำกับตอนที่ 2)

จากจำนวนแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาจำนวน 304 ชุด พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคอื่น ๆ ที่พบในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 57.23 ของแบบสอบถามทั้งหมด ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอตามความถี่ในแต่ละด้านปรากฏตามตารางที่ 26-30 ดังนี้

ตารางที่ 26

ค่าความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการ
ด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร

ลำดับ	ปัญหาและอุปสรรค	ความถี่ (N = 56)
1	หลักสูตรมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยทำให้สับสนต่อการปฏิบัติ	17
2	มีการใช้หลักสูตรหลายหลักสูตรในโรงเรียนเดียวกันทำให้มีปัญหาด้านบุคลากร, ปัญหานักเรียนซ้ำชั้น	8
3	ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร เพราะผู้บริหารไม่ได้ชี้แจง	8
4	หลักสูตรเทคโนโลยีมีปัญหาในการเรียนการสอนมาก เพราะไม่มีหลักและจุดยืน ทำให้โรงเรียนเอกชนแต่ละแห่งจัดการเรียนการสอนตามแบบฉบับที่ตนยึดถือ (เพราะไม่มีวิชาเขตเทคโนโลยีเป็นแบบอย่าง)	7
5	การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรทำให้มีปัญหาสำหรับนักเรียนที่ตกค้าง	6
6	หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรสูงไปทำให้เด็กพัฒนาทางสมองไม่ทัน	4
7	มีแต่หลักสูตร ขาดหนังสือที่เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอน	4
8	หลักสูตรเน้นวิชามากเกินไป	3
9	หลักสูตรยังมีวิชาซ้ำซ้อนกันทำให้มีปัญหาในการเรียนการสอนและก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายแก่นักเรียน	3
10	หลักสูตรไม่ยืดหยุ่น เข้ากับสภาวะการณ์ในปัจจุบัน	3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 27

ค่าความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการ
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ลำดับ	ปัญหาและอุปสรรค	ความถี่ (N = 119)
1	มีเวลาน้อยจนเกินไปในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	19
2	ขาดงบประมาณและขาดอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน	17
3	ลักษณะของกิจกรรมไม่ได้ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพราะส่วนใหญ่ครูเป็นคนกำหนดให้ทำมากกว่านักเรียนคิดขึ้นเอง	12
4	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีมากจนเกินไปทำให้เวลาเรียนไม่พอ	10
5	ครูไม่ทราบแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	10
6	หนังสือที่ใช้สำหรับการค้นคว้าเพื่อประกอบการสอนมีจำนวนน้อย	9
7	โรงเรียนไม่สนับสนุนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	9
8	ครูรับภาระการสอนมากเกินไป (สอนหลายวิชา) ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สมบูรณ์แบบ	9
9	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เหมาะสมกับระดับการศึกษา	8
10	โรงเรียนใช้หลักสูตรหลายหลักสูตรทำให้มีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	7
11	นักเรียนไม่สนใจในการทำกิจกรรมร่วมกับทางโรงเรียนและไม่ค่อยตั้งใจเรียน	4
12	ครูบางคนขาดประสบการณ์ในการสอนเนื่องจากไม่ได้เรียนมาทางวิชาครูและเพิ่งจะสำเร็จการศึกษาใหม่	4
13	ครูผู้สอนขาดความรู้ความสามารถและขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง	1

ตารางที่ 28

ค่าความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการ
ด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด

ลำดับ	ปัญหาและอุปสรรค	ความถี่ (N = 124)
1	วัสดุอุปกรณ์มีจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียน	20
2	การเบิกและการขี้อุปกรณ์มีขั้นตอนมากเกินไปทำให้เสียเวลาและครูผู้สอนเกิดความเบื่อหน่าย	19
3	วัสดุอุปกรณ์ล้าสมัยไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี	17
4	สถานที่ตั้งของห้องสมุดไม่เหมาะสมเพราะอยู่ชั้นบนสุดของอาคาร ทำให้นักศึกษาไม่อยากใช้ห้องสมุด	17
5	ไม่ได้จัดงบประมาณด้านห้องสมุดในแต่ละปีทำให้ห้องสมุดขาดหนังสือใหม่ ๆ	15
6	หนังสือมีไม่ครบทุกสาขา หนังสือสามัญมีมาก หนังสือเกี่ยวกับวิชาชีพมีน้อยมาก	11
7	อุปกรณ์บางส่วนชำรุด ไม่มีงบประมาณในการซ่อมแซม	11
8	จำนวนหนังสือมีน้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันการศึกษาของรัฐในระดับเดียวกัน	8
9	ควรจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์การสอนเพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายมากขึ้น	6

ตารางที่ 29

ค่าความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการ
ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน

ลำดับ	ปัญหาและอุปสรรค	ความถี่ (N = 84)
1	ผู้บริหารและฝ่ายวิชาการขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการนิเทศ	12
2	สช. ไม่เคยสนใจหรือส่งคนมานิเทศเลย	12
3	บุคลากรมีจำนวนจำกัด โอกาสที่จะส่งไปอบรมสัมมนาภายนอกมีน้อย เพราะมีผลต่อการเรียนการสอน	11
4	การนิเทศเพื่อจับผิดมากกว่าเพื่อชี้แนะให้ปรับปรุง	11
5	การพัฒนาบุคลากรส่วนใหญ่กระทำอย่างไม่ต่อเนื่อง	9
6	ขาดผู้เชี่ยวชาญในการนิเทศ	8
7	บุคลากรเมื่อถูกนิเทศจะมีปัญหา คือ ตกใจ ทวาดกลัว ไม่เป็นธรรมชาติ	8
8	บุคลากรทางการสอนไม่ค่อยมีโอกาสได้รับการฝึกอบรม สัมมนาออกสถานที่	2
9	มีการประชุมเป็นบางครั้ง แต่นำไปใช้ในการปฏิบัติจริงน้อย	2

ตารางที่ 30

ค่าความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการ
ด้านการวัดผลและประเมินผลการสอน

ลำดับ	ปัญหาและอุปสรรค	ความถี่ (N = 75)
1	อาจารย์ไม่มีสิทธิตัดเกรดเอง แต่เกรดมาจากคณะกรรมการในการประเมินผลของโรงเรียน	15
2	ครูผู้สอนไม่เข้าใจเรื่องการวัดประเมินผลดีพอ เพราะไม่ได้จบมาทางด้านครูโดยตรง	14
3	การวัดประเมินผลยังขาดมาตรฐาน ไม่มีกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับความพอใจของผู้ตัดเกรด	12
4	ควรให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการประเมินผลให้มากกว่านี้	10
5	วิชาภาคปฏิบัติห้องที่มีจำนวนนักเรียน 50 - 60 คน ครูวัดผลได้ไม่ทั่วถึงทุกคน	9
6	การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน ช่วยเด็กมากจนเกินไป	6
7	ระยะเวลาในการวัดผลไม่เหมาะสม	5
8	การวัดผลน่าจะมีการอิงเกณฑ์มากกว่าอิงกลุ่ม หรือถ้าหากอิงกลุ่มก็น่าจะมีเกณฑ์มาตรฐานที่โรงเรียนกำหนดไว้	4

เชิงอรรถ

¹ John W. Best, Research in Education (4 th ed.; Englewood Cliff, New Jersey : Prentice-Hall, 1981), p. 204.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทนี้จะกล่าวโดยสรุปถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เกี่ยวกับ
  - 1.1 หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร
  - 1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
  - 1.3 วัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด
  - 1.4 การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางด้านการสอน
  - 1.5 การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร เกี่ยวกับ ปัญหาทางการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 5 ด้าน ตามข้อที่ 1
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปีการศึกษา 2532 โดยผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 34 คน และครูผู้สอน จำนวน 278 คน รวมทั้งสิ้น 312 คน ผู้วิจัยได้ไปส่งและไปรับแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 312 ชุด และได้รับคืน จำนวน 312 ชุด เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 304 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.44% ของแบบสอบถามทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

ในตอนที่ 2 และตอนที่ 3 แบ่งคำถามเป็น 5 ด้าน คือ

1. หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. วัสดุ อุปกรณ์การสอนและห้องสมุด
4. การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน
5. การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าร้อยละของข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) เป็นรายชื่อและรายด้านและภาพรวม เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้ง 5 ด้าน
3. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนทั้งหมดเป็นรายชื่อและรายด้าน และภาพรวมเพื่อดูความเบี่ยงเบนของคะแนนเป็นรายชื่อและรายด้าน
4. หาค่า t-test เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานและวิชาการทั้ง 5 ด้าน

การวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ส่วนการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการนั้น วิเคราะห์ด้วยค่า t-test และ ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน เป็นแบบสอบถาม

ปลายเปิด (Open-ended) ผู้วิจัยสรุปเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลมาประกอบตอนที่ 2

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

- 1.1 ผู้บริหารเป็นชายมากกว่าหญิง และครูผู้สอนเป็นหญิงมากกว่าชาย
- 1.2 ผู้บริหารส่วนใหญ่อายุ 31 - 40 ปี ส่วนครูผู้สอนอายุระหว่าง 21 - 30 ปี
- 1.3 ผู้บริหารและครูผู้สอนส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี
- 1.4 ผู้บริหารส่วนใหญ่มีระยะเวลาปฏิบัติงาน 6 - 10 ปี ส่วนครูผู้สอนปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี
- 1.5 โรงเรียนส่วนใหญ่ เปิดสอนประเภทพหุศึกษามากกว่าอุตสาหกรรม

2. สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติงานวิชาการทั้ง 5 ด้าน ปรากฏว่าการปฏิบัติปานกลางทุกด้าน ด้านที่ปฏิบัติมากที่สุดและลดหลั่นลง ไปคือ หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วัสดุ อุปกรณ์การสอน และห้องสมุดและปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การนิเทศและพัฒนากิจการทางการสอน

1. การปฏิบัติงานวิชาการด้านหลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร ปรากฏว่า มีการปฏิบัติมาก 3 อันดับ และปฏิบัติปานกลาง 6 อันดับ เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อ ปรากฏผลดังนี้

1.1 เรื่องที่มีการปฏิบัติมากลดหลั่นตามลำดับ คือ

1.1.1 ครูใช้หลักสูตรและเอกสารการใช้หลักสูตรประกอบในการ

เตรียมการสอน

1.1.2 การจัดครูในโรงเรียนให้รับผิดชอบงานวิชาการ โดยคำนึง

ถึงความรู้ ความสามารถและความถนัด

1.1.3 มีการติดตามดูแลให้ครูดำเนินการสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมาย

ของหลักสูตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 เรื่องที่มีการปฏิบัติในระดับปานกลางลดหลั่นตามลำดับ คือ

- 1.2.1 การจัดวิชาในการเรียนแต่ละวันได้อย่างเหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน
- 1.2.2 การประชุมวางแผนร่วมกันระหว่าง ผู้บริหารโรงเรียนและครู เพื่อให้การสอนเป็นไปตามหลักสูตรกำหนด
- 1.2.3 มีการชี้แจงหลักสูตรให้นักศึกษาเข้าใจ เพื่อเป็นแนวทางในการเรียนและเลือกวิชาเรียนได้อย่างถูกต้อง
- 1.2.4 มีการประชุมชี้แจงให้ครูเข้าใจจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้างของหลักสูตรและปรัชญาการอาชีวศึกษา
- 1.2.5 มีการจัดหาหนังสือหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือครู ใบงาน หนังสือเรียน หนังสือประกอบไว้เพียงพอสำหรับปฏิบัติงานของครู
- 1.2.6 การอบรมหรือแนะนำครูผู้สอน เพื่อให้เข้าใจหลักสูตร และสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร

2. การปฏิบัติงานวิชาการด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปรากฏว่ามีการปฏิบัติมาก 4 ข้อ และมีการปฏิบัติระดับปานกลาง 8 ข้อ

เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อ ปรากฏผลดังนี้

2.1 เรื่องที่มีการปฏิบัติในระดับมากลดหลั่นตามลำดับ คือ

- 2.1.1 มีการให้ครูได้จัดทำโครงการสอนและบันทึกการสอนทุกภาคเรียน
- 2.1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครอบคลุมเนื้อหาและถูกต้อง ตามหลักสูตรกำหนด
- 2.1.3 การขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสม และสอดคล้องกับงานอาชีพจริง
- 2.1.4 มีการจัดให้นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสม และสัมพันธ์กับเนื้อหาที่ปฏิบัติได้เรียนไปแล้ว

2.2 เรื่องที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับดังนี้

- 2.2.1 ฝ่ายบริหารวิชาการควบคุมและตรวจสอบแผนการสอนแต่ละรายวิชาได้ทั่วถึง
- 2.2.2 มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการให้แก่กับนักเรียน เพื่อเพิ่มประสบการณ์ ในการเรียนรู้ เช่น นิทรรศการ กิจกรรมชมรมและการศึกษาดูงานนอกสถานที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.3 ให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกแบบเรียน แบบฝึกหัด และหนังสือประกอบการเรียน

2.2.4 มีการส่งเสริมให้ครูและนักศึกษาใช้ห้องสมุดในการค้นคว้า โดยจัดเตรียมเอกสาร และหนังสือต่าง ๆ ไว้ให้

2.2.5 มีการให้ครูได้มีส่วนร่วมในการวางแผน การจัดกิจกรรม การเรียนการสอนทุกภาคเรียน

2.2.6 ทางโรงเรียนได้มีการจัดการให้ความรู้เกี่ยวกับ กิจกรรม การเรียนการสอน เช่น เทคนิคการสอน วิธีการสอน จิตวิทยาในการสอน ฯลฯ ให้แก่ครู

2.2.7 โรงเรียนได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น หรือผู้ชำนาญงาน ในวิชาชีพต่าง ๆ มาเป็นวิทยากรเพื่อให้ความรู้และประสบการณ์ แก่นักศึกษา

2.2.8 โรงเรียนจัดห้อง หรือหน่วยบริหารแนะแนวไว้เป็นสัดส่วน

3. การปฏิบัติงานวิชาการด้านวัสดุ อุปกรณ์การสอนและห้องสมุด ปรากฏว่ามี การปฏิบัติปานกลางทุกข้อ

เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อ ปรากฏผลดังนี้

3.1 บรรณารักษ์จัดสถานที่ และการให้บริการความสะดวกแก่ครู และนักเรียนในการใช้ห้องสมุด

3.2 บรรณารักษ์จัดห้องสมุดให้มีสภาพเหมาะสมต่อการศึกษาค้นคว้า

3.3 โรงเรียนจัดให้มีอุปกรณ์การสอนที่อยู่ในสภาพดี และทันสมัย

3.4 มีการจัดงบประมาณสำหรับการจัดหาหนังสือ เอกสาร วารสาร สำหรับการค้นคว้าของครูและนักเรียน

3.5 โรงเรียนจัดให้มีหนังสือสำหรับบริการครู และนักเรียนในการ ศึกษาค้นคว้า จำนวนมากเพียงพอกับความต้องการและทันสมัย

3.6 มีการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอน เพื่อประกอบการเรียนการสอน

3.7 มีการสำรวจความต้องการและการจัดอุปกรณ์ความต้องการ ของครู และตรงตามหลักสูตร

3.8 โรงเรียนสนับสนุนให้ครูผลิต และใช้สื่อการสอน

3.9 มีบรรณารักษ์แนะนำในการใช้ห้องสมุด ให้กับนักเรียนก่อน การใช้ห้องสมุด

3.10 มีการอบรมเรื่องการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอนให้ครู

3.11 โรงเรียนจัดให้มีศูนย์อุปกรณ์การสอนเพื่อเก็บรักษาอุปกรณ์การสอนมีครูผลิตชิ้นและจัดทำมารวมทั้ง ให้บริการครูในโรงเรียน

4. การปฏิบัติงานวิชาการด้านการนิเทศ และพัฒนาบุคลากร ปรากฏว่ามีการปฏิบัติด้านนี้มาก 1 อันดับ มีการปฏิบัติปานกลาง 10 อันดับ

เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายชื่อ ปรากฏผลดังนี้

4.1 เรื่องที่มีการปฏิบัติมาก ปรากฏผลดังนี้

4.1.1 มีการประชุมครูเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ก่อนเปิดภาคเรียน

4.2 เรื่องที่มีการปฏิบัติปานกลาง ตามลำดับดังนี้

4.2.1 มีการเยี่ยมชั้นเรียนโดย ผู้บริหารเป็นครั้งคราวเพื่อสังเกตการสอนของครู

4.2.2 ส่งเสริมสนับสนุน ให้ครูมีโอกาสเข้ารับการอบรม หรือสัมมนาทางวิชาการ

4.2.3 มีการส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมฝึกงาน หรือจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อนำความรู้มาปรับปรุง การเรียนการสอน

4.2.4 ฝ่ายวิชาการ ได้จัดทำโครงการนิเทศด้านวิชาการเป็นระยะ ๆ

4.2.5 มีการส่งเสริม ยกย่องชมเชยครู ที่มีความสามารถดีเด่น

4.2.6 โรงเรียนสนับสนุนให้ครูได้ศึกษาต่อตรงตามสาขาที่สอน

4.2.7 การจัดการนิเทศการสอนให้กับครูและสามารถจัดได้อย่าง

สม่ำเสมอ

4.2.8 มีการส่งเสริมให้ครูได้สังเกตการสอนในโรงเรียนเดียวกัน

4.2.9 มีการส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนหรือวิทยากรภายนอก ได้มาสาธิต หรือแนะนำความรู้ใหม่ให้กับครู

4.2.10 มีศึกษานิเทศก์ หรือเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเข้ามาช่วยเหลือครู และโรงเรียนในด้านงานวิชาการ

5. การปฏิบัติงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ปรากฏว่ามีการปฏิบัติมาก 5 ข้อและมีการปฏิบัติปานกลาง 6 ข้อ

5.1 เรื่องที่มีการปฏิบัติมาก ตามลำดับดังนี้

5.1.1 มีการรายงานผลการศึกษานักศึกษาให้นักศึกษา และผู้ปกครองทราบทุกครั้ง ภายในเวลาอันสมควร

5.1.2 มีการกำหนดวัน เวลาในการวัด และประเมินผลการเรียน การสอนไว้ล่วงหน้า ตลอดปีการศึกษา

5.1.3 มีการวัดผลและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษา ทั้ง ภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติและงานที่มอบหมายให้นักศึกษาทำ โดยครอบคลุมเนื้อหาของรายวิชา ตลอดภาคเรียน

5.1.4 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูประเมินผลการเรียนการสอน อย่างสม่ำเสมอ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์

5.2 เรื่องที่มีการปฏิบัติปานกลาง ตามลำดับดังนี้

5.2.1 การประชุมครูเพื่อกำหนดแนวทางในการวัดผล และ ประเมินผลการเรียนการสอน

5.2.2 มีการจัดตั้งกรรมการเพื่อกำหนดการเกี่ยวกับการกิจกรรม การวัดผล การสอน และประเมินผลการเรียนการสอน

5.2.3 มีการประชุมครูเพื่อให้ครูนำผลที่ได้รับจากการประเมิน มาปรับปรุงการเรียนการสอนของโรงเรียน

5.2.4 การจัดให้มีเอกสารคู่มืออุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ซึ่ง อำนวยความสะดวกในการวัดผลและประเมินผล

5.2.5 มีการติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว เพื่อนำมา ปรับปรุงการเรียนการสอน

5.2.6 การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน

3. ปัญหาในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยของปัญหาในการบริหารงานวิชาการทั้ง 5 ด้าน ปรากฏว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง โดยเรียงด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าตามลำดับ ดังนี้ การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลักสูตร และ องค์ประกอบของหลักสูตร การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน และวัสดุอุปกรณ์ การสอนและห้องสมุด

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยเป็นด้าน ปรากฏผลดังนี้

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร และองค์ประกอบของหลักสูตร มีปัญหาระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายชื่อ ปรากฏว่า ทุกข้อมีปัญหา ปานกลาง โดยเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า คือ

- 1.1 ครูใช้หลักสูตร และเอกสารการใช้หลักสูตรประกอบในการเตรียม การสอน
- 1.2 มีการประชุมชี้แจงให้ครูเข้าใจ จุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้างของ หลักสูตร และปรัชญาการศึกษา
- 1.3 มีการชี้แจงหลักสูตรให้นักศึกษาเข้าใจเพื่อเป็นแนวทางในการเรียน และเลือกวิชาเรียนได้อย่างถูกต้อง
- 1.4 การจัดครูในโรงเรียนให้รับผิดชอบงานวิชาการ โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ และความถนัด
- 1.5 การจัดวิชาในการเรียน แต่ละวันได้อย่างเหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน
- 1.6 มีการติดตามดูแลให้ครูดำเนินการสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
- 1.7 มีการจัดหาหนังสือหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือครู ใบบาง หนังสือเรียน หนังสือประกอบไว้เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานของครู
- 1.8 การประชุมวางแผนร่วมกัน ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูเพื่อให้ การสอนเป็นไปตามหลักสูตร
- 1.9 การอบรม หรือแนะนำครูผู้สอนเพื่อให้เข้าใจหลักสูตร และสิ่งที่ เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร

2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีปัญหา อยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายชื่อ ปรากฏผลว่า มีปัญหา ปานกลาง 10 ข้อ และมีปัญหาน้อย 2 ข้อ

- 2.1 เรื่องที่มีปัญหาปานกลาง ตามลำดับดังนี้
  - 2.1.1 การขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาได้ ฝึกงานที่เหมาะสม และสอดคล้องกับงานอาชีพจริง
  - 2.1.2 มีการจัดให้นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสม และสัมพันธ์กับ เนื้อหาทฤษฎีที่ได้เรียนไปแล้ว

2.1.3 มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการให้แก่ นักเรียน เพื่อเพิ่มประสบการณ์ ในการเรียนรู้ เช่น นิทรรศการ กิจกรรมชมรม และการศึกษาดูงาน นอกสถานที่

2.1.4 ให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกแบบเรียน แบบฝึกหัด และหนังสือประกอบการเรียน

2.1.5 มีการส่งเสริมให้ครูและนักศึกษาใช้ห้องสมุด ในการค้นคว้า โดยจัดเตรียมเอกสาร และหนังสือต่าง ๆ ไว้ให้

2.1.6 ฝ่ายบริหารวิชาการควบคุม และตรวจสอบแผนการสอน แต่ละรายวิชาได้ทั่วถึง

2.1.7 โรงเรียนได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น หรือผู้ชำนาญงาน ในวิชาชีพต่าง ๆ มาเป็นวิทยากรเพื่อให้ความรู้และประสบการณ์แก่นักศึกษา

2.1.8 มีการให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนทุกภาคเรียน

2.1.9 ทางโรงเรียนได้มีการจัดให้ความรู้ เกี่ยวกับกิจกรรม การเรียนการสอน เช่น เทคนิคการสอน วิธีการสอน จิตวิทยาในการสอน ฯลฯ ให้แก่ครู

2.1.10 โรงเรียนจัดห้องหรือหน่วยบริการแนะแนวไว้เป็นสัดส่วน

2.2 เรื่องที่มีปัญหาท่อน้อย ตามลำดับดังนี้ คือ

2.2.1 มีการให้ครูได้จัดทำโครงการสอน และบันทึกการสอน ทุกภาคเรียน

2.2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครบคลุมเนื้อหา และ ถูกต้องตามหลักสูตรกำหนด

3. ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน และห้องสมุด มีปัญหาปานกลาง และเมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อปรากฏว่า ทุกข้อมีปัญหาปานกลาง โดยเรียงลำดับจากข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า ดังนี้

3.1 บรรณารักษ์จัดสถานที่และการให้บริการความสะดวกแก่ครู และนักเรียน ในการใช้ห้องสมุด

3.2 โรงเรียนจัดให้มีอุปกรณ์การสอนที่อยู่ในสภาพดี และทันสมัย

3.3 บรรณารักษ์จัดห้องสมุด ให้มีสภาพเหมาะสมต่อการศึกษาค้นคว้า

3.4 มีการจัดงบประมาณสำหรับการจัดหาหนังสือ เอกสาร วารสารสำหรับการค้นคว้าของครู และนักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 3.5 มีการสำรวจ ความต้องการและการจัดอุปกรณ์ตามต้องการของครู และตรงตามหลักสูตร
- 3.6 มีบรรณารักษ์แนะนำในการใช้ห้องสมุดให้กับนักเรียนก่อนการใช้ห้องสมุด
- 3.7 โรงเรียนสนับสนุนให้ครูผลิตและใช้สื่อการสอน
- 3.8 มีการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอน เพื่อประกอบ การเรียนการสอน
- 3.9 โรงเรียนจัดให้มีหนังสือสำหรับบริการครู และนักเรียนในการศึกษา ค้นคว้า จำนวนมากเพียงพอกับความต้องการและทันสมัย
- 3.10 มีการอบรม เรื่องการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอนให้ครู
- 3.11 โรงเรียนจัดให้มีศูนย์อุปกรณ์การสอน เพื่อเก็บรักษาอุปกรณ์การสอน มีครูผลิตขึ้นและจัดทามารวมทั้งให้บริการครูในโรงเรียน
4. ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศ และพัฒนาบุคลากรทางการสอน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายชื่อ ปรากฏว่า ทุกข้อ มีปัญหาในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า ดังนี้
- 4.1 มีการประชุมครูเพื่อดำเนินการ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ก่อนเปิดภาคเรียน
- 4.2 มีการเยี่ยมชั้นเรียน โดยผู้บริหารเป็นครั้งคราว เพื่อสังเกตการสอน ของครู
- 4.3 ฝ่ายวิชาการได้จัดทำโครงการนิเทศด้านวิชาการเป็นระยะ ๆ
- 4.4 มีการส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมฝึกงาน หรือจัดประชุมสัมมนา เชิงปฏิบัติการ เพื่อนำความรู้มาปรับปรุงการเรียนการสอน
- 4.5 มีการส่งเสริม ยกย่อง ชมเชยครูที่มีความสามารถดีเด่น
- 4.6 มีการส่งเสริมให้ครู ได้สังเกตการสอนในโรงเรียนเดียวกัน
- 4.7 โรงเรียนสนับสนุนให้ครูได้ศึกษาต่อตารางตามสาขาที่สอน
- 4.8 มีการส่งเสริมให้ครู ในโรงเรียนหรือวิทยากรภายนอกได้มาสาธิต หรือแนะนำความรู้ใหม่ให้กับครู
- 4.9 การจัดการนิเทศการสอนให้กับครู และสามารถจัดได้อย่างสม่ำเสมอ
- 4.10 มีศึกษานิเทศก์ หรือเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษา เอกชนเข้ามาช่วยเหลือครู และโรงเรียนในด้านงานวิชาการ
- 4.11 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีโอกาส เข้ารับการอบรมหรือสัมมนาทางวิชาการ

5. ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อ ปรากฏว่า มีปัญหา ด้านนี้้อย 1 อันดับ และมีปัญหาปานกลาง 9 อันดับ

5.1 เรื่องที่มีปัญหาปานกลาง ตามลำดับดังนี้

5.1.1 มีการกำหนดวันเวลาในการวัด และประเมินผลการเรียน ว่าง่วงหน้า ตลอดปีการศึกษา

5.1.2 มีการวัดผล และประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาทั้ง ภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติและงานที่มอบหมายให้ นักศึกษาทำ โดยครอบคลุมเนื้อหาของรายวิชา ตลอดภาคเรียน

5.1.3 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูประเมินผลการเรียนการสอน อย่าง สม่ำเสมอและเป็นไปตามวัตถุประสงค์

5.1.4 การประชุมครูเพื่อกำหนดแนวทางในการวัดผล และการ ประเมินผลการเรียนการสอน

5.1.5 มีการจัดตั้งกรรมการเพื่อดำเนินการ เกี่ยวกับกิจกรรม การวัดผล การสอน และประเมินผลการเรียนการสอน

5.1.6 การจัดให้มีเอกสารคู่มือ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ซึ่ง อำนวยความสะดวกในการวัดผลและประเมินผล

5.1.7 มีการประชุมเพื่อให้ครู นำผลที่ได้รับจากการประเมินมา ปรับปรุงการเรียนการสอนของโรงเรียน

5.1.8 การติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว เพื่อนำมา ปรับปรุงการเรียนการสอน

5.1.9 มีการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรม เกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน

5.2 เรื่องที่มีปัญหาต่ำ มีเพียงด้านเดียว คือ

5.2.1 มีการรายงานผลการศึกษาของนักศึกษาให้นักศึกษา และ ผู้ปกครองทราบทุกครั้ง ภายในเวลาอันสมควร

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ

เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ย ของการปฏิบัติงานในการบริหารงานวิชาการทั้ง 5 ด้าน เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูผู้สอน ปรากฏผลดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร ความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร และองค์ประกอบของหลักสูตร ของทั้ง 2 กลุ่ม เมื่อพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยรวมเปรียบเทียบกัน ผลปรากฏว่า แตกต่างกัน คือ ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านหลักสูตร และองค์ประกอบของหลักสูตร ว่ามีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่ครูผู้สอนคิดว่าการปฏิบัติในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า

1.1 ความคิดเห็นทั้ง 2 กลุ่ม ตรงกันในระดับมาก ได้แก่

1.1.1 การจัดครูในโรงเรียนให้รับผิดชอบงานวิชาการ โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถและความถนัด

1.1.2 ครูใช้หลักสูตร และเอกสารการใช้หลักสูตร ประกอบในการเตรียมการสอน

1.1.3 มีการติดตามดูแลให้ครูดำเนินการสอน เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1.2 ความคิดเห็นทั้ง 2 กลุ่ม เห็นไม่ตรงกัน โดยผู้บริหารเห็นว่าปฏิบัติในระดับมาก แต่ครูผู้สอนเห็นว่าปฏิบัติในระดับปานกลาง ได้แก่

1.2.1 มีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่าง ผู้บริหาร โรงเรียน และครู เพื่อให้การสอนเป็นไปตามหลักสูตรกำหนด

1.2.2 มีการประชุมชี้แจงให้ครูเข้าใจ จุดมุ่งหมายหลักการ โครงสร้างของหลักสูตร และปรัชญาการอาชีวศึกษา

1.2.3 การอบรมหรือแนะนำครูผู้สอน เพื่อให้ เข้าใจหลักสูตรและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร

1.2.4 การจัดวิชาในการเรียนแต่ละวัน ได้อย่างเหมาะสมกับสภาพของการเรียน

1.2.5 การชี้แจงหลักสูตรให้นักศึกษาเข้าใจ เพื่อเป็นแนวทางในการเรียนและเลือกวิชาเรียน ได้อย่างถูกต้อง

1.2.6 มีการจัดหาหนังสือหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือครู ใบบาง หนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบไว้เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานของครู

2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนของทั้ง 2 กลุ่ม เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยรวมเปรียบเทียบกับผล ปรากฏว่า แตกต่างกัน โดยผู้บริหารเห็นว่ากรปฏิบัติงานด้านวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในระดับมาก ขณะที่ครูผู้สอนเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณารายชื่อ ปรากฏว่า

2.1 ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่ม เห็นตรงกันในระดับมาก ได้แก่

2.1.1 มีการให้ครูได้จัดทำโครงการสอน และบันทึกการสอนทุก

ภาคเรียน

2.1.2 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนคลุมเนื้อหาถูกต้อง ตาม

หลักสูตรกำหนด

2.1.3 มีการจัดให้นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสม และสัมพันธ์กับ

เนื้อหาทฤษฎีที่ได้เรียนไปแล้ว

2.1.4 การขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาได้

ฝึกงานที่เหมาะสม และสอดคล้องกับงานอาชีพจริง

2.2 ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่ม เห็นตรงกันในระดับปานกลาง ได้แก่

2.2.1 โรงเรียนได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น หรือผู้ชำนาญงานใน
วิชาชีพต่าง ๆ มาเป็นวิทยากร

2.2.2 โรงเรียนจัดห้อง หรือหน่วยบริการแนะแนวไว้เป็นสัดส่วน

2.3 ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่ม เห็นไม่ตรงกัน โดยผู้บริหารเห็นว่าปฏิบัติ

ในระดับมาก แต่ครูผู้สอนเห็นว่าปฏิบัติในระดับปานกลาง ได้แก่

2.3.1 ทางโรงเรียนได้มีการจัดการให้ความรู้ เกี่ยวกับกิจกรรม
การเรียนการสอน เช่น เทคนิคการสอน วิธีการสอน จิตวิทยาในการสอน ฯลฯ ให้แก่ครู

2.3.2 มีการให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนทุกภาค

2.3.3 ให้ครูมีส่วนร่วมในการคัดเลือกแบบเรียน แบบฝึกหัด และ
หนังสือประกอบการเรียน

2.3.4 มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการให้แก่ นักเรียน
เพื่อเพิ่มประสบการณ์ ในการเรียนรู้ เช่น นิทรรศการ กิจกรรมชมรมและการศึกษาดูงาน
นอกสถานที่

2.3.5 มีการส่งเสริมให้ครูและนักศึกษาใช้ห้องสมุดในการค้นคว้า

2.3.6 ฝ่ายบริหารงานวิชาการควบคุมและตรวจสอบแผนการสอน

แต่ละรายวิชาได้ทั่วถึง

3. ด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด

ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการด้านวัสดุ อุปกรณ์การสอนและห้องสมุดของทั้ง 2 กลุ่ม เมื่อพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยรวมเปรียบเทียบกัน ผลปรากฏว่ามีความเห็นตรงกัน คือ ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอน มีความเห็นว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า

3.1 ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่ม เห็นตรงกันในระดับปานกลาง ได้แก่

- 3.1.1 มีการจัดงบประมาณสำหรับการจัดหาหนังสือ เอกสาร วารสาร สำหรับการค้นคว้าของครูและนักเรียน
- 3.1.2 โรงเรียนจัดให้มีศูนย์อุปกรณ์การสอนเพื่อเก็บรักษาอุปกรณ์การสอน ที่ครูผลิตขึ้นและจัดตามารวมกันให้บริการครูในโรงเรียน
- 3.1.3 มีการสำรวจความต้องการและการจัดอุปกรณ์การสอนตามต้องการของครู และตรงตามหลักสูตร
- 3.1.4 มีการอบรมเรื่องการผลิต และการใช้สื่อการเรียนการสอนให้ครู
- 3.1.5 โรงเรียนสนับสนุนให้ครูผลิตและใช้สื่อการเรียน
- 3.1.6 บรรณารักษ์จัดห้องสมุด ให้มีสภาพเหมาะสมต่อการศึกษาค้นคว้า
- 3.1.7 โรงเรียนจัดให้มีหนังสือ สำหรับบริการครูและนักเรียนในการศึกษาค้นคว้า จำนวนมากเพียงพอกับความต้องการและทันสมัย
- 3.1.8 มีบรรณารักษ์แนะนำในการใช้ห้องสมุด ให้กับนักเรียนก่อนการใช้ห้องสมุด

3.2 ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่ม เห็นไม่ตรงกัน โดยผู้บริหารเห็นว่า มีการปฏิบัติในระดับมาก แต่ครูผู้สอนเห็นว่าปฏิบัติในระดับปานกลาง

- 3.2.1 มีการอำนวยความสะดวก เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอน เพื่อประกอบการเรียนการสอน
- 3.2.2 โรงเรียนจัดให้มีอุปกรณ์การสอนที่อยู่ในสภาพดี และทันสมัย
- 3.2.3 บรรณารักษ์จัดสถานที่ และการให้บริการความสะดวกแก่ครูและนักเรียนในการใช้ห้องสมุด

4. ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศ และการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ของทั้ง 2 กลุ่ม เมื่อพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยรวมเปรียบเทียบด้านผลปรากฏว่ามีความคิดเห็นตรงกัน คือ

ทั้งผู้บริหาร และครูผู้สอนมีความเห็นตรงกันว่า การปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า

4.1 ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่ม เห็นตรงกันในระดับมาก ได้แก่

4.1.1 มีการประชุมเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนก่อนเปิดภาคเรียน

4.2 ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่ม เห็นตรงกัน ในระดับปานกลาง ได้แก่

4.2.1 ฝ่ายวิชาการได้จัดทำโครงการนิเทศงานด้านวิชาการเป็นระยะ ๆ

4.2.2 มีการส่งเสริมให้ครูได้สังเกตการสอนในโรงเรียนเดียวกัน

4.2.3 มีการส่งเสริมให้ครูในโรงเรียน หรือวิทยากรภายนอก ได้มาสาธิตหรือแนะนำความรู้ใหม่ให้กับครู

4.2.4 มีการส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมฝึกงาน หรือจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อนำความรู้มาปรับปรุงการเรียนการสอน

4.2.5 มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีโอกาสรับการอบรม หรือสัมมนาทางวิชาการ

4.2.6 โรงเรียนสนับสนุนให้ครูศึกษาต่อตรงตามสาขาวิชาที่สอน

4.3 ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่ม เห็นไม่ตรงกัน โดยผู้บริหารเห็นว่ามีการปฏิบัติมาก แต่ครูผู้สอนเห็นว่ามีการปฏิบัติในระดับปานกลาง ได้แก่

4.3.1 มีการเยี่ยมชมชั้นเรียน โดยผู้บริหารเป็นครั้งคราวเพื่อสังเกตการสอนของครู

4.4 ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่ม เห็นไม่ตรงกัน โดยผู้บริหารเห็นว่า มีการปฏิบัติปานกลาง แต่ครูผู้สอนเห็นว่ามีการปฏิบัติน้อย ได้แก่

4.4.1 มีศึกษานิเทศก์หรือเจ้าหน้าที่จากสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชนเข้ามาช่วยเหลือครู และโรงเรียนในด้านงานวิชาการ

5. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอนของทั้ง 2 กลุ่ม เมื่อพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยรวมเปรียบเทียบกัน ผลปรากฏว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยผู้บริหารเห็นว่ามีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก แต่ครูผู้สอนเห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า

5.1 ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่ม เห็นตรงกันในระดับมาก ได้แก่

5.1.1 มีการกำหนดวันเวลา ในการวัดผลและประเมินผลการเรียน การสอนไว้ล่วงหน้าตลอดปีการศึกษา

5.1.2 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูประเมินผลการเรียนการสอนอย่าง สม่ำเสมอ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์

5.1.3 มีการวัดผล และประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาทำ โดย ครอบคลุมเนื้อหาของรายวิชาตลอดภาคเรียน

5.1.4 มีการรายงานผลการศึกษาของนักศึกษาให้นักศึกษา และ ผู้ปกครองทราบทุกครั้งภายในเวลาอันสมควร

5.2 ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่ม เห็นตรงกันในระดับปานกลาง ได้แก่

5.2.1 มีการจัดตั้งคณะกรรมการ เพื่อดำเนินการ เกี่ยวกับกิจกรรม การวัดผล การสอน และประเมินผลการเรียนการสอน

5.2.2 มีการติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว เพื่อนำมา ปรับปรุงการเรียนการสอน

5.3 ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่ม เห็นไม่ตรงกัน โดยผู้บริหารเห็นว่ามีการ ปฏิบัติในระดับมาก แต่ครูผู้สอนเห็นว่าปฏิบัติในระดับปานกลาง ได้แก่

5.3.1 การประชุมครู เพื่อกำหนดแนวทางในการวัดผล และประเมิน ผลการเรียนการสอน

5.3.2 มีการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน

5.3.3 การจัดให้มีเอกสารคู่มืออุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ซึ่ง อำนวยความสะดวกในการวัดผล และประเมินผล

5.3.4 การประชุมครู เพื่อให้ครูนำผลที่ได้รับจากการประเมิน มาปรับปรุงทางการเรียนการสอนของ โรงเรียน

สรุป ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพการบริหารงาน วิชาการ ทั้ง 5 ด้านในระดับปานกลางเมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว มีความเห็นตรงกัน 2 ด้าน คือ ด้านวัสดุ อุปกรณ์การสอนและห้องสมุด และด้านการนิเทศและพัฒนากุศลการทางการสอน ส่วนอีก 3 ด้าน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน คือ ผู้บริหารเห็นว่าปฏิบัติมาก ส่วนครูผู้สอนเห็นว่า ปฏิบัติปานกลาง ได้แก่ ด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ

เมื่อพิจารณาคำคะแนนเฉลี่ยของปัญหาในการบริหารงานวิชาการทั้ง 5 ด้าน เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ปรากฏผลดังนี้

1. ด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรของทั้ง 2 กลุ่ม เมื่อพิจารณาจากคำคะแนนเฉลี่ยเปรียบเทียบกัน ผลปรากฏว่า มีความคิดเห็นตรงกันในระดับปานกลางทุกข้อ

1.1 ครูใช้หลักสูตรและเอกสารการใช้หลักสูตรประกอบการเตรียมการสอน

1.2 มีการชี้แจงหลักสูตรให้นักศึกษาเข้าใจเพื่อเป็นแนวทางในการเรียน และเลือกเรียนได้อย่างถูกต้อง

1.3 มีการประชุมชี้แจงให้ครูเข้าใจจุดมุ่งหมาย หลักการโครงสร้างของหลักสูตรและปรัชญาการอาชีวศึกษา

1.4 การจัดวิชาในการเรียน แต่ละวันได้อย่างเหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน

1.5 มีการติดตามดูแลให้ครูดำเนินการสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1.6 การจัดครูในโรงเรียนให้รับผิดชอบงานวิชาการ โดยคำนึงถึงความรู้

ความสามารถและความถนัด

1.7 มีการจัดหาหนังสือหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือครู ใบบาง หนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบไว้อย่างเพียงพอ สำหรับการปฏิบัติงานของครู

1.8 การประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียน และครูเพื่อให้อการสอนเป็นไปตามหลักสูตร

1.9 การอบรมหรือแนะนำครูผู้สอนเพื่อให้เข้าใจหลักสูตร และสิ่งเกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร

2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของทั้ง 2 กลุ่ม เมื่อพิจารณาจากคำคะแนนเฉลี่ยเปรียบเทียบกัน ผลปรากฏว่า มีความคิดเห็นตรงกันในระดับปานกลาง

แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏผลดังนี้

2.1 .ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่ม เห็นตรงกันในระดับปานกลาง ได้แก่

2.1.1 โรงเรียนได้มีการจัดการให้ความรู้เกี่ยวกับ กิจกรรมการเรียนการสอน เช่น เทคนิคการสอน วิธีการสอน จิตวิทยาในการสอน ฯลฯ ให้แก่ครู

2.1.2 มีการให้ครูได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกภาคเรียน

2.1.3 ให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกแบบเรียนแบบฝึกหัดและหนังสือประกอบการเรียน

2.1.4 มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการให้แก่นักเรียน เพื่อเพิ่มประสบการณ์ในการเรียน เช่น นิทรรศการ กิจกรรม ชมรมและการศึกษาดูงานนอกสถานที่

2.1.5 มีการส่งเสริมให้ครูและนักศึกษาใช้ห้องสมุด ในการค้นคว้า โดยเตรียมเอกสารและหนังสือต่าง ๆ ไว้ให้

2.1.6 มีการจัดให้นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสม และสัมพันธ์กับเนื้อหาทฤษฎีที่ได้เรียนไปแล้ว

2.1.7 โรงเรียนได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น หรือผู้ชำนาญงานในวิชาชีพต่าง ๆ มาเป็นวิทยากรเพื่อให้ความรู้และประสบการณ์แก่นักศึกษา

2.1.8 การขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสมและสอดคล้องกับงานอาชีพจริง

2.1.9 โรงเรียนจัดห้อง หรือหน่วยบริการแนะแนวไว้เป็นสัดส่วน

2.1.10 ฝ่ายบริหารงานวิชาการควบคุมและตรวจสอบแผนการสอนแต่ละรายวิชาได้ทั่วถึง

2.2 ความคิดเห็นที่ทั้งสองกลุ่มเห็นไม่ตรงกัน โดยผู้บริหารเห็นว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง แต่ครูผู้สอนเห็นว่า มีปัญหาน้อย ได้แก่

2.2.1 มีการให้ครูจัดทำโครงการสอนและบันทึกการสอนทุกภาคเรียน

2.2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครอบคลุมเนื้อหา และถูกต้องตามหลักสูตรกำหนด

3. ด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุดของทั้ง 2 กลุ่ม เมื่อพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ย เปรียบเทียบกัน ผลปรากฏว่า มีความคิดเห็นตรงกัน คือทั้งผู้บริหาร และครูผู้สอนมีความคิดเห็น เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการด้านวัสดุและอุปกรณ์การสอน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ดังนี้

3.1 บรรณารักษ์จัดสถานที่และบริการ ความสะดวกแก่ครูและนักเรียนในการใช้ห้องสมุด

3.2 บรรณารักษ์จัดห้องสมุดให้มีสภาพเหมาะสมต่อการศึกษาค้นคว้า

3.3 โรงเรียนจัดให้มีอุปกรณ์การสอนที่อยู่ในสภาพดีและทันสมัย

3.4 มีการจัดงบประมาณสำหรับการจัดหาหนังสือเอกสาร วารสาร สำหรับการค้นคว้า ของครูและนักเรียน

3.5 มีบรรณารักษ์แนะนำในการใช้ห้องสมุด ให้กับนักเรียนก่อนการใช้ห้องสมุด

3.6 มีการสำรวจความต้องการและการจัดอุปกรณ์การสอน ความต้องการของครูและตรงตามหลักสูตร

3.7 โรงเรียนสนับสนุนให้ครูผลิตและใช้สื่อการสอน

3.8 มีการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับ การใช้อุปกรณ์การสอนเพื่อประกอบการเรียนการสอน

3.9 โรงเรียนจัดให้มีหนังสือสำหรับบริการครูและนักเรียนในการค้นคว้าจำนวนมากเพียงพอกับความต้องการและทันสมัย

3.10 มีการอบรมเรื่องการผลิต และ การใช้สื่อการเรียนการสอนให้ครู

3.11 โรงเรียนจัดให้มีศูนย์อุปกรณ์การสอน เพื่อเก็บรักษาอุปกรณ์การสอนที่ครูผลิตขึ้นและจัดทามารวมทั้ง ให้บริการครูในโรงเรียน

4. ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศและพัฒนาศาสนาทางการสอนของทั้ง 2 กลุ่ม เมื่อพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยเปรียบเทียบกัน ผลปรากฏว่ามีความคิดเห็นตรงกันในระดับปานกลาง คือทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากร อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า

4.1 ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่ม ตรงกันในระดับปานกลาง ได้แก่

4.1.1 มีการเยี่ยมชมชั้นเรียน โดยผู้บริหารเป็นครั้งคราว เพื่อสังเกตการสอนของครู

4.1.2 ฝ่ายวิชาการได้จัดทำโครงการนิเทศด้านวิชาการเป็นระยะ ๆ

4.1.3 มีการส่งเสริมให้ครูได้สังเกตการสอนในโรงเรียนเดียวกัน

4.1.4 มีการส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนหรือวิทยากรภายนอก ได้มีการสาธิตหรือแนะนำความรู้ใหม่ให้กับครู

4.1.5 มีการส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมฝึกงานหรือจัดประชุมสัมมนา ซึ่งปฏิบัติการเพื่อนำความรู้มาปรับปรุงการเรียนการสอน

4.1.6 มีการส่งเสริมยกย่องชมเชยครูที่มีความสามารถดีเด่น

4.1.7 การจัดการนิเทศการสอนให้กับครูและสามารถจัดได้อย่าง
สม่ำเสมอ

4.1.8 มีศึกษานิเทศก์หรือเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชนเข้ามาช่วยเหลือครูและโรงเรียนในด้านงานวิชาการ

4.1.9 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีโอกาส เข้ารับการอบรมหรือสัมมนา
ทางวิชาการ

4.1.10 โรงเรียนสนับสนุนให้ครูได้ศึกษาต่อ ตรงตามสาขาวิชาที่สอน

4.2 ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่ม เห็นไม่ตรงกัน โดยผู้บริหารเห็นว่ามีปัญหาบ่อย
แต่ครูผู้สอนเห็นว่ามีปัญหาปานกลาง ได้แก่

4.2.1 มีการประชุมเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
ก่อนเปิดภาคเรียน

5. ด้านการวัดผลและการประเมินผลทางการเรียนการสอน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลและ
การประเมินผลทางการเรียนการสอนของทั้ง 2 กลุ่ม เมื่อพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ย
เปรียบเทียบกันผลปรากฏว่ามีความคิดเห็นตรงกัน คือ ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็น
เกี่ยวกับ ปัญหาทางวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน มีปัญหาอยู่ใน
ระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า

5.1 ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่ม เห็นตรงกันในระดับน้อย ได้แก่

5.1.1 มีการรายงานผลการศึกษานักศึกษาให้นักศึกษาและ
ผู้ปกครองทราบทุกครั้งภายในเวลาอันสมควร

5.2 ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่ม เห็นตรงกันในระดับปานกลาง ได้แก่

5.2.1 การประชุมครูเพื่อกำหนดแนวทางในการวัดและประเมินผล
การเรียนการสอน

5.2.2 มีการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับ การวัดผล
และประเมินผลการเรียนการสอน

5.2.3 มีการกำหนดเวลาในการวัดผลและประเมินผลการเรียน
การสอนอย่างสม่ำเสมอและเป็นไปตามวัตถุประสงค์

5.2.4 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูประเมินผลการเรียนการสอนอย่าง
สม่ำเสมอและเป็นไปตามวัตถุประสงค์

5.2.5 การจัดให้มีเอกสารคู่มือ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ซึ่งอำนวยความสะดวกในการวัดผลและประเมินผล

5.2.6 มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับ กิจกรรมการวัดผลการสอนและประเมินผลการเรียนการสอน

5.2.7 มีการติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว เพื่อนำมาปรับปรุงทางการเรียนการสอนของโรงเรียน

5.2.8 มีการประชุมครู เพื่อให้ครูนำผลที่ได้จากการประเมินผลมาปรับปรุงทางการเรียนการสอนของโรงเรียน

5.3 ความคิดเห็นที่ทั้ง 2 กลุ่ม เห็นไม่ตรงกัน โดยผู้บริหารเห็นว่าปัญหาน้อย แต่ผู้สอนเห็นว่ามีปัญหาปานกลาง ได้แก่

5.3.1 มีการวัดผลและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และงานที่มอบหมายให้นักศึกษาทำ โดยครอบคลุมเนื้อหาของรายวิชาตลอดภาคเรียน

สรุป ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้ง 5 ด้านนั้น ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการตรงกันทุกด้าน ในระดับปานกลาง

6. ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการ นั้นสรุปได้ดังนี้

6.1 ด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม เห็นว่ามีปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด และรองลงมาดังนี้ หลักสูตรมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรบ่อยทำให้ลำบากต่อการปฏิบัติ ถัดมา คือ มีการใช้หลักสูตรหลายหลักสูตรในโรงเรียนเดียวกัน ทำให้มีปัญหาด้านบุคลากร ปัญหานักเรียนซ้ำชั้น และผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตรเพราะผู้บริหาร มิได้ชี้แจง

6.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามสูงสุด คือ มีเวลาน้อย ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ถัดมาคือ ขาดงบประมาณและขาดอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน และลักษณะของกิจกรรมไม่ได้ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพราะส่วนใหญ่ครูเป็นคนกำหนด ให้ทำมากกว่า นักเรียนคิดขึ้นเอง

6.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด พบว่า ความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามสูงสุด คือ วัสดุ อุปกรณ์ มีจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียน ถัดมาคือ การเบิกและการขี้อุปกรณ์มีขั้นตอนมากเกินไป ทำให้เสียเวลาและครูผู้สอนเกิดความเบื่อหน่าย และวัสดุ อุปกรณ์ล้าสมัย ไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

6.4 ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน พบว่า ความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามสูงสุด คือ ผู้บริหารและฝ่ายวิชาการขาดความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการนิเทศ ถัดมาคือ สช. ไม่เคยสนใจและส่งคนมานิเทศเลย และบุคลากรมีจำนวนจำกัดโอกาสที่จะส่งไปอบรมสัมมนาภายนอกมีน้อย เพราะมีผลต่อการเรียนการสอน

6.5 ด้านการวัดผลและประเมินผลการสอน พบว่า ความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามสูงสุด คือ อาจารย์ไม่มีสิทธิตัดเกรดเอง แต่เกรดมาจากคณะกรรมการในการประเมินผลของโรงเรียน ถัดมาคือ ครูผู้สอนไม่เข้าใจ เรื่องการวัดประเมินผลดีพอเพราะไม่ได้จบมาทางด้านครูโดยตรง และการวัดผลยังขาดมาตรฐาน ไม่มีกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับความพอใจของผู้ตัดเกรด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยทำให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการ ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังต่อไปนี้

1. สภาพการบริหารงานวิชาการ

จากการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติงานวิชาการทั้ง 5 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าคะแนนสูงสุดและลดหลั่นกันไปดังนี้ คือ ด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด และที่ปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน ซึ่งผู้วิจัยจะได้อภิปรายผล เป็นรายด้านดังนี้

1.1 ด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร

จากการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนโดยส่วนรวม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เห็นว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง แต่ก็มากกว่าด้านอื่น ๆ ทุกด้านซึ่งการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิลาวัลย์ ต้นวัฒนพงศ์ ที่พบว่า ผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นว่าเป็นปฏิบัติน่าเกี่ยวกับ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้¹ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวนชม คำหอมกุล ที่พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นว่าเป็นการปฏิบัติงานวิชาการด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร เป็นอันดับแรกเช่นเดียวกัน²

แต่เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรเป็นรายข้อ พบว่าการปฏิบัติที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงใน 3 ลำดับแรก คือ ครูใช้หลักสูตรและเอกสารการใช้หลักสูตรประกอบในการเตรียมการสอน การจัดครูในโรงเรียน ให้รับผิดชอบงานวิชาการ โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถและความถนัด และมีการติดตามดูแลให้ครูดำเนินการสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและอันดับสุดท้าย คือ การอบรมหรือแนะนำครูผู้สอนเพื่อให้เข้าใจหลักสูตรและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร

จากสภาพสังคมในปัจจุบัน โรงเรียนเอกชน ต้องแข่งขันกับโรงเรียนรัฐบาล จึงจำเป็นต้องปรับปรุงงานวิชาการ ในด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรให้ทัดเทียมกับโรงเรียนรัฐบาล ในระยะ 4-5 ปีที่ผ่านมา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษามีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรบ่อยมากตามโรงเรียนรัฐบาล ซึ่งโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จะเลือกใช้หลักสูตรของกรมอาชีวศึกษา หรือหลักสูตรของกรมเทคโนโลยี ก็ได้ ดังนั้นในด้านหลักสูตรครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องใช้หลักสูตร และเอกสารการใช้หลักสูตรประกอบในการเตรียมการสอน จากผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า โรงเรียนจัดให้มีการอบรมหรือแนะนำครูผู้สอนเพื่อให้เข้าใจหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรค่อนข้างน้อย พิจารณาจากค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย และการจัดหาหนังสือหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร คู่มือครู ใบบางหนังสืออ่านประกอบการเรียนการสอนไม่เพียงพอกับความต้องการ ในขณะเดียวกันในการจัดครูในโรงเรียนให้รับผิดชอบงานวิชาการ โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถและความถนัด และมีการติดตามดูแลให้ครูดำเนินการสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตรทางโรงเรียน ปฏิบัติในระดับมาก ซึ่งจะทำให้สามารถปรับปรุงงานวิชาการ ที่เกี่ยวกับหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร เพื่อให้ทัดเทียมกับโรงเรียนรัฐบาล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นที่น่าสังเกตว่าจากการวิจัยครั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอน ปรากฏผลว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติงานวิชาการด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ในขณะที่ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นสภาพธรรมดาที่ผู้บริหารกับครูผู้สอนย่อมมีความคิดเห็นแตกต่างกันบ้างในเรื่อง หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร ทั้งนี้เพราะต่างฝ่ายต่างทำงานคนละประเภทของตำแหน่งหน้าที่

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

จากการวิจัยพบว่าทั้งผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นโดยส่วนรวมว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติงานด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ทั้งครูผู้สอนและผู้บริหารเห็นว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติมากใน 3 ลำดับแรกจากคะแนนเฉลี่ย คือ มีการให้ครูได้จัดทำโครงการสอนและบันทึกการสอนทุกภาคเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครอบคลุมเนื้อหาและถูกต้องตามหลักสูตรกำหนด และการขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสมสอดคล้องกับอาชีพจริง จะเห็นได้ว่าโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ให้ความสำคัญกับโครงการสอนและบันทึกการสอนอย่างมากเพราะ ทั้งโครงการสอน และบันทึกการสอนจะเป็นแนวทางในการปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการสอนตลอดจนการประเมินผลการสอนว่าตรงกับจุดมุ่งหมายของรายวิชาหรือไม่ และเป็นการเตรียมการสอนล่วงหน้าของครู จะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครอบคลุมเนื้อหาและถูกต้องตามหลักสูตรกำหนดและในการจัดการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษานั้น วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ ได้กล่าวว่าเป้าหมายของการสอนอาชีวศึกษาเพื่อมุ่งเน้นให้เกิดพัฒนาการ 2 ประการ คือมุ่งให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างดีและเป็นที่น่าพอใจและมุ่งให้ผู้เรียนสามารถปรับปรุงทักษะการทำงานของตนให้ดีขึ้นในระหว่างปฏิบัติงาน ดังนั้นการที่โรงเรียนให้ความสำคัญกับการขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพงานอาชีพจริงนั้น ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติงานให้ใกล้เคียงสภาพจริงในโลกของการทำงาน (World of Work) ให้มากที่สุด และมุ่งให้ผู้เรียนปรับปรุงทักษะสิ่งสำคัญที่สุด ผู้เรียนจะต้องได้รับการฝึกงานที่เพียงพอและ

ถูกต้อง⁴ จึงทำให้โรงเรียนต้องจัดให้มีการฝึกงานนอกสถานที่ของนักศึกษา จากการวิจัยพบว่า โรงเรียนให้ความสำคัญเรื่องนี้มาก แต่อาจจะประสบกับปัญหามากพอสมควร เพราะในประเทศไทยไม่มีกฎหมายบังคับสถานประกอบการให้รับนักศึกษาเข้าไปฝึกงาน เหมือนกับในต่างประเทศ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารเห็นว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติงานด้านนี้ในระดับมาก ในขณะที่ครูผู้สอนเห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อความคิดเห็นตรงกันในระดับมาก ได้แก่ มีการให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคลุมเนื้อหาถูกต้องตามหลักสูตรกำหนด มีการจัดให้นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสมและสัมพันธ์กับเนื้อหาทฤษฎีที่เรียนไปแล้วและการขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสมและสอดคล้องกับงานอาชีพจริงและข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย คือ โรงเรียนจัดห้องหรือหน่วยบริการแนะแนวไว้เป็นส่วน ผลจากการวิจัยพบว่า โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการแนะแนวน้อยมาก ทั้ง ๆ ที่การแนะแนวนับว่ามีความสำคัญมากในด้านวิชาการ เพราะเป็นการช่วยเหลือให้นักเรียนได้มองเห็นแนวทางที่จะเลือกวิถีทางในการดำเนินชีวิตของตนให้เหมาะสม โดยเฉพาะในปัจจุบันนี้ เพราะสภาพปัญหาต่าง ๆ ของสังคมมีมาก ปัญหาของนักเรียนไม่ว่าจะจะเป็นปัญหาการศึกษาต่อการประกอบอาชีพ การปรับตัวเข้ากับเพื่อน ตลอดจนปัญหาครอบครัวหากทางโรงเรียนได้จัดบริการแนะแนวให้แก่แก่นักเรียนอย่างจริงจัง แล้วปัญหาต่าง ๆ จะลดลง อันเป็นประโยชน์แก่นักเรียน ผู้ปกครองและปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนซึ่ง ภิญญู สาธิต กล่าวว่

การจัดอาชีวศึกษานั้นมิใช่แต่เป็นการเลือกอาชีพที่จะทำเท่านั้น แต่หมายถึงความเหมาะสมของแต่ละบุคคล ซึ่งมีความสามารถต่างกันที่จะเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงานคำนึงถึงสภาพสังคมว่าเราต้องการให้เน้นอาชีพใด เพื่อความเจริญทั้งแก่ตนเองและสังคม การแนะแนวการศึกษาและอาชีพมีความสำคัญมาก โรงเรียนควรให้ความสนใจกิจการแนะแนวเป็นพิเศษ⁵

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่ม พบว่า ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด

จากการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนโดยส่วนรวมเห็นว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติงานด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุดอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงใน 3 ลำดับแรก คือ บรรณารักษ์จัดสถานที่ และการให้บริการความสะดวกแก่ครูและนักเรียนในการใช้ห้องสมุด ถัดมาคือ บรรณารักษ์จัดห้องสมุดให้มีสภาพเหมาะสมต่อการศึกษาค้นคว้า และโรงเรียนจัดให้อุปกรณ์การสอนที่อยู่ในสภาพดีและทันสมัย ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยในอันดับสุดท้าย คือ โรงเรียนจัดให้มีศูนย์อุปกรณ์ เพื่อเก็บรักษาอุปกรณ์การสอนที่ครูผลิตขึ้นและจัดทามารวมทั้ง ให้บริการครู

เมื่อพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยรวมเปรียบเทียบผลปรากฏว่าทั้ง 2 กลุ่มคือ ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอน มีความเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ในการดำเนินการสอนในระดับอาชีวศึกษานั้น อุปกรณ์การสอนเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับครู ในเรื่องการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนอาชีวศึกษาอุปกรณ์การสอนเป็นสื่อการสอนที่ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก ซึ่ง ประดับ เรืองมาลัย เสนอว่า อุปกรณ์การสอนมีประโยชน์ดังนี้

1. ช่วยกระตุ้นและเร้าความสนใจของเด็ก
2. ช่วยให้เด็กเรียน ได้มากและจำ ได้ดี
3. ช่วยประหยัดเวลาในการเรียน
4. ช่วยให้เด็กรับประสบการณ์หลายด้าน
5. ช่วยให้เด็กมีความคิดรอบคอบ
6. ทำให้เรื่องยากให้เป็นเรื่องน่าย

และ Edgar Dale ให้ข้อคิดว่า "การเรียนรู้โดยการฟังบรรยาย ด้วยวาจาอย่างเดี่ยวเป็น การเรียนรู้ที่ได้ผลน้อยที่สุด"⁷

จะเห็นได้ว่าอุปกรณ์การสอนมีประโยชน์มากสามารถทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาวิชาได้ลึกซึ้ง ไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน ฉะนั้นผู้บริหาร ควรเอาใจใส่ สนับสนุนเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์การสอน อุปกรณ์การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับครูเพราะทำให้การสอนของครูมีประสิทธิภาพขึ้น การที่ครูรู้จักใช้อุปกรณ์การสอนจะทำให้เด็กได้เรียนรู้จากของจริงและมองเห็นสิ่งที่เรียนอย่างแท้จริงทำให้เกิดการเรียนได้ง่ายขึ้น

ดังนั้นอุปกรณ์การศึกษา เป็นสิ่งสำคัญ โรงเรียนควรจะต้องจัดหาและสนับสนุนให้ครูใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนมากขึ้น โดยเฉพาะในการสอนวิชาชีวะมุ่งให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง และเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของแต่ละวิชา อย่างไรก็ตามในการเปิดสอนโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษานั้น กระทรวงศึกษาธิการมีระเบียบเงื่อนไขในการที่โรงเรียนจำเป็นต้องหาวัสดุอุปกรณ์ตามประเภทที่เปิดสอนให้ครบถ้วนตามระเบียบ

ในส่วนของห้องสมุดนั้นมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนมาก เพราะเป็นแหล่งรวมของวิชาการที่ผู้เรียนสามารถได้ศึกษาค้นคว้า เพิ่มเติมด้วยตนเองได้ เป็นแหล่งช่วยส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดกว้างขวาง

จากการวิจัย พบว่า ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดว่า ในส่วนของห้องสมุดนั้น โรงเรียนมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง จึงกล่าวได้ว่าห้องสมุดเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของ การเรียนการสอนและการพัฒนางานห้องสมุดจะดำเนินไปได้ดีเพียงไรนั้น ขึ้นอยู่กับผู้บริหาร เป็นสำคัญ ผู้บริหารช่วยในการวางแผนปฏิบัติงานห้องสมุดให้กำลังใจในการสนับสนุนครูนักเรียนให้ใช้ห้องสมุดให้เป็นประโยชน์มากที่สุด ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะส่งเสริมวิชาการให้ก้าวหน้าและมีคุณภาพ^๘

1.4 ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน

จากการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยส่วนรวม เห็นว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน อยู่ในระดับปานกลาง แต่ก็เห็นว่ามี การปฏิบัติในด้านนี้น้อยกว่าด้านอื่น ๆ ทุกด้านซึ่งการศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวนชม คำหอมกุล ที่พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความเห็นว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนน้อยกว่าทุก ๆ ด้านเช่นเดียวกัน^๙

การที่พบว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติงานวิชาการด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนน้อยกว่าด้านอื่น อาจเนื่องมาจากโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษามีปัญหาด้านบุคลากรมาก ครูโรงเรียนเอกชนลาออกระหว่างปีการศึกษาบ่อย ๆ กระทั่งหัน ครูมีชั่วโมงการสอนมาก ไม่ค่อยมีเวลาพักผ่อนและทำการค้นคว้าทางวิชาการ ครูใหญ่เป็นผู้บริหารงานด้านวิชาการตามกฎหมาย แต่ในทางปฏิบัติ ผู้รับใบอนุญาตและผู้จัดการจะมีอิทธิพลในการบริหารมากกว่าครูใหญ่ ยกเว้น ครูใหญ่หรือผู้รับใบอนุญาตและผู้จัดการเป็นคน ๆ เดียวกัน^{๑๐} จากสาเหตุดังกล่าวทำให้การบริหารด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนไม่เป็นไปตามหลักวิชาส่วนใหญ่

ขึ้นอยู่กับความพอใจของผู้รับใบอนุญาตและหากผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้ที่มีความรู้ด้านการบริหารก็อาจทำให้มีการนิเทศและพัฒนาบุคลากรที่มี ในการที่ผู้รับใบอนุญาตและผู้จัดการยังคงมีวุฒิค่าอยู่นั้นอาจทำให้เป็นปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนได้ โดยเฉพาะในเรื่องการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน จึงทำให้โรงเรียนมีการปฏิบัติงานในด้านนี้น้อยกว่าด้านอื่น

แต่เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดใน 3 อันดับแรก คือ มีการประชุมเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนก่อนเปิดภาคเรียน ถัดมาคือ มีการเยี่ยมชั้นเรียน โดยผู้บริหารเป็นครั้งคราวเพื่อสังเกตการสอนและส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีโอกาสเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาทางวิชาการ และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้ายคือ มีศึกษานิเทศก์หรือเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เข้ามาช่วยเหลือครู และโรงเรียนในด้านงานวิชาการ

เป็นที่น่าสังเกตจากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ศึกษานิเทศก์หรือเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เข้ามาช่วยเหลือครูและโรงเรียนในด้านวิชาการน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชวนชม คำหอมกุล ที่พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในเขตกรุงเทพมหานครมีความเห็นว่ ศึกษานิเทศก์หรือเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เข้ามาช่วยเหลือครู และโรงเรียนในด้านวิชาการน้อยที่สุดเช่นกัน¹¹

หากเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ทางด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากร พบว่า ทั้ง 2 กลุ่ม เห็นตรงกันว่ามี การปฏิบัติด้านนี้ในระดับปานกลาง

ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้ง 2 กลุ่ม พบว่าความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.5 ด้านการวัดผลและประเมินผลทางการสอน

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า โดยส่วนรวมทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติในด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ใน 3 ลำดับแรก คือมีการรายงานผลการศึกษานักศึกษาให้นักศึกษาและผู้ปกครองทราบทุกครั้ง ภายในเวลาอันสมควร มีการกำหนดเวลาในการวัดและการประเมินผลการเรียนไว้ล่วงหน้าตลอดปีการศึกษา และมีการวัดผลและประเมินผลการศึกษานักเรียนทั้งภาคทฤษฎีภาคปฏิบัติ และงานที่มอบหมายให้ ให้นักศึกษาทำ โดยครอบคลุมเนื้อหาขงรายวิชาตลอด

ภาคเรียน และข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย คือการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการ การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

สำหรับการปฏิบัติงานวิชาการในด้านการวัดผล และประเมินผลทางการสอนนั้น ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นว่าการปฏิบัติมากเป็นอันดับสองรองจากหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชวนชม คำหอมกุล ที่พบว่าทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความเห็นว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติงานด้านการวัด และประเมินผลการเรียนการสอนเป็นอันดับสอง เช่นเดียวกัน¹² ข้อที่เห็นว่าการปฏิบัติมาก คือการรายงานผลการศึกษานักศึกษาให้นักศึกษาและผู้ปกครองทราบทุกครั้งภายในเวลาอันสมควรนั้น โรงเรียนมีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ๆ ซึ่งตรงกับข้อค้นพบของ วิลาวัณย์ ตันวัฒนพงศ์ ที่พบว่า ผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นว่าข้อที่ปฏิบัติมากที่สุด คือการรายงานผลการวัดผลการเรียนรู้ของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ¹³

การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการสอนนี้ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นว่าการปฏิบัติน้อยนั้น ตรงกับค้นพบของ ชวนชม คำหอมจันทร์ ซึ่งมีความเห็นว่า การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลมีการปฏิบัติน้อย¹⁴ อาจเนื่องมาจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนส่วนใหญ่จัดอบรมครูวัดผลโดยทั่ว ๆ ไป แต่ยังไม่ได้นำอบรมครูวัดผลทางด้านวิชาชีพ หรืออบรมครูวัดผลที่สอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยเฉพาะ แต่อย่างไรก็ตามกระทรวงศึกษาธิการก็มีระเบียบเกี่ยวกับ เรื่องการวัดผลการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ เกี่ยวกับหลักการในการวัดผลและประเมินผลการศึกษา วิธีการประเมินผลการศึกษา การตัดสินผลการศึกษา การนับเวลาเรียนเพื่อสิทธิในการสอบ การเลื่อนการสอบ การจัดให้มีระเบียบแสดงผลการศึกษาและใบรับรองผลการศึกษาตลอดจนการพัฒนาการเป็นนักศึกษา เป็นแนวทางในการปฏิบัติ

เปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า ความคิดเห็นของทั้ง 2 กลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เป็นที่น่าสังเกตว่า ในเรื่องการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนนั้น โรงเรียนให้ความสำคัญเป็นอันดับสอง โดยให้มีการปฏิบัติงานในด้านนี้มากโดยถือว่าเป็นหัวใจของการเรียนการสอนในการวัดผลและประเมินผลนั้น ถ้าโรงเรียนไม่เข้มงวดกวดขันในการวัดและประเมินผลแล้วย่อมไม่เป็นที่น่าเชื่อถือ โรงเรียนจึงให้ความสำคัญของการวัดผลและประเมินผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน แต่ก็ไม่เป็นที่น่าพอใจนักเมื่อพบว่า

โรงเรียนมีการปฏิบัติน้อยในเรื่องการประชุมครูเพื่อให้ครูนำผลที่ได้จากการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอนย่อมแสดงว่าการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนยังไม่ได้มีการปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั้น ผู้บริหารเห็นว่ามี การปฏิบัติในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน ส่วนที่เหลืออีก 2 ด้าน คือ ด้านวัสดุอุปกรณ์ การสอนและห้องสมุดและด้านการนิเทศ และการพัฒนาบุคลากรนั้น มีความเห็นว่ามี การปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับครูผู้สอนนั้นเห็นว่ามี การปฏิบัติงานวิชาการทุกด้านในระดับปานกลาง

2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ

จากผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนมีปัญหาในการบริหารงานวิชาการทั้ง 5 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าคะแนนสูงสุดและลดหลั่นกัน ไปดังนี้ คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและองค์ประกอบ หลักสูตร ด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน และด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและ ห้องสมุด ซึ่งผู้วิจัยได้อภิปรายผลเป็นรายด้านดังนี้

2.1 ด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร

จากการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยส่วนรวม เห็นว่าโรงเรียนมีปัญหาในด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับแรกคือ ครูใช้หลักสูตร และเอกสารประกอบในการเตรียมการสอน ถัดมาคือ มีการประชุมชี้แจงให้ครูเข้าใจ จุดมุ่งหมาย หลักการโครงสร้างของหลักสูตรและปรัชญาการอาชีวศึกษาและมีการชี้แจง หลักสูตรเพื่อเป็นแนวทางในการเรียนและเลือกวิชาเรียน ได้อย่างถูกต้อง และข้อที่มีคะแนน เฉลี่ยในอันดับสุดท้าย คือ การอบรมหรือแนะนำครูผู้สอนเพื่อให้เข้าใจหลักสูตรและสิ่ง ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นตรงกันทุกข้อในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลอ มงคลการุญย์ ที่พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการใน

โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นว่าเป็นว่าโรงเรียนมีปัญหาด้านหลักสูตรในระดับปานกลาง¹⁵

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า ความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

จากการวิจัย พบว่า ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าเป็นว่าโรงเรียนมีปัญหาในการบริหารงานวิชาการด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการให้ครูได้จัดทำโครงการสอนและบันทึกการสอนทุกภาคเรียน ถัดมาคือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครอบคลุมเนื้อหาและถูกต้องตามหลักสูตรกำหนด และการขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ นักศึกษา ได้ฝึกงานที่เหมาะสมและสอดคล้องกับงานอาชีพจริง และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ โรงเรียนจัดห้องหรือหน่วยบริการแนะแนวไว้เป็นสัดส่วน

เป็นที่น่าสังเกตว่า ถึงแม้ว่าการขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ นักศึกษา ได้ฝึกงานที่เหมาะสมและสอดคล้องกับงานอาชีพจริงมีการปฏิบัติค่อนข้างมาก มอง ผิดเห็นอาจจะมียุทธยาน้อย แต่ในการปฏิบัติโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานค่อนข้าง น้อย อาจจะเป็นเพราะสถานที่หรือแหล่งฝึกงานไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ และไม่ทันถึงความ สำคัญของการฝึกงานของนักศึกษา หน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้รับนักศึกษาฝึกงานไม่ค่อยจะเต็มใจ จะรับนักศึกษาไว้ฝึกงานเพราะทำให้เสียเวลาในการดำเนินการตามปกติ งานบางอย่าง ต้องการความรับผิดชอบสูง และเก็บเป็นความลับ เกรงว่าจะเกิดความเสียหายกับงาน นอกจากนั้นยังไม่ได้คำตอบแทนในการฝึกงานหรือสอนงานให้นักศึกษา ประกอบกับขาดผู้สอนงาน หรือพี่เลี้ยงที่มีความรู้ในการฝึกงานให้กับนักศึกษา ปัจจุบันมีนักศึกษาจำนวนมาก หลายสาขา วิชาที่ต้องฝึกงานเพื่อหาทักษะในวิชาชีพ หน่วยงานต่าง ๆ ไม่สามารถที่จะรับนักศึกษาไว้ฝึกงาน ได้อย่างเพียงพอและเหมาะสม อีกทั้งโรงเรียนขาดการเตรียมนักศึกษาก่อนที่จะส่ง ไปฝึกงาน ครูผู้รับผิดชอบไม่มีเวลาที่จะประสานงานร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการควบคุมดูแลนักศึกษา ที่ฝึกงาน อาจจะเป็นเพราะผู้บริหารและครูผู้สอนให้ความสำคัญในส่วนนี้ค่อนข้างน้อย ปัญหา จึงอยู่ในระดับน้อย ในส่วนของโรงเรียนจัดห้องหรือหน่วยบริการแนะแนวไว้เป็นสัดส่วนนั้น จริง ๆ แล้วโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษามีการปฏิบัติในเรื่องนี้น้อยมาก แทบจะไม่มีห้อง แนะแนวประจำโรงเรียน เพราะทั้งผู้บริหาร และครูผู้สอนไม่เห็นความสำคัญของการแนะแนว และปัญหาที่เกิดขึ้นก็อยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น อาจจะสืบเนื่องมาจากในระเบียบในการจัด

ตั้งโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา มิได้เน้นหรือกำหนดว่า โรงเรียนจะต้องมีฝ่ายแนะแนวหรือต้องบรรจุบุคลากรที่มีความรู้ในเรื่องการแนะแนวในโรงเรียนแต่อย่างใด อีกทั้งทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเองก็ยังไม่มียุทธศาสตร์หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับการให้บริการแนะแนวในโรงเรียนโดยตรง ซึ่งทำให้สภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียน ในเรื่องการจัดบริการแนะแนวมีน้อย นอกจากนี้ส่วนใหญ่การเลือกเรียนวิชาเลือกต่าง ๆ นั้นทางโรงเรียนก็ได้จัดวิชาเลือกไว้ให้ผู้เรียนแล้ว โดยเลือกเฉพาะวิชาที่กำหนดไว้ในโปรแกรมเท่านั้น จากสาเหตุดังกล่าวจึงทำให้การแนะแนวในโรงเรียนขาดการส่งเสริมจากโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ รสลิน เลิศสมบูรณ์ ที่พบว่า

ในเรื่องการจัดบริการแนะแนวนั้น โรงเรียนมีการปฏิบัติน้อยในเรื่อง จัดให้มีห้องแนะแนวได้อย่างเหมาะสม นักเรียนมีโอกาสใช้บริการแนะแนวของโรงเรียน โรงเรียนมีงบประมาณให้บริการแนะแนวของโรงเรียน โรงเรียนมีงบประมาณเพื่อจัดสรรในการแสวงหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการบริการแนะแนวโรงเรียน ได้ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนมาใช้บริการแนะแนว และครูแนะแนวมีเวลาสำหรับให้บริการแนะแนวแก่นักเรียน¹⁶

ทั้ง ๆ ที่ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นว่าในเรื่องการแนะแนวนั้นมีการปฏิบัติน้อยกว่าเรื่องอื่น ๆ แต่ปัญหาก็ยังมีน้อยเช่นเดียวกัน ที่เป็นเช่นนี้ เพราะโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญในการจัดให้มีบริการแนะแนวในโรงเรียน

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูผู้สอน ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแล้วทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นตรงกันว่า ในด้านการจัดการเรียนการสอนมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนที่ผู้บริหารเห็นว่ามีปัญหาในระดับปานกลางแต่ครูผู้สอนเห็นว่าปัญหาน้อย ได้แก่ มีการให้ครูจัดทำโครงการสอนและบันทึกการสอนทุกภาคเรียนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครอบคลุมเนื้อหาและถูกต้องตามหลักสูตรกำหนด

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า ความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด

จากการวิจัยพบว่า ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนมีปัญหาในการบริหารงานวิชาการด้านวัสดุอุปกรณ์การสอน และห้องสมุดในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับแรก คือ บรรณารักษ์จัดสถานที่ และการให้บริการความสะดวกแก่ครูและนักเรียนในการใช้ห้องสมุด ถัดมาคือ บรรณารักษ์จัดห้องสมุดให้มีสภาพเหมาะสมต่อการศึกษาค้นคว้า และโรงเรียนจัดให้มีอุปกรณ์การสอนที่อยู่ในสภาพดีและทันสมัย และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยในอันดับสุดท้าย คือ โรงเรียนจัดให้มีศูนย์อุปกรณ์เพื่อเก็บรักษาอุปกรณ์การสอนที่ครูผลิตขึ้น และจัดทามารวมทั้งให้บริการครู

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอน เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด ผลปรากฏว่าทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นตรงกันในระดับปานกลางและทั้ง 2 กลุ่มเห็นตรงกันทุกข้อ

ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า ความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากร

จากการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนโดยส่วนรวม เห็นว่า โรงเรียนมีปัญหาด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับแรก คือ มีการประชุมครูเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนก่อนเปิดภาคเรียน ถัดมาคือ มีการเยี่ยมชั้นเรียนโดยผู้บริหารเป็นครั้งคราวเพื่อสังเกตการสอนของครูและฝ่ายวิชาการได้จัดทำโครงการนิเทศด้านวิชาการเป็นระยะ ๆ และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย คือ มีศึกษานิเทศก์หรือเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเข้ามาช่วยเหลือครูและโรงเรียนในด้านวิชาการ

เป็นที่น่าสังเกตว่าจากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ศึกษานิเทศก์หรือเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เข้ามาช่วยเหลือครูและโรงเรียนในด้านวิชาการน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ โทคา โทมูทผล ที่พบว่า ผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนต่ำกว่าเกณฑ์ปานกลางในด้านงานวิชาการ¹⁷ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชวนชม คำหอมกุล ที่พบว่า มีศึกษานิเทศก์หรือเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เข้ามาช่วยเหลือครู และโรงเรียนในด้านวิชาการน้อยกว่าปฏิบัติในเรื่องอื่น¹⁸ มีสาเหตุเนื่องมาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีเจ้าหน้าที่ที่ทำกรนิเทศน้อย จึงนิเทศได้ไม่ทั่วถึง โดยเฉพาะโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือแทบจะไม่ได้ออกไปนิเทศเลย นอกจากนั้นนักวิชาการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษามีจำนวนน้อย และขาดความรู้ทางด้านวิชาชีพที่จะให้คำแนะนำแก่โรงเรียนได้ จึงทำให้เกิดปัญหาด้านการนิเทศ

การศึกษาให้กับโรงเรียน ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพของโรงเรียน และจากการวิจัยของ
ธิดา ทอวัฒนกุล พบว่า

การนิเทศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนไม่ทั่วถึงและไม่ตรง
กับความต้องการของโรงเรียน ขาดการติดตามผลการปฏิบัติงานการนิเทศ
การศึกษาขาดการร่วมมือในการนิเทศ การศึกษาระหว่างโรงเรียน และ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ขาดกำลังเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ
ขาดเจ้าหน้าที่ผู้ชำนาญงาน ขาดงบประมาณในการนิเทศ¹⁹

เป็นที่น่าสังเกตว่าถึงแม้จะไม่มีศึกษานิเทศก์มานิเทศก็ตาม แต่โรงเรียนก็ประสบ
กับปัญหาน้อย เช่นเดียวกัน

หากเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอน พบว่า ทั้ง 2 กลุ่ม มี
ความเห็นตรงกันว่าปัญหาในการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทาง
การสอนอยู่ในระดับปานกลาง

ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

จากการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยส่วนรวมเห็นว่า
โรงเรียนมีปัญหาในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ
พิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อ ปรากฏว่าข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับแรก คือ มีการ
รายงานผลการศึกษานักศึกษาให้นักศึกษา และผู้ปกครองทราบทุกครั้ง ภายในเวลา
อันสมควร ถัดมาคือ มีการกำหนดเวลาในการวัดและการประเมินผลการเรียนไว้ล่วงหน้า
ตลอดปีการศึกษา และมีการวัดผลและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาทั้งภาคทฤษฎี ภาค
ปฏิบัติและงานที่มอบหมายให้นักศึกษาทำ โดยครอบคลุมเนื้อหาของรายวิชาตลอดภาคเรียน และ
ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวัดผลและ
ประเมินผลการเรียนการสอน

ในเรื่องการวัดผลและการประเมินผลทางการเรียนการสอนนั้น ปรากฏว่า มีปัญหา
น้อยที่สุด เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยของปัญหาในการบริหารงานวิชาการทั้ง 5 ด้าน ซึ่ง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวนชม คำหอมกุล ที่พบว่า ปัญหาในการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนน้อยที่สุดจากทั้ง 5 ด้าน²⁰

เป็นที่น่าสังเกตว่าในเรื่อง การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนนั้น โรงเรียนให้ความสำคัญ โดยให้มีการปฏิบัติในด้านนี้มากกว่าด้านอื่น ๆ โดยถือว่าเป็นหัวใจของการเรียนการสอน จึงทำให้ปัญหาในด้านนี้มีน้อยกว่าด้านอื่น

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัญหาในการบริหารงานวิชาการนั้น ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นว่าโรงเรียนมีปัญหาในระดับปานกลางทั้ง 5 ด้าน ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนไม่ให้ความสำคัญในปัญหาการบริหารงานวิชาการในระดับนี้เท่าที่ควร ดังนั้นทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรได้เห็นถึงความสำคัญและหาทางช่วยเหลือการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยเฉพาะด้านการนิเทศและพัฒนาคณาจารย์และด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด ซึ่งจะเป็นการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียน

3. ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนของท่าน ซึ่งความคิดเห็นในตอนนี้ไม่ซ้ำกับตอนที่ 2 และจากจำนวนแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมา จำนวน 304 ชุด นั้นมีผู้ตอบแบบสอบถามในส่วนนี้เพียง 174 คน คิดเป็นร้อยละ 57.23 ของแบบสอบถามทั้งหมด ซึ่งผู้วิจัยขออภิปรายผลในแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้

3.1 ด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ระบุปัญหาและอุปสรรคจากความถี่สูงสุดใน 3 ลำดับแรก พบว่า โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรบ่อยมากจนทำให้เกิดความสับสนต่อการปฏิบัติ ถัดมาคือ มีการใช้หลักสูตรหลายหลักสูตรในโรงเรียนเดียวกันทำให้มีปัญหาด้านบุคลากร และปัญหาักเรียนซ้ำซ้อน และครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร เพราะผู้บริหารมิได้ชี้แจง

ในปัจจุบันนี้โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ใช้หลักสูตรของกรมอาชีวศึกษา และวิทยาลัยเทคโนโลยี และอาชีวศึกษาหลักสูตรเป็นส่วนสำคัญของการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาจะดีหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับเรื่อง ของหลักสูตรเพราะหลักสูตรเปรียบเสมือนหัวใจในการดำเนินงาน การจัดการศึกษาจะเป็นไปในทิศทางใดขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นสำคัญ เพราะหลักสูตรเป็นที่รวมของจุดหมาย เนื้อหาและกิจกรรมต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกันหมดเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน

ดังนั้นผู้บริหาร ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องควรเข้าใจอย่างถ่องแท้ในเรื่องของหลักสูตร
 อย่างดี ย่อมก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

สำหรับเรื่องของการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรนั้น วิชัย วงษ์ใหญ่ กล่าวว่า

แม้หลักสูตรจะพัฒนาขึ้นมาดีเลิศเพียงใด ถ้าขาดการวางแผนการใช้หลักสูตร
 และองค์ประกอบของหลักสูตรแล้วก็ไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุตามจุดหมายได้
 ผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรดังต่อไปนี้

1. การวางแผนเพื่อใช้หลักสูตร
2. การเตรียมจัดอบรมครูเพื่อใช้หลักสูตร
3. การจัดครูเข้าสอน
4. การจัดตารางสอน
5. การจัดบริการวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียน
6. การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรกับผู้ปกครอง
7. การจัดสภาพแวดล้อม อาคาร สถานที่
8. การจัดโครงการประเมินผลการใช้หลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตร²¹

เอกวิทย์ ณ ถลาง ได้กล่าวถึงความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรว่า การ
 เปลี่ยนแปลงหลักสูตรเกิดจากความเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ ความเปลี่ยนแปลงทาง
 ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความเปลี่ยนแปลงด้านนี้รวดเร็วไปมาก ดังนั้นการยึดเนื้อหา
 วิชาเดิมจึงเป็นการไม่เพียงพอและความเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและวัฒนธรรม²² ซึ่งในส่วน
 ของการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรบ่อย และการใช้หลักสูตรอย่างกระแทกหั่นนั้นก่อให้เกิดปัญหาตาม
 มา ซึ่งจากการวิจัยของ เพ็ญศิริ บุญสวน พบว่า

การประกาศใช้หลักสูตรอย่างกระแทกหั่น ทำให้เกิดปัญหามากมาย เป็นปัญหา
 ด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ด้านบุคลากรขาดอาจารย์สอนในทุกรายวิชา ขาดเจ้าหน้าที่
 แผนกแนะ เจ้าหน้าที่วัดผลไม่ได้รับการอบรมด้านอุปกรณ์และสถานที่ไม่เพียงพอ ขาด
 ห้องปฏิบัติการทางภาษา ขาดวัสดุอุปกรณ์ในทุกหมวดวิชา ขาดแบบเรียนและหนังสืออ่าน
 ประกอบ เอกสารหลักสูตรไม่เพียงพอ ด้านการประเมินผลการเรียนมีปัญหา²³

สรุป ด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรนั้นทั้งผู้บริหาร และครูผู้สอนมี
 ความเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรบ่อย จริง ๆ แล้วหลักสูตรมีความจำเป็นต้อง

เปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี แต่ผู้บริหารจะต้องแก้ปัญหาโดยจัดให้มีการชี้แจง เกี่ยวกับหลักสูตรให้ครูผู้สอนเข้าใจอาจจะใช้วิธีอบรมสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่ หรือจัดให้มีผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตรใหม่มาชี้แนะแก่ครูผู้สอนก่อนการนำหลักสูตรไปใช้

3.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน

ผลจากการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ความถี่สูงสุดใน 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีเวลาน้อยจนเกินไปในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ถัดมาคือ ขาดงบประมาณและขาดอุปกรณ์ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และลักษณะของกิจกรรมไม่ได้ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพราะกิจกรรมส่วนใหญ่ครูเป็นคนกำหนดให้ทำมากกว่าให้นักเรียนคิดขึ้นเอง

ในการจัดการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษานั้น วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ ได้กล่าวว่เป้าหมายในการสอนอาชีวศึกษา เพื่อมุ่งเน้นหนักที่ทำให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการไว้ 2 ประการคือ ประการแรกมุ่งให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างดีและเป็นที่ยอมรับ ประการที่สองคือผู้เรียนสามารถปรับปรุงทักษะการทำงานของตนเองให้ดีขึ้นระหว่างปฏิบัติงาน²⁴ การจัดการเรียนการสอนตามตารางอย่างเดียวไม่อาจส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนได้ครบทุกด้าน ทั้งนี้เนื่องจากความจริงของงานและพัฒนาการบางอย่างของนักเรียนไม่อาจจะสอนได้ด้วยการเรียนในห้องเรียน ดังนั้นการจัดกิจกรรมนักเรียนขึ้นมาเพื่อส่งเสริมความเจริญ พัฒนาการของนักเรียน ในด้านต่าง ๆ นั้นเอง ซึ่งกรมสามัญศึกษา กล่าวว่า การจัดให้มีกิจกรรมนักเรียนก็เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของบุคคล ความสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมและฝึกวิถีทำงานร่วมกัน²⁵ ผู้บริหารไม่ค่อยให้ความสำคัญของการจัดกิจกรรมนักเรียนก็มักอ้างว่า ขาดงบประมาณหรือคิดว่างานอื่นสำคัญกว่าหากเป็นเช่นนี้แล้วงานวิชาการก็จะไม่พัฒนาเท่าที่ควร เพราะกิจกรรมนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่สนับสนุนงานวิชาการให้ เป็นไปอย่างถูกต้องสมบูรณ์

สรุป ในการจัดการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษานั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มากขึ้นและควรจัดสรรงบประมาณในส่วนนี้และที่สำคัญ คือ ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ครูเป็นผู้คอยชี้แนะเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเท่านั้น

3.3 วัตถุประสงค์การเรียนการสอนและห้องสมุด

ผลจากการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในด้านวัตถุประสงค์การเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสอนและห้องสมุด พบว่า ความถี่สูงสุดใน 3 ลำดับแรก ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์การสอนมีจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียน ถัดมาคือ การเบิกและการยืมอุปกรณ์มีขั้นตอนมากเกินไป ทำให้เสียเวลาและครูผู้สอนเกิดความเบื่อหน่าย และวัสดุอุปกรณ์ล้าสมัยไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และสถานที่ตั้งห้องสมุดไม่เหมาะสม

อุปกรณ์การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับครู โดยเฉพาะในการเรียนการสอนของโรงเรียนอาชีวศึกษาเพราะทำให้การสอนของครูมีประสิทธิภาพขึ้น แม้ว่าการเปิดโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานั้น กระทรวงศึกษาธิการมีระเบียบและเงื่อนไขในการที่โรงเรียนจำเป็นต้องจัดหาวัสดุอุปกรณ์ตามประเภทที่เปิดสอนให้ครบถ้วนตามระเบียบ และเงื่อนไขในการที่โรงเรียนจำเป็นต้องจัดหาวัสดุอุปกรณ์ตามประเภทที่เปิดสอนให้ครบถ้วนตามระเบียบก็ตาม แต่จากการสำรวจโรงเรียนปฏิบัติในส่วนนี้ค่อนข้างน้อย มีปัญหาที่เกิดขึ้นมากพอสมควร ในการจัดหาอาชีวศึกษานั้นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่ง เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตร คือ

เครื่องมือ เครื่องจักรจะต้องจัดให้มีครบถ้วนตามหลักสูตร เพราะมีความสำคัญต่อการรักษาคุณภาพของการอาชีวศึกษา อาชีพทุกอาชีพต้องใช้เครื่องมือในการประกอบอาชีพ เครื่องมือเป็นอุปกรณ์สำคัญในการให้ความรู้ทางวิชาชีพ ถ้าหากจำนวนเครื่องมือมีจำกัด นักเรียนจะมีโอกาสใช้เครื่องมือได้น้อยลง ดังนั้นเครื่องมือจะต้องมีเพียงพอสำหรับการฝึกหัดนักเรียนไม่ว่างในชั่วโมงฝึกงาน²⁶

จะเห็นได้ว่าอุปกรณ์การสอนมีประโยชน์มาก สามารถทำให้การสอนมีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาวิชาได้ลึกซึ้ง ไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน ฉะนั้นผู้บริหารควรเอาใจใส่สนับสนุนเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์การสอน

ในการจัดการศึกษาในปัจจุบันกำหนดให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าตนเอง เพื่อให้เกิดทักษะ ดังนั้น สถานศึกษาทุกระดับจะต้องจัดให้มีห้องสมุด แต่จากการวิจัย พบว่า ในส่วนนี้มีปัญหาหลายประการ อาทิเช่น สถานที่ตั้งห้องสมุดไม่เหมาะสม คือ ตั้งอยู่ชั้น 4 ของอาคารเรียนอากาศอบอ้าว ทำให้นักศึกษาไม่ค่อยจะขึ้นไปใช้บริการของห้องสมุด ทั้ง ๆ ที่ห้องสมุดเป็นศูนย์กลางในการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถฝึกฝนตนเอง ให้อรรถวิสัยการเรียนรู้และมีนิสัยใฝ่หาความรู้อยู่เสมอซึ่ง ทรรศนิยา กัลยาณมิตร กล่าวว่า ปรัชญาการศึกษาสมัยนี้ถือว่าห้องสมุดของโรงเรียนเป็นหัวใจของการศึกษา เพราะห้องสมุดเป็นที่รวมของวิทยาการทั้งหลาย ทั้งที่บังคับให้เรียนในหลักสูตรและไม่บังคับ ห้องสมุดเป็นแหล่งที่ทั้งครูและนักเรียนใช้ เป็นที่เพิ่มพูนความรู้ของตน ให้เจริญงอกงามขึ้น²⁷

แต่จากการวิจัย พบว่า ที่เป็นปัญหามากสำหรับครูผู้สอน คือ ห้องสมุดมีหนังสือน้อย โดยเฉพาะหนังสือด้านวิชาชีพ

สรุป ห้องสมุดมีบทบาทสำคัญต่องานด้านวิชาการและพัฒนาการทางสติปัญญาของนักเรียนเป็นอย่างมาก ผู้บริหารควรจะต้องเป็นนโยบายสำคัญในการจัดตั้งห้องสมุดภายในโรงเรียน ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมเกี่ยวกับการจัดบริการของห้องสมุด ให้เป็นศูนย์กลางของการศึกษาในโรงเรียนอย่างแท้จริง ตลอดจนส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้ประโยชน์จากห้องสมุด ใช้ให้ได้ผลอย่างเต็มที่

3.4 ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน

การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการให้บริการและช่วยเหลือให้การดำเนินการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพแต่จากการวิจัย พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคทางด้านการนิเทศอย่างมาก จากความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนระบุปัญหาจากความถี่สูงสุดใน 3 ลำดับแรก ปรากฏผลดังนี้ คือ ผู้บริหารและฝ่ายวิชาการขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการนิเทศ ถัดมาคือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ไม่เคยสนใจหรือส่งคณานิเทศเลย และการนิเทศเพื่อจับผิดมากกว่า เพื่อชี้แนะให้ปรับปรุงซึ่งหนังสือ ทันนาคินทร์ ได้ให้ความหมายของการนิเทศว่า

การนิเทศการศึกษามีจุดมุ่งหมายสำคัญอยู่ที่การปรับปรุงส่งเสริมการเรียนการสอนให้ดีขึ้น การนิเทศมิใช่เป็นการบังคับหรือจับผิด การนิเทศการสอนเป็นการช่วยเหลือร่วมมือซึ่งกันและกันเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ดังนั้นการนิเทศการสอนจึงตั้งอยู่บนรากฐานมนุษยสัมพันธ์อันดี²⁸

แต่จากการวิจัยพบว่า ในด้านการนิเทศการสอนนั้น นอกจากผู้บริหารไม่มีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องการนิเทศแล้วสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ยังละเลยไม่ให้ความช่วยเหลือในด้านนี้ บุคลากรเมื่อถูกนิเทศจะมีปัญหาคือตกใจ ทวาดกลัวไม่เป็นธรรมชาติทำให้ครูมองการนิเทศในแง่ลบมากกว่าที่จะนิเทศเพื่อพัฒนาบุคลากร ทางด้านการสอน ชารี มณีศรี ได้สรุปงานนิเทศการศึกษาไว้อย่างกว้าง ๆ ดังนี้ งานนิเทศการศึกษาเป็นงานเกี่ยวกับการปรับปรุงของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น หลักสูตร อุปกรณ์การสอน ความสามารถในการทำงานร่วมกัน การแก้ปัญหาการทำงาน การส่งเสริมให้บุคลากรมีการพัฒนาการและความก้าวหน้าในงานอาชีพ²⁹

สภากร ภาชากรกิจ อธิบายว่า การนิเทศตามแนวความคิดใหม่ หมายถึง ความพยายามอย่างหนึ่ง ในหลายอย่างที่จะช่วยให้การศึกษามรรลวุฒิประสงค์ที่ตั้งไว้³⁰

ปัจจุบันนับว่า การนิเทศการศึกษาได้ เข้ามามีส่วนสัมพันธ์กับการพัฒนาการเรียน การสอนของ โรงเรียน ผู้ที่มีบทบาททำให้การนิเทศบรรลุตามเป้าหมาย คือ ศึกษาในเทศก์ แต่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ไม่เคยส่งศึกษาในเทศก์ออกไปนิตศโรงเรียนต่างจังหวัด เลย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้ง ๆ ที่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการนิตศการศึกษาทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพระจะต้องพัฒนาไปตามวิวัฒนาการและเทคนิโละยี่ในปัจจุบัน จึงจำเป็นจะต้องให้ผู้มีความรู้ความชำนาญในวิชาชีพระ เฉพาะอย่างมาในเทศศการสอน โดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งรับผิดชอบ ควบคุมดูแลโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา มีฝ่ายควบคุมและติดตามการปฏิบัติงาน คอยให้คำแนะนำแก่โรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษาอยู่แล้ว แต่ก็ไม่เพียงพอ ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรจะได้จัดหาและจัดการนิตศ ภายในนั้นด้วย จะ เป็นการสนับสนุนงานวิชาการของโรงเรียนให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

สำหรับเรื่องการพัฒนาบุคลากรนั้นจากการวิจัย พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในด้านนี้ คือ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีบุคลากรจำนวนจำกัด โอกาสส่งคนไปอบรมสัมมนาภายนอกมีน้อย เพราะมีผลต่อการเรียนการสอนและการพัฒนาบุคลากร กระทำอย่างไม่ต่อเนื่องซึ่ง สมาน รังสิโยภษณ์ ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรทางการสอนว่า บุคลากรทางการสอน มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาเพื่อให้ความรู้ ความสามารถและทักษะในการทำงานให้มีขึ้น³¹

จึงสรุปได้ว่า การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ในการปรับปรุงการเรียนการสอนของครูให้ดีขึ้น และผู้บริหารควรให้ความสำคัญและจัดการภายในเอง

3.5 การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน เป็นกระบวนการ ต่อเนื่องที่สำคัญและจำเป็นที่สุด เพื่อดูว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีข้อดี ข้อเสีย อย่างไร จะสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรที่กำหนดไว้หรือไม่ แต่จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนระบุปัญหาและอุปสรรคในด้านนี้ จากความถี่สูงสุดใน 3 ลำดับแรก คือ อาจารย์ไม่มี สิทธิติดเครดเอง แต่เกรดมาจากคณะกรรมการ ในการประเมินผลของโรงเรียน ถัดมาคือ ครูผู้สอนไม่เข้าใจในเรื่องการวัดประเมินผลดีพอ เพราะไม่ได้จบมาทางด้านครูโดยตรงและ

การวัดประเมินผลยังขาดมาตรฐาน ไม่มีกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับความพอใจของผู้ตรวจ

การวัดผลการศึกษาของนักเรียนนั้น เป็นสิ่งจำเป็นในการได้ทราบถึงความเจริญก้าวหน้าของนักเรียนตลอดจนเพื่อหาข้อบกพร่อง เพื่อนำไปแก้ไขต่อไป สำหรับครูใหญ่นั้น การวัดผลการศึกษามีความจำเป็นอย่างมาก ดังที่ พันัส หันนาคินท์ กล่าวไว้ดังนี้ คือ

1. เพื่อทราบผลการเรียนของนักเรียนและผลการสอนของครู
2. เพื่อประโยชน์ในการเลื่อนขั้นและการจัดแบ่งนักเรียนตามความสามารถ
3. เพื่อเป็นหลักฐานในการรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบ
4. เพื่อประโยชน์ในการให้ประกาศนียบัตรหรือจบชั้นการศึกษาและแจ้งผลการเรียนให้สถาบันทราบ

การเรียนให้สถาบันทราบ

5. เพื่อสถิติอื่น ๆ ในการศึกษา^{๑๒}

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การวัดผลการเรียนการสอน หมายถึง การประเมินค่าความเจริญก้าวหน้าของผู้เรียนต่อจุดประสงค์ของหลักสูตร ในการจัดอาชีวศึกษานั้นการติดตามผลนักศึกษาที่จบการศึกษาออกไปแล้วเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญยิ่ง เนื่องจากการอาชีวศึกษาผลิตคนออกไปเพื่อประกอบอาชีพสนองความต้องการของวงการธุรกิจและอุตสาหกรรม ผู้บริหารโรงเรียนจึงควรจัดให้มีระบบติดตามผลนักศึกษาที่จบการศึกษา เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงมาตรฐานของโรงเรียนเองทั้งในด้านหลักสูตร การเรียนการสอน และเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการศึกษาด้านกำลังคน และเป็นการรับผิดชอบต่อผลของตนเองอย่างแท้จริง

สรุป

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการบริหารงานวิชาการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั้น โรงเรียนมีการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรมากที่สุด และที่ปฏิบัติน้อยที่สุดคือด้านการนิเทศและพัฒนากุศลกรทางการสอน ในส่วนของปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า โรงเรียนมีปัญหามากที่สุดด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด และด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งผู้วิจัยจะสรุปผลการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพและปัญหาตลอดจนอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยให้เห็นภาพรวม ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร

โดยภาพรวมแล้วโรงเรียนมีการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรในระดับปานกลาง แต่ก็มากกว่าด้านอื่น ๆ ทุกด้าน แต่เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนแล้ว พบว่าความคิดเห็นทั้ง 2 กลุ่มนั้นแตกต่างกัน คือผู้บริหารมีความเห็นว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติงานวิชาการด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรในระดับมาก แต่ครูเห็นว่ามีการปฏิบัติงานวิชาการด้านนี้ในระดับปานกลาง ซึ่งความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกัน

ในส่วนของปัญหาในการบริหารงานด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรนั้น ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติในระดับปานกลาง และจากการพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนพบว่ามีความคิดเห็นตรงกันทุกข้อในระดับปานกลาง

สำหรับปัญหาและอุปสรรคด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรนั้นพบว่าโรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรบ่อยและครูผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรทำให้สับสนต่อการปฏิบัติและบางโรงเรียนมีการใช้หลักสูตรหลายหลักสูตรซึ่งทางโรงเรียนควรจะต้องให้มีการอบรมสัมมนาหรือจัดให้มีผู้เชี่ยวชาญในด้านหลักสูตรมาชี้แนะแก่ครูผู้สอนก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้

2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ความคิดเห็นโดยส่วนรวมของผู้บริหารและครูผู้สอนพบว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติงานด้านการการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับปานกลาง แต่เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแล้วพบว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันคือ ผู้บริหารเห็นว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติงานด้านนี้ในระดับมาก ในขณะที่ครูผู้สอนเห็นว่ามีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

ในส่วนของปัญหานั้นพบว่า ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นว่าโรงเรียนมีปัญหาในการบริหารงานวิชาการด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นทั้ง 2 กลุ่ม พบว่าความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

สำหรับปัญหาและอุปสรรคพบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนค่อนข้างน้อย ซึ่งอุปสรรคที่พบคือครูมีเวลาน้อยเกินไปในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อีกทั้งขาดงบประมาณสนับสนุนที่เพียงพอและกิจกรรมที่จัดส่วนใหญ่ไม่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์

3. ด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด

จากความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยส่วนรวม พบว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติงานด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุดอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มปรากฏว่า ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นไม่แตกต่างกันคือมีความเห็นว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติงานในด้านนี้ในระดับปานกลาง

ในส่วนของปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุดนั้นพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นว่า โรงเรียนมีปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุดมากกว่าด้านอื่น ๆ ทุกด้าน ถึงแม้ว่าจะมีปัญหาในระดับปานกลางก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนพบว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นตรงกันทุกข้อในระดับปานกลาง

ในการดำเนินการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษานั้น วัสดุอุปกรณ์การสอนเป็นเครื่องมือสำคัญมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนอาชีวศึกษานั้นอุปกรณ์การสอนเป็นสิ่งการสอนที่ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนมาก แต่จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนนั้น นอกจากวัสดุอุปกรณ์การสอนมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียนแล้ว วัสดุอุปกรณ์ดังกล่าวยังเป็นอุปกรณ์ที่ล้าสมัย ไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและการนำอุปกรณ์มาใช้มีขั้นตอนมากจนเกินไป ทำให้ครูผู้สอนเบื่อกว่า ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนการสอนด้วย ในส่วนของวัสดุอุปกรณ์การสอนนั้น หน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลควบคุม เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนควรส่งเจ้าหน้าที่ไปตรวจดูเป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอ แต่เท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบจะส่งเจ้าหน้าที่ไปตรวจดูวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนเมื่อทางโรงเรียนขอเปิดดำเนินการสอนในสาขาใหม่เท่านั้น ในส่วนของห้องสมุดนั้นจากการวิจัยพบว่า โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีหนังสือทางด้านสายอาชีพน้อยมาก และบรรยากาศในห้องสมุดไม่ดึงดูดให้นักศึกษาเข้าไปใช้ห้องสมุดเลยทั้ง ๆ ที่ห้องสมุดของโรงเรียนเป็นหัวใจของการศึกษาก็ตาม

4. ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยส่วนรวมเห็นว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติงานด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอนอยู่ในระดับปานกลาง แต่ก็น้อยกว่าด้านอื่นทุก ๆ ด้าน สาเหตุเนื่องมาจากโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษามีปัญหาด้านบุคลากรมาก เช่น ครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาลาออกระหว่างปีการศึกษาบ่อยและกระชั้นกัน จากผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ทำงานในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาน้อยกว่า 5 ปี จึงทำให้ยากต่อการพัฒนาบุคลากรทางการสอน อีกทั้งครูผู้สอนมีชั่วโมงการสอนมาก ทำให้มีเวลาในการพัฒนาทางด้านวิชาการน้อย เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรพบว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในส่วนปัญหาด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนโดยส่วนรวมเห็นว่า โรงเรียนมีปัญหาด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนพบว่า ทั้งสองกลุ่มมีความไม่แตกต่างกัน คือมีความเห็นตรงกันว่า โรงเรียนมีปัญหาในการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรนั้นพบว่า ผู้บริหารและฝ่ายวิชาการยังขาดความรู้และความเข้าใจในเรื่องการนิเทศอย่างแท้จริง ทำให้การนิเทศไม่ได้ผล ในส่วนของการพัฒนาบุคลากรนั้น ทางฝ่ายบริหารยังไม่มีวางแผนในการพัฒนาบุคลากร ปัญหาและอุปสรรคมีเห็นได้ชัดในการพัฒนาบุคลากรคือบุคลากรมีจำนวนจำกัด บุคลากรเข้าออกบ่อยมาก ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาบุคลากร

5. การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน

ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติงานในด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้ง 2 กลุ่มพบว่า ความคิดเห็นของทั้ง 2 กลุ่มแตกต่างกันคือ ทั้งผู้บริหารเห็นว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติในระดับมาก แต่ครูผู้สอนเห็นว่ามีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

ในส่วนของปัญหานี้พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนโดยส่วนรวมเห็นว่า โรงเรียนมีปัญหาในด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้ง 2 กลุ่มพบว่า มีความเห็นไม่แตกต่างกัน

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนนั้นพบว่า โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาส่วนใหญ่จะมีคณะกรรมการในการวัดผลประเมินผล จึงทำให้ครูผู้สอนไม่มีสิทธิ์ตัดสิน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวัดผลดีพอ เพราะไม่ได้เรียนมาทางด้านวิชาครู

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงสภาพและปัญหาในการบริหารงานวิชาการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่า โรงเรียนยังมีปัญหาในการบริหารงานวิชาการมากพอสมควร การที่จะปรับปรุงการบริหารวิชาการให้น้อยลงนั้น ควรจะต้องเริ่มต้นที่ผู้บริหารโรงเรียน โดยผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญในงานวิชาการให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และผู้บริหารควรมีบทบาทในด้านต่าง ๆ ให้มากขึ้น อาทิ เช่น ในด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร ถ้าหากครูผู้สอนมีความเข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียน ในการจัดการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษานั้น เรื่องวัสดุอุปกรณ์การสอนมีความสำคัญอย่างยิ่ง ผู้บริหารจะต้องตระหนักถึงความสำคัญในข้อนี้ การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนนั้นก็มีความสำคัญในการบริหารงานวิชาการ ทางโรงเรียนควรจัดให้มี

คณะกรรมการเพื่อการนิเทศภายในโรงเรียน และโรงเรียนควรมีการพัฒนาบุคลากร โดยการส่งครูไปอบรมสัมมนา ตลอดจนการศึกษาต่อเพื่อสร้างขวัญ กำลังใจให้แก่ครูผู้สอน ในส่วนของการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน เป็นกระบวนการต่อเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อดูว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามเป้าหมายมีโรงเรียนกำหนดไว้หรือไม่

ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ในการบริหารงานวิชาการให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้นั้นกระบวนการต่าง ๆ ในการบริหารงานวิชาการมีความสำคัญและสัมพันธ์กันตั้งแต่หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์การสอน และห้องสมุด การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนและการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว เพื่อให้การบริหารงานวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลต่อนักเรียนมากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยดังนี้

1. ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร โรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษา

จากการวิจัยครั้งนี้ จะเห็นว่า การที่จะลดปัญหาการบริหารงานวิชาการให้ลดน้อยลงหรือหมดไปนั้น ต้องเริ่มจากผู้บริหารโรงเรียนเป็นอันดับแรก จะต้องให้ความสำคัญกับงานวิชาการมากขึ้น มิใช่เพียงแต่เป็นผู้กำหนดนโยบาย และมอบอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานให้ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้างานวิชาการเท่านั้น ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องคอยสอดส่องดูแล ติดตามอย่างใกล้ชิดถึงการปฏิบัติและปัญหาการบริหารงานวิชาการที่เกิดขึ้น ซึ่งจากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติดังต่อไปนี้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทในการแนะนำ และช่วยเหลือครูในด้านการสอน โดยเฉพาะหลักสูตรใหม่ที่ใช้ซึ่งกำลังมีปัญหาด้านตำราเรียน และแนวทางการศึกษา ควรที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องจัดให้มีการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตรคู่มือ และตำราเรียน หากครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจหลักสูตร หลักการ จุดมุ่งหมาย และปรัชญาของหลักสูตรอย่างแท้จริง จะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียน

1.2 โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนได้เข้ารับการอบรมทางวิชาการทุกคน เพื่อจะได้ทันนำความรู้มาพัฒนาวิธีการสอนของตน และสามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตรและเทคโนโลยีใหม่ ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดให้มีอุปกรณ์การสอนอย่างเพียงพอกับจำนวนนักเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตรและการแนะแนวในโรงเรียน จัดให้มีห้องวิชาการเป็นศูนย์ปฏิบัติการทางด้านวิชาการให้มีหนังสือต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตรไว้อย่างเพียงพอในการดำเนินงานของครูผู้สอนให้มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทำงานในหน้าที่ดังกล่าว โดยเฉพาะ

1.4 ผู้บริหารควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอนตามแนวทางของหลักสูตรเป็นระยะ ๆ แต่วิธีการอบรมจะต้องเน้นให้ครูเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนให้สอดคล้องหรือเอื้อต่อแนวทางของหลักสูตรให้ได้ นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการติดตามประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ

2. ข้อเสนอแนะต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

2.1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ควรกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับห้องสมุดของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ที่เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยเฉพาะ การกำหนดหนังสือทางด้านสายวิชาชีพ หนังสือหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ เช่น หนังสืออ่านประกอบ และหนังสือเรียน เพื่อให้ครูผู้สอนใช้ประกอบการเรียนการสอน

2.2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ควรออกกระเปาะยืมเพื่อสนับสนุนให้โรงเรียนจัดให้มีห้องแนะแนวสำหรับจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน และควรจัดอบรมสัมมนาครูแนะแนวของโรงเรียน โดยที่ทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ควรจัดให้มีหน่วยงานซึ่งรับผิดชอบในการส่งเสริมบริการแนะแนวให้กับโรงเรียน

2.3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ควรจะต้องปรับปรุงหน่วยศึกษานิเทศก์โดยเฉพาะในเรื่องการออกตรวจนิเทศโรงเรียนในต่างจังหวัด (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) เพื่อให้โรงเรียนรู้สึกว่าได้รับการช่วยเหลือแนะนำทางด้านการนิเทศ

2.4 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ควรประสานงานกับรัฐบาลในการหามาตรการให้แหล่งประกอบการต่าง ๆ สนับสนุนหรือช่วยเหลือเกี่ยวกับการเรียนการสอน ตลอดจนการฝึกปฏิบัติงานของนักเรียน โดยให้นักเรียนเข้าไปฝึกงานกับสถานประกอบการ วิธีการนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้ง 2 ฝ่าย คือฝ่ายสถานศึกษาไม่ต้องสิ้นเปลืองในการจัดหาอุปกรณ์การสอนและโรงฝึกงานใหม่ สถานประกอบการได้รับประโยชน์จากผลงานของนักเรียน

2.5 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ควรจัดให้มีการอบรมสัมมนาทางวิชาการ อาทิเช่น จัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน อบรมเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่ อบรมเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผลวิชาชีพ ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 จากการศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในครั้งนี้ ผู้วิจัยคิดว่าสมมติฐานของการวิจัยกว้างไป ควรกำหนดขอบข่ายให้แคบกว่านี้ เพื่อจะได้เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนเป็นรายข้อ ทั้งสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ

3.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร

เชิงอรรถ

¹ วิลาวลัย ดันวัฒนพงษ์, "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ," วิทยานิพนธ์ปริญญาโททางจิต ภัฏทิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525, หน้า จ.

² ชวนชม คำหอมกุล, "การบริหารวิชาการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร," วิทยานิพนธ์ปริญญาโททางจิต ภัฏทิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2527, หน้า จ.

³ วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์, "ใจความสำคัญหลักการสอนวิชาอาชีวศึกษาในเอกสารประกอบการอบรมโครงการอบรมครูที่สอนวิชาชีพ ให้ความรู้วิชาการศึกษารุ่นที่ 2," กองควบคุมและติดตามการปฏิบัติงานสำนักงานการศึกษาเอกชน, 2526, หน้า 1-2.

⁴ ชวนชม คำหอมกุล, เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

⁵ ภิญญา สาร, หลักการบริหารการศึกษา (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2526,) , หน้า 326.

⁶ ประดับ เรืองมาลัย, คู่มือสอบวิชาชุดครู ป.ม. (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2517), หน้า 378.

⁷ Edgar Dale, Audio-Visual Methods in Teaching (New York : Holt, Rinehart and Winston, 1965), p. 43.

⁸ กิติมา ปรีดีดีลิก, การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529), หน้า 101.

⁹ ชวนชม คำหอมกุล, เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

¹⁰ ชำนาญ เงินทอง, "การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราษฎร์ระดับประถมศึกษา, ปรินทิเนียนพณิชยศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย," 2521, หน้า 103. (อัครสำเนา)

¹¹ ชวนชม คำหอมกุล, เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

¹² เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

¹³ วิลาวรรณ์ ต้นวัคนพงษ์, เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

¹⁴ ชวนชม คำหอมกุล, เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

¹⁵ ชลอ มงคลการุณย์, "ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร," ปรินทิเนียนพณิชยศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529, หน้า จ.

¹⁶ รสริน เลิศสมบุรณ์, "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร," ปรินทิเนียนพณิชยศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526, หน้า 97.

¹⁷ โทคา โคมุทผล, "ทัศนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ตามที่ปฏิบัติจริงและตามที่คุณบริหารและโรงเรียนราษฎร์สายอาชีพต้องการ," ปรินทิเนียนพณิชยศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2523, หน้า 81.

¹⁸ ชวนชม คำหอมกุล, เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

¹⁹ ชิตา ทอวัฒนกุล, "การจัดนิเทศการศึกษาในโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ," ปรินทิเนียนพณิชยศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525, หน้า ง.

- 20 ชวนชม คำหอมกุล, เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.
- 21 วิชัย วงษ์ใหญ่, การพัฒนาหลักสูตรและการสอน พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2523), หน้า 191.
- 22 เอกวิทย์ ณ ถลาง, "สาระสำคัญในการสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษา." วารสารสามัญ, ปีที่ 9 ฉบับที่ 3 (มีนาคม 2513), 3-4.
- 23 เพ็ญศิริ บุญสวน, "การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2518 ในเขตการศึกษา 11," วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518, หน้า จ.
- 24 วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 2.
- 25 กรมสามัญศึกษา, เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2519 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2519), หน้า 27.
- 26 วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 3.
- 27 ทรรคนैया กัลยาณมิตร, "ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา," วารสารคุรุศาสตร์, ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (1 มิถุนายน-กันยายน 2514), หน้า 14-15.
- 28 พันัส หันนาคินทร์, หลักการบริหารการศึกษา (พระนคร : โรงพิมพ์วัฒนาพานิช, 2513), หน้า 148.
- 29 ชารี มณีศรี, "การบริหารงานวิชาการโรงเรียน," วารสารวิชาการ, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (มิถุนายน-ตุลาคม 2525), 65-66.
- 30 สุภากร ราชากรกิจ, "การนิเทศการสอน," ในหลักสูตรและการสอนระดับประถมศึกษา (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา), หน้า 75.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

³¹ สมาน ริงสิโยภรณ์, ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารบุคคล (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สวัสดิการพิมพ์ ก.พ, 2521), หน้า 73.

³² พันส ทันนาคินทร์, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 72.

บรรณานุกรม

กิติมา ปรีดีติติก. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.

กมล สุตประเสริฐ. หลักและวิธีการวัดผลทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2510.

_____ . "แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 5 (2525-2529)." ฝ่ายแผนงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2526. (เอกสารอัดสำเนา)

_____ . "แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะที่ 6 2530 - 2534." กระทรวงศึกษาธิการ. (เอกสารอัดสำเนา)

กมล ดิฐกมล. "การนิเทศการศึกษา," ในคู่มือครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ม.ป.ป. (เอกสารอัดสำเนา)

กระทรวงศึกษาธิการ. ประวัติกระทรวงศึกษาธิการ 2505 - 2507. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2507.

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, "คู่มือปฏิบัติงานโรงเรียน," วารสารการศึกษา, พฤษภาคม, 2527.

กรมสามัญศึกษา. คู่มือผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2519.

กรมสามัญศึกษา. เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2519. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2519.

กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ แนวการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อมรินทร์การพิมพ์, 2522.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระทรวงศึกษาธิการ. กรมสามัญศึกษา. คู่มือบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา. ม.ป.ป.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม. รายงานของ
คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา กรุงเทพฯ, 2517.

จิระ สิทธิ. "งานบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในเขต 1-2."
วิทยานิพนธ์ปริญญาโททางจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

จวิทร์ นาคศรีอาภรณ์. "การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษา
ในกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาโททางจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

จันทราณี สงวนนาม. "งานบริหารการศึกษาของโรงเรียนประถมสังกัดองค์การบริหารส่วน
จังหวัดในภาคกลาง." วิทยานิพนธ์ปริญญาโททางจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

จรรยา ชูลาภ. "การวิจัยการศึกษาวิชาชีพ," ในเอกสารประกอบคำบรรยายในการอบรม
ศึกษานิเทศก์ เล่ม 2. โรงเรียนสารพัดช่าง พระนคร, 2524. (เอกสารอัดสำเนา)

ฉวีวรรณ มหาทัณฑ์. หลักการบริหารงาน. ในคู่มือครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา.

เชื้อ สาริมาณ และ สุรินทร์ สรสิริ. วิชาครูสอน1 หลักการศึกษา. พระนคร :
โรงพิมพ์คุรุสภา, 2515.

ชารี มณีศรี. "การบริหารงานวิชาการโรงเรียน," วารสารวิชาการคณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางแสน มิถุนายน - ตุลาคม, 2525.

ชวาล แพร่ตกุล. เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2516.

ชวนชม คำหอมกุล. "การบริหารงานวิชาการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของ
โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2527.

ชลอ มงคลการุญต์. "ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2529.

ทรรศนียา กัลยา ณ มิตร. "ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา," วารสารครุศาสตร์,
มิถุนายน-กันยายน, 2514.

ธิดา ทอวัฒนกุล. "การจัดการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษาหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

ธำรง บัวศรี. การปรับปรุงการเรียนการสอนในโรงเรียนศูนย์ศึกษา 13(3) กรกฎาคม 2529.

ธนู แสงวงศ์ดี. "แนวคิดในการจัดการศึกษาระดับปริญญา," ในรวมบทความอาชีวศึกษา,
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วิทยากร, 2517.

กรมสามัญศึกษา. "บัญชีมาตรฐานกำหนดตำแหน่งข้าราชการครู," ในบันทึกการนิเทศการศึกษา
2519 กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา, 2518.

นาฏเจลีศว สุมาวงศ์ และ คณะ. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม,
2516.

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. เอกสารประกอบคำบรรยายวิชากิจกรรมนักเรียน แผนกวิชาบริหาร
การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ปีการศึกษา 2517.

บรรจง ชูสกุลชาติ. "การศึกษากับการมีงานทำ," วารสารมิตรครู, กุมภาพันธ์, 2529.

ประกัสสร มโนรัตน์. "เจตคติของอาจารย์ใหญ่ครูและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียน
รัฐบาลในภาคเหนือที่มีต่อการจัดกิจกรรมนักเรียน." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519.

ประดับ เรืองมาลัย. คู่มือสอบวิชาชมครู ปม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2527.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประชุมสุข อาชวอำรุง. "ปรัชญาอันเป็นรากฐานของการนิเทศการศึกษา," ในเอกสารประกอบคำบรรยายการปฐมนิเทศศึกษานิเทศก์ใหม่ 2505. พระนคร : โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2506.

พัลส์ หันนาคินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. พระนคร : โรงพิมพ์วัฒนาพานิช, 2513.

พัฒนา ภาสบุตร. "การบริหารงานด้านวิชาการ" ในการอบรมครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่ปรับปรุงมาตรฐานทางวิชาการ พระนคร : กรมสามัญศึกษา, 2512.

พิสิฐ คงเมือง. "การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมในภาคใต้." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาบริหาร การศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

เพ็ญศิริ บุญสวน. "การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2518 ในเขตการศึกษา 11." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาบริหาร การศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

ภิญโญ สาธร. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สุรสภา, 2526.

โกศา โกมุตผล. "ทัศนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนตามที่ปฏิบัติจริงและตามที่ผู้บริหารและโรงเรียนราษฎร์สายอาชีพต้องการ." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2523.

เมธี บิลันธานนท์. "ทักษะเบื้องต้นเพื่อการเป็นครูสมัยใหม่," วารสารมิตรครู, กุมภาพันธ์, 2524.

มานิตา อุษชิน. "ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีพ," เอกสารการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการกระทรวงศึกษาธิการ, 18 ธันวาคม 2522. (เอกสารอัดสำเนา)

เมธี บิลันธานนท์. การบริหารงานบุคคลในวงการการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2529.

รุ่ง แก้วแดง. "ความก้าวหน้าของการศึกษาเอกชนปีการศึกษา 2531," วารสารกองทุนส่งเสริมการศึกษาเอกชน, มิถุนายน, 2532.

รสริน เลิศสมบูรณ์. "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยมหิดล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

วีรยุทธ วิเชียรโชติ. "การปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศ," วารสารการศึกษาแห่งชาติ, มิถุนายน, 2515.

วุฒิ จุลพรหม. "การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยมหิดล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

วิชัย วงษ์ใหญ่. พัฒนาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2523.

วิจิตร ศรีสอาน. "บทบาทของผู้บริหารการศึกษาในการปรับปรุงส่งเสริมงานวิชาการ," ในสมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย วิทยุ โทร สำนวน บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช. 2518.

วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์. "ใจความสำคัญหลักการสอนวิชาอาชีวศึกษา," ในเอกสารประกอบการอบรมโครงการอบรมครูที่สอนวิชาชีพ ให้มีความรู้ด้านวิชาการศึกษารุ่นที่ 2. กองควบคุมและติดตามการปฏิบัติงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2526.
(เอกสารอัดสำเนา)

วิรัตน์ ศิริบูรณ์. "การศึกษาสมรรถภาพการบริหารของครูใหญ่ โรงเรียนมัธยมศึกษา 11." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2517.

วัฒนา อิศรางกูร ณ อยุธยา. เศรษฐศาสตร์สำหรับประเทศกำลังพัฒนา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2517.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิลาวัลย์ ตันวัฒนพงษ์. "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

ศศิธร ลิงหละชาติ. "การติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จอาชีวศึกษา แผนกพาณิชยการ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. การจัดการอาชีวศึกษาฝ่ายแผนงาน, 2526.
(เอกสารอัดสำเนา)

สุภาณี เตชะดำรงศิลป์. "การสร้างเกณฑ์ ประเมินโรงเรียนอาชีวศึกษาแผนกพาณิชยกรรม." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

สุมิตร คุณานุกร. หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2523.

สุจรีต เพียรชอบ. "เอกสารประกอบคำบรรยายวิชาหลักการนิเทศการสอน," คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512. (เอกสารอัดสำเนา)

สุจรีต เพียรชอบ. "ครูใหญ่กับการนิเทศการศึกษา," วารสารครุศาสตร์, เมษายน - พฤษภาคม, 2514.

สุภากร ราชากรกิจ. "การนิเทศการสอน," ในหลักสูตรและการสอนระดับประถมศึกษา, ม.ป.ป.

สาย ภาณุรัตน์. คู่มือนิเทศการศึกษา. พระนคร : วิทยาลัยสวนสุนันทา, 2511.

สมาน รังสิโยภักดิ์. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : อักษรสารสินการพิมพ์, 2520.

สมิคร หนูโพโรจน์. "งานบริหารการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุดใจ เหล่าสุนทร. หลักการบริหารโรงเรียนด้านวิชาการ. กรุงเทพฯ : บรรพการพิมพ์, 2505.

สุธีระ ทานตมิช. การบริหารการศึกษา. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2521.

สุรัตน์ เจียนตระกูล. "การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคเหนือ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

สุดใจ ไส้สุก. "การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

สุวัฒน์ สิทธิหล่อ. "การบริหารวิชาการของวิทยาลัยพลศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

อมรชัย ตันติเมธ และ คนอื่น ๆ. "รายงานผลการวิจัยปัญหาการบริหารของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพฯ และการติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

เอกวิทย์ ณ ถลาง. "การบริหารวิชาการ," รายงานการประชุมผู้ตรวจการศึกษาระดับชาติ การศึกษาธิการจังหวัด. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2526.

อภิมรย์ ณ นคร. การบริหารงานวิชาการ. พระนคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2517.

เอนก หิรัญ. "การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคกลาง." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

อุ้นตา นพคุณ. การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนและการศึกษาออร์ปนี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ปรีชาการพิมพ์, 2520.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Best, John W. Research in Education. 8th ed.; Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, Inc., 1970.

Bobbitt, Franklin. The Curriculum. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1974.

Burlon, William H. and Leo Bruner, Supervision : A Social Process. New York : Appleton Century Crofts, 1955.

Dale, Edgar. Audio - Visual in Teaching. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1965.

Good, Carter V. Dictionary of Education. 3rd ed.; New York : McGraw - Hill Book Company Inc., 1973.

Harris, Chester W. Encyclopedia of Education Research. New York: Macmillan, 1960.

Hass, Glen. Curriculum Planning : A New Approach. Boston : Allyn Bacon, Inc., 1977.

Ragan, William B. and Gene D. Shepherd. Modern Elementary Curriculum. 5th ed.; Holt, Rinehart and Winston, 1977.

Shane, Harold G. and E.T. McSwain. Evaluation the Elementary Curriculum. New York : Henry Holt and Company, 1951.

Smith, Edward W. and others. The Educational Encyclopedia. New Jersey, Prentice-Hall, Inc., 1961.

Taba, Hilda. Curriculum Development : Theory and Practice. New York :
Harcourt, Brance and World, 1978.

William, Charles Owen. An In Depth Investigation of Explicit Tasks
Performed by Selected Indiana Junior High School Principals.
Dissertation Abstracts. University Microfilms, Vol. 32. No. 9,
(March 1972).

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่ง คณะครูศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ 04 /2533

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการนิจามาหัวข้อ
และ โครงการวิทยานิพนธ์ของนางสาวสงวนมณี ชวนชม

เมื่อได้ทราบเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของนางสาวสงวนมณี ชวนชม เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
และมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งให้มีคณะกรรมการเพื่อควบคุมและนิจามาหัวข้อและ โครงการวิทยานิพนธ์
ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	
อาจารย์อัจฉรา สืบสิทธิ์สกุล ไชย	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ วัฒนารักษ์	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม
ดร. เข็ม แก้วยศ	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม
2. คณะกรรมการนิจามาหัวข้อและ โครงการวิทยานิพนธ์	
อาจารย์อัจฉรา สืบสิทธิ์สกุล ไชย	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ วัฒนารักษ์	กรรมการ
ดร. เข็ม แก้วยศ	กรรมการ
อาจารย์ไพรัตน์ มีกัญญา	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2533

รศ. สุ. ก. น.
เลขาธิการสภา อุตสาหกรรม
คณะ

ประกาศ บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์

ความคำสั่งคณะกรรมการอุดสาหกรรมที่ 04/2533 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุม
และพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์ของ นางสาวสงวนพงศ์ ชวนชม นักศึกษาคณะครุศาสตร์
อุดสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัดนี้ หัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์ของ นางสาวสงวนพงศ์ ชวนชม เรื่อง "สภาวะและปัญหา
การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" ได้ผ่านการพิจารณา
ของคณะกรรมการแล้วเมื่อวันที่ 24 มกราคม 2533

ให้นักศึกษาหรือกับอาจารย์ที่ปรึกษา แก่ไข โครงการตามข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ
อุดสาหกรรมและดำเนินการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ตามแนวทางที่คณะกรรมการ ได้ปรับปรุงแก้ไขต่อไป
ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดไว้ความระเบียนต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2533

(นายสิทธิชัย โภไคยอุดม)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 1007/077

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
กระทรวงศึกษาธิการ ททม.10300

๒๗ มีนาคม 2533

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการหรือครูใหญ่โรงเรียน

ด้วย นางสาวสงวนพงศ์ ชวนชม นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง "สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" มีความประสงค์จะขอเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดอนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลด้วย
ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา

ขอแสดงความนับถือ

(นายเช็น แก้วยศ)

ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน

กองนโยบายและแผน

โทร.2828654

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

15 เมษายน 2533

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ท่านอาจารย์ที่นับถือ

ด้วยดิฉัน นางสาวสงวนพงศ์ ชวนชม นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหาร—
อาชีวศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง "สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
เอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"

การทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ คาดว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคือ

1. ทำให้มองเห็นสภาพและปัญหาที่แท้จริงของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
เอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในอดีตและปัจจุบัน
2. ผลจากการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และนำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติและหา
ทางปรับปรุงแก้ไขงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

อนึ่ง ในการตอบแบบสอบถามนี้ไม่มีผลกระทบต่ออาจารย์ ผู้บริหารหรือโรงเรียนแต่
อย่างใด เพราะการวิเคราะห์ข้อมูลกระทำในลักษณะภาพรวมมิได้วิเคราะห์เป็นรายโรงเรียน
หรือรายบุคคล และท่านไม่ต้องลงชื่อในแบบสอบถาม

ดังนั้น ดิฉันใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านอาจารย์ตอบแบบสอบถามที่แนบมานี้
ทุกข้อ และขอขอบคุณมา ณ. ที่นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

สงวนพงศ์ ชวนชม

(นางสาวสงวนพงศ์ ชวนชม)

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

"สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"

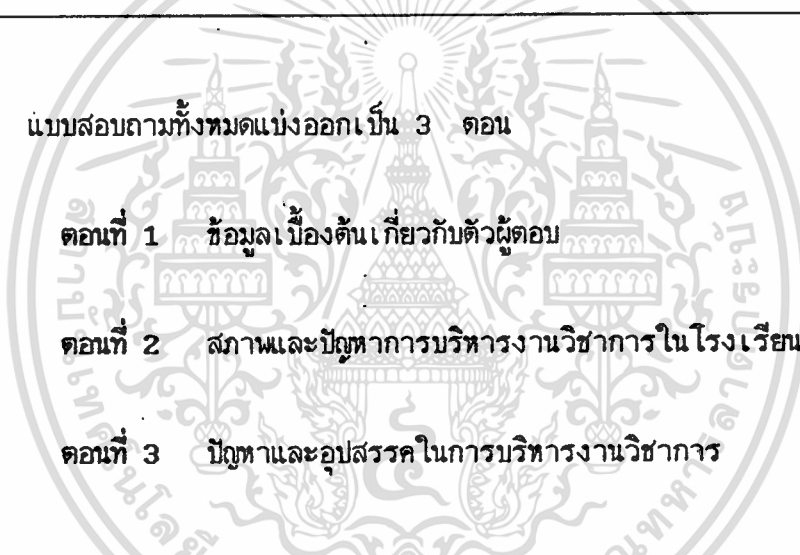
ศึกษาโดย นางสาวสงวนหงษ์ ชวนชม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

**“สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”**

คำชี้แจง ในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามทั้งหมดแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับตัวผู้ตอบ

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการ

โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ด้วยความซื่อสัตย์มากที่สุดตามความรู้ลึกซึ้งของท่าน

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดอ่านแล้วกรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

ตัวอย่าง ข้อ 0 สถานภาพการสมรส

- (✓) 1. โสด ( ) 3. หม้าย 1
 ( ) 2. สมรส ( ) 4. แยกกันอยู่

คำอธิบาย ท่านเขียนหมายเลข 1 ลงในช่อง หมายความว่าสถานภาพ

การสมรสของท่านเป็นโสด

1 2 3

1. เพศ

- ( ) 1. ชาย ( ) 2. หญิง 4

2. อายุ

- ( ) 1. ต่ำกว่า 21 ปี ( ) 2. 21 - 30 ปี
 ( ) 3. 31 - 40 ปี ( ) 4. 41 - 50 ปี 5
 ( ) 5. 50 ปีขึ้นไป

3. วุฒិการศึกษา

- ( ) 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี 6
 ( ) 2. ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
 ( ) 3. ปริญญาโท
 ( ) 4. สูงกว่าปริญญาโท

ตอนที่ 2

คำชี้แจง โปรดอ่านแบบสอบถามที่ละเอียดแล้วพิจารณาว่าโรงเรียนของท่าน มีการปฏิบัติ เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ และปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ในเรื่องต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับ การปฏิบัติและปัญหาที่เกิดขึ้นให้ตรงกับสภาพที่เป็นจริงในโรงเรียนของท่านแต่ละข้อ

ตัวอย่าง

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					ปัญหาที่เกิดขึ้น หลังจากการนำไปปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย		
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
		5	4	3	2	1	1	2	3	4	5			
0.	มีการประชุมวางแผนร่วมกันเพื่อ ให้การสอนเป็นไปตามหลักสูตร		✓								✓		1 ☐	2 ☐

คำอธิบายตัวอย่าง

- ถ้าโรงเรียนของท่านมีการประชุมวางแผนร่วมกันทุกครั้ง ให้เลือก มากที่สุด ปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด
- ถ้าโรงเรียนของท่านมีการประชุมวางแผนร่วมกันเกือบทุกครั้ง ให้เลือกมาก ปัญหาที่เกิดขึ้นน้อย
- ถ้าโรงเรียนของท่านมีการประชุมวางแผนร่วมกันพอประมาณ ให้เลือกปานกลาง ปัญหาที่เกิดขึ้น

ปานกลาง

- ถ้าโรงเรียนของท่านมีการประชุมวางแผนร่วมกันเป็นบางครั้ง (น้อย) ให้เลือกน้อย ปัญหาที่เกิดขึ้น

มาก

- ถ้าโรงเรียนของท่านแทบจะไม่เคยมีการประชุมวางแผนร่วมกันเลย ให้เลือกน้อยที่สุด ปัญหาที่เกิดขึ้น

มากที่สุด

จากตัวอย่างข้างบนมีการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง "มาก" แสดงว่าโรงเรียนมีการประชุมวางแผนร่วมกันเกือบทุกครั้ง ปัญหาที่เกิดขึ้นจึงมี "น้อย"

หมายเหตุ บางรายการระดับการปฏิบัติมาก ปัญหาที่เกิดขึ้นอาจจะน้อยหรือมากก็ได้
ขอให้ท่านตอบให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง

ตอนที่ 2 สถานและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					ปัญหาที่เกิดขึ้น หลังจากการนำไปปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย	
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
		5	4	3	2	1	1	2	3	4	5		
	1. หลักสูตรและองค์ประกอบ ของหลักสูตร												
1.1	การประชุมวางแผนร่วมกัน ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและ ครูเพื่อให้การสอนเป็นไปตาม หลักสูตรกำหนด											1	2
												☐	☐
1.2	มีการประชุมชี้แจงให้ครูเข้าใจ จุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้างของหลักสูตรและ ปรัชญาการอาชีวศึกษา											3	4
												☐	☐
1.3	การจัดครูในโรงเรียนให้รับ นิเทศงานวิชาการ โดยคำนึงถึง ความรู้ความสามารถและ ความถนัด											5	6
												☐	☐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					ปัญหาที่เกิดขึ้น หลังจากการนำไปปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย	
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
		5	4	3	2	1	1	2	3	4	5		
1.4	ครูใช้หลักสูตรและเอกสาร การใช้หลักสูตรประกอบในการ เตรียมการสอน											7	8
												☐	☐
1.5	การอบรมหรือแนะนำครูผู้สอน เพื่อให้เข้าใจหลักสูตรและสิ่งที่ เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร											9	10
												☐	☐
1.6	การจัดวิชาในการเรียนแต่ละวัน ได้อย่างเหมาะสมกับสภาพของ ผู้เรียน											11	12
												☐	☐
1.7	มีการชี้แจงหลักสูตรให้นักศึกษา เข้าใจเพื่อเป็นแนวทาง ในการเรียนและเลือกวิชาเรียน ได้อย่างถูกต้อง											13	14
												☐	☐
1.8	มีการจัดหาหนังสือหลักสูตรและ เอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือครู ใบบาง หนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบไว้เพียงพอ สำหรับการปฏิบัติงานของครู											15	16
												☐	☐
1.9	มีการติดตามดูแลให้ครูดำเนิน การสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร											17	18
												☐	☐

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					ปัญหาที่เกิดขึ้น หลังจากการนำไปปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย	
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
		5	4	3	2	1	1	2	3	4	5		
	2. การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน												
2.1	ทางโรงเรียนได้มีการจัดการ ให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรม การเรียนการสอน เช่น เทคนิค การสอน, วิธีการสอน, จิตวิทยา ในการสอน ฯลฯ ให้แก่ครู											19	20
												☐	☐
2.2	มีการให้ครูได้มีส่วนร่วมในการ วางแผนการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนทุกภาคเรียน											21	22
												☐	☐
2.3	ให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการ คัดเลือกแบบเรียน แบบฝึกหัด และหนังสือประกอบการเรียน											23	24
												☐	☐
2.4	มีการให้ครูได้จัดทำโครงการ สอน และบันทึกการสอนทุก ภาคเรียน											25	26
												☐	☐
2.5	การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนครอบคลุมเนื้อหาและ ถูกต้องตามหลักสูตรกำหนด											27	28
												☐	☐

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					ปัญหาที่เกิดขึ้น หลังจากการนำไปปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย			
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
		5	4	3	2	1	1	2	3	4	5				
3.4	มีการสำรวจความต้องการและ การจัดอุปกรณ์การสอนตาม ต้องการของครูและตรงตาม หลักสูตร											49	50	☐	☐
3.5	มีการอบรม เรื่องการผลิตและ การใช้สื่อการเรียนการสอน ให้ครู											51	52	☐	☐
3.6	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูผลิต และใช้สื่อการสอน											53	54	☐	☐
3.7	โรงเรียนจัดให้มีอุปกรณ์ การสอนที่อยู่ในสภาพดีและ ทันสมัย											55	56	☐	☐
3.8	บรรณารักษ์จัดห้องสมุดให้มี สภาพเหมาะสมต่อการศึกษา ค้นคว้า											57	58	☐	☐
3.9	โรงเรียนจัดให้มีหนังสือสำหรับ บริการครูและนักเรียนใน การศึกษาค้นคว้าจำนวนมาก เพียงพอกับความต้องการและ ทันสมัย											59	60	☐	☐
3.10	มีบรรณารักษ์แนะนำในการใช้ ห้องสมุดให้กับนักเรียนก่อน การใช้ห้องสมุด											61	62	☐	☐

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					ปัญหาที่เกิดขึ้น หลังจากการนำไปปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย	
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
		5	4	3	2	1	1	2	3	4	5		
3.11	บรรณารักษ์จัดสถานที่และการให้บริการความสะดวกแก่ครูและนักเรียน ในการใช้ห้องสมุด	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	63	64
												☐	☐
	4. การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน												
4.1	มีการประชุมครูเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนก่อนเปิดภาคเรียน	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	65	66
												☐	☐
4.2	มีการเยี่ยมชั้นเรียนโดยผู้บริหารเป็นครั้งคราวเพื่อสังเกตการสอนของครู	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	67	68
												☐	☐
4.3	ฝ่ายวิชาการได้จัดทำโครงการนิเทศทางด้านวิชาการเป็นระยะ ๆ	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	69	70
												☐	☐
4.4	มีการส่งเสริมให้ครูได้สังเกต การสอนในโรงเรียนเดียวกัน	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	71	72
												☐	☐
4.5	มีการส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนหรือวิทยากรภายนอกได้มีสาธิตหรือแนะนำความรู้ใหม่ให้กับครู	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	73	74
												☐	☐

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					ปัญหาที่เกิดขึ้น หลังจากการนำไปปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย		
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
		5	4	3	2	1	1	2	3	4	5			
4.6	มีการส่งเสริมให้ครูได้รับการ อบรมนิเทศหรือจัดประชุม สัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อนำ ความรู้มาปรับปรุงการเรียน การสอน												75	76
													☐	☐
4.7	มีการส่งเสริม ยกย่อง ชมเชย ครูที่มีความสามารถ ดีเด่น												77	78
													☐	☐
4.8	การจัดการนิเทศการสอน ให้ออก ครูและสามารถจัด ได้อย่าง สม่ำเสมอ												79	80
													☐	☐
4.9	มีศึกษานิเทศหรือเจ้าหน้าที่จาก สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน เข้ามา ช่วยเหลือครูและ โรงเรียน ในด้านงานวิชาการ												81	82
													☐	☐
4.10	ส่งเสริมสนับสนุน ให้ครูมีโอกาส เข้ารับการอบรม หรือสัมมนา ทางวิชาการ												83	84
													☐	☐
4.11	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูได้ ศึกษาต่อตรงตามสาขาวิชา ที่สอน												85	86
													☐	☐

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					ปัญหาที่เกิดขึ้น หลังจากการนำไปปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย	
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
		5	4	3	2	1	1	2	3	4	5		
	5. การวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอน												
5.1	การประชุมครูเพื่อกำหนด แนวทางในการวัดผลและ การประเมินผลการเรียน การสอน											87	88
	.....											☐	☐
5.2	การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการ ฝึกอบรมเกี่ยวกับการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนการสอน											89	90
	.....											☐	☐
5.3	มีการกำหนดวันเวลาในการวัด และประเมินผลการเรียนไว้ ล่วงหน้าตลอดปีการศึกษา											91	92
	.....											☐	☐
5.4	ส่งเสริมสนับสนุนให้ครู ประเมินผลการเรียนการสอน อย่างสม่ำเสมอและเป็นไปได้ ตามวัตถุประสงค์											93	94
	.....											☐	☐
5.5	การจัดให้มีเอกสารคู่มืออุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ซึ่งอำนวยความสะดวก ในการวัดผล และ ประเมินผล											95	96
	.....											☐	☐

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					ปัญหาที่เกิดขึ้น หลังจากการนำไปปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย		
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
		5	4	3	2	1	1	2	3	4	5			
5.6	มีการจัดตั้งกรรมการเพื่อ ดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรม การวัดผลการสอนและประเมิน ผลการเรียนการสอน												97	98
5.7	มีการวัดผลและประเมินผล การศึกษาของนักศึกษาทั้ง ภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติและงานที่ มอบหมายให้นักศึกษาทำ โดย ครอบคลุมเนื้อหาของรายวิชา ตลอดภาคเรียน												99	100
5.8	มีการรายงานผลการศึกษาของ นักศึกษาให้นักศึกษาและ ผู้ปกครองทราบทุกครั้งภายใน เวลาอันสมควร												101	102
5.9	การติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จ การศึกษาไปแล้วเพื่อนำมา ปรับปรุงการเรียนการสอน												103	104
5.10	มีการประชุมครูเพื่อให้ครูนำผล ที่ได้รับจากการประเมินมา ปรับปรุงทางการเรียนการสอน ของโรงเรียน												105	106

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคอื่น ๆ ที่ท่านพบในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนของท่าน (โปรดระบุ) ความคิดเห็นในตอนที 3 นี้ ไม่ควรซ้ำกับตอนที่ 2 และเป็นความคิดเห็นของท่านอย่างอิสระ

3.1 ด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร

.....
.....
.....
.....

3.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

.....
.....
.....
.....

3.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด

.....
.....
.....
.....

3.4 ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน

.....
.....
.....
.....

3.5 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

.....
.....
.....
.....

ประวัติผู้เขียน

นางสาวสงวนพงศ์ ชวนชม เกิดเมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2499 อำเภอเมือง จังหวัดพังงา สำเร็จการศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) คณะมนุษยศาสตร์ จาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง เมื่อปีการศึกษา 2521

เริ่มทำงานครั้งแรกที่โรงเรียนเทคโนโลยีช่างกลวิทยานครราชสีมา ตั้งแต่ พ.ศ. 2522 ตำแหน่งหัวหน้าหมวดภาษาไทย ปี พ.ศ. 2527 ทำงานที่วิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ตำแหน่งผู้ช่วยอธิการฝ่ายวิชาการ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาพื้นฐานและรองอธิการฝ่ายบริหาร วิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล อ.เมือง จ.นครราชสีมา

